

Bruselj, 13. september 2018
(OR. en)

12143/18

Medinstitucionalna zadeva:
2018/0330 (COD)

FRONT 288
SIRIS 115
CODEC 1465
COMIX 492

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalnega sekretarja Evropske komisije: direktor Jordi AYET PUIGARNAU
Datum prejema:	12. september 2018
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN
Št. dok. Kom.:	COM(2018) 631 final
Zadeva:	Predlog za UREDBO EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o evropski mejni in obalni straži in razveljavitvi Skupnega ukrepa Sveta št. 98/700/PNZ, Uredbe (EU) št. 1052/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe (EU) 2016/1624 Evropskega parlamenta in Sveta <i>Prispevek Evropske komisije k srečanju voditeljev in voditeljic 19. in 20. septembra 2018 v Salzburgu</i>

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2018) 631 final.

Priloga: COM(2018) 631 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 12.9.2018
COM(2018) 631 final

2018/0330 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o evropski mejni in obalni straži
in razveljavitvi Skupnega ukrepa Sveta št. 98/700/PNZ, Uredbe (EU) št. 1052/2013
Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe (EU) 2016/1624 Evropskega parlamenta in
Sveta**

*Prispevek Evropske komisije k srečanju voditeljev in voditeljic 19. in 20. septembra 2018 v
Salzburgu*

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Uredba o evropski mejni in obalni straži je bila po migracijski krizi leta 2015 sprejeta v rekordnem času in je začela veljati 6. oktobra 2016¹. Vendar je treba storiti še več, da bi v okviru celovitega pristopa k vprašanju migracij zagotovili učinkovit nadzor zunanjih meja EU in znatno okrepili učinkovito vračanje migrantov brez urejenega statusa. Evropska mejna in obalna straža je v sedanjih obliki v tem pogledu prinesla izboljšave. Vendar je nujno, da se v celoti odziva na raven ambicij in potreb Evropske unije po učinkovitem varovanju zunanjih meja in spopada s prihodnjimi izzivi na področju migracij. Evropska mejna in obalna straža bi morala delovati kot konkreten primer evropske solidarnosti, ki je na voljo za operativno uporabo, kadar je to potrebno, in okrepiti zaščito skupnih zunanjih meja Unije.

Komisija je že predstavila svojo vizijo² za okrepljeno in popolnoma operativno evropsko mejno in obalno stražo, da bi odpravila pomisleke državljanov glede varnosti in zaščite Unije. Komisija je za naslednji večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027 predlagala ustanovitev stalne enote 10 000 mejnih policistov in skoraj potrojitev financiranja za upravljanje migracij in meja na 34,9 milijarde EUR v primerjavi z nekaj manj kot 13 milijardami EUR v tekočem obdobju, da bi se ciljno usmerjeno odzvali na povečane izzive na področju migracij, mobilnosti in varnosti. To bo omogočilo boljše upravljanje meja EU z evropsko mejno in obalno stražo ter učinkovitejšo migracijsko politiko.

Poleg tega je Komisija predlagala, da se zagotovi finančna podpora za opremo in usposabljanje nacionalne komponente evropske mejne in obalne straže v državah članicah, katere cilj je omogočiti okrepitev njihove operativne zmogljivosti in obstoječih orodij ter razvoj informacijskih sistemov na ravni EU za meje, upravljanje migracij in varnost. V zvezi s tem je Komisija 12. junija 2018 predlagala Sklad za azil in migracije, instrument za upravljanje meja in Sklad za notranjo varnost v skupni višini 20,9 milijarde EUR.

Evropski svet je v svojih sklepih iz junija 2018 potrdil potrebo po učinkovitejšem nadzoru zunanjih meja EU z nadaljnjo krepitvijo podporne vloge Evropske agencije za mejno in obalno stražo, vključno s sodelovanjem s tretjimi državami, in sicer z dodelitvijo več sredstev in večjih pooblastil. Glavna načela, dogovorjena v sklepih Evropskega sveta, so v različnih forumih dodatno podprle tudi države članice³, pri čemer so poudarjale potrebo po okrepitvi orodij evropske solidarnosti, vključno z zagotavljanjem učinkovitega upravljanja zunanjih

¹ Uredba (EU) 2016/2024 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. septembra 2016 o evropski mejni in obalni straži (UL L 251, 16.9.2016, str. 1).

² Sporočilo: „Nov, sodoben večletni finančni okvir za EU, ki učinkovito uresničuje svoje prioritete po letu 2020“ (COM(2018) 98).

³ Izjava Nemčije in Francije na gradu Meseberg o obnovitvi evropskih zavez glede varnosti in blaginje, 19. junij 2018.

meja z močnejšo evropsko mejno in obalno stražo ter vzpostavitev učinkovitejše in skladnejše evropske politike vračanja na podlagi večje solidarnosti in medsebojnega zaupanja.

Poleg tega je Evropski parlament v resoluciji z dne 30. maja 2018 o letnem poročilu o delovanju schengenskega območja zahteval takojšnjo uvedbo celovite strategije integriranega upravljanja meja, o kateri so se dogovorile institucije, tehnične in operativne strategije Evropske agencije za mejno in obalno stražo ter s tem povezanih nacionalnih strategij držav članic. Evropski parlament je izrazil tudi zaskrbljenost zaradi neskladnosti pri izvajanju strategije integriranega upravljanja meja v državah članicah in poudaril, da je celovito izvajanje te strategije v vseh državah članicah bistveno za ustrezno delovanje schengenskega območja.

Komisija je v odziv na te pozive in na nedavni poziv Evropskega sveta predlagala več sprememb glede evropske mejne in obalne straže, zlasti tako, da se Agenciji zagotovi lastna operativna veja: **stalna enota evropske mejne in obalne straže, ki jo sestavlja 10 000 operativnih uslužbencev** z izvršilnimi pooblastili za vse njene dejavnosti za učinkovito podporo državam članicam na terenu. Stalna enota evropske mejne in obalne straže ne bo pomenila le količinske spremembe, ampak bo prinesla tudi kvalitativne spremembe, saj bo zagotovila hitro dostopno in **zanesljivo rešitev**. Z njo bo imela EU potrebne skupne zmogljivosti za zaščito zunanjih meja EU, preprečevanje sekundarnih gibanj in učinkovito izvajanje vračanja migrantov brez urejenega statusa.

Stalna enota evropske mejne in obalne straže bo z znatno okrepitevijo tudi tehnične opreme, ki ji je na voljo, dodelitvijo izvršilnih pooblastil njenim statutarnim uslužbencem in dodatno okrepljeno sposobnostjo delovanja v tretjih državah pomenila prelomnico v smislu kakovosti in učinkovitosti EU pri skupni zaščiti skupnih meja in upravljanju migracijskih tokov. Evropska mejna in obalna straža bo z določitvijo novih standardov in prežemanjem mejne policije z evropsko kulturo postala tudi vzorec za izvajanje upravljanja meja EU.

Zato je treba prilagoditi delovanje evropske mejne in obalne straže ter, kar je še pomembnejše, način določanja strateških prednostnih nalog za evropsko integrirano upravljanje meja. Cilj predloga je torej strukturiranje političnega usmerjanja evropskega integriranega upravljanja meja z vzpostavitev političnega cikla evropskih in nacionalnih strategij integriranega upravljanja meja. Izboljšalo se bo usklajevanje postopkov načrtovanja evropskega integriranega upravljanja meja, da se bolje pripravijo operacije na mejah in opredelijo odzivi na dogodke z visoko stopnjo vpliva, zlasti možna posredovanja stalne enote in druge zmogljivosti Agencije v podporo državam članicam. S predlogom se bo prav tako izboljšala priprava zmogljivosti evropske mejne in obalne straže z usklajevanjem usposabljanja in izobraževanja ter kratkoročnega in dolgoročnega pridobivanja opreme, vključno z raziskavami in razvojem.

S predlogom se bo izboljšala tudi zmogljivost za izmenjavo informacij in podporo državam članicam na področju vračanja. Poleg tega je predstavljen skupaj s pregledom direktive o vračanju, katerega namen je pomagati državam članicam, da povečajo učinkovitost vračanja ter dosežejo učinkovitejšo in skladnejšo evropsko politiko vračanja. Prenovitev direktive o

vračanju predlaga jasnejše in učinkovitejše postopke za izdajo odločb o vrnitvi in obravnavo pritožb, da se zagotovijo skladnost in sinergije med azilnimi postopki in postopki vračanja ter učinkovitejša uporaba pridržanja za olajšanje vrnitve. Predlagane spremembe uredbe o evropski mejni in obalni straži v tem smislu dodatno razširjajo obseg operativne pomoči, ki naj bi jo Agencija nudila državam članicam.

Te spremembe tudi krepijo **sodelovanje med Agencijo in Agencijo EU za azil** pri napotitvi podpornih skupin za upravljanje migracij, zlasti na žariščnih točkah in v nadzorovanih centrih. Komisija obravnava potrebo po zagotovitvi sinergij med azilnimi postopki in postopki vračanja z usklajevanjem med pristojnimi nacionalnimi organi in ustreznimi agencijami Unije ter s povečanjem učinkovitosti skupne politike vračanja kot ključnega elementa trajnostnega upravljanja migracij.

Še en ključen element evropskega integriranega upravljanja meja je sodelovanje s tretjimi državami. Ta predlog krepí sodelovanje Agencije s tretjimi državami z namenom spodbujanja standardov upravljanja evropskih meja in vračanja, izmenjave informacij in analize tveganja, lažjega izvajanja vračanja z namenom povečanja njegove učinkovitosti in podpore tretjim državam na področju upravljanja meja in migracij. To vključuje napotitev stalne enote evropske mejne in obalne straže, kadar je taka podpora potrebna za varovanje zunanjih meja, in učinkovito upravljanje migracijske politike Unije.

Popolnoma operativna evropska mejna in obalna straža bi morala tudi racionalizirati in uporabiti vsa obstoječa operativna orodja. Komisija predlaga **vklučitev Evropskega sistema varovanja meja (EUROSUR) v predlog o evropski mejni in obalni straži**, da se izboljša delovanja sistema EUROSUR in razširi področje njegove uporabe na večino elementov integriranega upravljanja meja. To pomeni boljše odkrivanje in predvidevanje kriznih razmer na zunanjih mejah EU in v tretjih državah ter odzivanje nanje.

Zgoraj navedeni elementi bodo okrepili integrirano upravljanje meja, saj bodo evropski mejni in obalni straži omogočili, da deluje kot resnična mejna policija, tako da bo zagotavljala zaščito zunanjih meja EU, učinkovito upravljala migracijske tokove in prispevala k zagotavljanju visoke ravni varnosti v Uniji, kar je ključni pogoj za ohranitev schengenskega območja.

Razlogi za izboljšanje delovanja evropske mejne in obalne straže

Ena od novosti, uvedenih z uredbo iz leta 2016, je obvezni nabor za hitri odziv, ki šteje 1 500 mejnih policistov. Nabor je bil sicer uspešno vzpostavljen, vendar se lahko aktivira le za hitro posredovanje na mejah, torej za zelo posebno vrsto posredovanj v odziv na izredne razmere. Za operativno podporo državam članicam na prvi črti v okviru rednih skupnih operacij, ki so najpogostejši tip, se Agencija še naprej v celoti zanaša na prostovoljno zbiranje človeških in tehničnih virov držav članic.

Med migracijsko krizo so se **operativne potrebe Agencije** za podporo državam članicam **početverile**, tako da so operacije v letu 2014 zahtevale za 52 359 delovnih dni napotitev, v letu 2017 pa se je število potrebnih delovnih dni povečalo na 189 705. Intenzivnost pritiska na

zunanjih mejah se je v primerjavi z letom 2015 sicer zmanjšala, pri čemer se je število nedovoljenih prihodov po osrednjih in vzhodnih sredozemskih državah znatno zmanjšalo, vendar k tem pozitivnim rezultatom še vedno znatno prispeva povečano operativno delovanje Agencije.

Vendar pa prostovoljne zaveze držav članic pogosto ne zadovoljujejo v zadostni meri operativnih potreb po človeških in tehničnih virih, ki jih je določila Agencija.

Za zagotovitev ustrezne in dolgotrajne zaščite zunanjih meja je potrebna **stalna visoka raven prizadevanj**. Glede na geopolitični razvoj v nekaterih strateških svetovnih regijah ter svetovne demografske trende se bo od Evropske agencije za mejno in obalno stražo pričakovala pomoč čedalje več državam članicam EU pri obvladovanju migracijskega pritiska, med drugim s podpiranjem učinkovitega vračanja in sodelovanjem s tretjimi državami.

Čeprav so države članice v veliki meri predvidele ta trend in so Agenciji zagotovile dodatne mejne policiste in strokovnjake, so večino skupnih operacij Agencije v obdobju 2015–2018 žal še vedno resno ovirale **trdovratne vrzeli**, zaradi katerih je bila podpora Agencije pogosto delno neučinkovita, kar je Komisija večkrat poudarila⁴. Na podlagi **letne zaveze iz leta 2018**, ki so jo sprejele Evropska agencija za mejno in obalno stražo in države članice, je bilo zagotovljenih le 49 % mejnih policistov in 45 % opreme, ki jih Agencija potrebuje za dejavnosti na kopenskih mejah. Za operacije na morskih mejah je bilo sicer zagotovljenih 96 % potrebnih mejnih policistov, vendar le 60 % potrebnih tehničnih sredstev⁵. Ta stalna šibkost sedanjega mehanizma za združevanje vpliva na zmogljivost EU, da zavaruje naše zunanje meje, in jo je treba odpraviti, kot je večkrat potrdil Svet PNZ⁶.

Poleg tega v okviru sedanjega mehanizma združevanja države članice svoje prispevke običajno obljubijo le za **konkretne lokacije in konkretna obdobja**, zaradi česar je omejena zmožnost Agencije, da dovolj hitro po potrebi prerazporedi strokovnjake in/ali tehnična sredstva na druga operativna območja. Poleg tega se Agencija sooča z **nezadostnimi obljubljenimi prispevki v nekaterih mesecih največje obremenitve** in prekomernimi v mesecih, ko je obremenitev nižja. Vse naštetje je problematično, saj Agencija operativnega osebja ne more prerazporediti v skladu z opredeljenimi potrebami.

Agencija poskuša nezadostne prispevke držav članic in pomanjkanje prožnosti pri prerazporejanju premostiti z razvojem in uporabo lastnih zmogljivosti, zlasti z združevanjem in razporejanjem „**dodeljenih članov skupin**“ kot svojega lastnega prispevka k operativnim dejavnostim. Vendar se je ta prostovoljna in dopolnilna shema v veliki meri izkazala za

⁴ V svojih petih poročilih o napredku pri operacionalizaciji evropske mejne in obalne straže, sprejetih v letu 2017, ter v najnovejših poročilih o napredku o izvajanju evropske agende za migracije.

⁵ O operativnih dejavnostih Agencije in splošni ravni delovanja trenutno kolektivno odloča upravni odbor Agencije v svojem letnem delovnem programu (do decembra n-l) in sklepu o minimalnem številu postavk tehnične opreme za operacije (do junija n-l). Te kolektivne odločitve sicer pogosto ustrezajo operativnim potrebam Agencije za posredovanja, vendar se zaveze ne podpirajo več med letnimi dvostranskimi pogajanjmi z Agencijo (jesen n-l), ko države članice obljubijo konkretne prispevke.

⁶ Glej izid zasedanja Sveta PNZ z dne 27. in 28. marca 2017, ki je bilo osredotočeno na razporeditev sredstev s strani držav članic, in izid zasedanja Sveta, ki je potekalo 4. in 5. junija 2018, kar zadeva povečanje podpore agencijam EU, zlasti Evropski agenciji za mejno in obalno stražo.

nezadostno, da bi Agenciji omogočila uporabo njenih glavnih prednosti, ki sta dolgoročna predvidljivost sodelovanja in prožnost za prerazporeditev. Čeprav bi bilo dodeljene člane skupin Agenciji mogoče dati na razpolago za leto ali več, se jih večina dodeli le za minimalno obdobje treh mesecev, ki ga zahteva Uredba.

Izkušnje, pridobljene pri operacijah Agencije, jasno kažejo, da je treba imeti stalno in v celoti usposobljeno osebje Agencije, ki se lahko napoti kadar koli in kamor koli. Potrjujejo tudi neenakost pri napotitvah držav članic, pomanjkanje skupnega usposabljanja, zadostnega jezikovnega znanja in skupne operativne kulture, kar skupaj ovira sodelovanje na terenu. Polno usposobljeno osebje z enako strokovno kulturo bi prineslo resnično dodano vrednost.

Poleg tega se Agencija tako kot s trdovratnimi vrzelmi pri združevanju človeških virov redno sooča tudi z znatnim pomanjkanjem prispevkov držav članic za tehnično opremo. Glede na to, da se zdi težko vzpostaviti obvezen mehanizem združevanja, ki bi temeljil na enaki udeležbi vseh držav članic, je edina izvedljiva rešitev nadaljnji razvoj lastnih tehničnih zmogljivosti Agencije s pridobitvijo potrebnih sredstev, pri čemer se upošteva ambiciozna raven sredstev, predvidena za ta namen v predlogu Komisije za naslednji večletni finančni okvir. Ta proces bo ustvaril dodatno potrebo po operativnih uslužbencih, ki bi delovali kot člani posadke za vzdrževanje in upravljanje vseh teh tehničnih sredstev, ta potreba pa bi se morala odražati v dolgoročni rešitvi.

Vlogo Unije pri podpiranju držav članic na področju vračanja je treba okrepiti kot ključni element za pomoč pri reševanju migracijskih razmer, s katerimi se soočajo države članice EU. Kot kažejo stopnje vračanja v EU v zadnjih letih, ostajajo nerešeni izzivi pri učinkovitem izvajanju vračanja. Statistični podatki Eurostata za leto 2017 kažejo, da se je stopnja vračanja po vsej EU s 45,8 % v letu 2016 znižala na zgolj 36,6 %. Ta predlog je skupaj s predlagano prenovo direktive o vračanju, ki predlaga jasnejše in učinkovitejše postopke za izdajo odločb o vrnitvi in obravnavo pritožb ter učinkovitejšo uporabo pridržanja za olajšanje vrnitev, namenjen okrepitvi celovitega okvira politike vračanja.

Glede na nadaljnje povečanje podpore, ki jo Agencija zagotavlja državam članicam, in razvoja novih dejavnosti na področju vračanja, tudi v zvezi s tretjimi državami, je očitno, da bo treba dati na voljo več operativnega osebja za podporo prizadevanjem Agencije v zvezi s tem, zlasti glede na predvideni znatni proračun za kritje dejavnosti Agencije v zvezi z vračanjem. Taka razširjena pooblastila za vračanje bi morala biti usklajena z ustreznimi zmogljivostmi in človeškimi viri, pri čemer bi bilo treba upoštevati tudi že rastoče število operacij vračanja, ki jih je operativno podprla Evropska agencija za mejno in obalno stražo: Agencija je v letu 2018 do 3. avgusta organizirala ali usklajevala 192 operacij, v istem obdobju leta 2016 90 operacij, v letu 2017 pa 194⁷.

Izkušnje zadnjih dveh let so bolj kot kdaj koli prej dokazale pomen ukrepanja v tretjih državah, vključno z zagotavljanjem operativne in tehnične podpore. Komisija se je v imenu Unije pogajala o sporazumih o statusu z nekaterimi sosednjimi državami, da bi Agenciji omogočila izvajanje operativnih napotitev v njih. Pogajanja z državami Zahodnega Balkana so se zaključila ali so bila skoraj zaključena, ti sporazumi pa se lahko v prihodnosti razširijo

⁷ Podatki so na voljo v Frontexovi aplikaciji za vračanje „*Frontex Application Return*“.

tudi prek sosednjih držav in brez ozemeljskih omejitev, če bo takšna podpora tretjim državam prispevala k varovanju zunanjih meja EU. Za take operativne napotitve in podporo takim dejavnostim na terenu v tretjih državah, vključno z vračanjem, bo potrebno bistveno več operativnega osebja iz stalne enote.

Cilji evropske mejne in obalne straže

Vsi navedeni elementi kažejo nujno potrebo po **trajni in zanesljivi rešitvi**, da se Agenciji zagotovijo potrebne zmogljivosti za zaščito zunanjih meja EU in učinkovito podporo pri vračanju.

Uredba o evropski mejni in obalni straži, sprejeta leta 2016, določa načela evropskega integriranega upravljanja meja in opredeljuje evropsko mejno in obalno stražo, vendar v glavnem obravnava vlogo Evropske agencije za mejno in obalno stražo. Z uredbo EUROSUR, ki je bila sprejeta leta 2013, se je vzpostavil okvir za sodelovanje in izmenjavo informacij med državami članicami in Agencijo, vendar je ta okvir trenutno omejen na nadzor morskih in kopenskih meja. Predlog z združitvijo obeh uredb združuje naloge Agencije in vlogo, ki jo morajo imeti organi držav članic pri delovanju evropske mejne in obalne straže.

Komisija zato predlaga ustanovitev **stalne enote evropske mejne in obalne straže z 10 000 operativnimi uslužbenci do leta 2020**, da se Agenciji zagotovi lastna uspešna in učinkovita **operativna veja**. Namen tega predloga je odpraviti ugotovljene sedanje pomanjkljivosti, se odzvati na sedanje potrebe in zagotoviti strateško pripravljenost EU, da se odzove na izzive v prihodnosti. Zlasti je bistveno zagotoviti, da stalna enota do leta 2020 hitro doseže svojo polno zmogljivost 10 000 operativnih uslužbencev, da se Agenciji omogoči odziv na tekoče razmere. V tem okviru bi se morali pripravljali ukrepi, vključno z vsemi logističnimi in upravnimi pripravami na zaposlovanje in napotitve, izvesti takoj, ko bo dosežen politični dogovor o predlogu.

Ustanovitev stalne enote mora biti vključena v dobro delujočo evropsko in obalno stražo, v okviru katere so države članice, Unija in agencije EU, zlasti Evropska agencija za mejno in obalno stražo, dobro usklajene in si prizadevajo za **skupne cilje politik**. To usklajevanje bo zagotovilo zmogljivost za **izmenjavo informacij in analiz, usklajevanje zmogljivosti za odzivanje in zmogljivost za predvidevanje** kriznih razmer na zunanjih mejah v kratkoročnem, srednjeročnem in dolgoročnem obdobju ter **skupno razvijanje potrebnih zmogljivosti za odzivanje**.

Velikost te stalne enote evropske mejne in obalne straže v veliki meri temelji na sedanjih kazalnikih za delovanje v okviru obstoječih mehanizmov združevanja, ki pa so z izjemo nabora za hitri odziv prostovoljne narave. V skladu z odločitvijo upravnega odbora je skupno število mejnih policistov za operativne dejavnosti Agencije 5 000. Vendar dejansko število članov skupin evropske mejne in obalne straže, registriranih v sistemu Agencije OPERA, presega 7 000. Te zmogljivosti dopolnjuje 1 500 mejnih policistov, ki jih imenuje nabor za hitri odziv. Poleg tega ima Agencija na področju vračanja na voljo tri nabore, ki bi jih moralo v skladu z odločitvijo upravnega odbora sestavljati 600 spremljevalcev pri vračanju, 50 specialistov za vračanje in 40 nadzornikov prisilnih vrnitev. V tem okviru naj bi **predlagana**

velikost stalne enote z 10 000 uslužbenci Agenciji omogočila, da poleg zaplnitve trenutnih vrzeli okrepi svojo podporo državam članicam na prvi črti na ključnih operativnih območjih, pokrije več območij v državah članicah EU in tretjih državah ter znatno poveča število vrnitev.

Stalno enoto evropske mejne in obalne straže bi morale sestavljati tri kategorije operativnega osebja: 1) osebje, ki ga zaposli Evropska agencija za mejno in obalno stražo (kategorija 1), 2) osebje, ki ga države članice obvezno dodelijo Agenciji za dolgoročno obdobje (kategorija 2), in 3) osebje, ki ga morajo države članice obvezno napotiti za kratkoročno obdobje (kategorija 3).

Bistvena značilnost tega novega pristopa je vključitev **statutarnih uslužbencev Agencije kot članov stalne enote evropske mejne in obalne straže**, ki imajo vsa potrebna pooblastila za izvajanje nadzora meje in nalog vračanja, vključno z nalogami, ki zahtevajo izvršilna pooblastila. V členu 77(2)(d) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) je določeno, da Unija sprejme vse potrebne ukrepe za postopno vzpostavitev integriranega sistema upravljanja zunanjih meja. To zagotavlja pravno podlago za podelitev pooblastil za kazenski pregon uslužbencem, ki delujejo v imenu Unije, pri izvajanju nalog v zvezi z uvedbo integriranega sistema upravljanja zunanjih meja. Vendar bi bilo treba taka pooblastila in naloge jasno opredeliti, da bi ustrezali cilju vzpostavitve integriranega sistema upravljanja zunanjih meja. Zato je del predloga seznam takih nalog. Osebje Agencije v kategoriji 1 bo nova vrsta osebja EU znotraj Agencije, ki se mu podelijo izvršilna pooblastila, vključno z uporabo sile, kadar deluje v vlogi članov skupin, ki se napotijo iz stalne enote evropske mejne in obalne straže. Komisija meni, da je ta ureditev osrednji element njenega spremenjenega predloga, ki bo imel znaten vpliv na povečanje pooblastil Agencije, da se zagotovi učinkovit nadzor zunanjih meja Unije.

Drugi ključni element stalne enote evropske mejne in obalne straže je **obvezna narava kratkoročnih in dolgoročnih prispevkov držav članic** k stalni enoti evropske mejne in obalne straže, ki je edina rešitev, ki zagotavlja razpoložljivost potrebnih prispevkov za dejavnosti Agencije v duhu solidarnosti in odgovornosti za dobro delovanje schengenskega območja. Posamezni prispevki držav članic so določeni na podlagi razdelitvenega ključa, o katerem je bil dosežen dogovor med pogajanjmi leta 2016 za nabor za hitri odziv in je naveden v Prilogi I k Uredbi (EU) 2016/1624.

Ta obvezni prispevek je lahko za države članice resničen izziv v primerih, ko se njihove nacionalne zmogljivosti preobremenijo zaradi nacionalnih dolžnosti. Predlog zato zajema **sistem finančne podpore** za spodbujanje in zagotavljanje dolgoročnega razvoja človeških virov, saj državam članicam omogoča, da lahko zaposlujejo in usposablajo dodatne uslužbence in imajo tako potrebno prožnost pri upoštevanju obveznega združevanja v okviru stalne enote evropske mejne in obalne straže ter hkrati ohranijo zadostne nacionalne zmogljivosti.

Modularna sestava stalne enote evropske mejne in obalne straže, ki ima tri kategorije operativnega osebja, bo zagotovila prožnost za prilagajanje delovanja Agencije v skladu z operativnimi potrebami. Glavni gradnik za napotitve iz stalne enote bo sicer vedno statutarно

operativno osebje Agencije (kategorija 1), vendar bi se lahko v okviru obstoječih mehanizmov prilagodilo sodelovanje operativnega osebja iz kategorije 2 in zlasti iz kategorije 3.

Stalna enota evropske mejne in obalne straže ter njeno operativno osebje nazadnje zagotavljata **celostno rešitev**, ki obravnava celotni spekter napotitev Agencije: skupine za upravljanje meja, skupine za vračanje in podporne skupine za upravljanje migracij v mešanih sestavah. Predlog zato povezuje vse obstoječe mehanizme za združevanje: trenutni letni mehanizem zavez za dejavnosti na zunanjih mejah, obvezni nabor za hitri odziv za hitra posredovanja na mejah ter dva nabora specialistov za vračanje in spremljevalcev pri vračanju. Nabor nadzornikov prisilnih vrnitev bi zaradi specifičnosti nalog in strokovnega znanja ter potrebe po neodvisnosti pri izvajanju nadzornih funkcij izjemoma moral ostati urejen ločeno.

Cilj predloga je **strukturiranje političnega usmerjanja** evropskega integriranega upravljanja meja z vzpostavitvijo političnega cikla evropskih in nacionalnih strategij integriranega upravljanja meja.

Predlog bo **okrepil mehanizme zgodnjega opozarjanja** evropske mejne in obalne straže, da bi se povečala odzivnost na krizo, pa tudi za boljše obravnavanje razmer, v katerih bi lahko bilo ogroženo delovanje schengenskega območja.

Ključni element teh procesov bo predvidevanje. Namen predloga je izboljšati usklajevanje **postopkov načrtovanja** evropskega integriranega upravljanja meja, da se bolje pripravijo operacije na mejah in opredelijo odzivi na dogodke z visoko stopnjo vpliva, zlasti možna posredovanja stalne enote in druge zmogljivosti Agencije v podporo državam članicam. S predlogom se bo prav tako izboljšala priprava zmogljivosti evropske mejne in obalne straže z usklajevanjem usposabljanja in izobraževanja ter kratkoročnega in dolgoročnega pridobivanja opreme, vključno z raziskavami in razvojem.

S predlogom se bo izboljšala tudi zmogljivost za izmenjavo informacij in podporo državam članicam na področju **vračanja**. Za boljšo pomoč državam članicam se s tem predlogom naloge Agencije razširijo na tehnično in operativno pomoč pri izvajanju postopkov vračanja, vključno s pripravo odločb o vrnitvi in drugimi dejavnostmi pred vrnitvijo, pa tudi pomoč pri razvoju in upravljanju sistemov upravljanja vračanja in sistemov za izmenjavo informacij.

Predlog bo **razjasnil vlogo držav članic in vlogo Agencije pri delovanju evropske mejne in obalne straže**, vključno s sodelovanjem s tretjimi osebami in tretjimi državami. Na področju vračanja bo Agencija lahko zagotavljala pomoč pri dejavnostih vračanja tretjih držav, vključno z organizacijo mešanih operacij vračanja, v katerih sodeluje ena ali več držav članic. Zlasti se bo dodatno izboljšalo delovanje sistema EUROSUR, in sicer s povečanjem kakovosti izmenjanih podatkov ter varnosti in odzivnosti sistemov. Zaradi boljše podpore različnim elementom integriranega upravljanja meja se bo področje uporabe sistema EUROSUR razširilo z varovanja meja na nadzor meje, vključno s poročanjem o sekundarnih gibanjih in zračnih mejah. Sistem EUROSUR se bo uporabil za operacije na mejah in integrirano načrtovanje. Poleg tega bo sistem EUROSUR izboljšal operativno sodelovanje in izmenjavo informacij s tretjimi državami in tretjimi osebami.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Ta predlog dopolnjuje predloga Komisije z dne 12. junija 2018 o ustanovitvi Sklada za integrirano upravljanje meja ter Sklada za azil in migracije v naslednjem večletnem finančnem okviru, in sicer z namenom okrepiti financiranje nacionalnih komponent evropske mejne in obalne straže. Vsi ti predlogi Komisije so namenjeni skupnemu zagotavljanju popolnoma integriranega sistema EU za upravljanje meja, ki ga izvaja močna in popolnoma operativna evropska mejna in obalna straža, ki jo sestavljajo Evropska agencija za mejno in obalno stražo ter nacionalni organi, ki so v državah članicah pristojni za upravljanje meja in vrnitev.

Da se omogočijo učinkovite napotitve iz stalne enote evropske mejne in obalne straže od 1. januarja 2020, bi bilo treba sprejeti nekatere odločitve in izvedbene ukrepe ter jih čim prej izvesti. Z odstopanjem od običajnega roka, določenega v Uredbi, bi morala biti odločitev upravnega odbora o profilih stalne enote Agencije sprejet v 6 tednih od začetka veljavnosti Uredbe, države članice pa bi morale operativno osebje v stalno enoto evropske mejne in obalne straže imenovati v 12 tednih od začetka veljavnosti Uredbe.

Da se zagotovi kontinuiteta podpore za operativne dejavnosti, ki jih organizira Agencija, bi bilo hkrati treba vse napotitve do 31. decembra 2019 načrtovati in izvajati, vključno z naborom za hitri odziv, v skladu s členi 20, 30 in 31 Uredbe (EU) 2016/1624 in v skladu z letnimi dvostranskimi pogajanjmi, izvedenimi leta 2018. Te določbe bi bilo treba razveljaviti šele z učinkom od 1. januarja 2020.

Ta predlog temelji na obstoječi politiki in zbirki orodij za upravljanje meja, zlasti evropski mejni in obalni straži, vzpostavljeni z Uredbo (EU) 2016/1624. V zadnjih dveh letih je operacionalizacija evropske mejne in obalne straže prinesla prve cikle ocen ranljivosti in vzpostavitev naborov za hitri odziv, namenjenih odzivanju na izredne razmere. S pomočjo stalne enote evropske mejne in obalne straže z 10 000 operativnimi uslužbenci se bodo še dodatno povečale zmogljivosti Agencije in posledično Unije za učinkovito odzivanje na sedanje ali prihodnje grožnje in izzive na zunanjih mejah, in sicer s proaktivno krepitvijo, ocenjevanjem in usklajevanjem ukrepov držav članic na zunanjih mejah in s tretjimi državami ter s pospešitvijo vrnitev.

Predlog z vključitvijo Evropskega sistema varovanja meja (EUROSUR) v zakonodajni instrument, ki vzpostavlja evropsko mejno in obalno stražo, s konkretnimi in zavezujočimi zavezami dodatno spodbuja duh sodelovanja, izmenjave informacij in usklajevanja prizadevanj med državami članicami in Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo ter med nacionalnimi organi in agencijami Unije. Poleg tega temelji na Uredbi (EU) št. 656/2014⁸ o določitvi pravil za varovanje zunanjih morskih meja v okviru operativnega sodelovanja, ki ga usklajuje agencija Frontex.

⁸ Uredba (EU) št. 656/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o določitvi pravil za varovanje zunanjih morskih meja v okviru operativnega sodelovanja, ki ga usklajuje Evropska agencija za upravljanje operativnega sodelovanja na zunanjih mejah držav članic Evropske unije (UL L 189, 27.6.2014, str. 93).

Predlog pojasnjuje razmerje med ocenami ranljivosti, ki jih izvaja Agencija, in schengenskim ocenjevalnim mehanizmom, vzpostavljenim z Uredbo (EU) št. 1053/2013⁹, da bi se čim bolj povečale sinergije med tema dvema mehanizmoma, ki sta bistvena za evropski nadzor kakovosti v zvezi z delovanjem schengenskega območja.

Ta predlog temelji na navedenih obstoječih določbah politike in jih dodatno razvija ter združuje v evropski mejni in obalni straži, s čimer vzpostavlja integriran sistem upravljanja zunanjih meja na ravni Unije, kot je določeno v členu 77(2)(d) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Ta predlog je v skladu s celovito dolgoročno politiko za boljše upravljanje migracij, kot jo je Komisija določila v evropski agendi za migracije, ki je politične smernice predsednika Junckerja razvila v sklop na štirih stebrih temelječih skladnih pobud, ki se vzajemno krepijo. Navedeni stebri so zmanjšanje spodbude za nedovoljene migracije, varovanje zunanjih meja in reševanje življenj, močna azilna politika in nova politika o zakonitih migracijah. Ta predlog nadalje izvaja evropsko agendo o migracijah, natančneje v zvezi s ciljem varovanja zunanjih meja, saj bo evropska mejna in obalna straža izvajala evropsko integrirano upravljanje meja. Poleg tega pomeni odgovor na zahtevo Evropskega sveta po nadaljnji krepitvi podporne vloge Evropske agencije za mejno in obalno stražo, vključno s sodelovanjem s tretjimi državami, in sicer z dodelitvijo več sredstev in večjih pooblastil, da se zagotovi učinkovit nadzor zunanjih meja in znatno poveča učinkovito vračanje migrantov brez urejenega statusa.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Ta zakonodajni predlog temelji na členu 77(2)(b) in (d) ter členu 79(2)(c) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

Člen 77(1)(b) in (d) določa, da Unija oblikuje politiko, da bi se izvajala kontrola oseb in učinkovit nadzor pri prehajanju zunanjih meja ter postopno uvedel integriran sistem upravljanja zunanjih meja. Za te namene Evropski parlament in Svet v skladu s členom 77(2)(b) in (d) ter po rednem zakonodajnem postopku sprejmeta ukrepe v zvezi s kontrolo oseb pri prehajanju zunanjih meja in vse ukrepe, potrebne za postopno uvedbo integriranega sistema upravljanja zunanjih meja.

Člen 79(2)(c) pooblašča Evropski parlament in Svet za sprejemanje ukrepov na področju nezakonitega priseljevanja in nedovoljenega prebivanja, tudi v zvezi z odstranitvijo in vračanjem oseb, ki prebivajo brez dovoljenja.

⁹ Uredba Sveta (EU) št. 1053/2013 z dne 7. oktobra 2013 o vzpostavitvi ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma za preverjanje uporabe schengenskega pravnega reda in razveljavitvi Sklepa Izvršnega odbora z dne 16. septembra 1998 o ustanovitvi stalnega odbora o ocenjevanju in izvajanju Schengenskega sporazuma (UL L 295, 6.11.2013, str. 27).

- **Subsidiarnost**

Cilj tega predloga je zagotoviti evropsko integrirano upravljanje zunanjih meja EU z namenom učinkovitega upravljanja migracij in zagotovitve visoke stopnje varnosti v Uniji ob varstvu prostega gibanja oseb v Uniji. Na območju brez notranjih meja nedovoljene migracije prek zunanjih meja ene države članice vplivajo na vse druge države članice znotraj schengenskega območja. Območje brez notranjih meja, ki omogoča prosto gibanje, se lahko ohrani le, če so zunanje meje učinkovito zavarovane in zaščitene.

Ker je nadzor zunanjih meja Unije splošen in skupen interes, ki ga je treba zastopati v skladu z visokimi in enotnimi standardi Unije, države članice ne morejo v zadostni meri doseči ciljev tega predloga, ki se lahko lažje dosežejo na ravni Unije, zato lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji.

- **Sorazmernost**

Predlog je namenjen odzivanju na nove izzive in politične razmere, s katerimi se Unija srečuje na področju upravljanja migracij in notranje varnosti. Predlog krepi nabor zmogljivosti, ki so na voljo evropski mejni in obalni straži, zlasti z ustanovitvijo stalne enote evropske mejne in obalne straže z 10 000 operativnimi uslužbenci, ki lahko celovito obravnavajo izzive pri upravljanju meja EU in vračanju. Zagotavlja, da države članice v celoti in pravilno izvajajo pravila o integriranem upravljanju meja v skladu z enim samim doslednim ciklom večletne strateške politike, da se sprejmejo ustrezni ukrepi za preprečevanje kriznih razmer in da se zagotovi zgođen in učinkovit odziv na zunanjih mejah v primeru tovrstnih razmer, nujni ukrepi na ravni Unije za neposredno posredovanje na ozemlju pa se sprejmejo le, če razmere postanejo bolj kritične. Ob upoštevanju ciljev te uredbe in v skladu z načelom sorazmernosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje zadevnih ciljev.

- **Izbira instrumenta**

Kot je pojasnjeno v poglavju 1, ustanovitev stalne enote evropske mejne in obalne straže ter določitev potrebnih spremljevalnih ukrepov pomenita nova bistvena elementa, ki znatno vplivata na delovanje evropske mejne in obalne straže. Glede na pomembnost teh sprememb je treba spremeniti Uredbo (EU) 2016/1624 o evropski mejni in obalni straži. Poleg tega je to priložnost za boljšo vključitev spremenjenega sistema EUROSUR v evropsko mejno in obalno stražo, in sicer z vključitvijo spremenjenih elementov Uredbe (EU) št. 1052/2013 o vzpostavitvi Evropskega sistema varovanja meja (EUROSUR) v novo uredbo, kot je bilo sklenjeno med ocenjevanjem uredbe EUROSUR.

Stopnja enotnosti, potrebna za zagotavljanje integriranega upravljanja zunanjih meja in učinkovite vloge Agencije pri vračanju, se lahko zagotovi le z uredbo. Ob upoštevanju dejstva, da sta bila evropska mejna in obalna straža in sistem EUROSUR ustanovljena z uredbo, je enak pravni instrument primeren tudi za ta predlog in za združitev obeh uredb.

- **Temeljne pravice**

Ta predlog spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki so priznana zlasti v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah. Vse dejavnosti evropske mejne in obalne straže, kar

zadeva tako Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo kot organe držav članic, pristojne za upravljanje meja in vrnitev, se izvajajo ob polnem spoštovanju temeljnih pravic, določenih v Listini, vključno s pravico do azila (člen 18 Listine), varstvom pred vračanjem (člen 19 Listine), pravico do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja (člen 7 Listine), pravico do varstva osebnih podatkov (člen 8 Listine) in pravico do učinkovitega pravnega sredstva (člen 47 Listine). Predlog v celoti upošteva pravice otroka in posebne potrebe oseb v ranljivem položaju.

Predlog je torej skladen s členoma 2 in 6 Pogodbe o Evropski Uniji in Listino Evropske unije o temeljnih pravicah.

3. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Prispevek EU za Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo je že del proračuna Unije, ki temelji na oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga, ki je priložena predlogu Komisije za uredbo o ustanovitvi evropske mejne in obalne straže. Poleg tega so bili nekateri dodatni viri za Agencijo opredeljeni v oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga, priloženi predlogu Komisije o sistemu ETIAS in svežnju o interoperabilnosti.

Za ustanovitev stalne enote evropske mejne in obalne straže ter pridobitev lastne opreme Agencije in za ustrezno obravnavo drugih novih ali posodobljenih nalog, predvidenih v tem predlogu, je treba v veljavni večletni finančni okvir k obstoječim prispevkom EU za leti 2019 in 2020 dodati znesek v višini 577,5 milijona EUR, kar lahko zahteva uporabo posebnih instrumentov, predvidenih v uredbi o večletnem finančnem okviru. Za obdobje 2021–2027 bo potreben skupni prispevek EU v višini 11 270 milijonov EUR, da se pokrijejo posodobitve nalog in funkcij Agencije, ki so v veliki meri povezane z uvedbo stalne enote evropske mejne in obalne straže ter pridobitvijo lastne opreme Agencije. Ta zneska bosta dopolnjena z ustreznim prispevkom pridruženih schengenskih držav.

Zaprošeni finančni prispevek EU za obdobje 2021–2027 se lahko financira v okviru zgornjih mej, določenih v predlogu večletnega finančnega okvira z dne 2. maja 2018.

Kar zadeva človeške vire, naj bi Agencija do leta 2020 imela 1 000 uslužbencev. Za ustanovitev stalne enote evropske mejne in obalne straže bodo Agenciji dodeljena dodatna delovna mesta, in sicer 750 delovnih mest leta 2019, do leta 2025 pa naj bi se to število povečalo na 3 000. Dodatna delovna mesta bodo enakomerno razdeljena med začasne in pogodbene uslužbence. Nova delovna mesta bodo večinoma namenjena zaposlitvi in usposabljanju operativnih uslužbencev stalne enote evropske mejne in obalne straže v kategoriji 1. Vendar bo ta kategorija vključevala tudi uslužbence, ki so predvideni za vzpostavitev in upravljanje centralne enote ETIAS.

Poleg tega bi lahko Agencija v okviru navedenih 3 000 delovnih mest do 4 % skupne velikosti stalne enote uporabila za zaposlitev uslužbencev za podporo ustanovitvi stalnih enot evropske mejne in obalne straže (zaposlovanje, dnevno upravljanje, operativno načrtovanje itd.), zaposlovanju v lokalnih operativnih uradih, pridobivanju opreme Agencije in drugim novim nalogam, povezanim z delovanjem evropske mejne in obalne straže, vključno s sistemom EUROSUR, večjimi pooblastili za vračanje in prevzemom sistema FADO.

Poleg proračuna Agencije v okviru skladov na področju migracij in upravljanja meja bo zagotovljena podpora za izvajanje razširjenega sistema EUROSUR na strani držav članic, in sicer z obstoječimi sredstvi iz Sklada za notranjo varnost (meje in vizumi) leta 2020 (52,5 milijona EUR) in s prihodnjim Skladom za integrirano upravljanje meja (647,5 milijona EUR) v obdobju 2021–2027, pri čemer se 10 % teh sredstev dodeli sistemu EUROSUR. Ustrezni ukrepi se bodo izvajali v okviru deljenega ali neposrednega upravljanja.

Pravila iz tega predloga bo dopolnjevala revidirana okvirna finančna uredba za decentralizirane agencije, vključno z okrepljenimi pravili za upravljanje teh agencij na področju goljufij, nepravilnosti, nasprotja interesov in notranje kontrole.

4. PRIPRAVLJALNI POSTOPEK IN POSVETOVANJA Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI

Komisija je v letu 2017 Evropskemu svetu, Evropskemu parlamentu in Svetu predložila pet poročil o napredku, v katerih je opisala napredek, dosežen pri operacionalizaciji evropske mejne in obalne straže, ter proučila ugotovljene pomanjkljivosti. Tem poročilom so pogosto sledile razprave v Svetu in predstavitve v ustreznih odborih Evropskega parlamenta.

Komisija je v svojem februarjemskem sporočilu¹⁰ določila prednostne naloge in več možnosti za prihodnji večletni finančni okvir Unije z močno in popolnoma operativno evropsko mejno in obalno stražo v središču popolnoma integriranega evropskega integriranega sistema upravljanja meja. V sporočilu z dne 2. maja 2018¹¹, priloženem predlogu za naslednji večletni finančni okvir, je Komisija ponovno poudarila svojo zavezo, da si bo prizadevala za uresničitev tega cilja, in predlagala ustanovitev stalne enote z okoli 10 000 mejnimi policisti.

Upravni odbor Agencije je 5. julija organiziral neformalno delavnico za razpravo o prihodnjem pravnem okviru Agencije in Komisiji je bila predložena pisna evidenca srečanja skupaj z ločenimi stališči 8 držav članic. Poleg tega so bila 9. julija na srečanju Strateškega odbora za priseljevanje, meje in azil obravnavana nova pooblastila Agencije, pri čemer so predstavniki držav članic izrazili predhodna stališča o zamislih iz predloga o večletnem finančnem okviru. Kar zadeva sistem EUROSUR, je Komisija v skladu s členom 22(3) Uredbe št. 1052/2013 izvedla splošno oceno sistema EUROSUR. Poročilo te ocene je priloženo predlogu. V poročilu o oceni je bilo ugotovljeno, da je okvir sistema EUROSUR izpolnil svoje cilje, vendar bi se delovanje sistema EUROSUR lahko izboljšalo z razvojem tehničnega informacijskega sistema v okvir upravljanja za izmenjavo informacij in sodelovanje. Potekala so dodatna posvetovanja s skupino strokovnjakov za sistem EUROSUR, ki jo je ustanovila in jo upravlja Agencija za podporo izvajanju sistema EUROSUR, ter s skupino strokovnjakov za sistem EUROSUR, ki jo je ustanovila Komisija, da bi razpravljala o postopku ocenjevanja in ga spremljala ter razpravljala o morebitnih spremembah obstoječe uredbe. Komisija je 6. in 7. februarja 2018 vzpostavila posebno delavnico za razpravo o tehnoloških in industrijskih vidikih sistema EUROSUR s predstavniki industrije, raziskovalci in vladnimi strokovnjaki iz držav članic ter institucij in agencij EU. Za

¹⁰ Sporočilo Komisije „Nov, sodoben večletni finančni okvir za Evropsko unijo, ki učinkovito uresničuje svoje prioritete po letu 2020“, COM(2018) 98 final.

¹¹ Sporočilo Komisije „Sodoben proračun za Unijo, ki varuje, opolnomoča in ščiti – Večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027“, COM(2018) 321.

oceno stroškov in koristi različnih sprememb, ki so predvidene v predlogu, je Komisija naročila študijo za oceno učinkov različnih možnosti, povezanih z možnim razvojem Evropskega sistema varovanja meja (EUROSUR).

Ob upoštevanju poziva Evropskega sveta z dne 28. junija 2018 po nadaljnji krepitvi podporne vloge Agencije v okviru večjih pooblastil in nuje, da se ta poziv obravnava v ustreznem časovnem obdobju, je bilo odločeno, da se ocena učinka ne izvede.

5. NATANČNEJŠA POJASNITEV POSAMEZNIH DOLOČB PREDLOGA

Predlog (člen 8) uvaja **cikel večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja**, da se zagotovi učinkovito izvajanje evropskega integriranega upravljanja meja s strani evropske mejne in obalne straže. Večletni cikel bo vzpostavil interoperabilen, enoten in neprekinjen proces za zagotavljanje strateških smernic vsem zadevnim akterjem na ravni Unije in v državah članicah na področju upravljanja meja in vračanja, da bi se evropsko integrirano upravljanje meja izvajalo usklajeno, integrirano in metodično. Cikel se bo začel s političnim usmerjanjem za evropsko integrirano upravljanje meja v obliki delegiranega akta Komisije, ki se bo nato izvajal v okviru tehnične in operativne strategije, ki jo bo pripravila Evropska agencija za mejno in obalno stražo, ter nacionalnih strategij, ki jih bodo pripravile države članice. Ocena izvajanja teh treh stopenj bo opravljena z namenom priprave naslednjega cikla.

Glavni elementi predloga za ustanovitev **stalne enote evropske mejne in obalne straže**, vključno z izboljšavami drugih **ključnih zmogljivosti** (glej zlasti člene 5(2), 55 do 60, 63 in 64).

- Bistveni elementi, povezani s stalno enoto evropske mejne in obalne straže, so pojasnjeni v poglavju 1, zlasti kar zadeva njeno sestavo, velikost, obseg dejavnosti, obvezno naravo in uporabo izvršilnih pooblastil.
- Da bi se upoštevala sestavljena narava stalne enote, predlog uvaja koncept operativnega osebja **stalne enote evropske mejne in obalne straže**, in sicer mejne policiste, spremljevalce pri vračanju, specialiste za vračanje in drugo ustrezno osebje. Napotiti jih bo mogoče v okviru treh vrst skupin: za upravljanje meja, vračanje in podporo pri upravljanju migracij.
- **Posamezni prispevki držav članic k stalni enoti evropske mejne in obalne straže** so določeni v skladu s prilogama IV in V. Razdelitev posameznih prispevkov držav članic temelji na razdelitvenem ključu, ki je bil dogovorjen za nabor za hitri odziv in je določen v Prilogi I k sedanji uredbi o evropski mejni in obalni straži.
- Komisija mora v zvezi z delovanjem in sestavo stalne enote evropske mejne in obalne straže opraviti **vmesni pregled**. Komisija lahko na podlagi vmesnega pregleda razmisli o spremembi ustreznih prilog.

- Za zagotovitev skupne poklicne kulture bi bilo treba skupinam, napotnim iz stalne enote evropske mejne in obalne straže, zagotoviti **specifično usposabljanje in uniformo**.
- Zaradi napotitve stalne enote evropske mejne in obalne straže na ozemlje tretjih držav bi morala Agencija razviti **zmogljivosti za lastne strukture vodenja in nadzora**.
- Da bi Agencija odpravila trdovratne vrzeli pri pridobivanju prostovoljnega nabora tehnične opreme iz držav članic, zlasti v zvezi z večjimi kosi opreme, bi morala imeti **lastno opremo** za skupne operacije ali hitra posredovanja na mejah ali katero koli drugo operativno dejavnost. Medtem ko ima Agencija od leta 2011 pravno podlago, da kupi ali najame v okviru zakupa svojo lastno tehnično opremo, je izvedbo te možnosti znatno oviralo pomanjkanje proračunskih sredstev. S sprejetjem uredbe iz leta 2016 so bila Agenciji zagotovljena namenska proračunska sredstva v višini 40 milijonov EUR za nakup majhne in srednje velike opreme, Agencija pa je napredovala pri izkoriščanju teh priložnosti. Komisija je zaradi tega razvoja in da bi bila stalna enota evropske mejne in obalne straže sposobna izpolniti raven ambicij, na podlagi katerih je bila ustanovljena, v večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 zanje namenila znatna sredstva, da bi **Agencija lahko pridobila, vzdrževala in upravljala potrebna sredstva v zračnem, pomorskem in kopenskem prometu**, ki ustrezajo njenim operativnim potrebam.
- Čeprav bi lahko bil nakup potrebnih sredstev dolgotrajen proces, zlasti v zvezi z večjimi sredstvi, bi morala lastna oprema Agencije na koncu predstavljati ogrožje operativnih napotitev, dodatni prispevki držav članic pa bi se uporabili v izrednih okoliščinah. Opremo Agencije bi morala večinoma upravljati tehnična ekipa Agencije, ki je del stalne evropske enote mejne in obalne straže. Da bi se zagotovila učinkovita uporaba predlaganih finančnih sredstev za lastno opremo Agencije, postopek temelji na **večletni strategiji**, o kateri čim prej odloči upravni odbor in ki jo spremlja akcijski načrt.
- Za lažje delo Agencije v državah članicah, ki gostijo njene operativne dejavnosti na zunanjih mejah in dejavnosti, ki se nanašajo na vrnitve, bo imela Agencija možnost, da v teh državah članicah ustanovi **lokalne urade**, in sicer za obdobje, ko potekajo njene operativne dejavnosti. Vloga teh lokalnih uradov bo delovati kot vmesnik med Agencijo in državo članico gostiteljico, da se zagotovi usklajevanje, komunikacija in logistična podpora ter nemoten potek vseh postopkov, povezanih s temi operativnimi dejavnostmi. Ustanovljeni bodo na lokacijah, ki se nahajajo v geografski bližini območij, kjer potekajo operativne dejavnosti.

Predlog (člena 9 in 67) vzpostavlja **okvir za integrirano načrtovanje evropske mejne in obalne straže**. To načrtovanje bo kratkoročno, srednjeročno in dolgoročno združevalo različne postopke načrtovanja mejnih straž in organov za vračanje držav članic ter Agencije.

Integrirano načrtovanje bo potekalo v skladu z ciklom večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja.

- Predlog določa standardizirano metodo za **načrtovanje glede na scenarije**, ki jih oblikuje Agencija. Ti scenariji na podlagi analize tveganja bodo upoštevali geopolitične razmere in jih bo odobril upravni odbor Agencije.
- Predlog uvaja **načrtovanje razvoja zmogljivosti** za evropsko mejno in obalno stražo. Načrtovanje razvoja zmogljivosti, ki ga določa ta predlog, je mehanizem, namenjen primerjanju in usklajevanju dolgoročnih načrtov držav članic in Agencije, da se opredelijo možnosti na področju usposabljanja in izobraževanja, tehnične in operativne standardizacije, skupnega naročanja opreme ter raziskav in razvoja. Agencija bo pridobila nove zmogljivosti za podporo individualnim potrebam držav članic, imela pa bo tudi ključno vlogo pri usklajevanju razvoja zmogljivosti za celotno evropsko mejno in obalno stražo.
- Procesi načrtovanja razvoja zmogljivosti bodo privedli do **časovnega načrta za zmogljivosti evropske mejne in obalne straže**, ki ga bo odobril upravni odbor Agencije in bo priložen tehnični in operativni strategiji za integrirano upravljanje meja. Ta časovni načrt za zmogljivosti bo strateško usmeril razvoj zmogljivosti evropske mejne in obalne straže. Poleg tega bo privedel do vzpostavitve načrtov za javna naročila in tehnoloških časovnih načrtov. Načrti za javna naročila bodo državam članicam in Agenciji pomagali pri pridobivanju in zakupu tehnične opreme¹², tehnološki časovni načrti pa bodo Agenciji pomagali pri opredeljevanju ključnih raziskovalnih tem¹³ in se bodo upoštevali pri načrtovanju programov instrumentov EU, ki podpirajo tako operativne kot raziskovalne dejavnosti na področju integriranega upravljanja meja in vračanja.
- Predlog krepi obstoječe zahteve glede **načrtovanja obvladovanja nepredvidljivih razmer** na ravni držav članic kot del celotnega postopka integriranega načrtovanja. Načrtovanje obvladovanja nepredvidljivih razmer mora obravnavati vse potrebne ukrepe in vire, da se omogoči morebitna okrepitev zmogljivosti, vključno z logistiko in podporo, kadar na zunanjih mejah pride do dogodkov z visoko stopnjo vpliva, vključno z zmogljivostmi za podporo za napotitev dodatnih zmogljivosti, ki jih usklajuje Evropska agencija za mejno in obalno stražo. Za te načrte bi se moral še naprej uporabljati mehanizem za nadzor kakovosti v okviru mehanizma za ocenjevanje ranljivosti.

¹² V skladu s členom 38 uredbe o evropski mejni in obalni straži.

¹³ V skladu s členom 37 uredbe o evropski mejni in obalni straži.

- Kratkoročno se bo **operativno načrtovanje** usklajevalo med državami članicami in z Agencijo v okviru sistema EUROSUR v skladu s procesi načrtovanja skupnih operacij na mejah, ki jih je določila Agencija¹⁴.

S predlogom (člen 18 in naslednji) se **sistem EUROSUR vključuje v uredbo o evropski mejni in obalni straži** kot potreben element delovanja evropske mejne in obalne straže.

- Sistem EUROSUR se razvija v okvir upravljanja za izmenjavo informacij in za sodelovanje med nacionalnimi organi držav članic, ki so odgovorni za upravljanje meja, in Agencijo ter temelji na različnih informacijskih sistemih, ki jih uporabljajo države članice in Agencija, ter **širi vlogo in pristojnosti nacionalnih koordinacijskih centrov**.
- Predlog **poenostavlja obstoječe elemente sedanje uredbe EUROSUR in izboljšuje odzivnost sistema EUROSUR**. Nekateri tehnični deli sedanje uredbe EUROSUR bodo preneseni v izvedbene akte za zagotovitev večje jasnosti pri tehničnem izvajanju, da se omogočijo večja prožnost in morebitne operativne posodobitve, hkrati pa se zagotovi njihova zavezujoča narava.

S predlogom se **razširi trenutno področje uporabe sistema EUROSUR**, in sicer z varovanja kopenskih in morskih meja na **nadzor meja** (tako da se dodajo pregledi na mejnih prehodih in varovanje zračnih meja, o katerih države članice trenutno prostovoljno poročajo), da se zagotovi celovito spremljanje razmer na zunanjih mejah in razširi obseg zmogljivosti za odzivanje. Agencija bo z organi letalskega sektorja razvila nove vrste medagencijskega sodelovanja z namenom izboljšati odkrivanje novih groženj, ki jih povzročajo zrakoplovi in brezpilotni zrakoplovi, ter odzivanje nanje.

Predlog krepi **spremljanje razmer, analizo tveganja, preprečevanje in odzivnost** evropske mejne in obalne straže, kar zadeva naslednje vidike:

- Za **okrepitev funkcije analize tveganja** evropske mejne in obalne straže se bodo različni viri informacij in metodologije, mejni odseki in stopnje vpliva sistema EUROSUR uskladili s tistimi, ki jih Agencija in države članice uporabljajo v okviru metodologije skupne integrirane analize tveganja (CIRAM), ki jo izvaja mreža za analizo tveganja agencije Frontex (FRAN), ter ocene ranljivosti (člen 31).
- Predlog z nadgradnjo sistema EUROSUR **izboljšuje spremljanje razmer** evropske mejne in obalne straže (člen 29). Sedanjo skupno obveščevalno sliko razmer na predmejnem območju, ki zbira informacije o predmejnem območju, združuje z evropsko sliko razmer, ki v sedanji uredbi ustreza informacijam, zbranim na schengenskem območju. Sekundarna gibanja so zdaj del slik razmer, da se oceni stanje migracij na zunanjih mejah EU na strateški in taktični ravni. Države članice in Agencija bodo zdaj imele koristi od teh informacij v sistemu EUROSUR in jih vanj neposredno prispevale prek nacionalnih koordinacijskih centrov.

¹⁴ Kot je opisano v členu 16 uredbe o evropski mejni in obalni straži.

- Uradno se (s členom 29) vzpostavi mehanizem **storitev sistema EUROSUR za združevanje podatkov**, ki nadomesti „skupno uporabo orodij za varovanje“ iz sedanje uredbe EUROSUR. Agencija prek storitev sistema EUROSUR za združevanje podatkov nacionalnim koordinacijskim centrom in sebi zagotavlja ustrezne informacije v zvezi z zunanjimi mejami. Storitve sistema EUROSUR za združevanje podatkov se bodo še naprej zagotavljale prek sodelovanja med Agencijo in tretjimi osebami. Agencija bo še naprej uporabljala satelitske storitve opazovanja Zemlje v okviru vesoljskega programa Copernicus za spremljanje predmejnega območja, vendar bo razvila tudi nove storitve sistema EUROSUR za združevanje podatkov z drugimi agencijami EU in mednarodnimi partnerji, da bodo ustrezale novemu področju uporabe sistema EUROSUR. Tako medagencijsko sodelovanje bi bilo treba na primer vzpostaviti na področju varovanja zračnih meja, in sicer med Agencijo, upravljavcem omrežja evropske mreže za upravljanje zračnega prometa (Eurocontrol) in Evropsko agencijo za varnost v letalstvu (EASA).
- Predlog (člen 30) uvaja zahtevo, da Evropska agencija za mejno in obalno stražo vsaki dve leti pripravi **strateško analizo tveganja** za evropsko integrirano upravljanje meja, da predstavi nekaj dolgoročnih spoznanj in analiz za prihodnja leta. Komisija bi to analizo uporabila kot izhodišče za začetek cikla večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja. Strateška analiza tveganja bo prispevala k scenarijem visoke stopnje vpliva, na katerih bo temeljilo integrirano načrtovanje.
- Glede na to, da gre pri ocenah ranljivosti in schengenskem ocenjevalnem mehanizmu, ki jih je vzpostavila Uredba (EU) št. 1053/2013, za dopolnjujoča se mehanizma za zagotavljanje **evropskega nadzora kakovosti pravnega delovanja schengenskega območja**, je treba vzpostaviti jasno ureditev za redno izmenjavo informacij o njihovih rezultatih med Komisijo in Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo, da bi se čim bolj povečale sinergije med obema mehanizmoma (člen 34).
- Za boljše odzivanje na krizne razmere, ko je na ravni odseka meje stanje tako, da je ogroženo delovanje schengenskega območja, se v sistemu EUROSUR ustvari dodatna, četrta „kritična“ stopnja vpliva. „Kritična“ stopnja vpliva bo samodejno sprožila odziv stalne enote Evropske agencije za mejno in obalno stražo (členi 35, 36 in 42).
- Kar zadeva **podporne skupine za upravljanje migracij**, Komisija predlaga nove določbe (v členu 41), da bi se zagotovila skladnost z njenim spremenjenim predlogom uredbe o Agenciji Evropske unije za azil, ki je predstavljen hkrati s tem predlogom. Komisija predlaga, da se razširi področje uporabe za napotitev podpornih skupin za upravljanje migracij. Njihovo napotitev mora zahtevati zadevna država članica, vendar ni več omejena na okoliščine nesorazmernih migracijskih izzivov. Komisija bo odgovorna za usklajevanje na terenu, kot je že navedeno v sedanji uredbi, pa tudi za

usklajevanje zahtev držav članic in oceno potreb. S tem bi se zagotovila skladnost med različnimi ukrepi zadevnih agencij Unije ter sinergija virov agencij in držav članic.

- Predlog (člen 42) na podlagi veljavnih določb konsolidira vlogo izvršnega direktorja, **da zadevni državni članci predlaga konkretne operativne dejavnosti Agencije**, kadar to upravičujejo rezultati ocene ranljivosti ali analize tveganja ali če se kritičen vpliv pripisuje enemu ali več mejnim odsekom. V primeru nesodelovanja pri predlaganih ukrepih bi bilo treba Komisijo uradno obvestiti, da se oceni in odloči, ali so v skladu s členom 43 morda potrebni nadaljnji ukrepi za obravnavanje razmer na zunanji meji EU, ki zahtevajo nujno ukrepanje.

S predlogom se **izboljšuje izmenjava informacij in sodelovanje** v okviru evropske mejne in obalne straže (na splošno glej člen 12):

- Izvedbeni akti bodo nadalje določali vrsto informacij, ki jih je treba zagotoviti v okviru sistema EUROSUR, pa tudi subjekte, odgovorne za zbiranje, obdelavo, arhiviranje in posredovanje posebnih informacij, največje zamude pri poročanju, varnost podatkov in načela varstva podatkov (glej npr. člen 25).
- **Agencija bo v realnem času spremljala** tehnični status omrežij in sistemov ter kakovost informacij, ki jih sporočajo države članice, ter si te informacije izmenjevala z uporabniki kot bistven element zanesljivosti okvira sistema EUROSUR (člen 24).
- V okviru sedanje uredbe EUROSUR je bilo razvito **komunikacijsko omrežje**, prek katerega se lahko med državami članicami in Agencijo izmenjujejo tajni podatki EU. To komunikacijsko omrežje se zdaj uporablja (člen 14 in 15) za vse izmenjave informacij med različnimi elementi evropske mejne in obalne straže, njegova stopnja tajnosti pa se je povečala z RESTREINT UE/EU RESTRICTED na stopnjo CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL, da sta se tako izboljšala varnost informacij in zaupanje udeležencev.
- Agencija bo pripravila **tehnične standarde** za izboljšanje izmenjave informacij, prek nacionalnih koordinacijskih centrov pa se bo okrepilo **zagotavljanje informacijske varnosti** (člen 16).

Predlog izboljšuje **odziv EU na področju vračanja** v zvezi z naslednjimi vidiki (glej člen 49 in naslednje).

- Ta predlog dodatno razširja pooblastila Agencije za zagotavljanje **tehnične in operativne pomoči državam članicam pri postopkih vračanja** brez poseganja v njihovo pristojnost za izdajo odločb o vrnitvi, vključno za pripravo odločb o vrnitvi, identifikacijo državljanov tretjih držav ter druge dejavnosti držav članic v fazi pred vrnitvijo in v zvezi z vračanjem.
- Za dodatno pomoč državam članicam ima Agencija tudi nalogo, da:

- razvije referenčni model sistema za upravljanje primerov vračanja, ki predpisuje strukturo nacionalnih sistemov za upravljanje vračanja;
- podpira razvoj njihovih nacionalnih sistemov ali njihovo uskladitev z modelom;
- vzpostavi centralni sistem in komunikacijsko infrastrukturo z/med nacionalnimi sistemi za upravljanje vračanja in centralnim sistemom za obdelavo vseh informacij in podatkov, ki jih Agencija potrebuje za zagotavljanje tehnične in operative pomoči v skladu z Uredbo.
- **Okrepljeno sodelovanje s tretjimi državami:** zagotavljanje pomoči pri dejavnostih vračanja tretjih držav in v njih, vključno z napotitvijo stalne enote evropske mejne in obalne straže v tretje države ter okrepljenim sodelovanjem z organi tretjih držav na področju vračanja, med drugim tudi kar zadeva pridobivanje potovalnih dokumentov.
- **Povečanje pooblastil Agencije za obdelavo osebnih podatkov** v zvezi z njenimi dejavnostmi na področju vračanja, pa tudi pri izmenjavi informacij s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami v zvezi z dejavnostmi vračanja.

Predlog izboljšuje zunanjo razsežnost evropske mejne in obalne straže (glej člene 72 do 79):

- Evropska mejna in obalna straža bo lahko delovala v tretjih državah in pri tem ne bo omejena na sosednje tretje države, tudi na področju vračanja, kot je opredeljeno zgoraj.
- Predlog **določa, pod katerimi pogoji bo Agencija nudila tehnično in operativno pomoč tretjim državam.** Dejavnosti Agencije bi se lahko izvajale na katerih koli mejah zadevnih tretjih držav, če je to primerno, s soglasjem držav članic, ki mejijo na operativno območje.
- Predlog izboljšuje izmenjavo informacij s tretjimi državami v okviru sistema EUROSUR prek nacionalnih koordinacijskih centrov ob ohranjanju zgodovinskih odnosov med državami članicami in tretjimi državami. V določbah bo podrobno določeno, kako se bodo podatki izmenjevali z organi tretjih držav in kako bi se jim lahko zagotovile storitve sistema EUROSUR za združevanje podatkov.
- V skladu s predlogom Komisije o vzpostavitvi evropske mreže uradnikov za zvezo za priseljevanje (prenovitev) se **priznava vloga uradnika za zvezo za priseljevanje** glede izmenjave informacij in sodelovanja. Poleg evropske mreže uradnikov za zvezo za priseljevanje se uradno vzpostavljajo tudi povezave z nacionalnimi koordinacijskimi centri in Agencijo.
- **Pojasnjena je vloga Komisije v zvezi s sodelovanjem s tretjimi državami:** Komisija s pripravo vzorčnih določb in preverjanjem, ali so zadevne določbe dvostranskih in večstranskih sporazumov in delovnih dogovorov v skladu z

Uredbo, podpira države članice in Agencijo na področju sodelovanja s tretjimi državami.

Poleg tega Komisija na podlagi sklepov Sveta z dne 27. marca 2017 predlaga, da se sistem lažnih in pravih dokumentov na spletu (FADO) vključi v okvir evropske mejne in obalne straže. FADO je evropski sistem slikovnega arhiviranja, ki je namenjen izmenjavi informacij med državami članicami o pravih in lažnih dokumentih ter ga trenutno upravlja generalni sekretariat Sveta. Tak skupen sistem slikovnega arhiviranja Unije je zelo koristno orodje za boj proti ponaredbam listin, saj omogoča lažje odkrivanje ponarejenih listin. Vključitev sistema FADO v okvir evropske mejne in obalne straže bo Agenciji omogočila, da sistem prevzame in upravlja. Vključitev sistema **FADO** bo prinesla naslednje rezultate (člen 80):

- Da bi podprli države članice pri preverjanju pristnosti dokumentov na meji, predlog pooblašča Agencijo, da prevzame sistem lažnih in pravih dokumentov na spletu (FADO) ter ga prilagodi sedanjim in prihodnjim zahtevam. Skupni ukrep Sveta št. 98/700/PNZ z dne 3. decembra 1998 se bo v celoti razveljavil in nadomestil s pravno podlago v uredbi o evropski mejni in obalni straži, kar bo Agenciji omogočilo prevzem sedanjega sistema. Izvedbene določbe bodo določene z izvedbenimi akti. To bi zagotovilo sodelovanje strokovnjakov držav članic (prek obstoječega Odbora iz člena 6) in omogočilo tudi prilagoditev sistema prihodnjim potrebam.
- Ohraniti bi bilo treba **večplastno strukturo** sistemov FADO, saj je potrebna, da se različnim zainteresiranim stranem, vključno s širšo javnostjo, zagotovijo različne ravni informacij o dokumentih. Glede **prehodnega obdobja** bi bilo treba zagotoviti, da obstoječi sistem FADO deluje, dokler ne začne delovati novi sistem, in da se obstoječi podatki prenesejo v novi sistem s soglasjem držav članic kot lastnikov podatkov.

Predlog obravnava tudi več vidikov upravljaljskih in upravnih zadev Agencije:

- Glede na ustanovitev stalne enote evropske mejne in obalne straže ter splošno razširitev pooblastil Agencije, zlasti na področju vračanja, bi bilo treba imenovati **tri namestnike izvršnih direktorjev** namesto enega, kot je predvideno v sedanji uredbi (člen 105). Vsakemu od **teh treh namestnikov izvršnih direktorjev bi bilo treba dodeliti posebno področje odgovornosti**.
- Zaradi temeljnega pomena Agencije kot dela evropske mejne in obalne straže, odgovornega za integrirano upravljanje zunanjih meja, in vloge Komisije v zvezi s ciklom večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja (glej člen 8) bi bilo treba odgovornost Komisije v okviru upravljanja Agencije uskladiti z **načeli skupnega pristopa k decentraliziranim agencijam Unije**, ki so jih 12. julija 2012 sprejeli Evropski parlament, Svet in Komisija (npr. v zvezi z imenovanjem namestnikov izvršnih direktorjev, člen 105).

- Predlog ustanavlja **odbor**, ki bo Komisiji pomagal pri pripravi številnih izvedbenih aktov, predvidenih v Uredbi. Vendar je treba, kar zadeva sistem FADO, uporabljati obstoječi Odbor iz člena 6 (člen 117).

Predlog ponavlja določbe sedanje uredbe v zvezi z Irsko in Združenim kraljestvom.

Po mnenju Komisije so navedene spremembe bistvene za zagotovitev, da je evropska mejna in obalna straža dobro opremljena, učinkovita in popolnoma operativna za zagotavljanje učinkovite podpore državam članicam pri zaščiti zunanjih meja Unije.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o evropski mejni in obalni straži
in razveljavitvi Skupnega ukrepa Sveta št. 98/700/PNZ, Uredbe (EU) št. 1052/2013
Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe (EU) 2016/1624 Evropskega parlamenta in
Sveta**

*Prispevek Evropske komisije k srečanju voditeljev in voditeljic 19. in 20. septembra 2018 v
Salzburgu*

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 77(2)(b) in (d) ter člena 79(2)(c) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹⁵,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij¹⁶,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Cilj politike Unije na področju upravljanja zunanjih meja je razviti in izvajati evropsko integrirano upravljanje meja na nacionalni ravni in ravni Unije, kar je nujna posledica prostega gibanja oseb znotraj Unije in temeljni sestavni del območja svobode, varnosti in pravice. Evropsko integrirano upravljanje meja je ključno za izboljšanje upravljanja migracij. Namen je učinkovito upravljati prehajanje zunanjih meja ter reševati migracijske izzive in morebitne prihodnje grožnje na teh mejah ter s tem prispevati k obravnavanju hudih kaznivih dejanj s čezmejno razsežnostjo in zagotavljanju visoke stopnje notranje varnosti v Uniji. Hkrati je treba ukrepati z doslednim spoštovanjem temeljnih pravic in na način, ki ohrani prosto gibanje oseb znotraj Unije.
- (2) Z Uredbo Sveta (ES) št. 2007/2004¹⁷ je bila ustanovljena Evropska agencija za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah držav članic Evropske

¹⁵ UL C , , str. .

¹⁶ UL C , , str. .

unije. Odkar je 1. maja 2005 prevzela svoje naloge, državam članicam uspešno pomaga izvajati operativne vidike upravljanja zunanjih meja prek skupnih operacij in hitrih posredovanj na mejah, z analizami tveganja, izmenjavo informacij, odnosi s tretjimi državami in vračanjem oseb v postopku vračanja.

- (3) Evropska agencija za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah držav članic Evropske unije je bila preimenovana v Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo (v nadaljnjem besedilu: Agencija), njene naloge pa so bile razširjene, pri čemer je neprekinjeno nadaljevala vse svoje dejavnosti in postopke. Ključna vloga Agencije bi morala biti oblikovanje tehnične in operativne strategije v okviru cikla večletne strateške politike za izvajanje evropskega integriranega upravljanja meja, nadzorovanje učinkovitega delovanja nadzora zunanjih meja, izvajanje analiz tveganja in ocen ranljivosti, zagotavljanje večje tehnične in operativne pomoči državam članicam prek skupnih operacij in hitrih posredovanj na mejah, zagotavljanje praktičnega izvajanja ukrepov v razmerah, ko so na zunanjih mejah potrebni nujni ukrepi, zagotavljanje tehnične in operativne pomoči v okviru operacij iskanja in reševanja ljudi, ki so v nevarnosti na morju, organizacija, usklajevanje in izvajanje operacij vračanja in posredovanj za vračanje ter zagotavljanje tehnične in operativne pomoči pri dejavnostih vračanja tretjih držav.
- (4) Komisija je od začetka migracijske krize leta 2015 sprejela pomembne pobude za okrepitev zaščite meja Unije. Decembra 2015 je bil predstavljen predlog za znatno povečanje pooblastil Evropske agencije za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah, pogajanja o njem pa so se zaključila v rekordnem času v letu 2016. Uredba o Evropski agenciji za mejno in obalno stražo je začela veljati 6. oktobra 2016.
- (5) Vendar je treba okvir Unije na področju nadzora zunanjih meja, vračanja in azila še dodatno izboljšati. V ta namen in da bi se še bolj podprla sedanja in prihodnja predvidena operativna prizadevanja, bi bilo treba evropsko mejno in obalno stražo preoblikovati tako, da bi Evropska agencija za mejno in obalno stražo dobila večja pooblastila, zlasti pa bi dobila potrebne zmogljivosti v obliki stalne enote evropske mejne in obalne straže z 10 000 operativnimi uslužbenci z izvršilnimi pooblastili za učinkovito podporo državam članicam na terenu pri njihovih prizadevanjih za zaščito zunanjih meja, obvladovanje sekundarnega gibanja in znatno okrepitev učinkovitega vračanja migrantov brez urejenega statusa.
- (6) Evropski svet je v sklepih z dne 28. junija 2018 pozval k nadaljnji krepitvi podporne vloge Evropske agencije za mejno in obalno stražo, vključno s sodelovanjem s tretjimi državami, in sicer z dodelitvijo več sredstev in večjih pooblastil, da se zagotovi učinkovit nadzor zunanjih meja in znatno poveča učinkovito vračanje migrantov brez urejenega statusa.
- (7) Učinkovito je treba nadzirati prehajanje zunanjih meja, obravnavati migracijske izzive ter morebitne prihodnje grožnje na zunanjih mejah, zagotoviti visoko stopnjo notranje varnosti v Uniji, varovati delovanje schengenskega območja in spoštovati splošno načelo solidarnosti. To bi moralo spremljati proaktivno upravljanje migracij, vključno s potrebnimi ukrepi v tretjih državah. Glede na navedeno je treba utrditi evropsko mejno in obalno stražo ter dodatno razširiti pooblastila Evropske agencije

¹⁷ Uredba Sveta (ES) št. 2007/2004 z dne 26. oktobra 2004 o ustanovitvi Evropske agencije za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah držav članic Evropske unije (UL L 349, 25.11.2004, str. 1).

za mejno in obalno stražo. Agencijo bi morala v prvi vrsti sestavljati stalna enota evropske mejne in obalne straže z 10 000 operativnimi uslužbenci.

- (8) Agencija, ki je bila prej znana kot Frontex, bi morala biti odslej imenovana in dejavna izključno kot „Evropska agencija za mejno in obalno stražo“, da se tako dodatno odrazi kvalitativno povečanje njenih pooblastil, zlasti s pridobitvijo lastne operativne veje, tj. stalne enote evropske mejne in obalne straže z 10 000 operativnimi uslužbenci. Ta sprememba bi se morala odražati v vseh ustreznih primerih, vključno z njeno vizualno predstavitvijo v komunikacijskem gradivu za javnost.
- (9) Pri izvajanju evropskega integriranega upravljanja meja bi bilo treba zagotoviti usklajenost z drugimi cilji politike, vključno z nemotenim potekom čezmejnega prometa.
- (10) Evropsko integrirano upravljanje meja bi bilo treba izvajati kot deljeno odgovornost Agencije in nacionalnih organov, odgovornih za upravljanje meja, vključno z obalnimi stražami v obsegu, v katerem izvajajo operacije varovanja morskih meja in druge naloge, povezane z nadzorom meja. Čeprav države članice ohranjajo glavno odgovornost za upravljanje svojih zunanjih meja v svojem interesu in interesu vseh držav članic in so odgovorne za izdajanje odločb o vrnitvi, bi morala Agencija podpirati uporabo ukrepov Unije, ki so povezani z upravljanjem zunanjih meja in vračanjem, in sicer s krepitvijo, ocenjevanjem in usklajevanjem ukrepov držav članic, ki izvajajo te ukrepe.
- (11) Za zagotavljanje učinkovitega izvajanja evropskega integriranega upravljanja meja in povečanje učinkovitosti skupne politike vračanja bi bilo treba vzpostaviti evropsko mejno in obalno stražo. Tej bi bilo treba zagotoviti potrebne finančne in človeške vire ter opremo. Evropsko mejno in obalno stražo bi morali sestavljati Evropska agencija za mejno in obalno stražo, nacionalni organi, odgovorni za upravljanje meja, vključno z obalnimi stražami v obsegu, v katerem izvajajo naloge, povezane z nadzorom meja, in organi, odgovorni za vračanje. Kot taka se bo opirala na skupno uporabo informacij, zmogljivosti in sistemov na nacionalni ravni ter na odziv Agencije na ravni Unije.
- (12) Evropsko integrirano upravljanje meja ne spreminja ustreznih pristojnosti Komisije in držav članic na področju carin, zlasti glede kontrol, obvladovanja tveganj in izmenjave informacij.
- (13) Za razvoj politike in zakonodaje o nadzoru zunanjih meja in vračanju, vključno z razvojem strategije za evropsko integrirano upravljanje meja, so še vedno odgovorne institucije Unije. Zagotoviti bi bilo treba tesno sodelovanje med Agencijo in navedenimi institucijami.
- (14) Učinkovito izvajanje evropskega integriranega upravljanja meja s strani evropske mejne in obalne straže bi bilo treba zagotoviti s ciklom večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja. Večletni cikel bi moral vzpostaviti celosten, enoten in neprekinjen proces za zagotavljanje strateških smernic vsem zadevnim akterjem na ravni Unije in v državah članicah na področju upravljanja meja in vračanja, da bi ti akterji usklajeno izvajali evropsko integrirano upravljanje meja. Prav tako obravnava vse pomembne interakcije evropske mejne in obalne straže s Komisijo, drugimi institucijami in organi ter po potrebi sodelovanje z drugimi ustreznimi partnerji, vključno s tretjimi državami in tretjimi osebami.

- (15) Evropsko integrirano upravljanje meja zahteva integrirano načrtovanje držav članic in Agencije za operacije, ki zadevajo meje in vračanje, za pripravo odzivov na dogodke z visoko stopnjo vpliva na zunanjih mejah, načrtovanje obvladovanja nepredvidljivih razmer in za usklajevanje dolgoročnega razvoja zmogljivosti tako z vidika zaposlovanja kot tudi pridobivanja in razvoja opreme.
- (16) Izvajanje te uredbe ne vpliva na delitev pristojnosti med Unijo in državami članicami ter na obveznosti držav članic po Konvenciji Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu, Mednarodni konvenciji o varstvu človeškega življenja na morju, Mednarodni konvenciji o iskanju in reševanju na morju, Konvenciji Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu in njenem Protokolu proti tihotapljenju migrantov po kopnem, morju in zraku, Konvenciji o statusu beguncev, Konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter drugih ustreznih mednarodnih instrumentih.
- (17) Izvajanje te uredbe ne vpliva na Uredbo (EU) št. 656/2014 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁸.
- (18) Agencija bi morala svoje naloge izvajati brez poseganja v odgovornosti držav članic glede vzdrževanja javnega reda in miru ter zagotavljanja notranje varnosti.
- (19) Agencija bi morala svoje naloge izvajati brez poseganja v pristojnosti držav članic v zvezi z obrambo.
- (20) Razširjene naloge in pristojnosti Agencije bi bilo treba uravnotežiti z okrepljenimi ukrepi za zaščito temeljnih pravic in večjo odgovornostjo.
- (21) Agencija se opira na sodelovanje držav članic, da lahko učinkovito opravlja svoje naloge. Zato je pomembno, da Agencija in države članice ravnajo v dobri veri ter da si pravočasno izmenjajo točne informacije. Nobena država članica ne bi smela biti dolžna dajati informacij, za katere meni, da bi bilo njihovo razkritje v nasprotju z bistvenimi interesi njene varnosti.
- (22) Poleg tega bi morale države članice v lastnem interesu in v interesu drugih držav članic prispevati ustrezne podatke, ki so potrebni za dejavnosti, ki jih izvaja Agencija, vključno za namene spremljanja razmer, analize tveganja, ocenjevanja ranljivosti in celovitega načrtovanja. Prav tako bi morale zagotoviti, da so ti podatki točni, posodobljeni ter pridobljeni in vneseni zakonito.
- (23) Evropski sistem varovanja meja (EUROSUR) je potreben za delovanje evropske mejne in obalne straže, da se oblikuje okvir za izmenjavo informacij in operativno sodelovanje med nacionalnimi organi držav članic in z Agencijo. Sistem EUROSUR navedenim organom in Agenciji zagotavlja potrebno infrastrukturo in orodja za izboljšanje njihovega spremljanja razmer in zmogljivosti za odzivanje na zunanjih mejah za namene odkrivanja in preprečevanja nezakonitega priseljevanja in čezmejnega kriminala ter boja proti njima, pa tudi zaradi prispevanja k zagotavljanju varstva in reševanja življenj migrantov.
- (24) Države članice bi morale ustanoviti nacionalne koordinacijske centre, da bi izboljšale izmenjavo informacij in sodelovanje med seboj in z Agencijo pri nadzoru meja ter

¹⁸ Uredba (EU) št. 656/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o določitvi pravil za varovanje zunanjih morskih meja v okviru operativnega sodelovanja, ki ga usklajuje Evropska agencija za upravljanje operativnega sodelovanja na zunanjih mejah držav članic Evropske unije (UL L 189, 27.6.2014, str. 93).

pri opravljanju kontrol na mejnih prehodih. Za pravilno delovanje sistema EUROSUR je bistveno, da vsi nacionalni organi, pristojni za varovanje zunanjih meja v skladu z nacionalnim pravom, med seboj sodelujejo prek nacionalnih koordinacijskih centrov.

- (25) Ta uredba ne bi smela ovirati držav članic, da svojim nacionalnim koordinacijskim centrom naložijo tudi odgovornost za usklajevanje izmenjave informacij in za sodelovanje v zvezi z drugimi elementi integriranega upravljanja meja, kot so vrnitve.
- (26) Kakovost informacij, izmenjanih med državami članicami in Agencijo, je predpogoj za ustrezno delovanje integriranega upravljanja meja. Na podlagi uspešnosti sistema EUROSUR bi bilo treba to kakovost zagotoviti s standardizacijo, avtomatizacijo izmenjave informacij med omrežji in sistemi, zagotavljanjem informacij ter nadzorom kakovosti podatkov in sporočenih informacij.
- (27) Agencija bi morala zagotavljati potrebno pomoč pri razvoju in delovanju sistema EUROSUR, tudi glede interoperabilnosti sistemov, zlasti z vzpostavitvijo, vzdrževanjem in usklajevanjem okvira sistema EUROSUR.
- (28) Sistem EUROSUR bi moral zagotoviti izčrpen pregled razmer na zunanjih mejah, pa tudi znotraj schengenskega območja in območja pred mejo. Zajemati bi moral nadzor kopenskih, morskih in zračnih meja, pa tudi kontrole na mejnih prehodih.
- (29) Nadzor zračnih meja bi moral biti eden od elementov upravljanja meja, saj se tako komercialni in zasebni leti kot tudi sistemi daljinsko pilotiranih zrakoplovov uporabljajo za nezakonite dejavnosti, povezane s priseljevanjem in čezmejnimi kriminalom.
- (30) Storitve sistema EUROSUR za združevanje podatkov, ki jih opravlja Agencija, bi morale temeljiti na skupni uporabi orodij za varovanje in medagencijskem sodelovanju na ravni Unije, vključno z zagotavljanjem varnostnih storitev programa Copernicus. Državam članicam in Agenciji bi morale zagotavljati informacijske storitve z dodano vrednostjo, povezane z integriranim upravljanjem meja. Storitve sistema EUROSUR za združevanje podatkov bi bilo treba razširiti tako, da bodo podpirale kontrole na mejnih prehodih, nadzor zračnih meja in spremljanje migracijskih tokov.
- (31) Število migrantov, ki se utopijo na južnih zunanjih morskih mejah, se je zaradi potovanja v malih plovilih in plovilih, neprimernih za plovbo, drastično povečalo. Sistem EUROSUR bi moral bistveno izboljšati operativno in tehnično zmogljivost Agencije in držav članic za odkrivanje takih malih plovil in okrepiti zmogljivost držav članic za odzivanje, s čimer bi se zmanjšalo število smrtnih žrtev med migranti.
- (32) Ta uredba upošteva, da migracijske poti uporabljajo tudi osebe, ki potrebujejo mednarodno zaščito.
- (33) Agencija bi morala pripraviti splošno in ciljno analizo tveganja na podlagi skupnega integriranega modela analize tveganja, ki ga uporabljajo Agencija in države članice. Tudi na podlagi informacij, ki jih predložijo države članice, bi morala zagotoviti ustrezne informacije o vseh vidikih, povezanih z evropskim integriranim upravljanjem meja, zlasti o nadzoru meja, vračanju, nezakonitih sekundarnih gibanjih državljanov tretjih držav znotraj Unije, preprečevanju čezmejnega kriminala, vključno z omogočanjem nedovoljenih prehajanj meja, trgovine z ljudmi, terorizma in hibridnih groženj, ter o razmerah v zadevnih tretjih državah, da se lahko

sprejmejo ustrezni ukrepi ali obravnavajo odkrite grožnje in tveganja, da se izboljša integrirano upravljanje zunanjih meja.

- (34) Agencija bi morala glede na svoje dejavnosti na zunanjih mejah prispevati k preprečevanju in odkrivanju hudih kaznivih dejanj s čezmejno razsežnostjo, kot so tihotapljenje migrantov, trgovina z ljudmi in terorizem, kadar je primerno, da ukrepa, in kadar pri svojih dejavnostih pridobi ustrezne informacije. Svoje dejavnosti bi morala usklajevati z Europolom, ki je agencija, pristojna za podpiranje in krepitev ukrepov držav članic in sodelovanja med njimi pri preprečevanju hudih kaznivih dejanj, ki prizadenejo dve ali več držav članic, in boju proti njim. Čezmejni kriminal nujno vključuje čezmejno razsežnost. Zanja so značilna kazniva dejanja, ki so neposredno povezana z nedovoljenimi prehajanja zunanjih meja, vključno s trgovino z ljudmi ali tihotapljenjem migrantov. Člen 1(2) Direktive Sveta 2002/90/ES¹⁹ državam članicam omogoča, da ne sankcionirajo takega ravnanja, kadar je njegov cilj humanitarna pomoč migrantom.
- (35) V duhu deljene odgovornosti bi morala biti naloga Agencije redno spremljanje upravljanja zunanjih meja. Agencija bi morala zagotoviti pravilno in učinkovito spremljanje ne le prek spremljanja razmer in analize tveganja, temveč tudi s prisotnostjo strokovnjakov, ki so del njenega osebja, v državah članicah. Agenciji bi se zato moralo omogočiti, da napoti uradnike za zvezo v države članice za določeno obdobje, med katerim uradnik za zvezo poroča izvršnemu direktorju. Poročilo uradnikov za zvezo bi moralo biti del ocene ranljivosti.
- (36) Agencija bi morala na podlagi objektivnih meril izvesti oceno ranljivosti, da oceni zmogljivost in pripravljenost držav članic za soočanje z izzivi na njihovih zunanjih mejah ter za prispevanje k stalni enoti evropske mejne in obalne straže in naboru tehnične opreme. Ocena ranljivosti bi morala vključevati oceno opreme, infrastrukture, osebja, proračuna in finančnih virov držav članic ter tudi kontingentne načrte za obravnavo morebitnih kriznih razmer na zunanjih mejah. Države članice bi morale sprejeti ukrepe za odpravljanje pomanjkljivosti, ugotovljenih v tej oceni. Izvršni direktor bi moral opredeliti ukrepe, ki jih je treba sprejeti, in jih priporočiti zadevni državi članici. Izvršni direktor bi moral določiti tudi rok za sprejetje teh ukrepov in skrbno spremljati, da se izvedejo pravočasno. Kadar potrebni ukrepi niso sprejeti v določenem roku, bi se zadeva morala predložiti upravnemu odboru v nadaljnje odločanje.
- (37) Če se Agenciji ne zagotovijo točne in pravočasne informacije, ki so potrebne za oceno ranljivosti, bi ta morala imeti možnost to upoštevati pri izvedbi ocene ranljivosti, razen če se navedejo utemeljeni razlogi za zadržanje podatkov.
- (38) Ocena ranljivosti in schengenski ocenjevalni mehanizem, določen z Uredbo Sveta (EU) št. 1053/2013²⁰, sta dopolnjujoča se mehanizma za zagotavljanje evropskega nadzora kakovosti nad pravilnim delovanjem schengenskega območja ter stalne pripravljenosti na ravni Unije in nacionalni ravni za odzivanje na morebitne izzive na zunanjih mejah. Sinergije med tema mehanizmoma bi morale biti čim večje, da bi

¹⁹ Direktiva Sveta 2002/90/ES z dne 28. novembra 2002 o opredelitvi pomoči pri nedovoljenem vstopu, tranzitu in prebivanju (UL L 328, 5.12.2002, str. 17).

²⁰ Uredba Sveta (EU) št. 1053/2013 z dne 7. oktobra 2013 o vzpostavitvi ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma za preverjanje uporabe schengenskega pravnega reda in razveljavitvi Sklepa Izvršnega odbora z dne 16. septembra 1998 o ustanovitvi stalnega odbora o ocenjevanju in izvajanju Schengenskega sporazuma (UL L 295, 6.11.2013, str. 27).

prispevale k izboljšani sliki razmer o delovanju schengenskega območja, pri čemer bi bilo treba, kolikor je mogoče, preprečevati podvajanje prizadevanj na strani držav članic in zagotoviti bolj usklajeno uporabo ustreznih finančnih instrumentov Unije, ki podpirajo upravljanje zunanjih meja. V ta namen bi bilo treba vzpostaviti redno izmenjavo informacij med Agencijo in Komisijo o rezultatih obeh mehanizmov.

- (39) Glede na to, da države članice določajo mejne odseke, katerim Agencija dodeli stopnje vpliva, in da bi morale biti zmogljivosti za odzivanje držav članic in Agencije povezane s temi stopnjami vpliva, bi bilo treba vzpostaviti četrto stopnjo vpliva, ki ustreza situaciji, v kateri je schengensko območje ogroženo in ko bi morala Agencija posredovati.
- (40) Agencija bi morala organizirati ustrezno tehnično in operativno pomoč državam članicam, da bi okrepila njihovo zmogljivost izpolnjevanja obveznosti glede nadzora zunanjih meja in soočanja z izzivi na zunanjih mejah, ki so posledica nezakonitega priseljevanja ali čezmejnega kriminala. Taka pomoč ne bi smela posegati v pristojnosti ustreznih nacionalnih organov glede začetka kazenske preiskave. Zato bi morala Agencija na zahtevo države članice ali na lastno pobudo organizirati in usklajevati skupne operacije za eno ali več držav članic ter napotiti skupine stalne enote evropske mejne in obalne straže ter zagotoviti potrebno tehnično opremo.
- (41) V primerih posebnega in nesorazmernega izziva na zunanjih mejah bi morala Agencija na zahtevo države članice ali na lastno pobudo organizirati in usklajevati hitra posredovanja na mejah ter napotiti tako skupine stalne enote evropske mejne in obalne straže kot tudi zagotoviti tehnično opremo, vključno iz nabora opreme za hitri odziv. S hitrimi posredovanji na mejah bi se morala zagotoviti časovno omejena okrepitev v primerih, ko je potreben takojšen odziv in bi takšno posredovanje predstavljalo učinkovit odziv. Da se zagotovi učinkovito delovanje takega posredovanja, bi morale države članice dati na razpolago operativne uslužbenke stalne enote evropske mejne in obalne straže, da se oblikujejo ustrezne skupine, in zagotoviti potrebno tehnično opremo. Agencija in zadevna država članica bi se morali dogovoriti o operativnem načrtu.
- (42) Kadar se država članica na določenih območjih svojih zunanjih meja sooča s posebnimi in nesorazmernimi migracijskimi izzivi, za katere je značilen velik dotok mešanih migracijskih tokov, bi se ji moralo omogočiti, da se opre na tehnične in operativne okrepitve. Navedene okrepitve bi bilo treba na žariščnih območjih zagotoviti s podpornimi skupinami za upravljanje migracij. Navedene skupine bi morale biti sestavljene iz operativnih uslužbencev, ki se napotijo iz stalne enote evropske mejne in obalne straže, ter strokovnjakov iz držav članic, ki jih napotijo Evropski azilni podporni urad, Europol ali druge ustrezne agencije Unije. Agencija bi morala Komisiji pomagati pri usklajevanju različnih agencij na terenu.
- (43) Države članice bi morale zagotoviti, da bi vsi organi, za katere je verjetno, da bodo prejeli prošnje za mednarodno zaščito, kot so policija, mejna policija, organi, pristojni za priseljevanje, in uslužbenci ustanov za pridržanje, imeli ustrezne informacije. Poleg tega bi morale tudi zagotoviti, da bi bili uslužbenci takšnih organov deležni potrebne ravni usposabljanja, ki bi ustrezalo njihovim nalogam in obveznostim, ter da bi dobili navodila, naj prosilce obveščajo o tem, kje in kako lahko vložijo prošnje za mednarodno zaščito.
- (44) Evropski svet je junija 2018 ponovno potrdil, kako pomemben je celovit pristop k migracijam in izrazil stališče, da so migracije izziv ne le za posamezne države članice, temveč za celotno Evropo. V zvezi s tem je poudaril, kako pomembno je, da

Unija zagotovi popolno podporo za zagotovitev urejenega upravljanja migracijskih tokov. To podporo je mogoče zagotoviti z ustanovitvijo nadzorovanih centrov, v katerih bi se lahko hitro izvedli postopki v zvezi z državljani tretjih držav, ki so se izkricali v Uniji, da se zagotovi dostop do zaščite tistim, ki jo potrebujejo, in hitra vrnitev tistih, ki je ne. Ker se nadzorovani centri ustanavljajo na prostovoljni osnovi, bi bilo treba Uniji omogočiti, da zadevnim državam članicam nudi polno finančno in operativno podporo prek ustreznih agencij Unije, vključno z Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo.

- (45) Evropska agencija za mejno in obalno stražo in [Agencija Evropske unije za azil] bi morali tesno sodelovati, da bi učinkovito obravnavali migracijske izzive, zlasti na zunanjih mejah, za katere je značilen velik dotok mešanih migracijskih tokov. Predvsem bi morali obe agenciji usklajevati svoje dejavnosti in podpirati države članice, da se olajšata postopek za mednarodno zaščito in postopek vračanja v zvezi z državljani tretjih držav, katerih prošnja za mednarodno zaščito se zavrne. Agencija in [Agencija Evropske unije za azil] bi morali sodelovati tudi pri drugih skupnih operativnih dejavnostih, kot so skupna analiza tveganja, zbiranje statističnih podatkov, usposabljanje in podpora državam članicam pri pripravi kontingentnih načrtov.
- (46) Podporne skupine za upravljanje migracij bi morale državam članicam zagotavljati večjo stopnjo operativne in tehnične okrepitve, zlasti na žariščnih območjih ali v nadzorovanih centrih. Podporne skupine za upravljanje migracij bi morale sestavljati strokovnjaki iz osebja Agencije, strokovnjaki, napotenih iz držav članic, ter strokovnjaki osebja [Evropske agencije za azil], Europol ali drugih ustreznih agencij Unije ali strokovnjaki držav članic, ki jih napotijo navedene agencije. Komisija bi morala zaradi vpletenosti različnih agencij Unije zagotoviti potrebno usklajevanje pri ocenjevanju potreb in operacij na terenu.
- (47) Na žariščnih območjih bi morale države članice sodelovati z ustreznimi agencijami Unije, ki bi morale delovati v okviru svojih pooblastil in pristojnosti, njihovo delo pa bi usklajevala Komisija. Komisija bi morala v sodelovanju z ustreznimi agencijami Unije zagotoviti, da so dejavnosti na žariščnih območjih skladne z zadevnim pravom Unije.
- (48) V nadzorovanih centrih bi morale agencije Unije na zahtevo države članice, ki gosti take centre, pri čemer bi njihovo delo usklajevala Komisija, dejavno podpreti državo članico gostiteljico, da bi se izvedli hitri postopki za mednarodno zaščito in/ali vračanje. V takih centrih bi morale biti mogoče hitro razlikovati med državljani tretjih držav, ki potrebujejo mednarodno zaščito, in tistimi, ki takšne zaščite ne potrebujejo, izvesti varnostne kontrole ter celoten postopek ali del postopka za mednarodno zaščito in/ali vračanje.
- (49) Kadar je to utemeljeno na podlagi rezultatov ocene ranljivosti, analize tveganja ali kadar se enemu ali več mejnim odsekom dodeli kritična stopnja vpliva, bi moral izvršni direktor Agencije priporočiti zadevni državi članici, naj začne in izvede skupne operacije ali hitra posredovanja na mejah.
- (50) Kadar je nadzor na zunanji meji tako neučinkovit, da lahko ogrozi delovanje schengenskega območja, bodisi ker država članica ne sprejme potrebnih ukrepov v skladu z oceno ranljivosti ali ker država članica, ki se sooča s posebnimi in nesorazmernimi izzivi na zunanjih mejah, Agencije ni zaprosila za zadostno podporo ali take podpore ne izvaja, bi bilo treba na ravni Unije zagotoviti enoten, hiter in učinkovit odziv. Za ublažitev teh tveganj in za zagotovitev boljšega usklajevanja na

ravni Unije bi morala Komisija opredeliti ukrepe, ki jih mora izvesti Agencija, in od zadevne države članice zahtevati, naj z Agencijo sodeluje pri izvajanju teh ukrepov. Agencija bi morala nato določiti ukrepe, ki se sprejmejo za praktično izvajanje ukrepov iz sklepa Komisije. Agencija bi morala v sodelovanju z zadevno državo članico pripraviti operativni načrt. Zadevna država članica bi morala olajšati izvajanje sklepa Komisije in operativnega načrta tako, da med drugim izvaja svoje obveznosti iz členov 44, 83 in 84. Če država članica v 30 dneh ne ravna v skladu z navedenim sklepom Komisije in ne sodeluje z Agencijo pri izvajanju ukrepov iz navedenega sklepa, bi Komisija morala imeti možnost, da v primeru izrednih okoliščin, ki ogrožajo splošno delovanje območja brez nadzora na notranjih mejah, sproži posebni postopek iz člena 29 Uredbe (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta²¹.

- (51) Stalna enota evropske mejne in obalne straže bi morala biti stalna enota, sestavljena iz 10 000 operativnih uslužbencev, ki prihajajo iz vrst mejnih policistov, spremljevalcev pri vračanju, specialistov za vračanje in drugega ustreznega osebja. Stalna enota bi morala biti sestavljena iz treh kategorij operativnih uslužbencev, in sicer statutarnih uslužbencev, ki so zaposleni v Evropski agenciji za mejno in obalno stražo, uslužbencev, ki so jih države članice za dolgoročna obdobja napotile na Agencijo, in uslužbencev, ki jih za kratkoročne napotitve zagotovijo države članice. Stalno enoto evropske mejne in obalne straže bi bilo treba napotiti v okviru skupin za upravljanje meja, podpornih skupin za upravljanje migracij ali skupin za vračanje.
- (52) Operativni uslužbenci stalne enote evropske mejne in obalne straže, ki so napoteni kot člani skupin, bi morali imeti vsa potrebna pooblastila za izvajanje nalog nadzora meje in vračanja, vključno z nalogami, za katere so potrebna izvršilna pooblastila, opredeljena v ustrezni nacionalni zakonodaji, ali, za osebje Agencije, v skladu s Prilogo V.
- (53) Države članice bi morale zagotoviti svoje prispevke za stalno enoto evropske mejne in obalne straže v skladu s Prilogo III za dolgoročne napotitve in Prilogo IV za kratkoročne napotitve. Posamezni prispevki držav članic so določeni na podlagi razdelitvenega ključa, o katerem je bil dosežen dogovor med pogajanci leta 2016 za nabor za hitri odziv in je naveden v Prilogi I k Uredbi (EU) 2016/1624. Ta razdelitveni ključ je bil sorazmerno prilagojen velikosti stalne enote evropske mejne in obalne straže. Ti prispevki so bili sorazmerno določeni tudi za pridružene schengenske države.
- (54) Komisija bi morala v zvezi z delovanjem stalne enote evropske mejne in obalne straže ter njeno sestavo opraviti vmesni pregled.
- (55) Dolgoročni razvoj človeških virov za zagotovitev prispevkov držav članic stalni enoti evropske mejne in obalne straže bi moral biti podprt s sistemom finančne podpore. Zato je primerno, da se Agencija pooblasti za dodeljevanje nepovratnih sredstev državam članicam brez razpisa za zbiranje predlogov v okviru „financiranja, ki ni povezano s stroški[,]“ v skladu s členom 125(1)(a) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046. Finančna podpora bi morala državam članicam omogočiti, da zaposlijo in usposobijo dodatno osebje, da se jim zagotovi potrebna prožnost pri izpolnjevanju obveznega prispevka k stalni enoti evropske mejne in obalne straže. V okviru

²¹ Uredba (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o Zakoniku Unije o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah) (UL L 77, 23.3.2016, str. 1).

namenskega sistema financiranja bi bilo treba vzpostaviti pravo ravnovesje med tveganji nepravilnosti in goljufij ter stroški nadzora. Uredba določa bistvene pogoje, na podlagi katerih je mogoče dodeliti finančno podporo, in sicer za zaposlovanje in usposabljanje zadostnega števila mejnih policistov ali drugih specialistov, ki ustreza številu uradnikov, napotnih v Agencijo za dolgoročno obdobje, ali dejanski napotitvi uradnikov med operativnimi dejavnostmi Agencije za najmanj 4 mesece. Ker ni ustreznih in primerljivih podatkov o dejanskih stroških po državah članicah, bi bil razvoj sheme financiranja, ki bi temeljila na stroških, preveč zapleten in ne bi zadostil potrebi po preprosti, hitri, učinkoviti in smotrni finančni shemi. Zato je primerno, da se Agencija pooblasti za dodeljevanje nepovratnih sredstev državam članicam brez razpisa za zbiranje predlogov v okviru „financiranja, ki ni povezano s stroški[,]“ če so izpolnjeni pogoji v skladu s členom 125(1)(a) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046. Za določitev zneska takega financiranja za različne države članice je primerno, da se kot referenčni znesek uporabi letna plača pogodbenega uslužbenca evropskih institucij funkcionalne skupine III, in sicer za stopnjo 1 v razredu 8, ki se prilagodi s korekcijskim količnikom glede na državo članico v skladu z načelom dobrega finančnega poslovanja in v duhu enake obravnave. Agencija in države članice pri izvajanju te finančne podpore zagotovijo, da se upoštevajo načela sofinanciranja in da ne prihaja do dvojnega financiranja.

- (56) Zaradi napotitve stalne enote evropske mejne in obalne straže na ozemlje tretjih držav bi morala Agencija razviti zmogljivosti za lastne strukture vodenja in nadzora.
- (57) Da se omogočijo učinkovite napotitve iz stalne enote evropske mejne in obalne straže od 1. januarja 2020, bi bilo treba sprejeti nekatere odločitve in izvedbene ukrepe ter jih čim prej izvesti. Z odstopanjem od običajnega roka iz Uredbe bi bilo treba v 6 tednih od začetka veljavnosti Uredbe sprejeti zlasti odločitev upravnega odbora iz člena 55(4) o profilih stalne enote evropske mejne in obalne straže. Tej odločitvi bi morala slediti imenovanja držav članic iz člena 56(4) in 57(1) v 12 tednih od začetka veljavnosti Uredbe.
- (58) Z odstopanjem od običajnega roka iz Uredbe bi bilo treba v 6 tednih od začetka veljavnosti Uredbe sprejeti tudi odločitev upravnega odbora o minimalnemu številu kosov tehnične opreme, ki je potrebno za zadostitev potreb Agencije v letu 2020, kakor je navedeno v členu 64(4).
- (59) Da se zagotovi kontinuiteta podpore za operativne dejavnosti, ki jih organizira Agencija, bi bilo hkrati treba vse napotitve do 31. decembra 2019 načrtovati in izvajati, vključno z naborom za hitri odziv, v skladu s členi 20, 30 in 31 Uredbe (EU) 2016/1624 in v skladu z letnimi dvostranskimi pogajanjmi, izvedenimi leta 2018. V ta namen bi bilo treba te določbe razveljaviti šele z učinkom od 1. januarja 2020.
- (60) Osebe Agencije bodo sestavljali uslužbenci, ki opravljajo naloge, poverjene Agenciji, bodisi na sedežu ali kot del stalne enote evropske mejne in obalne straže. Stalna enota evropske mejne in obalne straže lahko zajema statutarne uslužbence in uslužbence, ki jih nacionalni organi dodelijo za dolgoročno obdobje ali napotijo za kratkoročno obdobje. Statutarni uslužbenci v okviru stalne enote evropske mejne in obalne straže bodo v prvi vrsti napoteni kot člani skupin; le omejen in jasno opredeljen del teh uslužbencev se lahko zaposli za opravljanje podpornih funkcij za ustanovitev stalne enote, zlasti na sedežu.
- (61) Da bi odpravila trdovratne vrzeli pri pridobivanju prostovoljnega nabora tehnične opreme iz držav članic, zlasti v zvezi z večjimi sredstvi, bi morala Agencija imeti lastno opremo, ki je potrebna za skupne operacije ali hitra posredovanja na mejah ali

katero koli drugo operativno dejavnost. Medtem ko ima Agencija od leta 2011 pravno podlago, da kupi ali najame v okviru zakupa svojo lastno tehnično opremo, je izvedbo te možnosti znatno oviralo pomanjkanje proračunskih sredstev.

- (62) Da bi bile stalne enote evropske mejne in obalne straže sposobne izpolniti raven ambicij, na podlagi katerih so bile ustanovljene, je Komisija v večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 zanje namenila znatna sredstva, da bi Agencija lahko kupila, vzdrževala in upravljala potrebna sredstva v zračnem, pomorskem in kopenskem prometu, ki ustrezajo njenim operativnim potrebam. Čeprav bi lahko bil nakup potrebnih sredstev dolgotrajen proces, zlasti v zvezi z večjimi sredstvi, bi morala lastna oprema Agencije na koncu predstavljati ogrožje operativnih napotitev, dodatni prispevki držav članic pa bi se uporabili v izrednih okoliščinah. Opremo Agencije bi morala večinoma upravljati tehnična ekipa Agencije, ki je del stalne enote evropske mejne in obalne straže. Da se zagotovi učinkovita uporaba predlaganih finančnih sredstev, bi moral postopek temeljiti na večletni strategiji, o kateri čim prej odloči upravni odbor.
- (63) Agencija in države članice bi morale pri izvajanju te uredbe čim bolj izrabiti obstoječe zmogljivosti glede človeških virov in tehnične opreme, tako na ravni Unije kot na nacionalni ravni.
- (64) Dolgoročni razvoj novih zmogljivosti v okviru evropske mejne in obalne straže bi moral biti usklajen med državami članicami in Agencijo v skladu s ciklom večletne strateške politike, pri čemer bi bilo treba upoštevati dolgo trajanje nekaterih postopkov. To vključuje zaposlovanje in usposabljanje novih mejnih policistov (ki bi lahko med svojo poklicno potjo delali tako v državah članicah kot tudi v okviru stalne enote), nakup, vzdrževanje in odstranjevanje opreme (pri čemer bi bilo treba izkoriščati priložnosti za interoperabilnost in ekonomijo obsega), pa tudi razvoj nove opreme in z njo povezanih tehnologij, vključno z raziskavami.
- (65) Časovni načrt za zmogljivosti bi moral združevati načrte za razvoj zmogljivosti držav članic in večletno načrtovanje sredstev Agencije, da bi se optimiziralo dolgoročno vlaganje za najboljšo zaščito zunanjih meja.
- (66) Ob upoštevanju večjih pooblastil Evropske agencije za mejno in obalno stražo, ustanovitve stalne enote evropske mejne in obalne straže ter njene večje prisotnosti na terenu na zunanjih mejah in njenega povečanega delovanja na področju vračanja bi bilo treba Agenciji omogočiti, da ustanovi lokalne urade na lokacijah v bližini njenih pomembnih operativnih dejavnosti za obdobje trajanja teh dejavnosti, pri čemer bi ti uradi delovali kot posrednik med Agencijo in državo članico gostiteljico, skrbeli za naloge usklajevanja, logistične in podporne naloge ter olajševali sodelovanje med Agencijo in državo članico gostiteljico.
- (67) Vračanje državljanov tretjih držav, ki ne izpolnjujejo ali ne izpolnjujejo več pogojev za vstop, bivanje ali prebivanje v državah članicah, v skladu z Direktivo 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta²² je bistveni sestavni del celovitih prizadevanj za boj proti nezakonitemu priseljevanju in predstavlja pomembno vprašanje bistvenega javnega interesa.

²²

Direktiva 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (UL L 348, 24.12.2008, str. 98).

- (68) Agencija bi morala povečati svojo pomoč državam članicam za vračanje državljanov tretjih držav v skladu s politiko vračanja Unije in Direktivo 2008/115/ES. Zlasti bi morala usklajevati in organizirati operacije vračanja iz ene ali več držav članic ter organizirati in izvajati posredovanja za vračanje, da se okrepijo sistemi vračanja tistih držav članic, ki potrebujejo večjo tehnično in operativno pomoč pri izpolnjevanju njihove obveznosti vračanja državljanov tretjih držav v skladu z navedeno direktivo.
- (69) Agencija bi morala ob polnem spoštovanju temeljnih pravic in brez poseganja v odgovornost držav članic za izdajanje odločb o vrnitvi zagotoviti tehnično in operativno pomoč državam članicam v postopku vračanja, vključno s pripravo odločb o vrnitvi, identifikacijo državljanov tretjih držav ter drugimi dejavnostmi držav članic pred vračanjem in drugimi njihovimi dejavnostmi, povezanimi z vračanjem. Poleg tega bi morala Agencija v sodelovanju z organi zadevnih tretjih držav državam članicam pomagati pri pridobivanju potovalnih dokumentov za vračanje.
- (70) Pomoč državam članicam pri izvajanju postopkov vračanja bi morala vključevati zagotavljanje praktičnih informacij o tretjih državah vrnitve, ki so pomembne za izvajanje te uredbe, kot so kontaktni podatki ali druge logistične informacije, potrebne za nemoten potek operacij vračanja. Pomoč bi morala vključevati tudi vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje centralnega sistema za obdelavo vseh informacij in podatkov, ki jih Agencija potrebuje za zagotavljanje tehnične in operativne pomoči v skladu z Uredbo in se samodejno sporočijo prek nacionalnih sistemov za upravljanje vračanja držav članic.
- (71) Agencija bi morala zagotoviti tudi tehnično in operativno pomoč za dejavnosti vračanja tretjih držav, zlasti kadar je takšna pomoč utemeljena s prednostnimi nalogami politike Unije v zvezi z nedovoljenimi migracijami.
- (72) Morebitni dogovor med državo članico in tretjo državo Agencije ali držav članic ne razrešuje njihovih obveznosti na podlagi prava Unije in mednarodnega prava, zlasti obveznosti spoštovanja načela nevračanja.
- (73) Države članice bi morale imeti možnost, da na operativni ravni sodelujejo z drugimi državami članicami in/ali tretjimi državami na zunanjih mejah, tudi v okviru vojaških operacij za namene kazenskega pregona, če je tako sodelovanje združljivo z dejavnostmi Agencije.
- (74) Agencija bi morala izboljšati izmenjavo informacij in sodelovanje z drugimi organi, uradi in agencijami Unije, kot so Europol, EASO, Evropska agencija za pomorsko varnost, Satelitski center Evropske unije, Evropska agencija za varnost v letalstvu ali upravljavec mreže za upravljanje evropskega zračnega prometa, da se čim bolje uporabijo informacije, zmogljivosti in sistemi, ki so na evropski ravni že na voljo, med drugim tudi Evropski program za spremljanje Zemlje Copernicus.
- (75) Sodelovanje s tretjimi državami je element evropskega integriranega upravljanja meja. Namenjeno bi moralo biti spodbujanju standardov upravljanja evropskih meja in vračanja, izmenjavi informacij in analize tveganja, lažjemu izvajanju vračanja z namenom povečanja njegove učinkovitosti in podpori tretjim državam na področju upravljanja meja in migracij, vključno z napotitvijo stalne enote evropske mejne in obalne straže, kadar je taka podpora potrebna za varovanje zunanjih meja in učinkovito upravljanje migracijske politike Unije.

- (76) Sodelovanje s tretjimi državami bi moralo potekati v okviru zunanjega delovanja Unije ter v skladu z načeli in cilji iz člena 21 Pogodbe o Evropski uniji. Komisija bo zagotovila skladnost med evropskim integriranim upravljanjem meja in drugimi politikami Unije na področju zunanjega delovanja Unije ter zlasti s skupno varnostno in obrambno politiko. Komisiji bi moral pomagati visoki predstavnik Unije in njegove službe. V okviru takega sodelovanja bi morale potekati zlasti dejavnosti Agencije, ki se izvajajo na ozemlju tretjih držav ali vključujejo uradnike tretjih držav na področjih, kot so analiza tveganja, načrtovanje in izvajanje operacij, usposabljanje, izmenjava informacij in sodelovanje.
- (77) Da bi zagotovili, da so informacije v sistemu EUROSUR čim bolj popolne in posodobljene, zlasti glede razmer v tretjih državah, bi morala Agencija sodelovati z organi tretjih držav bodisi v okviru dvostranskih in večstranskih sporazumov med državami članicami in tretjimi državami, vključno z regionalnimi mrežami, bodisi z delovnim dogovorom med Agencijo in zadevnimi organi tretjih držav. Evropska služba za zunanje delovanje, delegacije in uradi Unije bi zato morali zagotoviti vse informacije, ki bi lahko bile pomembne za sistem EUROSUR.
- (78) Ta uredba vključuje določbe o sodelovanju s tretjimi državami, saj sta dobro strukturirana in stalna izmenjava informacij ter sodelovanje s temi državami, med drugim s sosednjimi tretjimi državami, ključna dejavnika za doseganje ciljev evropskega integriranega upravljanja meja. Bistveno je, da se vsakršna izmenjava informacij in vsakršno sodelovanje med državami članicami in tretjimi državami v celoti izvajata v skladu s temeljnimi pravicami.
- (79) Da bi oblikovali celovito sliko razmer in analizo tveganja, ki zajemata predmejno območje, bi morali Agencija in nacionalni koordinacijski centri zbirati informacije in se usklajevati z uradniki za zvezo za priseljevanje, ki so jih v tretje države napotile države članice, Evropska komisija, Agencija ali druge agencije Unije.
- (80) Sistem lažnih in pravih dokumentov na spletu (v nadaljnjem besedilu: sistem FADO) je bil vzpostavljen s Skupnim ukrepom 98/700/PNZ v okviru generalnega sekretariata Sveta in organom držav članic omogoča dostop do informacij o vseh novih odkritih načinih ponarejanja in o novih pravih dokumentih, ki so v obtoku.
- (81) Svet je v sklepih z dne 27. marca 2017 navedel, da je upravljanje sistema FADO zastarelo in da je treba spremeniti njegovo pravno podlago, tako da bo še naprej izpolnjeval zahteve pravosodne in notranje politike. Svet je tudi navedel, da bi lahko v zvezi s tem izkoristili sinergije in uporabili strokovno znanje Agencije na področju ponarejanja dokumentov in delo, ki ga ta agencija že opravlja na tem področju. Zato bi morala Agencija od generalnega sekretariata Sveta Evropske unije prevzeti vodenje ter operativno in tehnično upravljanje sistema FADO.
- (82) Sistem FADO bi moral ohraniti svojo strukturo, razčlenjeno na več ravni, da se različnim zainteresiranim stranem, vključno s širšo javnostjo, zagotovijo različne ravni informacij o dokumentih.
- (83) V prehodnem obdobju bi bilo treba zagotoviti, da bo sistem FADO deloval v celoti, dokler se prenos dejansko ne opravi in se obstoječi podatki prenesejo v nov sistem. Lastništvo obstoječih podatkov bi bilo nato treba prenesti na Agencijo.
- (84) Kakršna koli obdelava osebnih podatkov, ki jo izvajajo države članice v okviru te uredbe, bi morala potekati v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta

in Sveta ali Direktivo (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta²³, kadar je to primerno.

- (85) Pri vračanju se pogosto dogaja, da državljani tretjih držav nimajo nobenih identifikacijskih dokumentov in ne sodelujejo pri ugotavljanju svoje identitete tako, da prikrivajo informacije ali predložijo nepravilne osebne podatke. Glede na posebno potrebo politike po ekonomičnosti postopkov vračanja je nujno, da lahko Agencija omeji nekatere pravice posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, da bi preprečila, da bi lahko zloraba takih pravic države članice ovirala pri pravilnem izvajanju postopkov vračanja in uspešnem izvrševanju odločb o vrnitvi ali Agenciji preprečevala, da bi učinkovito opravljala svoje naloge. Zlasti uveljavljanje pravice do omejitve obdelave lahko precej odloži in ovira izvajanje operacij vračanja. Poleg tega lahko v nekaterih primerih pravica do dostopa posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, ogrozi operacijo vračanja tako, da se poveča nevarnost pobega, če posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, izve, da Agencija obdeluje njegove podatke v okviru načrtovane operacije vračanja. Po drugi strani se lahko z uveljavljanjem pravice do popravka poveča tveganje, da bo zadevni državljani tretje države organe zavajal s predložitvijo nepravilnih podatkov.
- (86) Da bi lahko Agencija pravilno izvajala svoje naloge na področju vračanja, vključno s pomočjo državam članicam pri pravilnem izvajanju postopkov vračanja in uspešnem izvrševanju odločb o vrnitvi ter olajševanjem operacij vračanja, bo morda morala prenesti osebne podatke oseb v postopku vračanja tretjim državam. Za tretje države vrnitve Komisija ne sprejema pogosto sklepov o ustreznosti na podlagi člena 45 Uredbe (EU) 2016/679 ali člena 36 Direktive (EU) 2016/680, in pogosto te tretje države ne sklenejo ali ne nameravajo skleniti sporazuma o ponovnem sprejemu z Unijo oziroma drugače zagotoviti ustreznih zaščitnih ukrepov v smislu člena 49 Uredbe [(EU) št. 45/2001] ali v smislu nacionalnih določb za prenos člena 37 Direktive (EU) 2016/680. Vendar kljub obsežnim prizadevanjem Unije za sodelovanje z glavnimi državami izvora nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav, za katere velja obveznost vrnitve, ni vedno mogoče zagotoviti, da takšne tretje države sistematično izpolnjujejo obveznost na podlagi mednarodnega prava za ponovni sprejem njihovih lastnih državljanov. S sporazumi o ponovnem sprejemu, ki so jih sklenile ali o katerih se pogajajo Unija ali države članice in ki zagotavljajo ustrezne zaščitne ukrepe za osebne podatke, je zajeto omejeno število takšnih tretjih držav. Kadar takih sporazumov še ni, bi morala osebne podatke prenašati Agencija za namene olajševanja operacij vračanja Unije, kadar so izpolnjeni pogoji iz člena 49(1)(d) [Uredbe (EU) št. 45/2001].
- (87) Ta uredba spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana s členoma 2 in 6 Pogodbe o Evropski uniji (v nadaljnjem besedilu: PEU) ter z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina), zlasti spoštovanje človekovega dostojanstva, pravico do življenja, prepoved mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja, prepoved trgovine z ljudmi, pravico do svobode in varnosti, pravico do varstva osebnih podatkov, pravico dostopa do

²³ Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ (UL L 119, 4.5.2016, str. 89).

dokumentov, pravico do azila in zaščite v primeru odstranitve in izгона, načelo nevračanja, prepoved diskriminacije ter pravice otrok.

- (88) Ta uredba bi morala vzpostaviti pritožbeni mehanizem Agencije, ki bo deloval v sodelovanju z uradnikom za temeljne pravice, da se zagotovi spoštovanje temeljnih pravic pri vseh dejavnostih Agencije. Pritožbeni mehanizem bi moral biti upravni mehanizem, pri katerem bi bil uradnik za temeljne pravice odgovoren za obravnavo pritožb, ki jih prejme Agencija, v skladu s pravico do dobrega upravljanja. Uradnik za temeljne pravice bi moral preučiti dopustnost pritožbe, evidentirati dopustne pritožbe, posredovati vse evidentirane pritožbe izvršnemu direktorju, posredovati pritožbe o članih skupin matični državi članici in evidentirati ukrepanje, ki ga na podlagi tega sprejme Agencija ali navedena država članica. Navedeni mehanizem bi moral biti učinkovit in zagotavljati ustrezno ukrepanje na podlagi pritožb. Pritožbeni mehanizem ne bi smel posegati v dostop do upravnih in sodnih pravnih sredstev in ni pogoj za uporabo takih pravnih sredstev. Kazenske preiskave bi morale izvajati države članice. Agencija bi morala zaradi večje preglednosti in odgovornosti v svojem letnem poročilu poročati o pritožbenem mehanizmu. Poročilo bi moralo vsebovati zlasti število pritožb, ki jih je Agencija prejela, vrsto zadevnih kršitev temeljnih pravic, operacije, na katere se nanašajo pritožbe, in po možnosti nadaljnje ukrepe, ki so jih sprejele Agencija in države članice. Uradniku za temeljne pravice bi bilo treba omogočiti dostop do vseh informacij o spoštovanju temeljnih pravic v zvezi z vsemi dejavnostmi Agencije.
- (89) Agencija bi morala biti neodvisna pri tehničnih in operativnih zadevah ter pravno, upravno in finančno samostojna. V ta namen je potrebno in ustrezno, da je organ Unije, pravna oseba in da izvaja izvedbena pooblastila, ki ji jih podeljuje ta uredba.
- (90) Komisija in države članice bi morale biti zastopane v upravnem odboru, da lahko izvajajo nadzor nad Agencijo. V upravnem odboru bi, kjer je to mogoče, morali biti operativni vodje nacionalnih služb, odgovornih za upravljanje mejnih policistov, ali njihovi predstavniki. Strani, zastopane v upravnem odboru, bi si morale prizadevati za omejitev menjavanja svojih predstavnikov, da bi zagotovile stalnost dela upravnega odbora. Upravni odbor bi moral imeti pooblastila, ki jih potrebuje za določitev proračuna Agencije, preverjanje njegovega izvrševanja, sprejemanje ustreznih finančnih pravil, vzpostavitev preglednih delovnih postopkov za sprejemanje odločitev Agencije ter imenovanje izvršnega direktorja in treh namestnikov izvršnega direktorja, od katerih bi se lahko vsakemu podelile odgovornosti na posameznem področju pristojnosti Agencije, kot so upravljanje stalne enote evropske mejne in obalne straže, nadzor nad nalogami Agencije v zvezi z vračanjem ali upravljanje sodelovanja pri obsežnih informacijskih sistemih. Agencija bi se morala voditi in delovati ob upoštevanju načel skupnega pristopa k decentraliziranim agencijam Unije, ki so ga 19. julija 2012 sprejeli Evropski parlament, Svet in Komisija.
- (91) Za zagotavljanje avtonomije Agencije bi ji bilo treba dodeliti samostojni proračun s prihodki, ki izhajajo zlasti iz prispevka Unije. Za prispevek Unije in morebitne druge subvencije v breme splošnega proračuna Unije bi bilo treba uporabiti proračunski postopek Unije. Revizijo računovodskih izkazov bi morale izvajati Računsko sodišče.
- (92) Pričakuje se, da se bo Agencija v prihodnjih letih morala soočiti s težavnimi okoliščinami, da bi zadostila izrednim potrebam po zaposlovanju in ohranjanju usposobljenega osebja z najširšega možnega geografskega območja.

- (93) Glede na pooblastila Agencije in pomembno mobilnost njenih uslužbencev na eni strani ter zaradi preprečevanja različnega obravnavanja uslužbencev znotraj Agencije na drugi strani bi bilo treba upravnemu odboru Agencije omogočiti, da bi, čeprav bi bila kot kraj zaposlitve uslužbencev načeloma določena Varšava, za obdobje pet let po začetku veljavnosti te uredbe uslužbencem Agencije lahko odobril „diferencirano“ mesečno plačilo, pri čemer bi se ustrezno upoštevali skupni prejemki, ki jih prejmejo posamezni uslužbenci, vključno s povračili stroškov službenih potovanj. Modalitete za odobritev takega plačila bi morala predhodno odobriti Komisija, ki bi morala zagotoviti, da ostanejo sorazmerne s pomembnostjo zastavljenih ciljev in ne povzročajo neenakega obravnavanja osebja institucij, agencij in drugih organov EU. Te modalitete bi bilo treba pregledati do leta 2024, da se oceni prispevek plačila k zastavljenim ciljem.
- (94) Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta²⁴ bi bilo treba brez omejitev uporabljati za Agencijo, ki bi morala pristopiti k Medinstitucionalnemu sporazumu z dne 25. maja 1999 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Komisijo Evropskih skupnosti o notranjih preiskavah Evropskega urada za boj proti prevaram (OLAF)²⁵.
- (95) V skladu z Uredbo (EU) 2017/1939 lahko Evropsko javno tožilstvo (v nadaljnjem besedilu: EJT) preiskuje in preganja goljufije ter druga nezakonita ravnanja, ki škodijo finančnim interesom Unije, kot je določeno v Direktivi (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta.
- (96) Za Agencijo bi se morala uporabljati Uredba (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta²⁶. Agencija bi morala biti glede svojih dejavnosti čim bolj pregledna, pri čemer pa ne bi smela ogroziti doseganja cilja svojih operacij. Objaviti bi morala informacije o vseh svojih dejavnostih. Prav tako bi morala zagotoviti, da bi lahko javnost in vse druge zainteresirane strani hitro pridobile informacije o njenem delu.
- (97) Agencija bi morala o svojih dejavnostih tudi čim bolj izčrpno poročati Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji.
- (98) Vsakršna obdelava osebnih podatkov, ki jo izvaja Agencija v okviru te uredbe, bi morala potekati v skladu z Uredbo (ES) št. 45/2001.
- (99) Ker ciljev te uredbe, in sicer razvoja in izvajanja sistema integriranega upravljanja zunanjih meja za zagotovitev pravilnega delovanja schengenskega območja, države članice, ki delujejo neusklajeno, ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi pomanjkanja nadzora na notranjih mejah, velikih migracijskih izzivov na zunanjih mejah, potrebe po učinkovitem nadzoru prehajanja teh meja in prispevanja k visoki stopnji notranje varnosti v Uniji lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.

²⁴ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

²⁵ UL L 136, 31.5.1999, str. 15.

²⁶ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL L 145, 31.5.2001, str. 43).

- (100) Zunanje meje, navedene v tej uredbi, so meje, za katere se uporabljajo določbe iz naslova II Uredbe (EU) 2016/399, kar vključuje zunanje meje držav članic schengenskega območja v skladu s Protokolom št. 19 o schengenskem pravnem redu, vključenem v okvir Evropske unije, ki je priložen k PEU in k Pogodbi o delovanju Evropske unije (PDEU).
- (101) Da se zagotovi učinkovito izvajanje evropskega integriranega upravljanja meja s ciklom večletne strateške politike, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme akte v zvezi z določanjem prednostnih nalog politik in zagotavljanjem strateških smernic za evropsko integrirano upravljanje meja. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (102) Da se zagotovijo enotni pogoji za izvajanje te uredbe, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi s praktičnim priročnikom za izvajanje in upravljanje sistema EUROSUR, podrobnostmi o plasteh informacij slik razmer ter pravili za oblikovanje specifičnih slik razmer, ukrepi za zmanjšanje tveganj na zunanjih mejah, ki jih izvede Agencija, pri katerih morajo države članice pri njihovem izvajanju sodelovati z Agencijo, pravili za plačilo finančne podpore za razvoj stalne enote evropske mejne in obalne straže in spremljanjem pogojev, ki se uporabljajo za to finančno podporo, praktičnim priročnikom o evropskem sodelovanju na področju nalog obalne straže, tehničnimi specifikacijami in postopki sistema FADO. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta²⁷.
- (103) Ta uredba predstavlja za Islandijo in Norveško razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Sporazuma med Svetom Evropske unije in Republiko Islandijo ter Kraljevino Norveško o pridružitvi obeh k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda²⁸, ki spadajo na področje iz točke A člena 1 Sklepa Sveta 1999/437/ES²⁹. Dogovor med Evropsko skupnostjo ter Republiko Islandijo in Kraljevino Norveško o podrobnostih sodelovanja teh držav v Evropski agenciji za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah držav članic Evropske unije³⁰ določa pravila o sodelovanju navedenih držav pri delu Agencije, vključno z določbami o finančnih prispevkih in osebju.
- (104) Ta uredba predstavlja za Švico razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Sporazuma med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o

²⁷ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

²⁸ UL L 176, 10.7.1999, str. 36.

²⁹ Sklep Sveta 1999/437/ES z dne 17. maja 1999 o nekaterih izvedbenih predpisih za uporabo Sporazuma, sklenjenega med Svetom Evropske unije in Republiko Islandijo ter Kraljevino Norveško, v zvezi s pridružitvijo teh dveh držav k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda (UL L 176, 10.7.1999, str. 31).

³⁰ UL L 188, 20.7.2007, str. 19.

pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda³¹, ki spadajo na področje iz točke A člena 1 Sklepa 1999/437/ES v povezavi s členom 3 Sklepa Sveta 2008/146/ES³².

- (105) Ta uredba predstavlja za Lihtenštajn razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Protokola med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo, Švicarsko konfederacijo in Kneževino Lihtenštajn o pristopu Kneževine Lihtenštajn k Sporazumu med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda³³, ki spadajo na področje iz točke A člena 1 Sklepa 1999/437/ES v povezavi s členom 3 Sklepa Sveta 2011/350/EU³⁴.
- (106) Dogovor med Evropsko skupnostjo na eni strani ter Švicarsko konfederacijo in Kneževino Lihtenštajn na drugi strani, o podrobnostih sodelovanja teh držav v Evropski agenciji za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah držav članic Evropske unije³⁵ določa pravila o sodelovanju navedenih držav pri delu Agencije, vključno z določbami o finančnih prispevkih in osebju.
- (107) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen PEU in PDEU, Danska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja. Ker ta uredba nadgrajuje schengenski pravni red, se Danska v skladu s členom 4 navedenega protokola v roku šestih mesecev od dne, ko Svet sprejme to uredbo, odloči, ali jo bo prenesla v svoje nacionalno pravo.
- (108) Ta uredba predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda, pri katerih Združeno kraljestvo ne sodeluje v skladu s Sklepom Sveta 2000/365/ES³⁶; Združeno kraljestvo zato ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zanj ni zavezujoča in se v njem ne uporablja.
- (109) Ta uredba predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda, pri katerih Irska ne sodeluje v skladu s Sklepom Sveta 2002/192/ES³⁷; Irska zato ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.
- (110) Agencija bi morala olajšati organizacijo posebnih dejavnosti, pri katerih lahko države članice izkoristijo strokovno znanje in izkušnje ter objekte in naprave, ki bi jih Irska in Združeno kraljestvo bila pripravljena ponuditi, pod pogoji, ki jih upravni odbor določi za vsak primer posebej. V ta namen se lahko predstavniki Irske povabijo, da se udeležijo sej upravnega odbora, kar jim omogoča, da v celoti sodelujejo pri

³¹ UL L 53, 27.2.2008, str. 52.

³² Sklep Sveta 2008/146/ES z dne 28. januarja 2008 o sklenitvi Sporazuma med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda v imenu Evropske skupnosti (UL L 53, 27.2.2008, str. 1).

³³ UL L 160, 18.6.2011, str. 21.

³⁴ Sklep Sveta 2011/350/EU z dne 7. marca 2011 o sklenitvi Protokola med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo, Švicarsko konfederacijo in Kneževino Lihtenštajn o pristopu Kneževine Lihtenštajn k Sporazumu med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda, v zvezi z odpravo kontrol na notranjih mejah in prostim gibanjem oseb, v imenu Evropske unije (UL L 160, 18.6.2011, str. 19).

³⁵ UL L 243, 16.9.2010, str. 4.

³⁶ Sklep Sveta 2000/365/ES z dne 29. maja 2000 o prošnji Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske za sodelovanje pri izvajanju nekaterih določb schengenskega pravnega reda (UL L 131, 1.6.2000, str. 43).

³⁷ Sklep Sveta 2002/192/ES z dne 28. februarja 2002 o prošnji Irske, da sodeluje pri izvajanju nekaterih določb schengenskega pravnega reda (UL L 64, 7.3.2002, str. 20).

pripravi takih posebnih dejavnosti. Predstavniki Združenega kraljestva se lahko povabijo, da se udeležijo sej upravnega odbora do [datuma izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije].

- (111) Čeprav Združeno kraljestvo ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, lahko sodeluje [mu je bila omogočena možnost sodelovanja] z evropsko mejno in obalno stražo zaradi svojega položaja države članice Unije. Glede na uradno obvestilo Združenega kraljestva o njegovi želji izstopiti iz Unije bi bilo treba posebne ureditve, ki se uporabljajo za operativno sodelovanje z Združenim kraljestvom na podlagi te uredbe, uporabljati, dokler je Združeno kraljestvo država članica ali, če začne veljati sporazum med Unijo in Združenim kraljestvom na podlagi člena 50 Pogodbe, dokler je mogoče Združeno kraljestvo šteti za državo članico na podlagi takega sporazuma.
- (112) Med Kraljevino Španijo in Združenim kraljestvom obstaja spor o določitvi meja Gibraltarja.
- (113) Začasna odložitev uporabe te uredbe za meje Gibraltarja ne pomeni spremembe v stališčih zadevnih držav.
- (114) [Opravljen je bilo posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov v skladu s členom 28(2) Uredbe (ES) št. 45/2001, ki je mnenje podal dne ...]
- (115) Cilj te uredbe je spremeniti in razširiti določbe Uredbe (EU) 2016/1624 in Uredbe (ES) št. 1052/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ter prilagoditi Skupni ukrep Sveta 98/700/PNZ institucionalnemu okviru, ki ga določa PDEU. Ker so potrebne znatne spremembe tako v številu kot glede vsebine, bi bilo treba zaradi večje jasnosti navedene pravne akte nadomestiti in razveljaviti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

Evropska mejna in obalna straža

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba vzpostavlja evropsko mejno in obalno stražo, da se zagotovi evropsko integrirano upravljanje zunanjih meja z namenom učinkovitega upravljanja prehajanja teh zunanjih meja ter povečanja učinkovitosti skupne politike vračanja kot ključne sestavine trajnostnega upravljanja migracij.

Ta uredba obravnava migracijske izzive, vključno z vračanjem, in potencialne prihodnje grožnje na teh mejah, s čimer prispeva k obravnavanju hudih kaznivih dejanj s čezmejno razsežnostjo, da se zagotovi visoka stopnja notranje varnosti v Uniji, pri čemer se dosledno spoštujejo temeljne pravice in hkrati ohrani prosto gibanje oseb znotraj Unije.

Člen 2

Opredelitev pojmov

Za namene te uredbe se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „zunanje meje“ pomeni zunanje meje, kakor so opredeljene v točki 2 člena 2 Uredbe (EU) 2016/399, za katere se uporablja naslov II navedene uredbe;

- (2) „mejni prehod“ pomeni mejni prehod, kakor je opredeljen v točki 8 člena 2 Uredbe (EU) 2016/399;
- (3) „nadzor meje“ pomeni nadzor meje, kakor je opredeljen v točki 10 člena 2 Uredbe (EU) 2016/399;
- (4) „varovanje meje“ pomeni varovanje meje, kakor je opredeljeno v točki 12 člena 2 Uredbe (EU) 2016/399;
- (5) „zunanji let“ pomeni kateri koli let zrakoplova s posadko ali brez ter potnike in/ali tovor na njem na ali iz ozemlja držav članic, ki ni notranji let, kakor je opredeljeno v točki 3 člena 2 Uredbe (EU) 2016/399;
- (6) „varovanje zračnih meja“ pomeni varovanje zunanjih letov;
- (7) „spremljanje razmer“ pomeni sposobnost spremljanja, odkrivanja, prepoznavanja, sledenja in razumevanja nezakonitih čezmejnih dejavnosti za ugotavljanje utemeljenih razlogov za odzivne ukrepe na podlagi združevanja novih informacij in obstoječega znanja ter za učinkovitejše preprečevanje žrtev med migranti na ali ob zunanjih mejah ali v njihovi bližini;
- (8) „zmogljivost za odzivanje“ pomeni sposobnost izvajanja ukrepov za preprečevanje nezakonitih čezmejnih dejavnosti na ali ob zunanjih mejah ali v njihovi bližini, vključno s sredstvi in časovnimi roki za ustrezno odzivanje;
- (9) „EUROSUR“ pomeni okvir za izmenjavo informacij in sodelovanje med državami članicami in Agencijo;
- (10) „slika razmer“ pomeni združevanje georeferenciranih podatkov in informacij v skoraj realnem času, prejetih od različnih organov, senzorjev, platform in drugih virov, ki se posredujejo prek varnih komunikacijskih in informacijskih kanalov in jih je mogoče obdelati in selektivno prikazati ter deliti z drugimi zadevnimi organi za zagotavljanje spremljanja razmer in podporo zmogljivosti za odzivanje na ali ob zunanjih mejah ali v njihovi bližini ter predmejnem območju;
- (11) „odsek zunanje meje“ pomeni celotno zunanjo mejo države članice ali njen del, kot je opredeljena v nacionalnem pravu ali jo določi nacionalni koordinacijski center oziroma kateri koli drug pristojni nacionalni organ;
- (12) „čezmejni kriminal“ pomeni vsakršno hudo kaznivo dejanje s čezmejno razsežnostjo, ki je bilo storjeno ali katerega poskus je bil storjen na ali ob zunanjih mejah ali v njihovi bližini;
- (13) „predmejno območje“ pomeni geografsko območje onkraj zunanjih meja;
- (14) „incident“ pomeni dogodek v zvezi z nezakonitim priseljevanjem, čezmejnimi kriminalom ali ogrožanjem življenj migrantov na ali ob zunanjih mejah ali v njihovi bližini;
- (15) „statutarni uslužbenci“ pomeni uslužbenke, ki jih zaposli Agencija v skladu s Kadrovski predpisi za uradnike Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: kadrovski predpisi) in Pogoji za zaposlitev drugih uslužbencev Evropske unije, določenimi v Uredbi Sveta št. 259/68;
- (16) „operativni uslužbenci“ pomeni mejne policiste, spremljevalce pri vračanju, specialiste za vračanje in druge ustrezne uslužbenke, ki sestavljajo „stalno enoto evropske mejne in obalne straže“. V skladu s tremi kategorijami, opredeljenimi v členu 55(1), se operativni uslužbenci bodisi zaposlijo v Evropski agenciji za mejno in

obalno stražo kot statutarne uslužbenci (kategorija 1) bodisi jih Agenciji dodelijo države članice (kategorija 2) ali pa jih države članice napotijo za kratkoročno obdobje (kategorija 3). Operativni uslužbenci morajo delovati kot člani skupin za upravljanje meja, podpornih skupin za upravljanje migracij ali skupin za vračanje, ki imajo izvršilna pooblastila. Operativni uslužbenci vključujejo tudi statutarne uslužbence, odgovorne za delovanje centralne enote ETIAS;

- (17) „skupine za upravljanje meja“ pomeni skupine, ki se oblikujejo iz stalne enote evropske mejne in obalne straže, ki se napoti med skupnimi operacijami na zunanjih mejah in hitrimi posredovanji na mejah v državah članicah in tretjih državah;
- (18) „člani skupin“ pomeni člane stalne enote evropske mejne in obalne straže, ki se napotijo prek skupin za upravljanje meja, podpornih skupin za upravljanje migracij in skupin za vračanje;
- (19) „podporna skupina za upravljanje migracij“ pomeni skupino strokovnjakov, ki državam članicam zagotavlja tehnične in operativne okrepitve, tudi na žariščnih območjih ali v nadzorovanih centrih, in jo sestavljajo operativni uslužbenci iz stalne enote evropske mejne in obalne straže, strokovnjaki, ki so napoteni iz [Agencije Evropske unije za azil] in iz Europol ali drugih ustreznih agencij Unije ter držav članic;
- (20) „država članica gostiteljica“ pomeni državo članico, v kateri ali iz katere se začne izvajati skupna operacija ali hitro posredovanje na mejah, operacija vračanja ali posredovanje za vračanje ali kamor se napoti podporna skupina za upravljanje migracij;
- (21) „matična država članica“ pomeni državo članico, iz katere je uslužbenec napoten ali dodeljen operativnim uslužbencem stalne enote evropske mejne in obalne straže;
- (22) „sodelujoča država članica“ pomeni državo članico, ki sodeluje pri skupni operaciji, hitrem posredovanju na mejah, operaciji vračanja, posredovanju za vračanje ali pri napotitvi podporne skupine za upravljanje migracij z zagotavljanjem tehnične opreme ali operativnih uslužbencev stalne enote evropske mejne in obalne straže, ter državo članico, ki sodeluje pri operacijah vračanja ali posredovanjih za vračanje z zagotavljanjem tehnične opreme ali osebja, vendar ni država članica gostiteljica;
- (23) „žariščno območje“ pomeni območje, na katerem država članica gostiteljica, Komisija, pristojne agencije Unije in sodelujoče države članice sodelujejo, da bi obvladovale obstoječ ali potencialen nesorazmeren migracijski izziv zaradi precej povečanega števila migrantov, ki prihajajo na zunanje meje;
- (24) „nadzorovani center“ pomeni center, ki je bil ustanovljen na zahtevo države članice in v katerem ustrezne agencije Unije, ki podpirajo državo članico gostiteljico, in sodelujoče države članice razlikujejo med državljani tretjih držav, ki potrebujejo mednarodno zaščito, in tistimi, ki takšne zaščite ne potrebujejo, in opravljajo varnostne kontrole ter izvajajo hitre postopke za mednarodno zaščito in/ali vračanje;
- (25) „vrnitev“ oziroma „vračanje“ pomeni vrnitev oziroma vračanje, kakor je opredeljeno v točki 3 člena 3 Direktive 2008/115/ES;
- (26) „odločba o vrnitvi“ pomeni odločbo o vrnitvi, kakor je opredeljena v točki 4 člena 3 Direktive 2008/115/ES;
- (27) „oseba v postopku vračanja“ pomeni nezakonito prebivajočega državljan tretje države, za katerega je bila izdana odločba o vrnitvi ali temu enakovreden akt v tretji državi;

- (28) „operacija vračanja“ pomeni operacijo, ki jo organizira ali usklajuje Evropska agencija za mejno in obalno stražo ter vključuje tehnične in operative okrepitve, ki se zagotovijo eni ali več državam članicam ali tretji državi, in v okviru katere se osebe v postopku vračanja iz ene ali več držav članic ali tretje države vrnejo bodisi prisilno ali prostovoljno, ne glede na prevozno sredstvo;
- (29) „posredovanje za vračanje“ pomeni dejavnost Evropske agencije za mejno in obalno stražo, s katero se državam članicam ali tretjim državam zagotovi okrepljena tehnična in operativna pomoč, ki vključuje napotitev skupin za vračanje in organizacijo operacij vračanja;
- (30) „skupine za vračanje“ pomeni skupine, ki se oblikujejo iz stalne enote evropske mejne in obalne straže, ki se napotijo med operacijami vračanja, posredovanji za vračanje v državah članicah in tretjih državah ali drugimi operativnimi dejavnostmi, povezanimi z izvajanjem nalog v zvezi z vračanjem;
- (31) „uradnik za zvezo za priseljevanje“ pomeni uradnika za zvezo za priseljevanje, kakor je opredeljen v členu 1 Uredbe Sveta (ES) št. 377/2004³⁸.

Člen 3

Evropsko integrirano upravljanje meja

Evropsko integrirano upravljanje meja obsega naslednje elemente:

- (a) nadzor meje, vključno z ukrepi za lajšanje zakonitih prehajanj meje in, po potrebi, ukrepi, povezanimi s preprečevanjem in odkrivanjem čezmejnega kriminala, med drugim tihotapljenja migrantov, trgovine z ljudmi in terorizma, ter ukrepi v zvezi z napotitvijo oseb, ki potrebujejo mednarodno zaščito ali želijo zaprositi zanj;
- (b) operacije iskanja in reševanja za ljudi v nevarnosti na morju, ki se začnejo in izvajajo v skladu z Uredbo (EU) št. 656/2014 in mednarodnim pravom, ki potekajo v primerih, do katerih lahko pride med operacijami varovanja morskih meja;
- (c) analiza tveganj za notranjo varnost in analiza groženj, ki lahko vplivajo na delovanje ali varnost zunanjih meja;
- (d) izmenjava informacij in sodelovanje med državami članicami in Agencijo;
- (e) medagencijsko sodelovanje med nacionalnimi organi v vsaki državi članici, odgovornimi za nadzor meje ali druge naloge, ki se izvajajo na meji, in med organi, odgovornimi za vračanje v vsaki državi članici, vključno z redno izmenjavo informacij prek obstoječih orodij za izmenjavo informacij;
- (f) sodelovanje med ustreznimi institucijami, organi, uradi in agencijami Unije na področjih, ki jih zajema ta uredba, vključno z redno izmenjavo informacij;
- (g) sodelovanje s tretjimi državami na področjih, ki jih zajema ta uredba;

³⁸ Uredba Sveta (ES) št. 377/2004 z dne 19. februarja 2004 o vzpostavitvi mreže uradnikov za zvezo za priseljevanje (UL L 64, 2.3.2004, str. 1).

- (h) tehnični in operativni ukrepi na schengenskem območju, ki so povezani z nadzorom meje ter namenjeni boljšemu ukrepanju proti nezakonitemu priseljevanju in čezmejnemu kriminalu;
- (i) vračanje državljanov tretjih držav, za katere je država članica izdala odločbo o vrnitvi;
- (j) uporaba najsodobnejše tehnologije, vključno z obsežnimi informacijskimi sistemi;
- (k) mehanizem za nadzor kakovosti, zlasti schengenski ocenjevalni mehanizem, ocena ranljivosti in morebitni nacionalni mehanizmi, da se zagotovi izvajanje zakonodaje Unije na področju upravljanja meja;
- (l) mehanizmi solidarnosti, zlasti instrumenti financiranja Unije in drugi ukrepi operativne podpore.

Člen 4

Evropska mejna in obalna straža

Evropska agencija za mejno in obalno stražo (v nadaljnjem besedilu: Agencija), nacionalni organi držav članic, odgovorni za upravljanje meja, vključno z obalnimi stražami v obsegu, v katerem izvajajo naloge, povezane z nadzorom meje, ter organi, odgovorni za vračanje, sestavljajo evropsko mejno in obalno stražo.

Člen 5

Evropska agencija za mejno in obalno stražo

- (1) Ta uredba ureja Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo, ki je bila prvotno ustanovljena z Uredbo (ES) št. 2007/2004.
- (2) Agencija vključuje stalno enoto evropske mejne in obalne straže z 10 000 operativnimi uslužbenci, kakor je navedeno v členu 55.
- (3) Da se zagotovi usklajeno evropsko integrirano upravljanje meja, Agencija olajšuje izvajanje obstoječih in prihodnjih ukrepov Unije, povezanih z upravljanjem zunanjih meja in vračanjem, zlasti Zakonika o schengenskih mejah, uvedenega z Uredbo (EU) 2016/399, ter povečuje njihovo učinkovitost.
- (4) Agencija prispeva k zagotavljanju stalne in enotne uporabe prava Unije, vključno s pravnim redom Unije na področju temeljnih pravic, na vseh zunanjih mejah. Njeno prispevanje vključuje tudi izmenjavo dobre prakse.

Člen 6

Odgovornost

Agencija je v skladu s to uredbo odgovorna Evropskemu parlamentu in Svetu.

Člen 7

Deljena odgovornost

- (1) Evropska mejna in obalna straža izvaja evropsko integrirano upravljanje meja kot deljeno odgovornost Agencije in nacionalnih organov, odgovornih za upravljanje meja, vključno z obalnimi stražami v obsegu, v katerem izvajajo operacije varovanja morskih meja in vse druge naloge, povezane z nadzorom meje. Države članice ohranjajo primarno odgovornost za upravljanje svojih odsekov zunanjih meja.
- (2) Agencija zagotavlja tehnično in operativno pomoč pri izvajanju ukrepov v zvezi z izvrševanjem odločb o vrnitvi. Države članice ohranijo odgovornost za izdajanje odločb o vrnitvi in ukrepe v zvezi s pridržanjem oseb v postopku vračanja v skladu z Direktivo 2008/115/ES.
- (3) Države članice zagotavljajo upravljanje svojih zunanjih meja in izvrševanje odločb o vrnitvi v lastnem interesu in v skupnem interesu vseh držav članic, ob doslednem spoštovanju prava Unije, v skladu s ciklom večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja iz člena 8, v tesnem sodelovanju z Agencijo.
- (4) Agencija podpira izvajanje ukrepov Unije, povezanih z upravljanjem zunanjih meja in izvrševanjem odločb o vrnitvi, s krepitvijo, ocenjevanjem in usklajevanjem ukrepanja držav članic ter zagotavljanjem neposredne tehnične in operativne pomoči pri izvajanju navedenih ukrepov in vprašanih vračanja.
- (5) Države članice lahko na operativni ravni še naprej sodelujejo z drugimi državami članicami in/ali tretjimi državami, če je tako sodelovanje združljivo z nalogami Agencije. Države članice ne izvajajo dejavnosti, ki bi lahko ogrozile delovanje Agencije ali doseganje njenih ciljev. Države članice Agenciji poročajo o navedenem operativnem sodelovanju z drugimi državami članicami in/ali tretjimi državami na zunanjih mejah in na področju vračanja. Izvršni direktor o navedenih zadevah obvešča upravni odbor redno in vsaj enkrat na leto.

Člen 8

Cikel večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja

- (1) Komisija in evropska mejna in obalna straža zagotavljata učinkovitost evropskega integriranega upravljanja meja s ciklom večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja.
- (2) Večletni strateški cikel politike za evropsko integrirano upravljanje meja določa, kako skladno, integrirano in sistematično obravnavati izzive na področju upravljanja meja in vračanja.
- (3) Cikel večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja je sestavljen iz štirih faz, kakor je določeno v odstavkih 4 do 7.
- (4) Na podlagi strateške analize tveganja za evropsko integrirano upravljanje meja iz člena 30(2) se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 118 v zvezi z razvojem večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja. V tem delegiranem aktu se opredelijo prednostne naloge politike in strateške smernice za naslednja štiri leta v zvezi z elementi iz člena 3.
- (5) Da bi izvedla delegirani akt iz odstavka 4, Agencija s sklepom upravnega odbora na podlagi predloga izvršnega direktorja oblikuje tehnično in operativno strategijo za

evropsko integrirano upravljanje meja. Agencija v utemeljenih primerih upošteva specifične razmere držav članic, zlasti njihovo geografsko lego. Ta strategija je v skladu s členom 3 in delegiranim aktom iz odstavka 4. Spodbuja in podpira izvajanje evropskega integriranega upravljanja meja v vseh državah članicah.

- (6) Da bi izvedle delegirani akt iz odstavka 4, države članice oblikujejo nacionalne strategije za integrirano upravljanje meja s tesnim sodelovanjem med vsemi nacionalnimi organi, odgovornimi za upravljanje meja in vračanje. Navedene nacionalne strategije so v skladu s členom 3 delegiranega akta iz odstavka 4 ter tehnično in operativno strategijo iz odstavka 5.
- (7) Komisija dvainštirideset mesecev po sprejetju delegiranega akta iz odstavka 4 ob podpori Agencije opravi temeljito oceno njegovega izvajanja. Rezultati ocene se upoštevajo pri pripravi naslednjega cikla.
- (8) Če razmere na zunanjih mejah ali na področju vračanja zahtevajo spremembo prednostnih nalog politike, Komisija spremeni večletno strateško politiko za evropsko integrirano upravljanje meja v skladu s postopkom iz odstavka 4. Po potrebi se prilagodi tudi strategije iz odstavkov 5 in 6.

Člen 9

Integrirano načrtovanje

- (1) Evropska mejna in obalna straža na podlagi cikla večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja iz člena 8 oblikuje integrirano načrtovanje za upravljanje meja in vračanje.
- (2) Integrirano načrtovanje vključuje operativno načrtovanje, pripravo kontingentnih načrtov in načrtovanje razvoja zmogljivosti ter se oblikuje v skladu s členom 67.
- (3) Vsak načrt v okviru integriranega načrtovanja vsebuje scenarij, na podlagi katerega se pripravi. Scenariji izhajajo iz analize tveganja in odražajo možen razvoj razmer na zunanjih mejah in na področju nezakonitih migracij ter izzive, opredeljene v ciklu večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja.
- (4) Upravni odbor Agencije se sestane vsaj enkrat na leto, da bi razpravljal o časovnem načrtu za zmogljivosti evropske mejne in obalne straže v skladu s členom 67(6) ter ga odobril. Ko upravni odbor odobri časovni načrt za zmogljivosti, se ta priloži k tehnični in operativni strategiji iz člena 8(5).

POGLAVJE II

Delovanje evropske mejne in obalne straže

ODDELEK 1

NALOGE EVROPSKE AGENCIJE ZA MEJNO IN OBALNO STRAŽO

Člen 10

Naloge Evropske agencije za mejno in obalno stražo

- (1) Agencija z namenom prispevati k učinkoviti, visoki in enotni ravni nadzora meje in vračanja opravlja naslednje naloge:
 1. spremlja migracijske tokove in izvaja analizo tveganja v zvezi z vsemi vidiki integriranega upravljanja meja;
 2. spremlja operativne potrebe držav članic v zvezi z izvajanjem vrnitev, vključno z zbiranjem operativnih podatkov;
 3. izvaja oceno ranljivosti, vključno z oceno zmogljivosti in pripravljenosti držav članic za obravnavanje groženj in izzivov na zunanjih mejah;
 4. prek uradnikov za zvezo Agencije v državah članicah spremlja upravljanje zunanjih meja;
 5. podpira razvoj in delovanje okvira EUROSUR;
 6. pomaga državam članicam v okoliščinah, v katerih je potrebna povečana tehnična in operativna pomoč na zunanjih mejah, in sicer z usklajevanjem in organizacijo skupnih operacij, pri čemer se upošteva, da lahko v nekaterih primerih to vključuje izredne humanitarne razmere in reševanje na morju v skladu s pravom Unije in mednarodnim pravom;
 7. pomaga državam članicam v okoliščinah, v katerih je potrebna povečana tehnična in operativna pomoč na zunanjih mejah, in sicer z začetkom izvajanja hitrih posredovanj na zunanjih mejah držav članic, ki se srečujejo s posebnimi in nesorazmernimi izzivi, pri čemer se upošteva, da lahko v nekaterih primerih to vključuje izredne humanitarne razmere in reševanje na morju v skladu s pravom Unije in mednarodnim pravom;
 8. nudi tehnično in operativno pomoč državam članicam in tretjim državam v skladu z Uredbo (EU) št. 656/2014 in mednarodnim pravom ter jim pomaga pri operacijah iskanja in reševanja ljudi v nevarnosti na morju, do katerih lahko pride med operacijami varovanja morskih meja;
 9. napoti stalno enoto evropske mejne in obalne straže v okviru skupin za upravljanje meja, podpornih skupin za upravljanje migracij in skupin za vračanje med skupnimi operacijami ter pri hitrih posredovanjih na mejah, operacijah vračanja in posredovanjih za vračanje;
 10. oblikuje nabor tehnične opreme, vključno z naborom opreme za hitri odziv, ki se napoti pri skupnih operacijah, hitrih posredovanjih na mejah in v okviru podpornih skupin za upravljanje migracij ter pri operacijah vračanja in posredovanjih za vračanje;

11. razvije in upravlja lastne človeške in tehnične zmogljivosti, da bi prispevala k stalni enoti evropske mejne in obalne straže ter naboru tehnične opreme, vključno z zaposlovanjem in usposabljanjem svojih uslužbencev, ki delujejo v vlogi članov skupin;
12. v okviru podpornih skupin za upravljanje migracij na žariščnih območjih ali v nadzorovanih centrih;
13. napoti operativne uslužbenke in tehnično opremo za zagotavljanje pomoči pri pregledovanju, operativnih razgovorih, identifikaciji in odvzemu prstnih odtisov;
14. skupaj z [Agencijo Evropske unije za azil] in pristojnimi nacionalnimi organi vzpostavi postopek za posredovanje in zagotavljanje začetnih informacij osebam, ki potrebujejo mednarodno zaščito ali želijo zaprositi zanjo;
15. zagotovi pomoč v vseh fazah procesa vračanja ter z usklajevanjem in organizacijo operacij vračanja in posredovanj za vračanje;
16. pomaga državam članicam v okoliščinah, v katerih je potrebna povečana tehnična in operativna pomoč, da se izpolni obveznost vračanja migrantov brez urejenega statusa, vključno z usklajevanjem ali organizacijo operacij vračanja;
17. vzpostavi nabor spremljevalcev prisilnega vračanja;
18. napoti skupine za vračanje med posredovanji za vračanje;
19. v skladu s pooblastili ustreznih agencij sodeluje z Europolom in Eurojustom ter nudi podporo državam članicam v okoliščinah, v katerih je pri boju proti organiziranemu čezmejnemu kriminalu in terorizmu potrebna povečana tehnična in operativna pomoč na zunanjih mejah;
20. sodeluje z Agencijo Evropske unije za azil, zlasti da olajša ukrepe, kadar se morajo državljani tretjih držav, ki jim je bila prošnja za mednarodno zaščito zavrnjena z dokončno odločitvijo, vrniti;
21. sodeluje z Evropsko agencijo za nadzor ribištva in Evropsko agencijo za pomorsko varnost v okviru njunih ustreznih pooblastil, da se v skladu s členom 70 zagotovi podpora nacionalnim organom, ki opravljajo funkcije obalne straže, z zagotavljanjem storitev, informacij, opreme in usposabljanja ter z usklajevanjem večnamenskih operacij;
22. sodeluje s tretjimi državami na področjih, ki jih zajema ta uredba, vključno z morebitno operativno napotitvijo skupin za upravljanje meja in skupin za vračanje v tretje države;
23. podpira tretje države pri usklajevanju ali organizaciji dejavnosti vračanja v druge tretje države, vključno z deljenjem osebnih podatkov za namene vračanja;
24. pomaga državam članicam in tretjim državam v okviru medsebojnega tehničnega in operativnega sodelovanja na področjih, ki jih zajema ta uredba;
25. pomaga državam članicam in tretjim državam pri usposabljanju nacionalnih mejnih policistov, drugega ustreznega osebja in strokovnjakov za vračanje, vključno z oblikovanjem skupnih standardov za usposabljanje;
26. sodeluje pri razvoju in upravljanju raziskovalnih dejavnosti in dejavnosti v zvezi z inovacijami, ki so povezane z nadzorom in varovanjem zunanjih meja, kar vključuje uporabo napredne nadzorne tehnologije, in razvija pilotne projekte, povezane z zadevami, ki jih zajema ta uredba;

27. podpira razvoj tehničnih standardov za opremo na področju nadzora meje in vračanja, vključno za medsebojno povezovanje sistemov in omrežij;
 28. vzpostavi in vzdržuje komunikacijsko omrežje iz člena 14;
 29. v skladu z [Uredbo (ES) št. 45/2001] skrbi za razvoj in delovanje informacijskih sistemov, ki omogočajo hitro in zanesljivo izmenjavo informacij o nastajajočih tveganjih pri upravljanju zunanjih meja, nezakonitem priseljevanju in vračanju, pri čemer tesno sodeluje s Komisijo, organi, uradi in agencijami Unije ter Evropsko migracijsko mrežo, ustanovljeno z Odločbo 2008/381/ES;
 30. po potrebi zagotavlja potrebno pomoč pri razvoju skupnega okolja za izmenjavo podatkov, vključno v zvezi z interoperabilnostjo sistemov;
 31. skrbi za upravljanje in delovanje sistema lažnih in pravih dokumentov na spletu iz člena 80;
 32. izpolnjuje naloge in obveznosti, ki so ji zaupane v [Uredbi o vzpostavitvi evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS)], ter zagotovi vzpostavitev in delovanje centralne enote ETIAS v skladu s členom 7 [Uredbe o vzpostavitvi evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS)].
- (2) Agencija na lastno pobudo izvaja dejavnosti obveščanja o zadevah, za katere je pooblaščen. Javnost natančno in celostno obvešča o svojih dejavnostih.

Dejavnosti obveščanja nimajo škodljivega učinka na naloge iz odstavka 1 tega člena, zlasti z razkrivanjem operativnih informacij, ki bi ogrozile izpolnitev cilja operacij, če bi bile objavljene. Dejavnosti obveščanja se izvajajo brez poseganja v člen 91 in v skladu z ustreznimi načrti za obveščanje in razširjanje informacij, ki jih sprejme upravni odbor, ter po potrebi v tesnem sodelovanju z drugimi agencijami.

ODDELEK 2

IZMENJAVA INFORMACIJ IN SODELOVANJE

Člen 11

Dolžnost sodelovanja v dobri veri

Za Agencijo in nacionalne organe, odgovorne za upravljanje meja in vračanje, vključno z obalnimi stražami v obsegu, v katerem izvajajo naloge, povezane z nadzorom meje, veljata dolžnost sodelovanja v dobri veri in obveznost izmenjave informacij.

Člen 12

Obveznost izmenjave informacij

1. Da bi opravljali naloge, ki jim jih podeljuje ta uredba, zlasti da bi Agencija spremljala migracijske toke proti Uniji in znotraj Unije, izvajala analize tveganja in ocene ranljivosti ter zagotavljala tehnično in operativno pomoč na področju vračanja, si Agencija in nacionalni organi, odgovorni za upravljanje meja in vračanje, vključno z obalnimi stražami v obsegu, v katerem izvajajo naloge, povezane z nadzorom meje, v skladu s to uredbo in drugim ustreznim pravom Unije in nacionalnim pravom v zvezi z izmenjavo informacij, pravočasno in na ustrezen način izmenjajo vse potrebne informacije.

2. Agencija sprejme ustrezne ukrepe za olajšanje izmenjave informacij, pomembnih za njene naloge, s Komisijo in državami članicami ter po potrebi z ustreznimi agencijami Unije.
3. Agencija in [Agencija Evropske unije za azil] si izmenjata informacije za namene analize tveganja, zbiranja statističnih podatkov, ocene razmer v tretjih državah, usposabljanja in podpore državam članicam pri pripravi kontingentnih načrtov. V ta namen se razvijejo potrebna orodja in strukture med agencijama.
4. Agencija sprejme vse potrebne ukrepe za olajšanje izmenjave informacij, pomembnih za njene naloge, z Irsko in Združenim kraljestvom, kadar se navedene informacije nanašajo na dejavnosti, pri katerih sodelujeta v skladu s členom 71 in členom 98(5).

Člen 13

Nacionalna kontaktna točka

Države članice imenujejo nacionalno kontaktno točko za komunikacijo z Agencijo o vseh zadevah, ki se nanašajo na dejavnosti Agencije. Nacionalna kontaktna točka je stalno dosegljiva in zagotavlja pravočasno razširjanje vseh informacij z Agencije vsem ustreznim organom v zadevni državi članici, zlasti članom upravnega odbora in nacionalnemu koordinacijskemu centru.

Člen 14

Komunikacijsko omrežje

1. Agencija vzpostavi in vzdržuje komunikacijsko omrežje, da bi zagotovila komunikacijska in analitična orodja ter omogočila varno izmenjavo občutljivih netajnih podatkov in tajnih podatkov z nacionalnimi koordinacijskimi centri in med njimi v skoraj realnem času. Omrežje deluje štiriindvajset ur na dan in sedem dni na teden ter omogoča:
 - (a) dvo- in večstransko izmenjavo informacij v skoraj realnem času;
 - (b) avdio- in videokonference;
 - (c) varno upravljanje, shranjevanje, prenos in obdelovanje občutljivih netajnih podatkov;
 - (d) varno upravljanje, shranjevanje, prenos in obdelovanje tajnih podatkov EU do stopnje tajnosti CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIEL ali enakovrednih nacionalnih stopenj tajnosti, pri čemer se zagotovi, da se s tajnimi podatki upravlja, se jih shranjuje, prenaša in obdeluje v ločenem in ustrezno pooblaščenem delu komunikacijskega omrežja.
2. Agencija nudi tehnično podporo in zagotovi, da je komunikacijsko omrežje stalno na voljo in je kompatibilno s komunikacijskim in informacijskim sistemom, ki ga upravlja.

Člen 15

Sistemi in aplikacije za izmenjavo informacij, ki jih upravlja Agencija

1. Agencija lahko sprejme vse potrebne ukrepe za olajšanje izmenjave informacij, pomembnih za njene naloge, s Komisijo in državami članicami ter po potrebi s tretjimi osebami in tretjimi državami, kakor so navedene v členih 69 in 71.
2. Agencija razvija, namesti in upravlja informacijski sistem, ki omogoča izmenjavo tajnih in občutljivih netajnih podatkov z navedenimi akterji ter izmenjavo osebnih podatkov iz členov 80 in 87 do 91 v skladu s Sklepom Komisije (EU, Euratom) 2015/444³⁹, Sklepom Komisije 2015/443⁴⁰ in [Uredbo (ES) št. 45/2001].
3. Agencija na komunikacijsko omrežje iz člena 14 po potrebi namesti informacijske sisteme iz odstavka 2.
4. Kar zadeva vračanje, Agencija razvije in upravlja centralni sistem upravljanja vračanja za obdelavo vseh informacij, ki jih Agencija potrebuje za zagotavljanje operativne pomoči v skladu s členom 49 in jih samodejno sporočijo nacionalni sistemi držav članic, vključno z operativnimi podatki o vračanju.

Člen 16

Tehnični standardi za izmenjavo informacij

Agencija razvije tehnične standarde:

- (a) za medsebojno povezanost komunikacijskega omrežja z nacionalnimi omrežji, ki se uporabljajo za oblikovanje nacionalnih slik razmer, in drugimi ustreznimi informacijskimi sistemi za namene te uredbe;
- (b) za razvoj in povezanost ustreznih sistemov za izmenjavo informacij in programskih aplikacij Agencije in držav članic za namene te uredbe;
- (c) za razširjanje slik razmer in po potrebi specifičnih slik razmer ter za zagotavljanje komunikacije med ustreznimi enotami in centri nacionalnih organov ter s skupinami, ki jih napoti Agencija, z uporabo različnih komunikacijskih sredstev, kot so satelitska komunikacijska in radijska omrežja;
- (d) za poročanje o položaju lastnih sredstev, pri čemer čim boljše uporabi tehnološki razvoj satelitskega navigacijskega sistema, vzpostavljenega v okviru programa Galileo v skladu z Uredbo (EU) št. 1285/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁴¹.

³⁹ Sklep Komisije (EU, Euratom) 2015/444 z dne 13. marca 2015 o varnostnih predpisih za varovanje tajnih podatkov EU (UL L 72, 17.3.2015, str. 53).

⁴⁰ Sklep Komisije (EU, Euratom) 2015/443 z dne 13. marca 2015 o varnosti v Komisiji (UL L 72, 17.3.2015, str. 41).

⁴¹ Uredba (EU) št. 1285/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi in obratovanju evropskih satelitskih navigacijskih sistemov ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 876/2002 in Uredbe (ES) št. 683/2008 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 347, 20.12.2013, str. 1).

Člen 17

Zagotavljanje informacijske varnosti

Države članice prek svojega nacionalnega koordinacijskega centra zagotovijo, da nacionalni organi, agencije in drugi organi, ki uporabljajo komunikacijsko omrežje in sisteme za izmenjavo informacij Agencije, izpolnjujejo naslednje:

- (a) imajo dejanski dostop do ustreznih sistemov in omrežij;
- (b) izvajajo tehnične standarde iz člena 16;
- (c) uporabljajo enakovredna varnostna pravila in standarde, kot jih uporablja Agencija za ravnanje s tajnimi podatki;
- (d) si izmenjujejo, obdelujejo in shranjujejo občutljive netajne podatke in tajne podatke v skladu s Sklepom Komisije 2015/443/EU.

ODDELEK 3 EUROSUR

Člen 18

EUROSUR

Ta uredba vzpostavlja sistem EUROSUR kot integrirani okvir za izmenjavo informacij in sodelovanje znotraj evropske mejne in obalne straže za izboljšanje spremljanja razmer in krepitev zmogljivosti za odzivanje za upravljanje meja Unije za namene odkrivanja in preprečevanja nezakonitega priseljevanja in čezmejnega kriminala ter boja proti njima, pa tudi zaradi prispevanja k zagotavljanju varstva in reševanja življenj migrantov.

Člen 19

Področje uporabe sistema EUROSUR

- (1) Sistem EUROSUR se uporablja za mejne kontrole na dovoljenih mejnih prehodih in za varovanje zunanjih kopenskih, morskih in zračnih meja, vključno s spremljanjem, odkrivanjem, prepoznavanjem, sledenjem, preprečevanjem in prestrežanjem nedovoljenih prehodov meja za namene odkrivanja in preprečevanja nezakonitega priseljevanja in čezmejnega kriminala ter boja proti njima, pa tudi zaradi prispevanja k zagotavljanju varstva in reševanja življenj migrantov.
- (2) Sistem EUROSUR se ne uporablja za noben pravni ali upravni ukrep, sprejet po tem, ko so pristojni organi države članice odkrili čezmejne kriminalne dejavnosti ali prestregli osebe ob nedovoljenem prehodu zunanjih meja.

Člen 20

Sestavni deli sistema EUROSUR

- (1) Države članice in Agencija za izmenjavo informacij in sodelovanje na področju nadzora meje uporabljajo okvir sistema EUROSUR, ki je sestavljen iz naslednjih sestavnih delov:
 - (a) nacionalnih koordinacijskih centrov;

- (b) nacionalnih slik razmer;
 - (c) evropske slike razmer, vključno z odseki zunanjih meja z ustreznimi stopnjami vpliva;
 - (d) specifičnih slik razmer;
 - (e) storitev sistema EUROSUR za združevanje podatkov, kakor so navedene v členu 29;
 - (f) integriranega načrtovanja v skladu s členoma 9 in 67.
- (2) Nacionalni koordinacijski centri prek komunikacijskega omrežja in ustreznih sistemov Agenciji zagotovijo informacije iz svojih nacionalnih slik razmer in po potrebi iz specifičnih slik razmer, ki so potrebne za oblikovanje in vzdrževanje evropske slike razmer.
 - (3) Agencija prek komunikacijskega omrežja nacionalnim koordinacijskim centrom zagotovi neomejen dostop štiriindvajset ur na dan in sedem dni na teden do specifičnih slik razmer in evropske slike razmer.

Člen 21

Nacionalni koordinacijski center

- (1) Vsaka država članica določi, upravlja in vzdržuje nacionalni koordinacijski center, ki usklajuje in izmenjuje informacije med vsemi organi, pristojnimi za nadzor zunanje meje na nacionalni ravni, ter med njimi in drugimi nacionalnimi koordinacijskimi centri in Agencijo. Vsaka država članica o ustanovitvi nacionalnega koordinacijskega centra uradno obvesti Komisijo, ki o tem nemudoma obvesti druge države članice in Agencijo.
- (2) Brez poseganja v člen 13 je nacionalni koordinacijski center v okviru sistema EUROSUR enotna kontaktna točka za izmenjavo informacij ter sodelovanje z drugimi nacionalnimi koordinacijskimi centri in Agencijo.
- (3) Nacionalni koordinacijski center:
 - (a) zagotovi pravočasno izmenjavo informacij ter pravočasno sodelovanje med vsemi nacionalnimi organi, pristojnimi za nadzor zunanje meje, ter med njimi in drugimi nacionalnimi koordinacijskimi centri in Agencijo;
 - (b) zagotovi pravočasno izmenjavo informacij z organi na nacionalni ravni, pristojnimi za iskanje in reševanje, pregon, azil in priseljevanje ter upravlja razširjanje ustreznih informacij na nacionalni ravni;
 - (c) prispeva k uspešnemu in učinkovitemu upravljanju sredstev in osebja;
 - (d) oblikuje in vzdržuje nacionalno sliko razmer v skladu s členom 26;
 - (e) podpira in usklajuje načrtovanje in izvajanje nacionalnih dejavnosti nadzora meje;
 - (f) usklajuje nacionalni sistem nadzora meje v skladu z nacionalnim pravom;
 - (g) prispeva k rednemu merjenju učinkov nacionalnih dejavnosti nadzora meje za namene te uredbe;

- (h) usklajuje operativne ukrepe z drugimi državami članicami in tretjimi državami, brez poseganja v pristojnosti Agencije in drugih držav članic;
 - (i) izmenjuje ustrezne informacije z nacionalnimi uradniki za zvezo za priseljevanje pri izvajanju njihovih dejavnosti, da bi prispeval k evropski sliki razmer in podprl operacije v zvezi z nadzorom meje;
 - (j) usklajuje dostop uporabnikov do nacionalnih informacijskih sistemov in informacijskih sistemov Agencije in njihovo varnost.
- (4) Nacionalni koordinacijski center deluje štiriindvajset ur na dan in sedem dni v tednu.

Člen 22

Dodelitev nalog drugim organom v državah članicah

- (1) Države članice lahko regionalnim, lokalnim, funkcionalnim ali drugim organom, ki lahko sprejemajo operativne odločitve, naložijo zagotavljanje spremljanja razmer in zmogljivosti za odzivanje na posameznih področjih pristojnosti, vključno z nalogami in pristojnostmi iz točk (c), (e) in (f) člena 21(3).
- (2) Odločitev države članice o dodelitvi nalog v skladu z odstavkom 1 ne vpliva na zmožnost nacionalnega koordinacijskega centra, da sodeluje ter izmenjuje informacije z drugimi nacionalnimi koordinacijskimi centri in Agencijo.
- (3) V predhodno opredeljenih primerih, določenih na nacionalni ravni, lahko nacionalni koordinacijski center dovoli organu iz odstavka 1, da komunicira in izmenjuje informacije z regionalnimi organi ali nacionalnim koordinacijskim centrom druge države članice ali pristojnimi organi tretje države, če takšen organ o takšnem komuniciranju in izmenjavi informacij redno obvešča lasten nacionalni koordinacijski center.

Člen 23

Priročnik za izvajanje in upravljanje sistema EUROSUR

- (1) Komisija, ki ji pomaga odbor v skladu s postopkom iz člena 117(2), v tesnem sodelovanju z Agencijo ter katerim koli drugim ustreznim organom, uradom ali agencijo Unije sprejme in da na voljo praktični priročnik za izvajanje in upravljanje sistema EUROSUR (v nadaljnjem besedilu: priročnik). Priročnik vsebuje tehnične in operativne smernice, priporočila ter najboljše prakse, tudi glede sodelovanja s tretjimi državami. Komisija sprejme priročnik v obliki priporočila.
- (2) Komisija lahko po posvetovanju z državami članicami in Agencijo sklene, da imajo deli priročnika oznako RESTREINT UE/EU RESTRICTED v skladu s pravili iz Poslovnika Komisije.

Člen 24

Spremljanje sistema EUROSUR

- (1) Agencija in države članice zagotovijo, da so vzpostavljeni postopki za spremljanje tehničnega in operativnega delovanja sistema EUROSUR glede na cilje v zvezi z ustreznim spremljanjem razmer in zmogljivostjo za odzivanje na zunanjih mejah.

- (2) Agencija stalno spremlja kakovost storitev, ki jih ponuja komunikacijsko omrežje, in kakovost podatkov, ki se izmenjujejo v okviru slike razmer sistema EUROSUR.
- (3) Agencija informacije o nadzoru kakovosti posreduje ustreznim uporabnikom v okviru storitev sistema EUROSUR za združevanje podatkov. Take informacije imajo oznako tajnosti RESTREINT UE/EU RESTRICTED.

ODDELEK 4 **SPREMLJANJE RAZMER**

Člen 25 *Slike razmer*

- (1) Nacionalne slike razmer, evropska slika razmer in specifične slike razmer se oblikujejo z zbiranjem, ocenjevanjem, primerjavo, analizo, razlago, ustvarjanjem, prikazovanjem in razširjanjem informacij.

Slike razmer iz odstavka 1 so sestavljene iz naslednjih plasti:

- (a) dogodkovne plasti, ki vključuje vse dogodke, povezane z nedovoljenimi prehodi meja, čezmejnimi kriminalom in odkrivanjem nedovoljenih sekundarnih gibanj;
 - (b) operativne plasti, ki vsebuje informacije o operacijah, vključno z načrtom napotitve, operativnim območjem, časovnimi razporedi patrulj in komunikacijskimi kodami, ter položaju, časovnem razporedu, statusu in vrsti sodelujočih sredstev, kakor je predvideno v operativnem načrtu;
 - (c) analitske plasti, ki vsebuje analizirane informacije, ki so pomembne za namene te uredbe, zlasti za dodeljevanje stopenj vpliva odsekom zunanjih meja, vključno s posnetki in geografskimi podatki, ključnim razvojem dogodkov in kazalniki, analitičnimi poročili in drugimi ustreznimi dodatnimi informacijami.
- (2) Slike razmer iz odstavka 1 omogočajo odkrivanje dogodkov in operacij in njihovo sledenje ter ustrezno analizo v zvezi z razmerami, kadar so ogrožena življenja ljudi.
- (3) Dogodkovne, operativne in analitske plasti slik razmer iz odstavka 1 so strukturirane enako.
- (4) Podrobnosti o plasteh informacij slik razmer in pravila za oblikovanje specifičnih slik razmer se določijo v izvedbenem aktu, ki ga sprejme Komisija v skladu s postopkom iz člena 117(3).

Izvedbeni akt določa vrsto informacij, ki jih je treba zagotoviti, subjekte, odgovorne za zbiranje, obdelavo, arhiviranje in posredovanje specifičnih informacij, največje zamude pri poročanju, varnost podatkov in pravila o varstvu podatkov ter s tem povezane mehanizme za nadzor kakovosti.

Člen 26

Nacionalna slika razmer

- (1) Nacionalni koordinacijski center oblikuje in vzdržuje nacionalno sliko razmer, da bi vsem organom, ki so pristojni za nadzor meje, zagotovil koristne, natančne in pravočasne informacije.
- (2) Nacionalna slika razmer je sestavljena iz informacij, ki jih zagotovijo naslednji viri:
 - (a) nacionalni sistem za varovanje meja v skladu z nacionalnim pravom;
 - (b) nepremični in premični senzorji, ki jih upravljajo nacionalni organi, pristojni za varovanje zunanjih meja;
 - (c) patrulje, ki opravljajo nalogo varovanja meja in druge naloge spremljanja;
 - (d) lokalni, regionalni in drugi koordinacijski centri;
 - (e) drugi ustrezni nacionalni organi in sistemi, vključno z uradniki za zvezo za priseljevanje, operativnimi centri in kontaktnimi točkami;
 - (f) mejne kontrole;
 - (g) Agencija;
 - (h) nacionalni koordinacijski centri v drugih državah članicah;
 - (i) organi tretjih držav na podlagi dvostranskih ali večstranskih sporazumov ter regionalne mreže iz člena 75;
 - (j) sistemi poročanja z ladij v skladu z njihovimi zadevnimi pravnimi podlagami;
 - (k) druge ustrezne evropske in mednarodne organizacije;
 - (l) drugi viri.
- (3) Nacionalni koordinacijski center vsakemu incidentu v dogodkovni plasti nacionalne slike razmer dodeli enotno okvirno stopnjo vpliva, od nizke, srednje do visoke in kritične. O vseh incidentih se obvesti Agencijo.
- (4) Nacionalni koordinacijski center se lahko na zahtevo pristojnega nacionalnega organa odloči, da omeji dostop do informacij, povezanih z vojaškimi sredstvi, glede na potrebo po seznanitvi z njimi.
- (5) Nacionalni koordinacijski centri sosednjih držav članic si lahko med seboj neposredno in v skoraj realnem času delijo sliko razmer na sosednjih odsekih zunanjih meja, vključno s položaji, statusom in vrsto lastnih sredstev, ki delujejo na sosednjih odsekih zunanjih meja.

Člen 27

Evropska slika razmer

- (1) Agencija oblikuje in vzdržuje evropsko sliko razmer, da bi nacionalnim koordinacijskim centrom in Komisiji zagotovila koristne, natančne in pravočasne informacije in analize, ki zajemajo zunanje meje, predmejno območje in nedovoljena sekundarna gibanja.
- (2) Evropska slika razmer je sestavljena iz informacij, ki jih zagotovijo naslednji viri:

- (a) nacionalni koordinacijski centri in nacionalne slike razmer v obsegu, ki ga zahteva ta člen, ter informacije in poročila, ki jih pošljejo uradniki za zvezo za priseljevanje;
 - (b) Agencija, informacije in poročila, ki jih zagotovijo njeni uradniki za zvezo v skladu s členoma 32 in 77;
 - (c) delegacije Unije ter misije in operacije skupne varnostne in obrambne politike;
 - (d) drugi ustrezni organi, uradi in agencije Unije ter mednarodne organizacije iz člena 69;
 - (e) organi tretjih držav na podlagi dvostranskih ali večstranskih sporazumov in regionalnih mrež iz člena 73 ter na podlagi delovnih dogovorov iz člena 74(1);
 - (f) drugi viri.
- (3) Dogodkovna plast evropske slike razmer vključuje informacije o:
- (a) incidentih in drugih dogodkih iz dogodkovne plasti nacionalne slike razmer;
 - (b) incidentih in drugih dogodkih iz skupne predmejne obveščevalne slike;
 - (c) incidentih na operativnem območju skupne operacije, ki jo usklajuje Agencija, ali hitrega posredovanja, ki ga usklajuje Agencija, ali na žariščni točki ali v nadzorovanem centru.
- (4) Operativna plast evropske slike razmer vsebuje informacije o skupnih operacijah in hitrih posredovanjih, ki jih usklajuje Agencija, ter o žariščnih točkah in nadzorovanih centrih, vključno z nalogami misije, lokacijo, statusom, trajanjem, informacijami o državah članicah in drugih sodelujočih akterjih, dnevnimi in tedenskimi poročili o razmerah, statističnimi podatki ter informacijami za medije.
- (5) Informacije o lastnih sredstvih v operativni plasti evropske slike razmer imajo lahko po potrebi oznako tajnosti RESTREINT UE/EU RESTRICTED.
- (6) Agencija v okviru evropske slike razmer upošteva stopnjo vpliva, ki jo je nacionalni koordinacijski center dodelil specifičnemu incidentu v okviru nacionalne slike razmer, in za vsak incident v predmejnem območju dodeli enotno okvirno stopnjo vpliva ter obvesti nacionalne koordinacijske centre.

Člen 28

Specifične slike razmer

- (1) Agencija in države članice lahko oblikujejo in vzdržujejo specifične slike razmer, da se podprejo specifične operativne dejavnosti na zunanjih mejah ali delijo informacije s tretjimi osebami iz člena 69 ali tretjimi državami, kot je določeno v členu 76, ali tako z navedenimi tretjimi osebami kot tudi navedenimi tretjimi državami.
- (2) Specifične slike razmer sestavlja podsklop informacij iz nacionalnih in evropskih slik razmer.
- (3) Modalitete za oblikovanje in deljenje specifičnih slik razmer so opisane v operativnem načrtu za zadevne operativne dejavnosti in v dvostranskem ali večstranskem sporazumu, kadar se specifična slika razmer oblikuje v okviru dvostranskega ali večstranskega sodelovanja s tretjimi državami.

Storitve sistema EUROSUR za združevanje podatkov

- (1) Agencija usklajuje storitve sistema EUROSUR za združevanje podatkov, da bi nacionalnim koordinacijskim centrom, Komisiji in sebi na stroškovno učinkovit način zagotovila redne in zanesljive informacije o zunanjih mejah in predmejnem območju.
- (2) Agencija nacionalnemu koordinacijskemu centru na njegovo zahtevo zagotovi informacije o zunanjih mejah države članice, ki je vložila zahtevek, in informacije o predmejnem območju, ki lahko izvirajo iz:
 - (a) selektivnega spremljanja določenih pristanišč in obal tretjih držav, ki so bile na podlagi analize tveganja in informacij ugotovljene kot točke vkrcanja ali tranzitne točke za plovila ali druga prevozna sredstva, ki se uporabljajo za nezakonito priseljevanje ali čezmejni kriminal;
 - (b) sledenja plovilom ali drugim prevoznim sredstvom na odprtem morju, za katere obstaja sum ali je bilo ugotovljeno, da se uporabljajo za nezakonito priseljevanje ali čezmejni kriminal;
 - (c) spremljanja določenih pomorskih območij z namenom odkrivanja, prepoznavanja in sledenja plovilom in drugim prevoznim sredstvom, ki se dejansko uporabljajo, ali za katera obstaja sum, da se uporabljajo, za nezakonito priseljevanje ali čezmejni kriminal;
 - (d) okoljske ocene določenih pomorskih območij in območij na zunanjih kopenskih in zračnih mejah za izboljšanje dejavnosti spremljanja in patroljiranja;
 - (e) selektivnega spremljanja določenih predmejnih območij na zunanjih mejah, ki so bila na podlagi analize tveganja in informacij ugotovljena kot morebitna območja odhoda ali tranzitna območja za nezakonito priseljevanje ali čezmejni kriminal;
 - (f) spremljanja migracijskih tokov proti Uniji in znotraj Unije;
 - (g) spremljanja medijev, obveščevalnih podatkov iz javnih virov in analize internetnih dejavnosti v skladu z Direktivo (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta⁴² za namene preprečevanje nezakonitega priseljevanja ali čezmejnega kriminala;
 - (h) analize obsežnih informacijskih sistemov za namene odkrivanja spreminjajočih se poti in metod, ki se uporabljajo za nezakonito priseljevanje in čezmejni kriminal.

⁴² Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ (UL L 119, 4.5.2016, str. 89).

- (3) Agencija lahko zavrne zahtevek nacionalnega koordinacijskega centra iz tehničnih, finančnih ali operativnih razlogov. Agencija pravočasno obvesti nacionalni koordinacijski center o razlogih za takšno zavrnitev.
- (4) Agencija lahko na lastno pobudo uporablja orodja za varovanje iz odstavka 2 za zbiranje informacij o predmejnem območju, ki so pomembne za evropsko sliko razmer.

ODDELEK 5

ANALIZA TVEGANJA

Člen 30

Analiza tveganja

1. Agencija spremlja migracijske tokove proti Uniji in znotraj Unije, trende in druge morebitne izzive na zunanjih mejah Unije ter v zvezi z vračanjem. Za ta namen Agencija s sklepom upravnega odbora na podlagi predloga izvršnega direktorja uvede skupni integrirani model analize tveganja, ki jo uporabljajo Agencija in države članice. Skupni integrirani model analize tveganja se posodobi na podlagi rezultata ocene cikla večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja iz člena 8(7). Agencija izvede tudi oceno ranljivosti v skladu s členom 33.
2. Agencija pripravi splošne letne analize tveganja, ki jih v skladu s členom 91 predloži Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji, in ciljne analize tveganja za operativne dejavnosti. Agencija vsaki dve leti pripravi strateško analizo tveganja za evropsko integrirano upravljanje meja, ki se upošteva pri pripravi cikla večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja, in jo predloži Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji.
3. Analize tveganja iz odstavka 2, ki jih pripravi Agencija, zajemajo vse vidike, povezane z evropskim integriranim upravljanjem meja, da se razvije vnaprejšnji opozorilni mehanizem.
4. Države članice Agenciji zagotovijo vse potrebne informacije o razmerah, trendih in morebitnih grožnjah na zunanjih mejah in na področju vračanja. Države članice Agenciji redno ali na njeno zahtevo zagotavljajo vse ustrezne informacije, kot so statistični in operativni podatki, zbrani med izvajanjem schengenskega pravnega reda, ter informacije, ki izhajajo iz analitske plasti nacionalne slike razmer, kakor je določeno v členu 26.
5. Rezultati analize tveganja se pravočasno in na ustrezen način predložijo upravnemu odboru.
6. Države članice upoštevajo rezultate analize tveganja pri načrtovanju operacij in dejavnosti na zunanjih mejah in dejavnosti v zvezi z vračanjem.
7. Agencija vključi rezultate skupnega integriranega modela analize tveganja v razvoj skupnih osnovnih učnih načrtov za usposabljanje mejnih policistov ali osebja, ki opravlja naloge v zvezi z vračanjem.

ODDELEK 6

PREPREČEVANJE IN ODZIVNOST

Člen 31

Določitev odsekov zunanjih meja

Vsaka država članica za namene te uredbe razdeli svoje kopenske in morske ter, če je ustrezno, zračne zunanje meje na mejne odseke ter o njih uradno obvesti Agencijo.

Država članica se v zvezi z vsako spremembo mejnih odsekov uskladi z Agencijo, da se zagotovi kontinuiteta analize tveganja s strani Agencije.

Člen 32

Uradniki za zvezo Agencije v državah članicah

1. Agencija prek uradnikov za zvezo Agencije v vseh državah članicah zagotovi redno spremljanje upravljanja zunanjih meja in vračanja.
Agencija lahko odloči, da uradnik za zvezo s svojim delovanjem pokriva do štiri države članice, ki so si geografsko blizu.
2. Izvršni direktor imenuje strokovnjake izmed statutarne uslužbenice Agencije, ki se napotijo kot uradniki za zvezo. Izvršni direktor na podlagi analize tveganja in posvetovanja z zadevnimi državami članicami predlaga naravo in pogoje napotitve, državo članico ali regijo, v katero se lahko napoti uradnik za zvezo, in morebitne naloge, ki niso vključene v odstavek 3. Predlog izvršnega direktorja mora odobriti upravni odbor. Izvršni direktor uradno obvesti zadevno državo članico o imenovanju in skupaj z njo določi kraj napotitve.
3. Uradniki za zvezo delujejo v imenu Agencije, njihova naloga pa je spodbujati sodelovanje in dialog med Agencijo in nacionalnimi organi, odgovornimi za upravljanje meja in vračanje, vključno z obalnimi stražami v obsegu, v katerem izvajajo naloge, povezane z nadzorom meje. Uradniki za zvezo zlasti:
 - (a) delujejo kot posredniki med Agencijo in nacionalnimi organi, odgovornimi za upravljanje meja in za vračanje, vključno z obalnimi stražami v obsegu, v katerem izvajajo naloge, povezane z nadzorom meje;
 - (b) podpirajo zbiranje informacij, ki jih Agencija potrebuje za spremljanje nezakonitega priseljevanja in analize tveganja iz člena 30;
 - (c) podpirajo zbiranje informacij, ki so določene v členu 33 in jih Agencija potrebuje za izvajanje ocene ranljivosti;
 - (d) spremljajo ukrepe, ki jih država članica sprejme na mejnih odsekih in katerim je bila dodeljena visoka ali kritična stopnja vpliva v skladu s členom 35;
 - (e) prispevajo k spodbujanju izvajanja pravnega reda Unije v zvezi z upravljanjem zunanjih meja in vračanjem, tudi glede spoštovanja temeljnih pravic;
 - (f) kadar je to mogoče, pomagajo državam članicam pri pripravi kontingentnih načrtov za upravljanje meja;

- (g) lajšajo komunikacijo med državo članico in Agencijo, državi članici posredujejo ustrezne informacije Agencije, vključno z informacijami o potekajočih operacijah;
 - (h) izvršnemu direktorju redno poročajo o razmerah na zunanjih mejah in zmogljivosti zadevne države članice, da učinkovito ukrepa na podlagi razmer na zunanjih mejah; poročajo tudi o izvajanju operacij vračanja v ustrezne tretje države;
 - (i) spremljajo ukrepe, ki jih država članica sprejme v zvezi z razmerami, ko so na zunanjih mejah potrebni nujni ukrepi, kot je določeno v členu 43;
 - (j) spremljajo ukrepe, ki jih država članica sprejme v zvezi z vračanjem, in podpirajo zbiranje informacij, ki jih Agencija potrebuje za izvajanje dejavnosti iz člena 49.
4. Če je v poročilih uradnika za zvezo iz točke (h) odstavka 3 kateri od teh vidikov v zvezi z zadevno državo članico prikazan kot problematičen, izvršni direktor zadevno državo članico o tem nemudoma obvesti.
5. Za namene odstavka 3 uradnik za zvezo v skladu z nacionalnimi varnostnimi pravili in pravili o varstvu podatkov ter varnostnimi pravili in pravili o varstvu podatkov Unije:
- (a) od nacionalnega koordinacijskega centra prejme informacije in nacionalno sliko razmer, pripravljene v skladu s členom 26;
 - (b) ima redne stike z nacionalnimi organi, odgovornimi za upravljanje meja in vračanje, vključno z obalnimi stražami v obsegu, v katerem izvajajo naloge, povezane z nadzorom meje, pri čemer obvešča kontaktno točko, ki jo imenuje zadevna država članica.
6. Poročilo uradnika za zvezo je del ocene ranljivosti iz člena 33. Poročilo se posreduje zadevni državi članici.
7. Uradniki za zvezo pri opravljanju svojih dolžnosti upoštevajo le navodila Agencije.

Člen 33

Ocena ranljivosti

1. Agencija s sklepom upravnega odbora na podlagi predloga izvršnega direktorja določi skupno metodologijo za oceno ranljivosti. Ta metodologija vključuje tudi objektivna merila, po katerih Agencija izvede oceno ranljivosti, pogostost takih ocen in način za izvedbo naknadnih ocen ranljivosti ter modalitete za učinkovit sistem za spremljanje izvajanja priporočil.
2. Agencija spremlja in oceni razpoložljivost tehnične opreme, sistemov, zmogljivosti, virov, infrastrukture, ustrezno večšega in usposobljenega osebja držav članic, ki so potrebni za izvajanje nadzora meje, kakor je določeno v členu 3(1)(a). V tem okviru Agencija oceni načrte za razvoj zmogljivosti iz člena 67(4), kar zadeva njihovo izvedljivost in izvajanje. V zvezi s prihodnjim načrtovanjem to stori kot preventivni ukrep na podlagi analize tveganja, opravljene v skladu s členom 30(2). Agencija takšno spremljanje in oceno opravi vsaj enkrat letno, razen če izvršni direktor na podlagi ocen tveganj ali prejšnje ocene ranljivosti ne odloči drugače.
3. Države članice na zahtevo Agencije brez poseganja v člena 9 in 67 zagotovijo informacije o tehnični opremi, osebju in, kolikor je mogoče, finančnih virih, ki so na

voljo na nacionalni ravni za izvajanje nadzora meje. Na zahtevo Agencije države članice predložijo tudi informacije o kontingentnih načrtih za upravljanje meja.

4. Cilj ocene ranljivosti je, da Agencija oceni zmogljivost in pripravljenost držav članic za soočanje z izzivi v prihodnosti, vključno s trenutnimi in prihodnjimi grožnjami in izzivi na zunanjih mejah, da se zlasti za države članice, ki se srečujejo s posebnimi in nesorazmernimi izzivi, opredelijo morebitne takojšnje posledice na zunanjih mejah in naknadne posledice, ki bodo vplivale na delovanje schengenskega območja, ter da se oceni njihova zmožnost prispevati k stalni enoti evropske mejne in obalne straže ter naboru tehnične opreme, vključno z naborem opreme za hitri odziv. Ta ocena ne posega v schengenski ocenjevalni mehanizem.
5. Agencija v oceni ranljivosti upošteva zmogljivost držav članic glede opravljanja vseh nalog v zvezi z upravljanjem meja, vključno z njihovo zmogljivostjo za ukrepanje ob morebitnem prihodu velikega števila oseb na njihovo ozemlje.
6. Rezultati ocene ranljivosti se predložijo zadevnim državam članicam. Zadevne države članice lahko k tej oceni dajo pripombe.
7. Po potrebi izvršni direktor v posvetovanju z zadevno državo članico predloži priporočilo, v katerem so določeni ukrepi, ki jih mora sprejeti zadevna država članica, vključno z rokom, v katerem je treba te ukrepe izvesti. Izvršni direktor pozove zadevne države članice, naj sprejmejo potrebne ukrepe na podlagi akcijskega načrta, ki ga pripravi država članica v posvetovanju z izvršnim direktorjem.
8. Izvršni direktor priporoči ukrepe zadevnim državam članicam na podlagi rezultatov ocene ranljivosti, pri čemer upošteva analizo tveganj, ki jo pripravi Agencija, pripombe zadevne države članice in rezultate schengenskega ocenjevalnega mehanizma.

Cilj teh ukrepov bi moral biti odpravljanje ranljivosti, ugotovljenih v oceni, da bi lahko države članice povečale svojo pripravljenost na prihajajoče izzive s povečanjem in izboljšanjem svojih zmogljivosti, tehnične opreme, sistemov, virov in kontingentnih načrtov.
9. Izvršni direktor spremlja izvajanje priporočil na podlagi rednih poročil, ki jih predložijo države članice na podlagi akcijskih načrtov iz odstavka 7 tega člena.

Če obstaja tveganje, da država članica ne bo izvedla priporočila v določenem roku, izvršni direktor nemudoma obvesti člana upravnega odbora iz zadevne države članice in Komisijo ter preveri pri ustreznih organih zadevne države članice, kakšni so razlogi za zamudo, in ponudi podporo Agencije, da se olajša izvajanje ukrepa.
10. Kadar država članica potrebnih ukrepov iz priporočila ne izvede v roku iz odstavka 7 tega člena, izvršni direktor zadevo preda upravnemu odboru in o tem uradno obvesti Komisijo. Upravni odbor na predlog izvršnega direktorja sprejme odločitev, v kateri so določeni ukrepi, ki jih mora sprejeti zadevna država članica, in rok za izvedbo takih ukrepov. Odločitev upravnega odbora je za državo članico zavezujoča. Če država članica ne izvede ukrepov v roku, določenem v navedeni odločitvi, upravni odbor o tem uradno obvesti Svet in Komisijo ter se lahko sprejmejo dodatni ukrepi v skladu s členom 43.
11. Rezultati ocene ranljivosti se v skladu s členom 91 redno in vsaj enkrat letno posredujejo Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji.

Člen 34

Sinergije med oceno ranljivosti in schengenskim ocenjevalnim mehanizmom

1. Sinergije med oceno ranljivosti in schengenskim ocenjevalnim mehanizmom, vzpostavljenim z Uredbo (EU) št. 1053/2013, bi morale biti čim večje, da bi prispevale k izboljšani sliki razmer o delovanju schengenskega območja, pri čemer bi bilo treba, kolikor je mogoče, preprečevati podvajanje prizadevanj na strani držav članic in zagotoviti bolj usklajeno uporabo ustreznih finančnih instrumentov Unije, ki podpirajo upravljanje zunanjih meja.
2. Za namen iz odstavka 1 Komisija in Agencija vzpostavita potrebno ureditev, ki jima omogoča, da si redno, varno in pravočasno izmenjujeta vse informacije v zvezi z rezultati ocen ranljivosti in schengenskim ocenjevalnim mehanizmom na področju upravljanja meja. Mehanizem za izmenjavo vključuje poročila o ocenah ranljivosti in schengenskih ocenjevalnih obiskih, naknadna priporočila, akcijske načrte in vse posodobljene informacije, ki jih predložijo države članice v zvezi z izvajanjem akcijskih načrtov.
3. Ureditev iz odstavka 2 zajemajo rezultate schengenskega ocenjevalnega mehanizma na področju vračanja, da se zagotovi popolna seznanjenost Agencije z ugotovljenimi pomanjkljivostmi, tako da ta lahko predlaga ustrezne ukrepe za podporo zadevnim državam članicam v zvezi s tem.

Člen 35

Dodelitev stopenj vpliva odsekom zunanjih meja

1. Agencija na podlagi svoje analize tveganja in ocene ranljivosti ter v dogovoru z zadevno državo članico vsakemu odseku kopenske, morske, in če je ustrezno, zračne zunanje meje držav članic dodeli ali spremeni naslednje stopnje vpliva:
 - (a) nizko stopnjo vpliva, kadar imajo incidenti v zvezi z nezakonitim priseljevanjem ali čezmejnimi kriminalom na zadevnem mejnem odseku neznamenit vpliv na varnost meje;
 - (b) srednjo stopnjo vpliva, kadar imajo incidenti v zvezi z nezakonitim priseljevanjem ali čezmejnimi kriminalom na zadevnem mejnem odseku zmern vpliv na varnost meje;
 - (c) visoko stopnjo vpliva, kadar imajo incidenti v zvezi z nezakonitim priseljevanjem ali čezmejnimi kriminalom na zadevnem mejnem odseku znaten vpliv na varnost meje;
 - (d) kritično stopnjo vpliva, kadar imajo incidenti v zvezi z nezakonitim priseljevanjem ali čezmejnimi kriminalom na zadevnem mejnem odseku tako odločilen vpliv na varnost meje, da ogrožajo delovanje schengenskega območja.
2. Nacionalni koordinacijski center stalno ocenjuje, ali je treba spremeniti stopnjo vpliva katerega koli od mejnih odsekov, in sicer ob upoštevanju informacij iz nacionalne slike razmer, ter ustrezno obvešča Agencijo.
3. Agencija prikaže stopnje vpliva, dodeljene zunanjim mejam, v okviru evropske slike razmer.

Ustrezen odziv na stopnje vpliva

1. Države članice zagotovijo, da dejavnosti nadzora meje, ki se izvajajo na odsekih zunanje meje, ustrezajo dodeljenim stopnjam vpliva, kot sledi:
 - (a) če je odseku zunanje meje dodeljena nizka stopnja vpliva, nacionalni organi, pristojni za nadzor zunanje meje, na podlagi analize tveganja organizirajo redni nadzor in obmejnemu območju zagotovijo zadostno osebje in vire za sledenje, prepoznavanje in prestrežanje;
 - (b) če je odseku zunanje meje dodeljena srednja stopnja vpliva, nacionalni organi, pristojni za nadzor zunanje meje, poleg ukrepov iz točke (a) zagotovijo, da se na tem mejnem odseku izvajajo ustrezni nadzorni ukrepi. O sprejetju takšnih nadzornih ukrepov se ustrezno obvesti nacionalni koordinacijski center. Ta usklajuje vso podporo, dano v skladu s členom 21(3);
 - (c) če je odseku zunanje meje dodeljena visoka stopnja vpliva, zadevna država članica poleg ukrepov iz točke (b) prek nacionalnega koordinacijskega centra zagotovi, da se nacionalnim organom, ki delujejo na tem mejnem odseku, zagotovi potrebna podpora in da se izvajajo poostreni nadzorni ukrepi. Ta država članica lahko za podporo zaprosi Agencijo, in sicer pod pogoji, ki veljajo za začetek skupnih operacij ali hitrih posredovanj na mejah iz člena 37;
 - (d) če je odseku zunanje meje dodeljena kritična stopnja vpliva, Agencija o tem uradno obvesti Komisijo. Zadevna država članica in Agencija poleg ukrepov iz točke (c) izvajata priporočilo, ki ga izda izvršni direktor Agencije v skladu s členom 42.
2. Nacionalni koordinacijski center redno obvešča Agencijo o ukrepih, sprejetih na nacionalni ravni v skladu s točkami (b), (c) in (d) odstavka 1.
3. Če je odseku zunanje meje, ki meji na mejni odsek druge države članice ali tretje države, ki je podpisnica sporazuma ali del regionalne mreže iz členov 73 in 74, dodeljena srednja, visoka ali kritična stopnja vpliva, nacionalni koordinacijski center obvesti nacionalni koordinacijski center sosednje države članice ali pristojni organ sosednje države ter si skupaj z Agencijo prizadeva uskladiti potrebne čezmejne ukrepe.
4. Agencija skupaj z zadevno državo članico oceni dodelitev stopenj vpliva in ustrezne ukrepe, sprejete na nacionalni ravni in ravni Unije. Ta ocena prispeva k oceni ranljivosti, ki jo pripravi Agencija v skladu s členom 33.

ODDELEK 7

DEJAVNOSTI AGENCIJE NA ZUNANJIH MEJAH

Člen 37

Ukrepi Agencije na zunanjih mejah

1. Država članica lahko zaprosi za pomoč Agencije pri izpolnjevanju svojih obveznosti v zvezi z nadzorom zunanjih meja. Agencija izvaja tudi ukrepe v skladu s členoma 42 in 43.
2. Agencija organizira ustrezno tehnično in operativno pomoč za državo članico gostiteljico ter lahko v skladu z ustreznim pravom Unije in mednarodnim pravom, vključno z načelom nevračanja, sprejme enega ali več od naslednjih ukrepov:
 - (a) usklajuje skupne operacije za eno ali več držav članic in napoti stalno enoto evropske mejne in obalne straže in tehnično opremo;
 - (b) organizira hitra posredovanja na mejah ter napoti stalno enoto evropske mejne in obalne straže ter tehnično opremo;
 - (c) usklajuje dejavnosti ene ali več držav članic in tretjih držav na zunanjih mejah, vključno s skupnimi operacijami s tretjimi državami;
 - (d) napoti stalno enoto evropske mejne in obalne straže v okviru podpornih skupin za upravljanje migracij, med drugim na žariščnih območjih ali v nadzorovanih centrih, po potrebi tudi za zagotavljanje tehnične in operativne pomoči pri dejavnostih vračanja;
 - (e) v okviru operacij iz točk (a), (b) in (c) tega odstavka ter v skladu z Uredbo (EU) št. 656/2014 in mednarodnim pravom nudi tehnično in operativno pomoč državam članicam in tretjim državam ter jim pomaga pri operacijah iskanja in reševanja ljudi v nevarnosti na morju, do katerih lahko pride med operacijami varovanja morskih meja;
 - (f) prednostno obravnava storitve sistema EUROSUR za združevanje podatkov.
3. Agencija financira ali sofinancira dejavnosti iz odstavka 2 iz svojega proračuna v skladu s finančnimi pravili, ki se uporabljajo za Agencijo.
4. Če ima Agencija veliko večje finančne potrebe zaradi razmer na zunanjih mejah, o tem nemudoma obvesti Evropski parlament, Svet in Komisijo.

Člen 38

Začetek izvajanja skupnih operacij in hitrih posredovanj na zunanjih mejah

1. Država članica lahko zaprosi, da Agencija začne izvajati skupne operacije za obravnavanje prihodnjih izzivov, vključno z nezakonitim priseljevanjem, s sedanji ali prihodnjimi grožnjami na svojih zunanjih mejah ali čezmejnimi kriminalom, ali za zagotavljanje večje tehnične in operativne pomoči pri izpolnjevanju svojih obveznosti v zvezi z nadzorom zunanjih meja.

2. Na zahtevo države članice, ki se srečuje s posebnimi in nesorazmernimi izzivi, zlasti s prihodom velikega števila državljanov tretjih držav, ki želijo na točkah zunanjih meja brez dovoljenja vstopiti na ozemlje navedene države članice, lahko Agencija na ozemlju navedene države članice gostiteljice izvede hitro posredovanje na mejah za omejeno obdobje.
3. Izvršni direktor oceni, odobri in uskladi predloge za skupne operacije, ki jih predložijo države članice. Pred skupnimi operacijami in hitrimi posredovanji na mejah se opravi podrobna, zanesljiva in aktualna analiza tveganj, s čimer se Agenciji omogoči, da prednostno razvrsti predlagane skupne operacije in hitra posredovanja na mejah, pri čemer upošteva vpliv na odseke zunanje meje v skladu s členom 35 in razpoložljivost virov.
4. Cilji skupne operacije ali hitrega posredovanja na mejah se lahko dosežejo kot del večnamenske operacije. Takšne operacije lahko obsegajo funkcije obalne straže in preprečevanje čezmejnega kriminala, vključno z bojem proti tihotapljenju migrantov ali trgovini z ljudmi, in upravljanje migracij, vključno z identifikacijo, registracijo, operativnim razgovorom in vračanjem.

Člen 39

Operativni načrt za skupne operacije

1. Pri pripravi skupne operacije izvršni direktor v sodelovanju z državo članico gostiteljico pripravi seznam potrebne tehnične opreme in osebja, pri čemer upošteva razpoložljive vire države članice gostiteljice. Na podlagi teh elementov Agencija opredeli sveženj tehničnih in operativnih okrepitev ter dejavnosti krepitve zmogljivosti, ki se vključijo v operativni načrt.
2. Izvršni direktor pripravi operativni načrt za skupne operacije na zunanjih mejah. Izvršni direktor in država članica gostiteljica v sodelovanju s sodelujočimi državami članicami sprejmeta dogovor o operativnem načrtu, v katerem so podrobno opisani organizacijski in postopkovni vidiki skupne operacije.
3. Operativni načrt je zavezujoč za Agencijo, državo članico gostiteljico in sodelujoče države članice. Zajema vse vidike, ki se štejejo za potrebne pri izvajanju skupne operacije, tudi naslednje:
 - (a) opis razmer z načinom delovanja in cilji napotitve, vključno z operativnim ciljem;
 - (b) predvideno trajanje skupne operacije;
 - (c) geografsko območje, na katerem bo potekala skupna operacija;
 - (d) opis nalog, odgovornosti, tudi glede spoštovanja temeljnih pravic, in posebna navodila za skupine, tudi v zvezi z dovoljenim vpogledom v zbirke podatkov in dovoljenim službenim orožjem, strelivom in opremo v državi članici gostiteljici;
 - (e) sestavo skupin in napotitev drugega ustreznega osebja;
 - (f) določbe o vodenju in nadzoru, vključno z imeni in čini mejnih policistov države članice gostiteljice, odgovornih za sodelovanje s člani skupin in

Agencijo, zlasti imena in čine mejnih policistov, ki opravljajo naloge vodenja med obdobjem napotitve, in položaj članov skupin v liniji vodenja;

- (g) tehnično opremo, ki se napoti med skupno operacijo, vključno s posebnimi zahtevami, kot so pogoji uporabe, zahtevano osebje, prevoz in druga logistika, in finančnimi določbami;
 - (h) podrobne določbe o takojšnjem poročanju o incidentih s strani Agencije upravnemu odboru in ustreznim nacionalnim organom;
 - (i) shemo poročanja in ocenjevanja, ki vsebuje referenčna merila za poročilo o oceni, tudi glede spoštovanja temeljnih pravic, in končni datum predložitve končnega poročila o oceni;
 - (j) v zvezi z operacijami na morju posebne podatke o uporabi ustrezne pristojnosti in zakonodaje na geografskem območju, na katerem poteka skupna operacija, vključno s sklici na nacionalno, mednarodno pravo in pravo Unije glede prestrežanja, reševanja na morju in izkrcanja. V zvezi s tem se pripravi operativni načrt v skladu z Uredbo (EU) št. 656/2014;
 - (k) pogoje sodelovanja s tretjimi državami, drugimi organi, uradi in agencijami Unije ali mednarodnimi organizacijami;
 - (l) postopke, na podlagi katerih se osebe, ki potrebujejo mednarodno zaščito, žrtve trgovine z ljudmi, mladoletniki brez spremstva in osebe v ranljivem položaju napotijo na nacionalne pristojne organe, ki jim zagotovijo ustrezno pomoč;
 - (m) postopke, ki določajo mehanizem za prejem pritožb proti vsem osebam, ki sodelujejo v skupnih operacijah ali hitrih posredovanjih na mejah, vključno z mejnimi policisti ali drugim zadevnim osebjem države članice gostiteljice in člani skupin, ki vsebujejo trditve o kršitvah temeljnih pravic v okviru njihovega sodelovanja pri skupnih operacijah ali hitrega posredovanja na mejah, in za njihovo posredovanje Agenciji;
 - (n) logistične vidike, vključno z informacijami o delovnih pogojih in okolju na območjih, na katerih je predvideno izvajanje skupne operacije.
4. Za vse spremembe ali prilagoditve operativnega načrta je potrebno soglasje izvršnega direktorja in države članice gostiteljice po posvetovanju s sodelujočimi državami članicami. Agencija nemudoma pošlje izvod spremenjenega ali prilagojenega operativnega načrta sodelujočim državam članicam.

Člen 40

Postopek za začetek izvajanja hitrega posredovanja na mejah

1. Zahteva države članice za začetek hitrega posredovanja na mejah vključuje opis razmer, možne cilje in predvidene potrebe. Po potrebi lahko izvršni direktor takoj pošlje strokovnjake iz Agencije, da ocenijo razmere na zunanjih mejah zadevne države članice.
2. Izvršni direktor o zahtevi države članice za začetek hitrega posredovanja na mejah takoj obvesti upravni odbor.

3. Izvršni direktor pri sprejemanju odločitve o zahtevi države članice upošteva ugotovitve analiz tveganja Agencije in analitsko plast evropske slike razmer ter rezultat ocene ranljivosti iz člena 33 in vse druge ustrezne informacije, ki jih zagotovi zadevna država članica ali druga država članica.
4. Izvršni direktor sprejme odločitev o zahtevi za začetek hitrega posredovanja na mejah v dveh delovnih dneh od prejema zahteve. Izvršni direktor o odločitvi sočasno uradno pisno obvesti zadevno državo članico in upravni odbor. V odločitvi so navedeni glavni razlogi zanjo. Izvršni direktor takoj oceni možnosti prerazporeditve razpoložljivih članov ekipe v okviru stalne enote evropske mejne in obalne straže, zlasti statutarne uslužbencev Agencije, ki so prisotni na drugih operativnih območjih.
5. Če izvršni direktor sprejme odločitev o začetku hitrega posredovanja na mejah, napoti razpoložljive skupine za upravljanje meja iz stalne enote evropske mejne in obalne straže ter opremo iz nabora tehnične opreme v skladu s členom 64 ter po potrebi sprejme odločitev o takojšnji okrepitvi v obliki ene ali več skupin za upravljanje meja v skladu s členom 58.
6. Izvršni direktor skupaj z državo članico gostiteljico takoj pripravi operativni načrt iz člena 39(3), v vsakem primeru pa najpozneje v treh delovnih dneh od datuma sprejetja odločitve.
7. Čim je operativni načrt dogovorjen in predložen državam članicam, izvršni direktor odredi takojšnjo napotitev razpoložljivega operativnega osebja s prerazporeditvami z drugih operativnih območij ali drugih dolžnosti.
8. Vzporedno z napotitvijo iz odstavka 7, in kadar je to potrebno, da se zagotovi takojšnja okrepitev skupin za upravljanje meja, prerazporejenih z drugih področij ali dolžnosti, izvršni direktor od vsake države članice zahteva število in profile dodatnega osebja, ki se dodatno napoti s njihovih nacionalnih seznamov za kratkoročne napotitve iz člena 58. Te informacije se pisno posredujejo nacionalnim kontaktnim točkam in vsebujejo datum izvedbe napotitve. Posreduje se jim tudi izvod operativnega načrta.
9. Države članice zagotovijo, da se dajo število in profili operativnih uslužbencev takoj na voljo Agenciji, da se zagotovi popolna napotitev v skladu s členom 58(5) in (7).
10. Napotitev prvih skupin za upravljanje meja, prerazporejenih z drugih območij in dolžnosti, se izvede najpozneje v petih delovnih dneh po tem, ko izvršni direktor in država članica gostiteljica sprejmeta dogovor o operativnem načrtu. Po potrebi se v sedmih delovnih dneh od napotitve prvih skupin izvede dodatna napotitev skupin za upravljanje meja.
11. Kadar se izvede hitro posredovanje na meji, izvršni direktor ob posvetovanju z upravnim odborom takoj preuči prednostne naloge glede na sedanje in predvidene skupne operacije Agencije na drugih zunanjih mejah, da se omogoči morebitna prerazporeditev virov na območja na zunanjih mejah, na katerih je okrepljena napotitev najbolj potrebna.

Člen 41

Podporne skupine za upravljanje migracij

1. Podporne skupine za upravljanje migracij se lahko na zahtevo države članice ali na pobudo Agencije in s soglasjem zadevne države članice napotijo, da zagotovijo

tehnično in operativno okrepitev v navedeni državi članici, zlasti na žariščnih območjih in v nadzorovanih centrih.

Država članica iz prvega odstavka Komisiji predloži zahtevo za okrepitev podpornih skupin za upravljanje migracij in oceno svojih potreb. Komisija na podlagi ocene potreb zadevne države članice posreduje zahtevo Agenciji, [Agenciji Evropske unije za azil], Europolu ali drugim ustreznim agencijam Unije, kakor je primerno.

2. Ustrezne agencije Unije ocenijo zahtevo države članice za okrepitev in oceno njenih potreb, da ob usklajevanju Komisije opredelijo potrebne ukrepe, vključno z napotitvijo tehnične opreme, s katerimi zadevna država članica soglaša.
3. Komisija v sodelovanju z državo članico gostiteljico in ustreznimi agencijami Unije določi pogoje sodelovanja za napotitev podpornih skupin za upravljanje migracij ter napotitev tehnične opreme in je odgovorna za usklajevanje dejavnosti teh skupin.
4. Tehnične in operativne okrepitve, ki jih podporne skupine za upravljanje migracij zagotovijo ob polnem spoštovanju temeljnih pravic, lahko vključujejo:
 - (a) zagotavljanje pomoči pri pregledovanju državljanov tretjih držav, ki prihajajo na zunanje meje, vključno z identifikacijo, registracijo in operativnim razgovorom z navedenimi državljani tretjih držav ter odvzemom prstnih odtisov državljanov tretjih držav, če to zahteva država članica, varnostnimi kontrolami ter zagotavljanjem informacij o namenu teh postopkov;
 - (b) začetne informacije za osebe, ki želijo zaprositi za mednarodno zaščito, ter napotitev teh oseb na pristojne nacionalne organe zadevne države članice ali k strokovnjakom, ki jih je napotila [Agencija Evropske unije za azil];
 - (c) tehnično in operativno pomoč v postopku vračanja, tudi pri pripravi odločb o vrnitvi, pridobitvijo potovalnih dokumentov, pripravo in organizacijo operacij vračanja, tudi v zvezi s prostovoljnimi vrnitvami;
 - (d) potrebno tehnično opremo.
5. Agencija sodeluje z [Agencijo Evropske unije za azil], da olajša ukrepe za napotitev k postopku za mednarodno zaščito in, v primeru državljanov tretjih držav, katerih prošnja za mednarodno zaščito je bila zavrnjena z dokončno odločitvijo, k postopku vrnitve.
6. Podporne skupine za upravljanje migracij po potrebi vključujejo uslužbence s strokovnim znanjem s področij zaštite otrok, preprečevanja trgovine z ljudmi, varstva temeljnih pravic in varstva zoper preganjanje na podlagi spola.

Člen 42

Predlagani ukrepi na zunanjih mejah

1. Izvršni direktor na podlagi rezultatov ocene ranljivosti ali ob dodelitvi stopnje kritičnega vpliva enemu ali več odsekom zunanje meje in ob upoštevanju ustreznih elementov kontingentnih načrtov države članice, analize tveganja Agencije in analitske plasti evropske slike razmer, priporoči zadevni državi članici, naj začne in izvaja skupne operacije ali hitra posredovanja na mejah ali katere koli druge ustrezne ukrepe Agencije, opredeljene v členu 37.

2. Zadevna država članica na priporočilo izvršnega direktorja odgovori v petih delovnih dneh. Država članica v primeru negativnega odgovora na predlagane ukrepe svoj odgovor tudi utemelji. Izvršni direktor nemudoma obvesti Komisijo o predlaganih ukrepih in utemeljitvi negativnega odgovora, da se oceni, ali so v skladu s členom 43 morda potrebni nujni ukrepi.

Člen 43

Razmere na zunanjih mejah, ki zahtevajo nujno ukrepanje

1. Kadar je nadzor zunanjih meja tako neučinkovit, da lahko ogrozi delovanje schengenskega območja, ker:
 - (a) država članica ne sprejme potrebnih ukrepov v skladu z odločitvijo upravnega odbora iz člena 33(10) ali
 - (b) država članica, ki se sooča s posebnimi in nesorazmernimi izzivi na zunanjih mejah Agencije, ni zaprosila za zadostno podporo na podlagi členov 38, 40, 41, 42 ali ni sprejela potrebnih ukrepov za izvajanje ukrepov iz teh členov,lahko Komisija po posvetovanju z Agencijo nemudoma sprejme sklep z izvedbenim aktom v skladu s postopkom iz člena 117(3) ter opredeli ukrepe za zmanjšanje navedenih tveganj, ki jih izvede Agencija, pri tem pa od zadevne države članice zahteva, naj sodeluje z Agencijo pri izvajanju teh ukrepov.

Komisija na podlagi ustrezno utemeljenih nujnih razlogov, povezanih z delovanjem schengenskega območja, sprejme izvedbene akte v skladu s postopkom iz člena 117(4), ki začnejo veljati takoj.
2. Če nastopijo razmere, v katerih so potrebni nujni ukrepi, se o teh razmerah ter o vseh nadaljnjih ukrepih in odločitvah, sprejetih v odziv nanje, brez odlašanja obvestita Evropski parlament in Svet.
3. Da bi se zmanjšala možnost ogroženosti schengenskega območja, sklep Komisije iz odstavka 1 določa, da Agencija sprejme enega ali več od naslednjih ukrepov:
 - (a) organizira in usklajuje hitra posredovanja na mejah ter napoti stalno enoto evropske mejne in obalne straže;
 - (b) napoti stalno enoto evropske mejne in obalne straže v okviru podpornih skupin za upravljanje migracij, zlasti na žariščnih območjih;
 - (c) usklajuje dejavnosti ene ali več držav članic in tretjih držav na zunanjih mejah, vključno s skupnimi operacijami s tretjimi državami;
 - (d) napoti tehnično opremo;
 - (e) organizira posredovanja za vračanje.
4. Izvršni direktor v dveh delovnih dneh od sprejetja sklepa Komisije iz odstavka 1:
 - (a) določi ukrepe, ki jih je treba sprejeti za praktično izvajanje ukrepov, opredeljenih v navedenem sklepu, vključno s tehnično opremo in številom oziroma profili operativnih uslužbencev, ki so potrebni za doseganje ciljev iz navedenega sklepa;
 - (b) zadevnim državam članicam predloži osnutek operativnega načrta.

5. Izvršni direktor in zadevna država članica pripravita operativni načrt v dveh delovnih dneh od predložitve njegovega osnutka.
6. Agencija nemudoma in v vsakem primeru v petih delovnih dneh od priprave operativnega načrta napoti potrebne operativne uslužbence iz stalne enote evropske mejne in obalne straže iz člena 55 za praktično izvajanje ukrepov, opredeljenih v sklepu Komisije iz odstavka 1 tega člena. Po potrebi se v drugi fazi napotijo dodatne skupine, v vsakem primeru pa v sedmih delovnih dneh od napotitve prvih skupin, napotenih v operativno območje.
7. Agencija brez odlašanja, v vsakem primeru pa v 10 delovnih dneh po pripravi operativnega načrta, napoti potrebno tehnično opremo za praktično izvajanje ukrepov, opredeljenih v sklepu Komisije iz odstavka 1.
V drugi fazi se po potrebi napoti dodatna tehnična oprema v skladu s členom 64.
8. Zadevna država članica upošteva sklep Komisije iz odstavka 1. Za ta namen takoj začne sodelovati z Agencijo in sprejme potrebne ukrepe, zlasti z izvajanjem obveznosti iz členov 44, 83 in 84, za olajševanje izvajanja navedenega sklepa in praktično izvajanje ukrepov iz navedenega sklepa in operativnega načrta.
9. Države članice dajo v skladu s členom 58, in kjer je ustrezno, členom 40 na voljo operativne uslužbence, ki jih določi izvršni direktor v skladu z odstavkom 4 tega člena.
Če zadevna članica ne spoštuje sklepa Komisije iz odstavka 1 v 30 dneh in ne sodeluje z Agencijo v skladu z odstavkom 8 tega člena, lahko Komisija sproži postopek iz člena 29 Uredbe (EU) 2016/399.

Člen 44

Navodila za skupine

1. Država članica gostiteljica daje skupinam za upravljanje meja, skupinam za vračanje in podpornim skupinam za upravljanje migracij med njihovo napotitvijo navodila v skladu z operativnim načrtom.
2. Agencija lahko prek uradnika za usklajevanje državi članici gostiteljici sporoči svoja stališča o navodilih, izdanih skupinam. V tem primeru država članica gostiteljica v največji možni meri upošteva navedena stališča.
3. Če navodila za skupine niso skladna z operativnim načrtom, uradnik za usklajevanje o tem takoj obvesti izvršnega direktorja, ki lahko sprejme ukrepe v skladu s členom 47(3), če je to primerno.
4. Člani skupin pri opravljanju svojih nalog in izvajanju svojih pooblastil v celoti spoštujejo temeljne pravice, vključno z dostopom do azilnih postopkov, in človekovo dostojanstvo. Vsi ukrepi, ki se sprejmejo pri opravljanju nalog ali izvajanju pooblastil, so sorazmerni s cilji navedenih ukrepov. Pri opravljanju nalog in izvajanju pooblastil ne diskriminirajo oseb na podlagi njihovega spola, rasnega ali etničnega porekla, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti.
5. Za člane skupin, ki niso statutarni uslužbenci Agencije, se še naprej uporabljajo disciplinski ukrepi matične države članice. Matična država članica glede kršitev temeljnih pravic ali obveznosti zagotavljanja mednarodne zaščite med skupno operacijo ali hitrim posredovanjem na mejah zagotovi ustrezne disciplinske ali druge ukrepe v skladu z nacionalnim pravom.

Člen 45

Uradnik za usklajevanje

1. Agencija zagotovi operativno izvajanje vseh organizacijskih vidikov skupnih operacij, pilotnih projektov ali hitrih posredovanj na mejah, vključno z navzočnostjo statutarne uslužbenecv Agencije.
2. Brez poseganja v člen 60 izvršni direktor imenuje enega ali več strokovnjakov iz statutarne osebja Agencije, ki se napotijo kot uradniki za usklajevanje za vsako skupno operacijo ali hitro posredovanje na mejah. Izvršni direktor o imenovanju obvesti državo članico gostiteljico.
3. Uradnik za usklajevanje deluje v imenu Agencije pri vseh vidikih napotitve skupin. Vloga uradnika za usklajevanje je spodbujanje sodelovanja in usklajevanja med državo članico gostiteljico in sodelujočimi državami članicami. Uradnik za usklajevanje zlasti:
 - (a) deluje kot posrednik med Agencijo, državo članico gostiteljico in člani skupin evropske mejne in obalne straže ter članom zagotavlja pomoč v imenu Agencije pri vseh vprašanjih, povezanih s pogoji njihove napotitve v skupine;
 - (b) spremlja pravilno izvajanje operativnega načrta, vključno glede varstva temeljnih pravic, in o tem poroča Agenciji;
 - (c) deluje v imenu Agencije pri vseh vidikih napotitve svojih skupin in o vseh teh vidikih poroča Agenciji;
 - (d) poroča izvršnemu direktorju, kadar navodila, ki jih svojim skupinam izdajo države članice gostiteljice, niso v skladu z operativnim načrtom, in kadar je primerno, predlaga izvršnemu direktorju, naj razmisli o sprejetju odločitve v skladu s členom 47.
4. Izvršni direktor lahko v okviru skupnih operacij ali hitrih posredovanj na mejah pooblasti uradnika za usklajevanje, da pomaga pri reševanju kakršnih koli sporov o izvajanju operativnega načrta in napotitvi skupin.

Člen 46

Stroški

1. Agencija v celoti krije naslednje stroške, ki jih imajo države članice z zagotavljanjem operativnih uslužbenecv za namene kratkoročne napotitve kot članov skupin iz stalne enote evropske mejne in obalne straže:
 - (a) stroške potovanja iz matične države članice v državo članico gostiteljico in iz države članice gostiteljice v matično državo članico ter znotraj države članice gostiteljice za namene napotitve;
 - (b) stroške cepljenja;
 - (c) stroške potrebnih posebnih zavarovanj;
 - (d) stroške zdravstvenega varstva;
 - (e) dnevnice, vključno s stroški nastanitve;

- (f) stroške, povezane s tehnično opremo Agencije.
2. Po predhodni odobritvi Komisije upravni odbor določi podrobna pravila, ki jih po potrebi posodablja, v zvezi s plačilom stroškov osebja, ki je bilo napoteno za kratkoročno obdobje v skladu s členom 58. Ta podrobna pravila morajo, kolikor je mogoče, temeljiti na možnostih poenostavljenega obračunavanja stroškov. Kadar je ustrezno, si upravni odbor prizadeva zagotoviti skladnost s pravili, ki se uporabljajo za povračilo stroškov službenih potovanj statutarnim uslužbencem.

Člen 47

Odlog ali prekinitev dejavnosti

1. Če pogoji za izvajanje dejavnosti Agencije niso več izpolnjeni, izvršni direktor te dejavnosti prekine. Izvršni direktor zadevno državo članico o tem obvesti pred tako prekinitvijo.
2. Države članice, ki sodelujejo pri skupni operaciji, hitrem posredovanju na mejah ali pri napotitvi podpornih skupin za upravljanje migracij, lahko zahtevajo, da izvršni direktor prekine navedene dejavnosti.
3. Izvršni direktor lahko, potem ko o tem obvesti zadevno državo članico, umakne financiranje dejavnosti oziroma ga odloži ali prekine, če država članica gostiteljica ne upošteva operativnega načrta.
4. Izvršni direktor po posvetovanju z uradnikom za temeljne pravice in potem, ko o tem obvesti zadevno državo članico, umakne financiranje skupne operacije, hitrega posredovanja na mejah, pilotnega projekta, napotitve podporne skupine za upravljanje migracij, operacije vračanja, posredovanja za vračanje ali delovnega dogovora oziroma v celoti ali delno odloži ali prekine te dejavnosti, če meni, da se resno kršijo temeljne pravice ali obveznosti zagotavljanja mednarodne zaščite ali da se bodo verjetno kršile tudi v prihodnosti. Izvršni direktor o tej odločitvi obvesti upravni odbor.
5. Če se izvršni direktor odloči, da bo odložil ali prekinil napotitev podporne skupine za upravljanje migracij Agencije, o svoji odločitvi obvesti druge ustrezne agencije, ki delujejo na zadevnem žariščnem območju ali v zadevnem nadzorovanem centru.

Člen 48

Ocenjevanje dejavnosti

Izvršni direktor oceni rezultate skupnih operacij in hitrih posredovanj na mejah, pilotnih projektov, napotitev podpornih skupin za upravljanje migracij in operativnega sodelovanja s tretjimi državami. Upravnemu odboru v 60 dneh po zaključku navedenih dejavnosti posreduje podrobna poročila o oceni skupaj z opažanji uradnika za temeljne pravice. Izvršni direktor opravi obsežno primerjalno analizo navedenih rezultatov za povečanje kakovosti, usklajenosti in učinkovitosti prihodnjih dejavnosti ter vključi to analizo v letno poročilo Agencije o dejavnostih.

ODDELEK 8

DEJAVNOSTI AGENCIJE NA PODROČJU VRAČANJA

Člen 49

Vračanje

1. Agencija v skladu s temeljnimi pravicami in splošnimi načeli prava Unije in mednarodnega prava, vključno z zaščito beguncev in varstvom pravic otrok, glede vračanja zlasti:
 - (a) zagotavlja tehnično in operativno pomoč državam članicam pri vračanju državljanov tretjih držav, vključno s pripravo odločb o vrnitvi, identifikacijo državljanov tretjih držav ter drugih dejavnosti, ki jih države članice izvajajo v fazi pred vračanjem oziroma dejavnosti, ki so povezane z vračanjem, vključno s prostovoljnimi odhodi, za vzpostavitev integriranega sistema upravljanja vračanja med pristojnimi organi držav članic, ob sodelovanju ustreznih organov tretjih držav in drugih ustreznih zainteresiranih strani;
 - (b) zagotavlja tehnično in operativno pomoč državam članicam, ki se srečujejo z izzivi v zvezi z vračanjem ali migracijskim pritiskom, vključno z napotitvijo skupin za upravljanje migracij;
 - (c) razvija referenčni model sistema za upravljanje primerov vračanja tako, da predpisuje strukturo nacionalnih sistemov za upravljanje vračanja, ter zagotavlja tehnično in operativno pomoč državam članicam pri razvoju nacionalnih sistemov za upravljanje vračanja, ki so usklajeni z modelom;
 - (d) razvija in upravlja centralni sistem in komunikacijsko infrastrukturo med nacionalnimi sistemi držav članic za upravljanje vračanja in centralnim sistemom ter državam članicam zagotavlja tehnično in operativno pomoč pri povezovanju s komunikacijsko strukturo;
 - (e) zagotavlja tehnično in operativno pomoč državam članicam pri identifikaciji državljanov tretjih držav in pridobitvi potovalnih dokumentov, tudi s konzularnim sodelovanjem, ne da bi pri tem razkrila informacije, ki se nanašajo na dejstvo, da je bila podana prošnja za mednarodno zaščito; organizira in usklajuje operacije vračanja ter zagotavlja podporo pri prostovoljnih odhodi v sodelovanju z državami članicami;
 - (f) organizira, spodbuja in usklajuje dejavnosti, ki omogočajo izmenjavo informacij ter prepoznavanje in združevanje najboljših praks v zadevah v zvezi z vračanjem med državami članicami;
 - (g) financira ali sofinancira operacije, posredovanja in dejavnosti iz tega poglavja iz svojega proračuna v skladu s finančnimi pravili, ki se uporabljajo za Agencijo.
2. Tehnična in operativna pomoč iz točke (b) odstavka 1 vključuje dejavnosti za pomoč državam članicam pri postopkih vračanja, ki jih izvajajo pristojni nacionalni organi, pri čemer se zagotavljajo zlasti:
 - (a) tolmačenje;

- (b) praktične informacije, analize in priporočila o tretjih državah vrnitve, ki so pomembne za izvajanje te uredbe, po potrebi v sodelovanju z drugimi organi, uradi in agencijami Unije, vključno z uradom EASO;
 - (c) svetovanje o izvajanju in upravljanju postopkov vračanja v skladu z Direktivo 2008/115/ES ter tehnična in operativna pomoč pri tem, vključno s pripravo odločb o vrnitvi, identifikacijo in pridobitvijo potovalnih dokumentov;
 - (d) svetovanje in pomoč pri ukrepih, potrebnih za zagotovitev razpoložljivosti oseb v postopku vračanja za namene vrnitve in preprečitev njihovega pobega, v skladu z Direktivo 2008/115/ES in mednarodnim pravom.
 - (e) oprema, zmogljivosti in strokovno znanje za izvajanje odločb o vrnitvi in za identifikacijo državljanov tretjih držav.
3. Agencija si prizadeva za vzpostavitev sinergij ter povezovanja mrež in programov na področju vračanja, ki jih financira Unija, in sicer v tesnem sodelovanju s Komisijo in ob podpori zadevnih zainteresiranih strani, tudi Evropske migracijske mreže.
4. Agencija lahko izjemoma prejme nepovratna sredstva iz sredstev Unije, namenjena za dejavnosti vračanja, v skladu s finančnimi pravili, ki se uporabljajo za Agencijo. Agencija zagotovi, da je v njenih sporazumih o dodelitvi nepovratnih sredstev z državami članicami vsa finančna podpora pogojena s popolnim upoštevanjem Listine.

Člen 50

Sistemi za izmenjavo informacij in upravljanje vračanja

Agencija razvija, namesti in upravlja informacijske sisteme in programske aplikacije, ki omogočajo izmenjavo tajnih in občutljivih netajnih podatkov za namene vračanja znotraj evropske mejne in obalne straže ter izmenjavo osebnih podatkov iz členov 87 do 89 v skladu s Sklepom Komisije (EU, Euratom) 2015/444, Sklepom Komisije (EU, Euratom) 2015/443 in [Uredbo (ES) št. 45/2001].

Agencija zlasti vzpostavi, upravlja in vzdržuje centralni sistem za obdelavo vseh informacij in podatkov, ki jih samodejno sporočijo nacionalni sistemi držav članic za upravljanje vračanja in ki jih Agencija potrebuje za zagotavljanje tehnične in operativne pomoči v skladu s členom 49.

Člen 51

Operacije vračanja

1. Brez poseganja v utemeljenost odločb o vrnitvi Agencija zagotovi potrebno tehnično in operativno pomoč ter zagotovi usklajevanje ali organizacijo operacij vračanja, vključno z zakupom zrakoplova za namen takih operacij ali organizacijo vračanja z rednimi leti. Agencija lahko na lastno pobudo usklajuje ali organizira operacije vračanja.
2. Države članice enkrat na mesec zagotovijo operativne podatke o vrnitvah, ki jih Agencija potrebuje za oceno potreb vračanja, in Agencijo obvestijo o svojih okvirnih načrtih o številu oseb v postopku vračanja in o tretjih državah vrnitve, v obeh

primerih v zvezi z zadevnimi nacionalnimi operacijami vračanja, in o svojih potrebah po pomoči ali usklajevanju, ki ga zagotovi Agencija. Agencija pripravi in vzdržuje posodobljeni operativni načrt, da bi državam članicam, ki to zahtevajo, zagotovila potrebno operativno pomoč in okrepitve, vključno s tehnično opremo. Agencija lahko na lastno pobudo ali na zahtevo države članice v posodobljeni operativni načrt vključi datume in namembne kraje operacij vračanja, ki se ji zdijo potrebni, in sicer na podlagi ocene potreb. Upravni odbor o načinu delovanja posodobljenega operativnega načrta odloči na predlog izvršnega direktorja.

3. Agencija lahko daje tehnično in operativno pomoč in bodisi na zahtevo sodelujočih držav članic bodisi na lastno pobudo zagotovi uskladitev ali organizacijo operacij vračanja, pri čemer prevozna sredstva in spremstvo pri prisilnem vračanju zagotovi tretja država vrnitve (v nadaljnjem besedilu: zbirne operacije vračanja). Sodelujoče države članice in Agencija zagotovijo spoštovanje temeljnih pravic in načela nevračanja ter sorazmerno uporabo sredstev omejevanja med celotno operacijo vračanja. Med celotno operacijo vračanja in do prihoda v tretjo državo vrnitve sta prisotna vsaj en predstavnik države članice in en spremljevalec prisilnega vračanja iz nabora iz člena 52 ali iz nacionalnega sistema spremljanja sodelujoče države članice.
4. Izvršni direktor brez odlašanja pripravi načrt vračanja za zbirne operacije vračanja. Izvršni direktor in vsaka sodelujoča država članica se dogovorijo o načrtu, v katerem so podrobno opisani organizacijski in postopkovni vidiki zbirne operacije vračanja in ki upošteva posledice in tveganja, ki jih lahko imajo te operacije za temeljne pravice. Za kakršno koli spremembo ali prilagoditev tega načrta je potrebno soglasje strani, navedenih v odstavku 3 in tem odstavku.
5. Načrt vračanja za zbirne operacije vračanja je zavezujoč za Agencijo in vsako sodelujočo državo članico. Zajema vse ukrepe, ki so potrebni za izvajanje zbirnih operacij vračanja.

Vsaka operacija vračanja se spremlja v skladu s členom 8(6) Direktive 2008/115/ES. Spremljanje operacij prisilnega vračanja izvaja spremljevalec prisilnega vračanja na podlagi objektivnih in preglednih meril ter za celotno operacijo vračanja od faze pred odhodom do predaje oseb v postopku vračanja tretji državi vrnitve. Spremljevalec prisilnega vračanja predloži poročilo o vsaki operaciji prisilnega vračanja izvršnemu direktorju, uradniku za temeljne pravice in pristojnim nacionalnim organom vseh držav članic, ki sodelujejo pri tej operaciji. Izvršni direktor oziroma pristojni nacionalni organi po potrebi zagotovijo ustrezno naknadno spremljanje.

Če ima Agencija pomisleke glede spoštovanja temeljnih pravic med operacijo vračanja, o teh pomislekih obvesti sodelujoče države članice in Komisijo.

6. Izvršni direktor oceni rezultate operacij vračanja in vsakih šest mesecev upravnemu odboru pošlje podrobno poročilo o oceni, ki zajema vse operacije vračanja, izvedene v predhodnem polletju, skupaj z opažanji uradnika za temeljne pravice. Izvršni direktor opravi obsežno primerjalno analizo navedenih rezultatov za povečanje kakovosti, usklajenosti in učinkovitosti prihodnjih operacij vračanja. Izvršni direktor to analizo vključi v letno poročilo Agencije o dejavnostih.
7. Agencija financira ali sofinancira operacije vračanja iz svojega proračuna v skladu s finančnimi pravili, ki se uporabljajo zanj, pri čemer imajo prednost tiste operacije, ki jih izvaja več kot ena država članica ali se izvajajo iz žariščnih območij ali iz nadzorovanih centrov.

Člen 52

Nabor spremljevalcev prisilnega vračanja

1. Agencija po posvetovanju z uradnikom za temeljne pravice oblikuje nabor spremljevalcev prisilnega vračanja, iz osebja pristojnih organov, ki opravljajo dejavnosti spremljanja prisilnega vračanja v skladu s členom 8(6) Direktive 2008/115/ES in ki so usposobljeni v skladu s členom 62 te uredbe.
2. Upravni odbor na predlog izvršnega direktorja določi profil in število spremljevalcev prisilnega vračanja, ki jih je treba zagotoviti v navedeni nabor. Enak postopek se uporabi za morebitne naknadne spremembe njihovega profila in skupnega števila. Države članice so odgovorne za prispevanje k naboru, tako da predlagajo spremljevalce prisilnega vračanja, ki ustrezajo opredeljenemu profilu. V nabor se vključijo spremljevalci prisilnega vračanja s posebno strokovno usposobljenostjo na področju zaščite otrok.
3. Prispevek držav članic k operacijam vračanja in posredovanjem za vračanje v obliki spremljevalcev prisilnega vračanja se za naslednje leto načrtuje na podlagi letnih dvostranskih pogajanj in sporazumov med Agencijo in državami članicami. V skladu z navedenimi sporazumi države članice na zahtevo Agencije dajo na voljo za napotitev spremljevalce prisilnega vračanja, razen če se soočajo z izjemnimi razmerami, ki znatno vplivajo na opravljanje nacionalnih nalog. Taka zahteva se predloži vsaj 21 delovnih dni pred načrtovano napotitvijo ali pet delovnih dni pred načrtovano napotitvijo v primeru hitrega posredovanja za vračanje.
4. Agencija sodelujočim državam članicam na zahtevo da na voljo spremljevalce prisilnega vračanja, ki bodo v njihovem imenu ves čas trajanja operacij spremljali ustrezno izvajanje operacije vračanja in posredovanj za vračanje. Pri vseh operacijah vračanja, ki vključujejo otroke, zagotovi spremljevalce prisilnega vračanja s posebno strokovno usposobljenostjo na področju zaščite otrok.
5. Za spremljevalce prisilnega vračanja se med operacijo vračanja ali posredovanjem za vračanje še naprej uporabljajo disciplinski ukrepi matične države članice.

Člen 53

Skupine za vračanje

1. Agencija lahko napoti skupine za vračanje na zahtevo države članice ali na lastno pobudo med posredovanji za vračanje, v okviru skupin za upravljanje migracij ali po potrebi za zagotavljanje dodatne tehnične in operativne pomoči na področju vračanja, tudi kadar so ti izzivi povezani z velikimi mešanimi migracijskimi dotoki ali sprejemanjem državljanov tretjih držav, rešenih na morju.
2. Za evropske skupine za vračanje se smiselno uporabljajo člen 41(2), (3), (4) in (5) ter členi 44, 45 in 46.

Člen 54

Posredovanja za vračanje

1. Kadar se država članica pri izpolnjevanju obveznosti vračanja državljanov tretjih držav, za katere je država članica izdala odločbo o vrnitvi, sooča z obremenitvami, Agencija na lastno pobudo ali na zahtevo te države članice zagotovi ustrezno tehnično in operativno pomoč v obliki posredovanja za vračanje. Takšno posredovanje lahko vključuje napotitev skupin za vračanje v državo članico

gostiteljico za zagotavljanje pomoči pri izvajanju postopkov vračanja in organizacijo operacij vračanja iz države članice gostiteljice.

2. Agencija lahko začne posredovanja za vračanje tudi v tretjih državah, in sicer na podlagi usmeritev iz cikla večletne strateške politike, kadar taka tretja država zahteva dodatno tehnično in operativno pomoč v zvezi z njenimi dejavnostmi vračanja. Takšno posredovanje lahko vključuje napotitev skupin za vračanje za namen zagotavljanja tehnične in operativne pomoči za dejavnosti vračanja tretjih držav.
3. Kadar se država članica pri izpolnjevanju obveznosti vračanja državljanov tretjih držav, za katere so bile izdane odločbe o vrnitvi, sooči s posebnimi in nesorazmernimi izzivi, Agencija na lastno pobudo ali na zahtevo te države članice zagotovi ustrezno tehnično in operativno pomoč v obliki hitrega posredovanja za vračanje. Hitro posredovanje za vračanje lahko vključuje hitro napotitev skupin za vračanje v državo članico gostiteljico za zagotavljanje pomoči pri izvajanju postopkov vračanja in organizacijo operacij vračanja iz države članice gostiteljice.
4. Pri posredovanju za vračanje izvršni direktor v dogovoru z državo članico gostiteljico in sodelujočimi državami članicami brez odlašanja pripravi operativni načrt. Pri tem se uporabljajo ustrezne določbe člena 39.
5. Izvršni direktor se o operativnem načrtu odloči čim prej, v primeru iz odstavka 2 pa v petih delovnih dneh. Zadevne države članice in upravni odbor nemudoma pisno obvesti o odločitvi.
6. Agencija financira ali sofinancira posredovanja za vračanje iz svojega proračuna v skladu s finančnimi pravili, ki se uporabljajo zanj.

ODDELEK 9 **ZMOGLJIVOSTI**

Člen 55

Stalna enota evropske mejne in obalne straže

1. Stalna enota evropske mejne in obalne straže bo z 10 000 operativnimi uslužbenci del Agencije. To stalno enoto sestavljajo naslednje tri kategorije osebja v skladu z letno shemo razpoložljivosti, določeno v Prilogi I:
 - (a) kategorija 1: operativni uslužbenci Agencije, ki so zaposleni v skladu s členom 94(1) in napoteni na operativna območja v skladu s členom 56;
 - (b) kategorija 2: operativni uslužbenci, ki so jih države članice dodelile Agenciji za dolgoročno obdobje kot del stalne enote; v skladu s členom 57;
 - (c) kategorija 3: operativni uslužbenci iz držav članic, zagotovljeni Agenciji za kratkoročno napotitev v okviru stalne enote v skladu s členom 58.
2. Agencija napoti člane stalne enote evropske mejne in obalne straže kot člane skupin za upravljanje meja, podpornih skupin za upravljanje migracij, skupin za vračanje pri skupnih operacijah, hitrih posredovanjih na mejah ali posredovanjih za vračanje ali katerih koli drugih ustreznih operativnih dejavnostih v državah članicah ali tretjih državah.

3. V skladu s členom 83 bo vsem članom stalne enote evropske mejne in obalne straže omogočeno, da izvajajo naloge nadzora meje ali vračanja, vključno z nalogami, ki zahtevajo izvršilna pooblastila, opredeljenimi v ustrezni nacionalni zakonodaji, ali, za osebje Agencije, v skladu s Prilogo II.
4. Na predlog izvršnega direktorja in ob upoštevanju analize tveganja Agencije, rezultatov ocene ranljivosti in cikla večletne strateške politike ter na podlagi števila in profilov, ki so na voljo Agenciji v okviru njenih statutarnih uslužbencev in trenutnih dodelitev, upravni odbor vsako leto do 31. marca odloči:
 - (a) o številu za vsak posamezni profil operativnih uslužbencev pri vsaki izmed treh kategorij v okviru stalne enote evropske mejne in obalne straže, ki bodo tvorili skupine v naslednjem letu;
 - (b) o specifičnem številu in profilih operativnih uslužbencev za vsako državo članico, ki bodo dodeljeni Agenciji v skladu s členom 57 in bodo v skladu s členom 58 imenovani v naslednjem letu;
 - (c) o okvirnem večletnem načrtovanju profilov za naslednja leta, da se omogoči dolgoročno načrtovanje prispevkov držav članic in zaposlovanje statutarne uslužbenice Agencije.
5. Agencija za namene člena 74 razvija in zagotavlja strukture vodenja in nadzora za učinkovito napotitev stalne enote evropske mejne in obalne straže na ozemlje tretjih držav.
6. Agencija lahko zaposli do 4 % skupnega števila članov stalne enote evropske mejne in obalne straže kot osebje s podpornimi funkcijami za vzpostavitev stalne enote, načrtovanje in upravljanje njenih operacij ter za nakup lastne opreme Agencije.

Člen 56

Statutarni uslužbenci Agencije v stalni enoti evropske mejne in obalne straže

1. Agencija za stalno enoto evropske mejne in obalne straže prispeva lastne statutarne uslužbenice (kategorija 1), ki se napotijo na operativna območja kot člani skupin z vsemi nalogami in pooblastili, vključno z nalogo upravljanja lastne opreme Agencije.
2. V skladu s členom 62(2) novi uslužbenci po nastopu zaposlitve opravijo celotno usposabljanje v zvezi z mejno stražo in vračanjem, kakor je ustrezno, v okviru posebnih programov usposabljanja, ki jih pripravi Agencija in ki se na podlagi sporazumov z izbranimi državami članicami izvajajo na njihovih specializiranih akademijah. Stroške usposabljanja v celoti krije Agencija.
3. Agencija zagotavlja, da njeni statutarni uslužbenci v celotnem obdobju zaposlitve svoje dolžnosti kot člani skupin opravljajo na visoki ravni. Za vsakega uslužbenca se pripravi ustrezen načrt usposabljanja, kar mu zagotavlja stalno strokovno usposobljenost za opravljanje nalog v zvezi z mejno stražo ali vračanjem.
4. Drugi uslužbenci, ki so zaposleni pri Agenciji in niso usposobljeni za opravljanje funkcij nadzora meje ali vračanja, se napotijo samo med skupnimi operacijami za usklajevanje in druge povezane naloge. Ti uslužbenci niso člani skupin.

Člen 57

Sodelovanje držav članic v stalni enoti evropske mejne in obalne straže v okviru dolgoročnih dodelitev

1. Države članice prispevajo za stalno enoto evropske mejne in obalne straže operativne uslužbenke, ki so Agenciji dodeljeni kot člani skupin (kategorija 2). Trajanje posameznih dodelitev se določi v skladu s členom 93(7). Da se olajša izvajanje sistema finančne podpore iz člena 61, se obdobje dodelitve praviloma začne na začetku koledarskega leta.
2. Vsaka država članica je odgovorna za zagotavljanje stalnega prispevka operativnih uslužbencev za dodeljene člane skupin v skladu s Prilogo III.
3. Operativni uslužbenci, ki so dodeljeni Agenciji, imajo enake naloge in pooblastila kot člani skupin. Za operativne uslužbenke je matična država članica tista država članica, ki jih je dodelila. O kraju in trajanju napotitve dodeljenih članov skupin med obdobjem dodelitve odloča izvršni direktor v skladu z operativnimi potrebami.
4. Vsaka država članica vsako leto do 30. junija imenuje za dodelitev svoje operativne uslužbenke v skladu s specifičnim številom in profili, o katerih odloči upravni odbor za naslednje leto, kot je določeno v členu 55(4). Agencija lahko preveri, ali operativni uslužbenci, ki so jih predlagale države članice, ustrezajo določenim profilom in imajo potrebne jezikovne spretnosti. Agencija do 15. septembra sprejme predlagane kandidate ali v primeru neskladja z zahtevanimi profili, nezadostnih jezikovnih spretnosti, neprimerne vedenja ali kršitve veljavnih pravil med predhodnimi napotitvami zahteva, da država članica predlaga drugega kandidata za dodelitev.
5. Kadar posamezni operativni uslužbenec zaradi višje sile ne more biti dodeljen ali ne more nadaljevati dodelitve, zadevna država članica zagotovi zamenjavo z drugim operativnim uslužbencem, ki ima zahtevani profil.

Člen 58

Sodelovanje držav članic v stalni enoti evropske mejne in obalne straže v okviru kratkoročnih napotitev

1. Poleg dodelitev v skladu s členom 57 države članice vsako leto do 30. junija prispevajo osebje tudi v stalno enoto evropske mejne in obalne straže tako, da imenujejo mejne policiste in drugo ustrezno osebje v nacionalnem seznamu operativnih uslužbencev za kratkoročne napotitve (kategorija 3) v skladu s prispevki, navedenimi v Prilogi IV, in v skladu s specifičnim številom in profili, ki jih o katerih odloči upravni odbor za naslednje leto, kot je navedeno v členu 55(4). Nacionalni seznam imenovanih operativnih uslužbencev se pošljejo Agenciji. Stroški osebja, ki se napoti v skladu s tem členom, se plačajo v skladu z določbami člena 46(2).
2. Vsaka država članica je odgovorna za zagotovitev, da so imenovani operativni uslužbenci na voljo na zahtevo Agencije v skladu z ureditvami iz tega člena. Vsak operativni uslužbenec je na voljo za največ štiri mesece v koledarskem letu.
3. Agencija lahko preveri, ali operativni uslužbenci, ki so jih države članice imenovala za kratkoročne napotitve, ustreza opredeljenim profilom in ima potrebne jezikovne spretnosti. Agencija lahko zahteva, da država članica v primeru neskladja z zahtevanimi profili, nezadostnih jezikovnih spretnosti, neprimerne vedenja ali

kršitve veljavnih pravil med predhodnimi napotitvami operativnega uslužbenca umakne z nacionalnega seznama.

4. Agencija vsako leto do 31. julija zaprosi, da države članice prispevajo svoje operativne uslužbence za skupne operacije v naslednjem letu. O obdobjih posameznih napotitev se odloči v letnih dvostranskih pogajanjih in sporazumih med Agencijo in državami članicami. Vendar države članice v končni fazi operativne uslužbenca dajo na voljo za napotitev v okviru števila in profilov, določenih v zahtevi Agencije.
5. Kadar posamezni operativni uslužbenec zaradi višje sile ne more biti napoten v skladu z ureditvijo, zadevna država članica zagotovi zamenjavo z drugim operativnim uslužbencem s seznama, ki ima zahtevani profil.
6. V primeru povečanih potreb po okrepitvah za potekajočo skupno operacijo ali potrebe po začetku nove skupne operacije, ki ni navedena v zadevnem letnem delovnem programu in ustreznih izidih letnih dvostranskih pogajanj, izvršni direktor nemudoma obvesti države članice o dodatnih potrebah ter navede možna števila in profile operativnih uslužbencev, ki jih mora zagotoviti vsaka država članica. Ko se izvršni direktor in država članica gostiteljica dogovorita o spremenjenem operativnem načrtu ali, kadar je ustrezno, novem operativnem načrtu, izvršni direktor poda uradni zahtevek za število in profile operativnih uslužbencev. Zadevni člani skupin se napotijo iz vsake države članice v 20 delovnih dneh od navedenega uradnega zahtevka.
7. Če je iz analize tveganja in katere koli razpoložljive ocene ranljivosti razvidno, da se država članica sooča z razmerami, ki bi lahko bistveno vplivale na opravljanje nacionalnih nalog, ta država članica napoti le polovico osebja, ki je zanjo določeno v Prilogi IV. Če se država članica sklicuje na take izjemne razmere, Agenciji pisno sporoči natančne razloge in informacije o razmerah, vsebina sporočila pa se vključi v poročilo iz člena 65.
8. Trajanje napotitve za specifično operacijo določi matična država članica, vendar v vsakem primeru napotitev traja vsaj 30 dni, razen če operacija, katere del je napotitev, traja manj kot 30 dni.

Člen 59

Vmesni pregled delovanja stalne enote EVROPSKE MEJNE IN OBALNE STRAŽE

1. Komisija do 31. junija 2024, zlasti na podlagi poročil iz člena 65, opravi vmesni pregled delovanja stalne enote evropske mejne in obalne straže, pri čemer oceni njeno skupno število osebja in sestavo. Pri pregledu se upošteva razvoj statutarnih uslužbencev, namenjenih za prispevke Agencije, ali vse večje spremembe v zmogljivosti posameznih držav članic, ki vplivajo na njihovo sposobnost, da prispevajo osebje za stalno enoto.
2. Ta vmesni pregled po potrebi spremljajo ustrezni predlogi za spremembo prilog I, III in IV.

Člen 60

Lokalni uradi

1. Če država članica gostiteljica s tem soglaša, lahko Agencija na njenem ozemlju ustanovi lokalne urade, da bi olajšala in izboljšala usklajevanje operativnih

dejavnosti, tudi na področju vračanja, ki jih organizira Agencija v tej državi članici ali v sosednji regiji, ter da zagotovi učinkovito upravljanje človeških in tehničnih virov Agencije. Lokalni uradi se vzpostavijo začasno, za časovno obdobje, ki ga Agencija potrebuje za izvedbo pomembnih operativnih dejavnosti v zadevni državi članici ali zadevni sosednji regiji. To časovno obdobje se po potrebi lahko podaljša.

2. Agencija in država članica gostiteljica, v kateri je vzpostavljen lokalni urad, si prizadevata urediti vse potrebno, da se lokalnemu uradu zagotovijo najboljši možni pogoji za izpolnjevanje nalog, ki so mu dodeljene.
3. Lokalni uradi, kadar je to primerno:
 - (a) nudijo operativno in logistično podporo ter zagotavljajo usklajevanje dejavnosti Agencije na zadevnih operativnih območjih;
 - (b) zagotavljajo operativno podporo državi članici na zadevnih operativnih območjih;
 - (c) spremljajo dejavnosti skupin Agencije in redno poročajo sedežu;
 - (d) sodelujejo z državami članicami gostiteljicami glede vseh vprašanj, povezanih s praktičnim izvajanjem operativnih dejavnosti, ki jih organizira Agencija v teh državah članicah, vključno z vsemi dodatnimi vprašanji, ki bi se lahko pojavila med temi dejavnostmi;
 - (e) podpirajo uradnika za usklajevanje iz člena 45 v okviru njegovega sodelovanja s sodelujočimi državami članicami pri vseh vprašanjih, povezanih z njihovim prispevkom za operativne dejavnosti, ki jih organizira Agencija, ter se po potrebi povezujejo s sedežem;
 - (f) podpirajo uradnika za usklajevanje pri olajševanju, če je potrebno, usklajevanju in komunikaciji med skupinami Agencije in ustreznimi organi države članice gostiteljice;
 - (g) organizirajo logistično podporo v zvezi z napotitvijo članov skupin ter napotitvijo in uporabo tehnične opreme;
 - (h) zagotavljajo vso drugo logistično podporo na operativnem območju, za katerega so odgovorni, da bi prispevali k nemotenemu delovanju operativnih dejavnosti, ki jih organizira Agencija;
 - (i) podpirajo uradnika za zvezo Agencije, da se opredelijo vsi sedanji ali prihodnji izzivi za upravljanje meja na območju, za katerega so odgovorni, ali za izvajanje pravnega reda na področju vračanja, in redno poročajo sedežu;
 - (j) zagotovijo učinkovito upravljanje lastne opreme Agencije na območjih, ki jih zajemajo njene dejavnosti, vključno z morebitno registracijo in dolgoročnim vzdrževanjem ter potrebno logistično podporo.
4. Vsak lokalni urad upravlja predstavnik Agencije, ki ga imenuje izvršni direktor. Imenovani vodja lokalnega urada nadzoruje celotno delo urada in deluje kot enotni kontakt s sedežem.

5. Upravni odbor na predlog izvršnega direktorja odloči o vzpostavitvi, sestavi, trajanju in po potrebi morebitnem podaljšanju trajanja delovanja lokalnega urada, pri čemer upošteva mnenje Komisije in soglasje države članice, na ozemlju katere se lokalni urad nahaja. Upravni odbor odloča z dvotretjinsko večino vseh članov, ki imajo glasovalno pravico.
6. Izvršni direktor vsako četrletje poroča upravnemu odboru o dejavnostih lokalnih uradov. Dejavnosti lokalnih uradov so opisane v ločenem delu letnega poročila o dejavnostih iz točke 10 člena 98(2).

Člen 61

Finančna podpora za razvoj stalne enote evropske mejne in obalne straže

1. Države članice so upravičene do prejema sredstev v obliki financiranja, ki ni povezano s stroški, na letni osnovi, da se podpre razvoj človeških virov za zagotovitev prispevkov za stalno enoto evropske mejne in obalne straže v skladu s prilogama III in IV, v skladu s členom 125(1)(a) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046, ki se plačajo po koncu zadevnega leta ter na podlagi izpolnjevanja pogojev iz odstavkov 3 in 4. To financiranje temelji na referenčnem znesku iz odstavka 2 in znaša:
 - (a) 100 % referenčnega zneska, pomnoženega s številom mejnih policistov ali drugih uradnikov, navedenih letno za dodelitev v skladu s Prilogo III;
 - (b) 30 % referenčnega zneska, pomnoženega s številom mejnih policistov ali drugih uradnikov, ki so bili dejansko napoteni v skladu s členom 58 v okviru omejitve iz Priloge IV.
2. Referenčni znesek iz odstavka 1 je enak letni osnovni plači za pogodbene uslužbence v funkcionalni skupini III, in sicer za stopnjo 1 v razredu 8, opredeljeni v skladu s členom 93 Pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev Evropske unije in ob upoštevanju korekcijskega količnika, ki se uporablja v zadevni državi članici.
3. Letno plačilo zneska iz odstavka 1(a) se plača pod pogojem, da države članice ustrezno povečajo svoje skupno število mejnih policistov z zaposlitvijo novih mejnih policistov in drugih uradnikov v zadevnem obdobju. Ustrezne informacije za namen poročanja se predložijo Agenciji v letnih dvostranskih pogajanjih in preverijo v okviru ocene ranljivosti v naslednjem letu. Letno plačilo zneska iz odstavka 1(b) se plača glede na število mejnih policistov ali drugih uradnikov, ki so dejansko napoteni za vsaj 4 mesece v skladu s členom 58 v okviru omejitve iz Priloge IV.
4. Komisija sprejme podrobna pravila za modalitete letnega plačila in spremljanje veljavnih pogojev, določenih v odstavku 3, z izvedbenim aktom v skladu s postopkom iz člena 117(3).

Člen 62

Usposabljanje

1. Agencija ob upoštevanju časovnega načrta za zmogljivosti iz člena 9(4), kadar je na razpolago, in v sodelovanju z ustreznimi organizacijami držav članic za usposabljanje ter po potrebi z uradom EASO in Agencijo Evropske unije za temeljne pravice razvije posebna orodja za usposabljanje, vključno s posebnim usposabljanjem na področju zaščite otrok in drugih oseb v ranljivem položaju.

Mejnim policistom, specialistom za vračanje in drugemu ustreznemu osebju, ki so člani stalne enote evropske mejne in obalne straže, zagotovi nadaljevalno usposabljanje, povezano z njihovimi nalogami in pooblastili. Strokovnjaki osebja Agencije s temi mejnimi policisti in drugimi člani skupin izvajajo redne vaje v skladu s programom nadaljevalnega usposabljanja in vaj iz letnega delovnega programa Agencije.

2. Agencija zagotovi, da se vsi uslužbenci, ki so zaposleni kot operativno osebje stalne enote evropske mejne in obalne straže, udeležijo ustreznega usposabljanja na področju zadevnega prava Unije in mednarodnega prava, tudi v zvezi s temeljnimi pravicami, dostopom do mednarodne zaščite ter, kjer je to primerno, iskanjem in reševanjem, in sicer pred prvo napotitvijo v okviru operativnih dejavnosti, ki jih organizira Agencija. V ta namen Agencija na podlagi sporazumov z izbranimi državami članicami izvede potrebne programe usposabljanja na njihovih nacionalnih izobraževalnih ustanovah. Stroške usposabljanja v celoti krije Agencija.
3. Agencija stori vse potrebno, da se vsi operativni uslužbenci držav članic, ki sodelujejo v skupinah stalne enote evropske mejne in obalne straže, udeležijo usposabljanj na področju zadevnega prava Unije in mednarodnega prava, tudi v zvezi s temeljnimi pravicami, dostopom do mednarodne zaščite ter, kjer je to primerno, iskanjem in reševanjem, in sicer preden se vključijo v operativne dejavnosti, ki jih organizira Agencija.
4. Agencija stori vse potrebno, da zagotovi usposabljanje osebja, ki opravlja naloge v zvezi z vračanjem in je dodeljeno stalni enoti evropske mejne in obalne straže in naboru iz člena 52. Agencija zagotovi, da se njeno osebje in vse osebje, ki sodeluje pri operacijah vračanja in posredovanjih za vračanje, udeleži usposabljanj na področju zadevnega prava Unije in mednarodnega prava, tudi v zvezi s temeljnimi pravicami in dostopom do mednarodne zaščite, in sicer preden se vključi v operativne dejavnosti, ki jih organizira Agencija.
5. Agencija vzpostavi in nadalje razvija skupne osnovne učne načrte za usposabljanje mejnih policistov in inštruktorjem nacionalnih mejnih policistov držav članic zagotovi usposabljanje na evropski ravni, tudi v zvezi s temeljnimi pravicami, dostopom do mednarodne zaščite in ustreznim pomorskim pravom, ter vzpostavi in nadalje razvija skupni osnovni učni načrt za usposabljanje osebja, ki opravlja naloge v zvezi z vračanjem. Skupni osnovni učni načrti so namenjeni spodbujanju najvišjih standardov in najboljše prakse pri izvajanju zakonodaje Unije na področju upravljanja meja in vračanja. Agencija po posvetovanju s posvetovalnim forumom in uradnikom za temeljne pravice pripravi skupne osnovne učne načrte. Države članice skupne osnovne učne načrte vključijo v usposabljanje, ki ga omogočijo svojim mejnim policistom in osebju, ki opravlja naloge v zvezi z vračanjem.
6. Poleg tega Agencija uradnikom pristojnih nacionalnih služb držav članic in, kjer je to primerno, tretjih držav zagotovi dodatne tečaje usposabljanja in seminarje s področja nadzora zunanjih meja ter vračanja državljanov tretjih držav.
7. Agencija lahko v sodelovanju z državami članicami in tretjimi državami organizira usposabljanje na njihovem ozemlju.
8. Agencija vzpostavi program izmenjave, ki mejnim policistom, ki sodelujejo v njenih skupinah, ter osebju, ki sodeluje v evropskih skupinah za posredovanje za vračanje, omogoči, da prek dela z mejnimi policisti in osebjem, ki opravlja naloge v zvezi z

vračanjem v državi članici, ki ni njihova, iz izkušenj in dobrih praks drugih držav pridobijo znanje ali specifične spretnosti in izkušnje.

Člen 63

Nakup ali zakup tehnične opreme

1. Agencija lahko tehnično opremo kupi sama ali kot solastnica z državo članico ali jo zakupi za napotitev v skupnih operacijah, pilotnih projektih, hitrih posredovanjih na mejah, dejavnostih na področju vračanja, vključno z operacijami vračanja in posredovanjih za vračanje, v okviru napotitev podpornih skupin za upravljanje migracij ali pri projektih tehnične pomoči, in sicer v skladu s finančnimi pravili, ki se uporabljajo za Agencijo.
2. Upravni odbor na predlog izvršnega direktorja po prejemu pozitivnega mnenja Komisije pripravi celovito večletno strategijo o tem, kako se bodo razvijale lastne tehnične zmogljivosti Agencije, pri čemer upošteva cikel večletne strateške politike za evropsko integrirano upravljanje meja, vključno s časovnim načrtom za zmogljivosti iz člena 9(4), kot je na voljo, in proračunske vire, ki so v ta namen na voljo v večletnem finančnem okviru.

Strategiji mora biti priložen podroben načrt izvajanja, ki določa časovni raspored za nakup ali zakup, načrtovanje javnih naročil in zmanjševanje tveganja. Če strategija in načrt ne sledita mnenju Komisije, Agencija pošlje obrazložitev svojih odločitev Komisiji. Po sprejetju strategije načrt izvajanja postane del komponente večletnega programa programskega dokumenta iz točke 10 člena 98(2).

3. Agencija lahko kupi tehnično opremo na podlagi odločitve, ki jo izvršni direktor sprejme ob posvetovanju z upravnim odborom, in v skladu z veljavnimi pravili o javnem naročanju. Vsak nakup ali zakup opreme, ki Agenciji povzroči znatne stroške, se izvede na podlagi predhodne temeljite analize potreb ter stroškov in koristi. Vsak tak odhodek se predvidi v proračunu Agencije, kot ga sprejme upravni odbor.
4. Kadar Agencija kupi ali zakupi večjo tehnično opremo, na primer zrakoplove, helikoptere ali plovila, veljajo naslednji pogoji:
 - (a) če Agencija opremo kupi sama ali v okviru solastništva, se z državo članico dogovori, da slednja opremo registrira v skladu s svojo veljavno zakonodajo;
 - (b) pri zakupu se oprema registrira v državi članici.
5. Na podlagi vzorčnega dogovora, ki ga pripravi Agencija in odobri upravni odbor, se država članica, v kateri se oprema registrira, in Agencija dogovorita o pogojih, ki zagotavljajo delovanje opreme. V primeru solastništva sredstev pogoji zajemajo tudi obdobja, ko so sredstva popolnoma razpoložljiva za Agencijo, določajo uporabo opreme, vključno s posebnimi določbami o hitri napotitvi med hitrimi posredovanji na mejah.
6. Kadar Agencija nima potrebnih usposobljenih statutarnih uslužbencev, država članica, v kateri se oprema registrira, ali dobavitelj tehnične opreme zagotovi potrebne strokovnjake in tehnično osebje, ki bodo tehnično opremo upravljali zakonito in varno. V takem primeru mora biti tehnična oprema, ki je izključno v lasti Agencije, slednji na voljo, če jo zahteva, pri čemer se država članica, v kateri se oprema registrira, ne sme sklicevati na izjemne razmere iz člena 64(8).

Člen 64

Nabor tehnične opreme

1. Agencija za svoje operativne dejavnosti vzpostavi in vodi osrednjo evidenco opreme v naboru tehnične opreme, ki je sestavljena iz opreme v lasti bodisi držav članic bodisi Agencije in opreme v skupnem lastništvu držav članic in Agencije.
2. Oprema, ki je izključno v lasti Agencije, je v celoti na voljo za napotitev v vsakem trenutku, kot je določeno v členu 63(5).
3. Oprema, ki je v več kot 50-odstotnem solastništvu Agencije, je prav tako na voljo za napotitev v skladu s sporazumom med državo članico in Agencijo, kot je določeno v členu 64(5).
4. Agencija zagotovi združljivost in interoperabilnost opreme v naboru tehnične opreme.
5. V ta namen določi tehnične standarde, ki jih mora izpolnjevati oprema, da se lahko napoti v dejavnostih Agencije, kadar je to potrebno. Te standarde mora izpolnjevati oprema, ki jo bo Agencija kupila, bodisi sama ali kot solastnik, ter oprema, ki je v lasti držav članic in je vključena v nabor tehnične opreme.
6. Na predlog izvršnega direktorja in ob upoštevanju analize tveganja Agencije in rezultatov ocene ranljivosti upravni odbor do 31. marca določi minimalno število kosov tehnične opreme, potrebne za izpolnitev potreb Agencije v naslednjem letu, zlasti za izvajanje skupnih operacij, napotitev podpornih skupin za upravljanje migracij, hitrih posredovanj na mejah, dejavnosti na področju vračanja, vključno z operacijami vračanja in posredovanji za vračanje. Lastna oprema Agencije je vključena v najmanjše število kosov tehnične opreme. Z isto odločitvijo se določijo pravila v zvezi z napotitvijo tehnične opreme v operativne dejavnosti.

Če se izkaže, da minimalno število kosov tehnične opreme ne zadostuje za izvedbo operativnega načrta, dogovorjenega za takšne dejavnosti, ga Agencija na podlagi upravičenih potreb in v dogovoru z državami članicami določi na novo.

7. Nabor tehnične opreme vsebuje minimalno število kosov opreme, opredeljene glede na vrsto tehnične opreme, ki jo potrebuje Agencija. Oprema iz nabora tehnične opreme se napoti med skupnimi operacijami, pri napotitvi podpornih skupin za upravljanje migracij, pilotnih projektih, hitrih posredovanjih na mejah, operacijah vračanja ali posredovanjih za vračanje.
8. Nabor tehnične opreme obsega nabor opreme za hitri odziv, ki zajema omejeno število kosov opreme, potrebne za morebitna hitra posredovanja na mejah. Prispevki držav članic v nabor opreme za hitri odziv se načrtujejo v skladu z letnimi dvostranskimi pogajanjmi in sporazumi iz odstavka 8. Pri opremi, ki je na seznamu kosov iz tega nabora, se države članice ne smejo sklicevati na izjemne razmere iz odstavka 8.

Oprema s tega seznama se pošlje v namembni kraj napotitve takoj, ko je to mogoče, in v vsakem primeru najpozneje 10 dni po doseženem dogovoru o operativnem načrtu.

Agencija v nabor prispeva opremo, s katero razpolaga v skladu s členom 63(1).

9. Države članice prispevajo v nabor tehnične opreme. Prispevek držav članic v nabor tehnične opreme in njena napotitev za posebne operacije se načrtujeta na podlagi

letnih dvostranskih pogajanj in sporazumov med Agencijo in državami članicami. V skladu z navedenimi sporazumi in če to ne presega minimalnega števila kosov tehnične opreme za zadevno leto, države članice na zahtevo Agencije dajo svojo tehnično opremo na voljo za napotitev, razen če so soočene z izjemnimi razmerami, ki znatno vplivajo na opravljanje nacionalnih nalog. Če se država članica sklicuje na take izjemne razmere, pisno sporoči Agenciji natančne razloge in informacije o razmerah, vsebina sporočila pa se vključi v poročilo iz odstavka 13. Takšna zahteva Agencije se predloži vsaj 45 dni pred predvideno napotitvijo večje tehnične opreme in 30 dni pred predvideno napotitvijo druge opreme. Prispevki v nabor tehnične opreme se pregledujejo vsako leto.

10. Upravni odbor na predlog izvršnega direktorja vsako leto odloči o pravilih v zvezi s tehnično opremo, vključno s potrebnim skupnim minimalnim številom kosov tehnične opreme glede na vrsto in pogoje za napotitev ter povračilom stroškov, kot tudi o omejenem številu kosov tehnične opreme za nabor opreme za hitri odziv. Za namene proračuna upravni odbor sprejme navedeno odločitev vsako leto do 31. marca.
11. V primeru hitrega posredovanja na mejah se ustrezno uporabi člen 40(11).
12. Če se po tem, ko je bilo določeno minimalno število kosov tehnične opreme, nepričakovano pojavijo potrebe po tehnični opremi za skupno operacijo ali hitro posredovanje na mejah in tem potrebam ni mogoče zadostiti iz nabora tehnične opreme ali nabora opreme za hitri odziv, dajo države članice na *ad hoc* podlagi, kadar je to mogoče, Agenciji na njeno zahtevo za napotitev na voljo potrebno tehnično opremo.
13. Izvršni direktor upravnemu odboru redno poroča o sestavi in napotitvi opreme, ki je del nabora tehnične opreme. Če minimalno število kosov tehnične opreme, ki se zahteva v naboru, ni doseženo, izvršni direktor brez odlašanja obvesti upravni odbor. Upravni odbor nemudoma sprejme odločitev o prednostni napotitvi tehnične opreme in sprejme ustrezne ukrepe za odpravo ugotovljenega primanjkljaja. O ugotovljenem primanjkljaju in sprejetih ukrepih obvesti Komisijo. Komisija nato o tem in o svoji oceni obvesti Evropski parlament in Svet.
14. Države članice v nabor tehnične opreme registrirajo vsa prevozna sredstva in delovno opremo, kupljeno v skladu s posebnimi ukrepi Sklada za notranjo varnost ter členom 7(1) Uredbe (EU) št. 515/2014 Evropskega parlamenta in Sveta⁴³ ali, kadar je to ustrezno, s katerimi koli drugimi namenskimi sredstvi Unije, ki so državam članicam na voljo za povečanje operativne zmogljivosti Agencije. Navedena tehnična oprema je del minimalnega števila kosov tehnične opreme za zadevno leto.

Države članice dajo navedeno tehnično opremo, ki se sofinancira v okviru posebnih ukrepov Sklada za notranjo varnost ali katerega koli drugega namenskega financiranja Unije, na voljo Agenciji za napotitev na njeno zahtevo v okviru letnih dvostranskih pogajanj. Vsak kos opreme je na voljo za obdobje najmanj 5 mesecev. V primeru operacije iz člena 40 ali člena 43 te uredbe se ne smejo sklicevati na izjemne razmere iz odstavka 8 tega člena.

⁴³ Uredba (EU) št. 515/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o vzpostavitvi instrumenta za finančno podporo na področju zunanjih meja in vizumov v okviru Sklada za notranjo varnost in o razveljavitvi Odločbe št. 574/2007/ES (UL L 150, 20.5.2014, str. 143).

15. Agencija vodi evidenco nabora tehnične opreme, kot je navedeno v nadaljevanju:
- (a) razvrstitev glede na vrsto opreme in operacije;
 - (b) razvrstitev glede na lastnika (država članica, Agencija, drugi);
 - (c) skupno število kosov potrebne opreme;
 - (d) morebitne zahteve glede osebja;
 - (e) drugi podatki, kot so podrobne informacije o registraciji, zahteve glede prevoza in vzdrževanja, veljavni nacionalni izvozni režimi, tehnična navodila ali druge informacije, relevantne za pravilno uporabo opreme;
 - (f) navedba, ali se je kos opreme financiral s sredstvi Unije.
16. Agencija 100-odstotno financira napotitev tehnične opreme, ki ne presega minimalnega števila kosov tehnične opreme, ki jih zagotovi zadevna država članica v zadevnem letu. Agencija napotitev tehnične opreme, ki presega minimalno število kosov tehnične opreme, sofinancira do največ 100 % upravičenih stroškov, pri čemer upošteva posebne okoliščine držav članic, ki takšno tehnično opremo napotijo.

Člen 65

Poročanje o zmogljivostih Agencije

1. Na predlog izvršnega direktorja upravni odbor sprejme letno poročilo o izvajanju členov 52, 56, 57, 58, 63 in 64 ter ga predloži Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropski komisiji.
2. Poročilo vključuje zlasti:
 - (a) število operativnih uslužbencev, za katere se je vsaka država članica zavezala, da jih bo dala na voljo stalni enoti evropske mejne in obalne straže ter naboru spremljevalcev prisilnega vračanja ;
 - (b) število operativnih uslužbencev, za katere se je Agencija zavezala, da jih bo dala na voljo stalni enoti evropske mejne in obalne straže;
 - (c) število operativnih uslužbencev, ki jih je iz stalne enote evropske mejne in obalne straže dejansko napotila vsaka država članica v predhodnem letu za vsak profil;
 - (d) število kosov tehnične opreme, za katere so se vsaka država članica in Agencija zavezale, da jih bodo dale na voljo naboru tehnične opreme;
 - (e) število kosov tehnične opreme, ki so jih vsaka država članica in Agencija napotile v predhodnem letu iz nabora tehnične opreme, s posebnim ozirom na:
 - (f) zaveze za nabor opreme za hitri odziv in napotitve iz tega nabora;
 - (g) razvoj lastnih človeških in tehničnih zmogljivosti Agencije.
3. To poročilo vsebuje seznam držav članic, ki so se v predhodnem letu sklicevale na izjemne razmere iz odstavka 7 člena 58 in odstavka 8 člena 64, ter razloge in informacije, ki jih je navedla zadevna država članica.

4. Za zagotovitev preglednosti se upravni odbor vsako četrtoletje obvesti o elementih iz odstavka 2 glede tekočega leta.

Člen 66

Raziskave in inovacije

1. Agencija proaktivno spremlja raziskovalne dejavnosti in dejavnosti v zvezi z inovacijami, ki so pomembne za evropsko integrirano upravljanje meja, vključno z uporabo napredne nadzorne tehnologije, ter prispeva k njim, pri tem pa upošteva časovni načrt za zmogljivosti iz člena 9(4). Rezultate navedenih raziskav posreduje Evropskemu parlamentu, državam članicam in Komisiji v skladu s členom 50. Te rezultate lahko uporablja v skupnih operacijah, hitrih posredovanjih na mejah, operacijah vračanja in posredovanjih za vračanje, če je to primerno.
2. Agencija ob upoštevanju časovnega načrta za zmogljivosti iz člena 9(4) državam članicam in Komisiji pomaga pri opredelitvi ključnih raziskovalnih tem. Agencija pomaga državam članicam in Komisiji pri pripravi in izvajanju relevantnih okvirnih programov Unije za raziskovalne dejavnosti in dejavnosti v zvezi z inovacijami.
3. Agencija izvaja dele okvirnega programa za raziskave in inovacije, ki se nanašajo na varnost meja. Za ta namen in na podlagi ustreznih pooblastil, ki jih je nanjo prenesla Komisija, so naloge Agencije:
 - (a) upravljanje nekaterih faz izvajanja programov in nekaterih faz posameznih projektov na podlagi ustreznih delovnih programov, ki jih je sprejela Komisija;
 - (b) sprejemanje instrumentov za proračunsko izvrševanje prihodkov in odhodkov ter izvajanje vseh potrebnih operacij za upravljanje programa;
 - (c) zagotavljanje podpore pri izvajanju programov.
4. Agencija lahko načrtuje in izvaja pilotne projekte, ki se nanašajo na zadeve, zajete v tej uredbi.

Člen 67

Priprava načrtov

1. Načrti, ki so del integriranega načrtovanja za upravljanje meja in vračanje iz člena 9, se določijo v skladu z odstavki 2, 3 in 4.
2. Države članice in Agencija pripravijo operativne načrte za upravljanje meja in vračanje. Operativni načrti držav članic v zvezi z mejnimi odseki z visoko in kritično stopnjo vpliva se pripravijo v sodelovanju s sosednjimi državami članicami in Agencijo. Za dejavnosti Agencije je operativno načrtovanje za naslednje leto opredeljeno v prilogi k enotnemu programskemu dokumentu iz člena 100, za vsako posamezno operativno dejavnost pa z operativnim načrtom iz člena 39 in člena 75(3).
3. Države članice sprejmejo kontingentni načrt za upravljanje meja in vračanje. V skladu z nacionalno strategijo za integrirano upravljanje meja so v kontingentnih načrtih opisani vsi potrebni ukrepi in sredstva za morebitno okrepitev zmogljivosti, vključno z logistiko in podporo tako na nacionalni ravni kot s strani Agencije.

Ustrezne scenarije in del kontingentnih načrtov, ki zahtevajo dodatno podporo evropske mejne in obalne straže, skupaj pripravita vsaka država članica in Agencija v tesnem sodelovanju s sosednjimi državami članicami.

4. Države članice sprejmejo načrt za razvoj zmogljivosti za upravljanje meja in vračanje v skladu s svojo nacionalno strategijo za integrirano upravljanje meja. V načrtu za razvoj zmogljivosti sta opisana predvideni scenarij in z njim povezan srednje do dolgoročni razvoj nacionalnih zmogljivosti za upravljanje meja in vračanje.

Nacionalni načrt za razvoj zmogljivosti obravnava zlasti politiko zaposlovanja in usposabljanja mejnih policistov in specialistov za vračanje, nakup in vzdrževanje opreme ter potrebne raziskovalne in razvojne dejavnosti in ustrezne finančne vidike.

5. Agencija pripravi sintezo nacionalnih načrtov za razvoj zmogljivosti in večletno strategijo za nakup opreme Agencije iz člena 63 ter večletno načrtovanje profilov za stalno enoto evropske mejne in obalne straže.

Agencija to sintezo deli z državami članicami in Komisijo, da se opredelijo morebitne sinergije in možnosti za sodelovanje na različnih področjih, zajetih v načrtih za razvoj zmogljivosti, vključno s skupnimi javnimi naročili. Agencija lahko na podlagi ugotovljenih sinergij povabi države članice, da se udeležujejo nadaljnjih ukrepov za sodelovanje.

6. Časovni načrt za razvoj zmogljivosti iz člena 9(4) predlaga izvršni direktor na podlagi sinteze nacionalnih načrtov za razvoj zmogljivosti, pri čemer med drugim upošteva rezultate ocen tveganja in ocen ranljivosti, izvedenih v skladu s členom 33, ter večletne načrte same Agencije.
7. Metodologijo in postopek za določitev scenarijev iz odstavka 2 ter načrtov iz odstavkov 3, 4 in 5 sprejme upravni odbor Agencije na predlog izvršnega direktorja.

ODDELEK 10

EVROPSKI SISTEM ZA POTOVALNE INFORMACIJE IN ODOBRITEV (ETIAS)

Člen 68

Vzpostavitev centralne enote ETIAS

1. Vzpostavi se centralna enota ETIAS.
2. Agencija zagotovi vzpostavitev in delovanje centralne enote ETIAS iz člena 7 [Uredbe o vzpostavitvi evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS)].

ODDELEK 11

SODELOVANJE

PODODDELEK 1

SODELOVANJE V EU

Člen 69

Sodelovanje Agencije z institucijami, organi, uradi in agencijami Unije ter mednarodnimi organizacijami

1. Agencija sodeluje z institucijami, organi, uradi in agencijami Unije ter mednarodnimi organizacijami v okviru njihovih pravnih okvirov ter pri tem

uporablja obstoječe informacije, zmogljivosti in sisteme, ki so na voljo v okviru sistema EUROSUR.

Agencija v skladu z odstavkom 1 sodeluje zlasti s:

- (a) Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje;
 - (b) Evropskim policijskim uradom (Europol);
 - (c) Agencijo EU za azil;
 - (d) Agencijo Evropske unije za temeljne pravice;
 - (e) Eurojustom;
 - (f) Satelitskim centrom Evropske unije;
 - (g) Evropsko agencijo za pomorsko varnost in Evropsko agencijo za nadzor ribištva;
 - (h) Evropsko agencijo za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice;
 - (i) Evropsko agencijo za varnost v letalstvu in upravljavcem omrežja, ustanovljenim v skladu z Uredbo (EU) št. 677/2011 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje funkcij omrežja za upravljanje zračnega prometa (ATM);
 - (j) Pomorskim analitičnim in operacijskim centrom za narkotike (MAOC-N);
 - (k) misijami in operacijami v okviru skupne varnostne in obrambne politike.
2. Sodelovanje iz odstavka 1 poteka v okviru delovnih dogovorov, sklenjenih s subjekti iz odstavka 1. Komisija mora take dogovore predhodno odobriti. Agencija v vsakem primeru o vseh takšnih dogovorih obvesti Evropski parlament.
3. V zvezi z ravnanjem s tajnimi podatki ti dogovori določajo, da morajo zadevni organ, urad ali agencija Unije ali mednarodna organizacija izpolnjevati varnostna pravila in standarde, enakovredne tistim, ki jih uporablja Agencija. Pred sklenitvijo dogovora se opravi ocenjevalni obisk, Komisija pa se obvesti o njegovem izidu.
4. Agencija pri izvajanju dejavnosti iz te uredbe sodeluje s Komisijo in po potrebi z državami članicami ter Evropsko službo za zunanje delovanje. Sodeluje tudi pri dejavnostih v zvezi s carinskim območjem, vključno z obvladovanjem tveganja, kadar se te dejavnosti lahko medsebojno dopolnjujejo, čeprav ne sodijo na področje uporabe te uredbe. To sodelovanje ne posega v obstoječe pristojnosti Komisije, visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ter držav članic.
5. Institucije, organi, uradi in agencije Unije ter mednarodne organizacije iz odstavka 1 lahko informacije, ki jih prejmejo od Agencije, uporabljajo samo v okviru svojih pristojnosti in če spoštujejo temeljne pravice, vključno z zahtevami o varstvu podatkov. Osebni podatki, ki jih obdela Agencija, se posredujejo ali drugače sporočijo drugim institucijam, organom, uradom in agencijam Unije ob upoštevanju posebnih delovnih dogovorov o izmenjavi osebnih podatkov in na podlagi predhodne odobritve Evropskega nadzornika za varstvo podatkov. Agencija mora pri vsakem posredovanju osebnih podatkov upoštevati določbe o varstvu podatkov iz členov 87 do 90. Kar zadeva ravnanje s tajnimi podatki, ti dogovori določajo, da institucija,

organ, urad ali agencija Unije ali mednarodna organizacija izpolnjuje varnostna pravila in standarde, enakovredne tistim, ki jih uporablja Agencija.

6. Informacije se med Agencijo ter organi, uradi in agencijami Unije oziroma mednarodnimi organizacijami iz odstavka 2 izmenjujejo prek komunikacijskega omrežja iz člena 14 ali drugih akreditiranih sistemov za izmenjavo informacij, ki izpolnjujejo merila glede razpoložljivosti, zaupnosti in celovitosti.

Člen 70

Evropsko sodelovanje na področju funkcij obalne straže

1. Brez poseganja v sistem EUROSUR, Agencija v sodelovanju z Evropsko agencijo za nadzor ribištva in Evropsko agencijo za pomorsko varnost podpira nacionalne organe, ki opravljajo funkcije obalne straže na nacionalni ravni in na ravni Unije ter, kadar je to potrebno, na mednarodni ravni, in sicer:
 - (a) z izmenjavo, združevanjem in analizo informacij, ki so na voljo v sistemih poročanja z ladij in drugih informacijskih sistemih, ki jih upravljajo te agencije ali do katerih imajo slednje dostop, v skladu z njihovo pravno podlago in brez poseganja v lastništvo podatkov držav članic;
 - (b) z zagotavljanjem nadzornih in komunikacijskih storitev, ki temeljijo na najsodobnejši tehnologiji, vključno z vesoljsko in zemeljsko infrastrukturo ter senzorji, nameščenimi na katero koli vrsto platforme;
 - (c) s krepitvijo zmogljivosti z oblikovanjem smernic in priporočil ter z vzpostavitvijo najboljših praks in tudi z zagotavljanjem usposabljanja in izmenjave osebja;
 - (d) s povečanjem izmenjave informacij in sodelovanja na področju funkcij obalne straže, tudi z analizami operativnih izzivov in nastajajočih tveganj na področju pomorstva;
 - (e) s souporabo zmogljivosti prek načrtovanja in izvajanja večnamenskih operacij ter souporabo sredstev in drugih zmogljivosti, v obsegu, v katerem te dejavnosti usklajujejo te agencije in se z njimi strinjajo pristojni organi zadevnih držav članic.
2. Podrobne oblike sodelovanja med Agencijo, Evropsko agencijo za nadzor ribištva in Evropsko agencijo za pomorsko varnost, na področju funkcij obalne straže se določijo v delovnem dogovoru v skladu z njihovimi pooblastili in s finančnimi pravili, ki se uporabljajo za te agencije. Tak dogovor odobrijo upravni odbor Agencije ter upravna odbora Evropske agencije za pomorsko varnost in Evropske agencije za nadzor ribištva.
3. Komisija v tesnem sodelovanju z državami članicami, Agencijo, Evropsko agencijo za pomorsko varnost in Evropsko agencijo za nadzor ribištva pripravi praktični priročnik o evropskem sodelovanju na področju funkcij obalne straže. Ta priročnik vsebuje smernice, priporočila in najboljše prakse za izmenjavo informacij. Komisija sprejme priročnik v obliki priporočila po postopku iz člena 117(3).

Člen 71

Sodelovanje z Irsko in Združenim kraljestvom

1. Agencija omogoča lažje operativno sodelovanje držav članic z Irsko in Združenim kraljestvom pri posebnih dejavnostih.
2. Za namene sistema EUROSUR lahko izmenjava informacij in sodelovanje z Irsko in Združenim kraljestvom potekata bodisi na podlagi dvostranskih ali večstranskih sporazumov med Irsko ali Združenim kraljestvom ter eno ali več sosednjimi državami članicami bodisi prek regionalnih mrež, ki temeljijo na teh sporazumih. Nacionalni koordinacijski centri držav članic so kontaktne točke za izmenjavo informacij z ustreznimi organi Irske in Združenega kraljestva v okviru sistema EUROSUR.
3. Sporazumi iz odstavka 2 se omejijo na izmenjavo naslednjih informacij med nacionalnim koordinacijskim centrom države članice ter ustreznim organom Irske ali Združenega kraljestva:
 - (a) informacij iz nacionalne slike razmer države članice, če so bile Agenciji posredovane za namene evropske slike razmer;
 - (b) informacij, ki sta jih zbrala Irska in Združeno kraljestvo ter so pomembne za namene evropske slike razmer;
 - (c) informacij iz člena 26(5).
4. Informacije, ki jih v okviru sistema EUROSUR zagotovi Agencija ali država članica, ki ni pogodbenica sporazuma iz odstavka 2, se ne delijo z Irsko in Združenim kraljestvom brez predhodne odobritve Agencije ali te države članice. Zavrnitev odobritve delitve informacij z Irsko in Združenim kraljestvom je za države članice in Agencijo zavezujoča.
5. Nadaljnji prenos ali drugo posredovanje informacij, izmenjanih na podlagi tega člena, tretjim državam ali tretjim osebam sta prepovedana.
6. Sporazumi iz odstavka 2 vsebujejo določbe o finančnih stroških, ki nastanejo zaradi sodelovanja Irske in Združenega kraljestva pri izvajanju teh sporazumov.
7. Podpora, ki jo zagotavlja Agencija v skladu s točkami 12, 13 in 15 člena 10(1), vključuje organizacijo operacij vračanja držav članic, v katerih sodeluje tudi Irska ali Združeno kraljestvo.
8. Uporaba te uredbe za meje Gibraltarja se začasno odloži do datuma, ko bo dosežen sporazum o področju uporabe ukrepov, ki zadevajo prehod oseb prek zunanjih meja.

PODODDELEK 2

SODELOVANJE S TRETJIMI DRŽAVAMI

Člen 72

Sodelovanje s tretjimi državami

1. V skladu s členom 3(g) države članice in Agencija sodelujejo s tretjimi državami za namene integrirane politike upravljanja meja in migracijske politike, vključno z vračanjem.

2. Na podlagi prednostnih nalog politike, določenih v skladu s členom 8(4), Agencija tretjim državam zagotovi tehnično in operativno pomoč v okviru politike zunanjega delovanja Unije, tudi glede varstva temeljnih pravic in načela nevračanja.
3. Agencija in države članice spoštujejo pravo Unije, vključno z normativi in standardi, ki so del pravnega reda Unije, tudi kadar sodelovanje s tretjimi državami poteka na ozemlju teh držav.

Člen 73

Sodelovanje držav članic s tretjimi državami

1. Države članice lahko za namene te uredbe še naprej sodelujejo na operativni ravni in izmenjujejo informacije z eno ali več tretjimi državami. Tovrstno sodelovanje in izmenjava informacij potekata na podlagi dvostranskih ali večstranskih sporazumov ali prek regionalnih mrež, vzpostavljenih na podlagi teh sporazumov.
2. Države članice pri sklepanju dvostranskih in večstranskih sporazumov iz odstavka 1 vključijo določbe o izmenjavi informacij in sodelovanju v okviru sistema EUROSUR v skladu s členom 76.
3. Sporazumi iz odstavka 1 so skladni s pravom Unije in mednarodnim pravom o temeljnih pravicah in mednarodni zaščiti, vključno z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, Konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin in Konvencijo o statusu beguncev, zlasti z načelom nevračanja. Države članice pri izvajanju takih sporazumov, tudi ob upoštevanju člena 8, stalno ocenjujejo in upoštevajo splošno stanje v tretji državi.

Člen 74

Sodelovanje Agencije s tretjimi državami

1. Agencija lahko sodeluje z organi tretjih držav, ki so pristojni za zadeve, zajete v tej uredbi, v obsegu, potrebnem za izvajanje njenih nalog.
2. Pri tem deluje v skladu s politiko zunanjega delovanja Unije, tudi pri varstvu temeljnih pravic in načelu nevračanja, ter s podporo delegacij Unije in misij in operacij SVOP, kjer je ustrezno, ter se usklajuje z njimi.
3. V okoliščinah, ki zahtevajo napotitev skupin za upravljanje meja in skupin za vračanje iz stalne enote evropske mejne in obalne straže v tretjo državo, v kateri bodo člani skupine izvajali izvršilne pristojnosti, Unija z zadevno tretjo državo sklene sporazum o statusu. Sporazum o statusu zajema vse vidike, potrebne za izvajanje teh ukrepov. Zlasti mora določati obseg operacije, civilno in kazensko odgovornost ter naloge in pooblastila članov skupin. Sporazum o statusu zagotavlja celovito spoštovanje temeljnih pravic med temi operacijami.
4. V skladu s členom 77(6) in kadar so na voljo, deluje tudi v okviru delovnih dogovorov, sklenjenih s temi organi v skladu s pravom in politiko Unije. Navedeni delovni dogovori določajo obseg, naravo in namen sodelovanja ter so povezani z upravljanjem operativnega sodelovanja in lahko vključujejo določbe o izmenjavi občutljivih netajnih podatkov in o sodelovanju v okviru sistema EUROSUR v skladu s členom 75(3). Vsi delovni dogovori za izmenjavo tajnih podatkov se sklenejo v skladu s členom 77(6). Agencija spoštuje pravo Unije, vključno z normativi in standardi, ki so del pravnega reda Unije.

5. Agencija prispeva k izvajanju mednarodnih sporazumov in nezavezujočih dogovorov o vračanju, sklenjenih med Unijo in tretjimi državami, v okviru politike zunanjega delovanja Unije in v zvezi z zadevami, ki jih zajema ta uredba.
6. Agencija lahko prejme sredstva Unije v skladu z določbami ustreznih instrumentov za podpiranje tretjih držav in v zvezi s tretjimi državami. V tretjih državah lahko začne in financira projekte tehnične pomoči v zvezi z zadevami, ki jih zajema ta uredba, in v skladu s finančnimi pravili, ki se uporabljajo za Agencijo.
7. Agencija obvesti Evropski parlament o dejavnostih, ki se izvajajo v skladu s tem členom.
8. V svoja letna poročila vključi oceno sodelovanja s tretjimi državami.

Člen 75

Tehnična in operativna pomoč, ki jo Agencija zagotovi tretjim državam

1. V skladu s členom 72(3) lahko Agencija v okoliščinah, ki zahtevajo okrepljeno tehnično in operativno pomoč, usklajuje operativno sodelovanje med državami članicami in tretjimi državami ter tretjim državam zagotovi operativno podporo v okviru evropskega integriranega upravljanja meja.
2. Agencija ima možnost izvajanja ukrepov na zunanjih mejah tretje države, ob soglasju navedene tretje države, vključno na ozemlju navedene tretje države.
3. Operacije se izvajajo na podlagi operativnega načrta, o katerem se dogovorita Agencija in zadevna tretja država. V primeru operacij, ki se izvajajo na skupni meji med tretjo državo in eno ali več državami članicami, morajo z operativnim načrtom soglašati države članice, ki mejijo na operativno območje. Operativni načrti lahko vključujejo določbe o izmenjavi informacij in sodelovanju v okviru sistema EUROSUR v skladu s členom 76. Brez poseganja v napotitev članov stalne enote evropske mejne in obalne straže v skladu s členi 55 do 58 je sodelovanje držav članic pri skupnih operacijah na ozemlju tretjih držav prostovoljno.
4. Agencija lahko zagotovi pomoč za dejavnosti tretjih držav na področju vračanja in zagotovi usklajevanje ali organizacijo operacij vračanja, med katerimi je več povratnikov iz te tretje države vrnjenih v drugo tretjo državo. Takšne operacije vračanja se lahko organizirajo s sodelovanjem ene ali več držav članic (v nadaljnjem besedilu: mešane operacije vračanja) ali kot nacionalne operacije vračanja, zlasti če to upravičujejo prioritete politike Unije na področju nedovoljene migracije. Sodelujoče države članice in Agencija zagotovijo spoštovanje temeljnih pravic in sorazmerno uporabo sredstev omejevanja med celotno operacijo odstranitve ter predvsem prisotnost nadzornikov prisilne vrnitve in spremljevalcev pri prisilni vrnitvi, ki jih zagotovi tretja država.

Člen 76

Izmenjava informacij s tretjimi državami v okviru sistema EUROSUR

1. Nacionalni koordinacijski centri držav članic in, kjer je ustrezno, Agencija so kontaktne točke za izmenjavo informacij in sodelovanje s tretjimi državami v okviru sistema EUROSUR.
2. Določbe o izmenjavi informacij v okviru sistema EUROSUR iz člena 72(2) podrobno določajo:

- (a) specifične slike razmer, ki se delijo s tretjimi državami;
 - (b) podatke tretjih držav, ki se lahko izmenjujejo v okviru evropske slik razmer, in postopke za izmenjavo teh podatkov;
 - (c) postopke in pogoje, po katerih se lahko organom tretjih držav zagotovijo storitve sistema EUROSUR za združevanje podatkov (EUROSUR Fusion);
 - (d) načine sodelovanja in izmenjave informacij z opazovalci iz tretjih držav za namene sistema EUROSUR.
3. Informacije, ki jih v okviru sistema EUROSUR zagotovi Agencija ali država članica, ki ni pogodbenica sporazuma iz odstavka 1 člena 73, se ne delijo s tretjo državo na podlagi navedenega sporazuma brez predhodne odobritve Agencije ali navedene države članice. Zavrnitev odobritve, kar zadeva delitev informacij z zadevno tretjo državo, je za države članice in Agencijo zavezujoča.

Člen 77

Vloga Komisije pri sodelovanju s tretjimi državami

1. Komisija se v skladu s členom 218(3) PDEU pogaja o sporazumu o statusu iz člena 74(3).
2. Komisija po posvetovanju z državami članicami in Agencijo pripravi vzorčne določbe za dvostranske in večstranske sporazume iz člena 71(2) in člena 73 za izmenjavo informacij v okviru sistema EUROSUR, kot so določene v členu 76(2).
Komisija po posvetovanju z Agencijo pripravi vzorec za delovne dogovore iz člena 74.
3. Zadevne države članice o obstoječih dvostranskih in večstranskih sporazumih iz člena 73(1) uradno obvestijo Komisijo, ki preveri, ali so njihove določbe skladne s to uredbo.
4. Pred sklenitvijo novega dvostranskega ali večstranskega sporazuma iz člena 73(1) zadevne države članice o tem uradno obvestijo Komisijo, ki preveri, ali so njegove določbe skladne s to uredbo, in o tem ustrezno obvesti državo članico.
5. Zadevna država članica po sklenitvi novega sporazuma o tem uradno obvesti Komisijo, ki o tem obvesti Evropski parlament, Svet in Agencijo.
6. Agencija pred sklenitvijo kakršnih koli delovnih dogovorov s tretjimi osebami ali tretjimi državami o tem uradno obvesti Komisijo, ki izda predhodno odobritev. Agencija po sklenitvi delovnih dogovorov o tem uradno obvesti Komisijo, ki o tem obvesti Evropski parlament in Svet.
7. Agencija Komisijo uradno obvesti o operativnih načrtih iz člena 75(3). Odločitev o napotitvi uradnikov za zvezo v tretje države v skladu s členom 78 je pogojena s predhodnim mnenjem Komisije. O teh dejavnostih se brez odlašanja in v celoti obvesti Evropski parlament.

Člen 78

Uradniki Agencije za zvezo v tretjih državah

1. Agencija lahko v tretje države napoti strokovnjake iz svojega statutarnega osebja kot uradnike za zvezo, ki jim mora biti pri opravljanju njihovih dolžnosti zagotovljena najboljša možna zaščita. Ti so del krajevnih ali regionalnih mrež za sodelovanje uradnikov za zvezo za priseljevanje in strokovnjakov za varnost, ki jih zagotovijo Unija in države članice, vključno z mrežo, vzpostavljeno v skladu z Uredbo (ES) št. 377/2004. Agencija lahko z odločitvijo upravnega odbora določi posebne profile uradnikov za zvezo, kot so uradniki za zvezo za vračanje, odvisno od operativnih potreb v zvezi z zadevno tretjo državo.
2. V okviru politike zunanjega delovanja Unije imajo pri napotitvi uradnikov za zvezo prednost tretje države, ki v skladu z analizo tveganja predstavljajo državo izvora ali državo tranzita v zvezi z nezakonitim priseljevanjem. Agencija lahko po načelu vzajemnosti sprejme uradnike za zvezo, ki jih napotijo te tretje države. Upravni odbor na predlog izvršnega direktorja vsako leto sprejme seznam prednostnih nalog. Napotitev uradnikov za zvezo potrdi upravni odbor na podlagi mnenja Komisije.
3. V skladu s pravom Unije in spoštovanjem temeljnih pravic so naloge uradnikov za zvezo, ki so uslužbenci Agencije, vzpostavitev in vzdrževanje stikov s pristojnimi organi tretje države, v katero so napoteni, da bi prispevali k preprečevanju in boju zoper nezakonito priseljevanje ter k vračanju oseb v postopku vračanja, vključno z zagotavljanjem tehnične pomoči pri identifikaciji državljanov tretjih držav in pridobitvi potovalnih dokumentov. Ti uradniki za zvezo se podrobno usklajujejo z delegacijami Unije in po potrebi z misijami in operacijami SVOP.

Člen 79

Opazovalci, ki sodelujejo pri dejavnostih Agencije

1. Agencija lahko ob soglasju zadevnih držav članic povabi opazovalce iz institucij, organov, uradov ali agencij Unije ali mednarodnih organizacij ter misij in operacij SVOP, da sodelujejo pri njenih dejavnostih, zlasti pri skupnih operacijah, pilotnih projektih, analizi tveganja in usposabljanju, če je njihova prisotnost v skladu s cilji teh dejavnosti ter lahko prispeva k izboljšanju sodelovanja in izmenjavi najboljših praks, ne da bi vplivala na splošno varnost teh dejavnosti. Opazovalci lahko sodelujejo pri analizi tveganja in usposabljanju samo na podlagi soglasja zadevnih držav članic. Kar zadeva skupne operacije in pilotne projekte, je sodelovanje opazovalcev mogoče samo ob soglasju države članice gostiteljice. Podrobna pravila o sodelovanju opazovalcev se vključijo v operativni načrt. Ti opazovalci se pred sodelovanjem pri dejavnostih Agencije udeležijo ustreznih usposabljanj, ki jih organizira Agencija.
2. Poleg tega lahko Agencija v dogovoru z zadevnimi državami članicami povabi opazovalce iz tretjih držav, da sodelujejo pri njenih dejavnostih na zunanjih mejah iz člena 37, operacijah vračanja iz člena 51, posredovanjih za vračanje iz člena 54 in usposabljanju iz člena 62, če je njihova prisotnost v skladu s cilji teh dejavnosti ter lahko prispeva k izboljšanju sodelovanja in izmenjavi najboljših praks, ne da bi vplivala na splošno varnost teh dejavnosti. Sodelovanje teh opazovalcev pri dejavnostih iz členov 37, 43, 51 in 62 je mogoče samo ob soglasju zadevnih držav članic, pri dejavnostih iz členov 37 in 54 pa samo ob soglasju države članice gostiteljice. Podrobna pravila o sodelovanju opazovalcev se vključijo v operativni

načrt. Ti opazovalci se pred sodelovanjem pri dejavnostih Agencije udeležijo ustreznih usposabljanj, ki jih organizira Agencija. Med sodelovanjem v teh dejavnostih morajo spoštovati kodekse ravnanja Agencije.

POGLAVJE III

Lažni in pravi dokumenti na spletu (FADO)

Člen 80

1. Agencija prevzame in upravlja sistem za lažne in prave dokumente na spletu (sistem FADO), ki je podatkovna zbirka, ki vsebuje informacije o pristnih potovalnih dokumentih in dokumentih za prebivanje, ki jih izdajo države članice, tretje države, teritorialne enote, mednarodne organizacije in drugi subjekti, subjekti mednarodnega prava, ter informacije o njihovih ponaredkih. Sistem FADO ne vsebuje osebnih podatkov.

Države članice podatke, ki so trenutno v sistemu FADO, pošljejo v novi sistem.

2. Komisija sprejme izvedbene akte v skladu s postopkom iz člena 117(2) z namenom:
 - (a) določitve tehničnih specifikacij sistema FADO v skladu z visokimi standardi;
 - (b) vzpostavitve postopkov za nadzor in preverjanje informacij, ki jih vsebuje sistem FADO.

POGLAVJE IV

Splošne določbe

ODDELEK 1

SPLOŠNA PRAVILA

Člen 81

Varstvo temeljnih pravic in strategija za temeljne pravice

1. Evropska mejna in obalna straža pri opravljanju svojih nalog iz te uredbe zagotovi varstvo temeljnih pravic v skladu z ustreznim pravom Unije, zlasti z Listino, ustreznim mednarodnim pravom, vključno z Ženevsko konvencijo o statusu beguncev iz leta 1951, njenim protokolom iz leta 1967 in obveznostmi v zvezi z dostopom do mednarodne zaščite, zlasti z načelom nevračanja.

Za ta namen Agencija pripravi, nadalje razvija in izvaja strategijo za temeljne pravice, vključno z učinkovitim mehanizmom za spremljanje spoštovanja temeljnih pravic pri vseh dejavnostih Agencije.

2. Evropska mejna in obalna straža pri opravljanju svojih nalog zagotovi, da se nobena oseba ne izkrca v državo, ki krši načelo nevračanja, prisili k vstopu vanjo, vodi ali kako drugače preda oziroma vrne organom take države, v kateri obstaja tveganje izгона ali vrnitve v drugo državo, ki krši navedeno načelo.
3. Evropska mejna in obalna straža pri opravljanju svojih nalog upošteva posebne potrebe otrok, mladoletnikov brez spremstva, invalidov, žrtev trgovine z ljudmi, oseb, ki potrebujejo zdravstveno oskrbo, oseb, ki potrebujejo mednarodno zaščito, oseb v stiski na morju in drugih oseb v posebej ranljivem položaju.

Pri vseh svojih dejavnostih evropska mejna in obalna straža posebno pozornost namenja otrokovim pravicam, da zagotovi spoštovanje koristi otroka.

4. Agencija pri opravljanju svojih nalog, odnosih z državami članicami in sodelovanju s tretjimi državami upošteva poročila posvetovalnega foruma iz člena 70 in uradnika za temeljne pravice.

Člen 82

Kodeks ravnanja

1. Agencija v sodelovanju s posvetovalnim forumom pripravi in nadalje razvija kodeks ravnanja, ki se uporablja za vse operacije v zvezi z nadzorom meje, ki jih usklajuje Agencija, in za vse osebe, ki sodelujejo v dejavnostih Agencije. Kodeks ravnanja določa postopke, ki so namenjeni zagotavljanju načel vladavine prava in spoštovanju temeljnih pravic, pri čemer je posebna pozornost namenjena ranljivim osebam, tudi otrokom, mladoletnikom brez spremstva in drugim osebam v ranljivem položaju ter osebam, ki zaprosijo za mednarodno zaščito.
2. Agencija v sodelovanju s posvetovalnim forumom vzpostavi in nadalje razvija kodeks ravnanja za vračanje oseb v postopku vračanja, pri čemer se ta kodeks uporablja med vsemi operacijami vračanja in posredovanji za vračanje, ki jih usklajuje ali organizira Agencija. Navedeni kodeks ravnanja vsebuje opis skupnih standardiziranih postopkov, da se poenostavi organizacija operacij vračanja in posredovanj za vračanje ter zagotovi vrnitev na human način in ob popolnem spoštovanju temeljnih pravic, zlasti načel človekovega dostojanstva, prepovedi mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja oziroma kaznovanja, pravice do svobode in varnosti ter pravice do varstva osebnih podatkov in do nediskriminacije.
3. V kodeksu ravnanja za vračanje je poseben poudarek namenjen obveznosti držav članic, da zagotovijo učinkovit sistem spremljanja prisilnega vračanja, kot je določeno v členu 8(6) Direktive 2008/115/ES, in strategiji za temeljne pravice.

Člen 83

Naloge in pooblastila članov skupin

1. Članom skupin, napotenih iz stalne enote Evropske mejne in obalne straže, se omogoči opravljanje vseh nalog in izvajanje vseh pooblastil v zvezi z nadzorom meje in vračanjem ter vseh nalog in pooblastil, potrebnih za uresničevanje ciljev Uredbe (EU) 2016/399 in Direktive 2008/115/ES.
2. Člani skupin opravljajo svoje naloge in izvajajo svoja pooblastila v skladu s pravom Unije in mednarodnim pravom, pri čemer upoštevajo temeljne pravice in nacionalno pravo države članice gostiteljice.
3. Brez poseganja v člen 94(1), kar zadeva statutarne osebe Agencije, lahko člani skupin opravljajo naloge in izvajajo pooblastila na splošno samo v skladu z navodili mejnih policistov ali osebja, ki opravlja naloge v zvezi z vračanjem v državi članici gostiteljici, in praviloma v njihovi navzočnosti. Država članica gostiteljica lahko člane skupin pooblasti, da delujejo v njenem imenu.
4. Člani napotenih skupin, sestavljenih iz statutarne operativne uslužbenice, ali skupin, napotenih po dolgotrajni dodelitvi iz države članice v Agencijo, nosijo pri opravljanju svojih nalog in izvrševanju svojih pooblastil, kadar je primerno, uniformo stalne enote evropske mejne in obalne straže. Člani skupin, napotenih iz

držav članic za kratkoročno obdobje, nosijo med opravljanjem nalog in izvajanjem pooblastil, kadar je primerno, lastne uniforme.

Vsi člani skupin na rokavu uniforme nosijo tudi vidno osebno identifikacijo in moder trak z oznakama Unije in Agencije, ki označujeta njihovo sodelovanje pri skupni operaciji, napotitvi podpornih skupin za upravljanje migracij, pilotnem projektu, hitrem posredovanju na mejah, operaciji vračanja ali posredovanju za vračanje. Da se omogoči identifikacija članov skupin s strani nacionalnih organov države članice gostiteljice, imajo prvi vedno pri sebi akreditacijsko listino, ki jo na zahtevo predložijo nacionalnim organom države članice gostiteljice.

Načrt in specifikacije za uniforme stalne enote evropske mejne in obalne straže se določijo z izvedbenim sklepom Komisije, sprejetim v skladu s postopkom pregleda iz člena 117(3).

5. Člani skupin lahko med opravljanjem svojih nalog in izvajanjem svojih pooblastil nosijo službeno orožje, strelivo in opremo.

Za osebje, ki je dodeljeno Agenciji, ne glede na to, ali za kratkoročno ali dolgoročno obdobje, se za nošenje in uporabo službenega orožja, streliva in opreme uporablja nacionalna zakonodaja matične države članice.

Za nošnjo in uporabo službenega orožja, streliva in opreme s strani statutarne operativnih uslužbencev Agencije se uporabljajo okvir in podrobna pravila, določeni v Prilogi V.

Vendar država članica gostiteljica lahko prepove nošnjo nekaterega službenega orožja, streliva in opreme, če njena zakonodaja to prepoveduje njenim lastnim mejnim policistom ali osebju, ki opravlja naloge v zvezi z vračanjem. Država članica gostiteljica pred napotitvijo članov skupin Agencijo obvesti o dovoljenem službenem orožju, strelivu in opremi ter o pogojih za njihovo uporabo. Agencija zagotovi dostopnost teh informacij državam članicam.

6. Člani skupin lahko med opravljanjem svojih nalog in izvajanjem svojih pooblastil uporabijo silo, vključno s službenim orožjem, strelivom in opremo, na podlagi soglasja matične države članice in države članice gostiteljice ali v primeru osebja Agencije na podlagi soglasja Agencije, v prisotnosti mejnih policistov države članice gostiteljice in v skladu z njenim nacionalnim pravom. Država članica lahko na podlagi soglasja matične države članice ali Agencije, kadar je primerno, člane skupin pooblasti, da uporabijo silo, kadar mejni policisti države članice gostiteljice niso prisotni.
7. Službeno orožje, strelivo in oprema se lahko uporabijo za zakonito samoobrambo in zakonito obrambo članov skupin ali drugih oseb v skladu z nacionalnim pravom države članice gostiteljice.
8. Za namene te uredbe država članica gostiteljica članom skupin dovoli vpogled v evropske zbirke podatkov, če je to potrebno za izpolnjevanje operativnih ciljev, določenih v operativnem načrtu o mejni kontroli, varovanju meje in vračanju. Države članice gostiteljice jim lahko tudi dovolijo vpogled v svoje nacionalne zbirke podatkov, kadar je to potrebno za isti namen. Države članice poskrbijo za to, da dejansko in učinkovito omogočijo dostop do takih zbirk podatkov. Člani skupin

imajo vpogled samo v tiste podatke, ki jih potrebujejo za opravljanje svojih nalog in izvajanje svojih pooblastil. Država članica gostiteljica pred napotitvijo članov skupin Agencijo obvesti o nacionalnih in evropskih zbirkah podatkov, katerih uporaba je dovoljena. Agencija zagotovi dostopnost teh informacij vsem državam članicam, ki sodelujejo pri napotitvi.

Navedeni vpogled se izvede v skladu s pravom Unije o varstvu podatkov in nacionalnim pravom o varstvu podatkov države članice gostiteljice.

9. O zavrnitvi vstopa v skladu s členom 14 Uredbe (EU) 2016/399 odločajo samo mejni policisti države članice gostiteljice ali člani skupin, če jih je država članica gostiteljica pooblastila, da delujejo v njenem imenu.

Člen 84

Akreditacijska listina

1. Agencija v sodelovanju z državo članico gostiteljico članom skupin izda listino v uradnem jeziku države članice gostiteljice in še enem uradnem jeziku institucij Unije zaradi njihove identifikacije in kot dokaz pravic imetnika, da opravlja naloge in izvaja pooblastila iz člena 83. Listina vključuje naslednje podatke posameznega člana skupin:
 - (a) ime in državljanstvo;
 - (b) položaj ali službeni naziv;
 - (c) nedavno digitalno fotografijo in
 - (d) naloge, ki jih lahko opravlja v času napotitve.
2. Listina se po končani skupni operaciji, prenehanju napotitve podpornih skupin za upravljanje migracij, zaključku pilotnega projekta, hitrega posredovanja na mejah, operacije vračanja ali posredovanja za vračanje, vrne Agenciji.

Člen 85

Civilna odgovornost

1. Brez poseganja v člen 94, kadar člani skupin delujejo v državi članici gostiteljici, je ta država članica v skladu s svojim nacionalnim pravom odgovorna za vso škodo, ki jo ti povzročijo pri izvajanju operacij.
2. Če je bila škoda povzročena zaradi hude malomarnosti ali namerne kršitve, lahko država članica gostiteljica od matične države članice zahteva povračilo zneska, ki ga je morala plačati žrtvam ali osebam, ki so do tega upravičene. Podobno, če škodo zaradi hude malomarnosti ali namerne kršitve povzročil uslužbenec Agencije, lahko država članica gostiteljica od Agencije zahteva povračilo zneska, ki ga je morala plačati žrtvam ali osebam, ki so do tega upravičene.
3. Brez poseganja v uveljavljanje svojih pravic do tretjih oseb se vsaka država zaveže, da od države članice gostiteljice ali druge države članice ne bo terjala povračila za škodo, ki jo je utrpela, razen v primerih hude malomarnosti ali namerne kršitve.
4. Države članice vse medsebojne spore v zvezi z izvajanjem odstavkov 2 in 3 tega člena, ki jih ne bodo mogle rešiti s pogajanjem, predložijo Sodišču Evropske unije v skladu s členom 273 PDEU.

5. Brez poseganja v uveljavljanje svojih pravic do tretjih oseb Agencija krije stroške v zvezi s škodo, povzročeno na njeni opremi med napotitvijo, razen v primerih hude malomarnosti ali namerne kršitve.

Člen 86

Kazenska odgovornost

Brez poseganja v člen 94, so člani skupin med izvajanjem skupne operacije, pilotnega projekta, napotitve v podporno skupino za upravljanje migracij, hitrim posredovanjem na mejah, operacijo vračanja ali posredovanjem za vračanje, obravnavani enako kot uradniki države članice gostiteljice v primeru storitve kaznivih dejanj proti njim ali če kaznivo dejanje storijo sami.

ODDELEK 2

OBDELAVA OSEBNIH PODATKOV S STRANI AGENCIJE

Člen 87

Splošna pravila o obdelavi osebnih podatkov s strani Agencije

1. Agencija pri obdelavi osebnih podatkov uporablja [Uredbo (ES) št. 45/2001].
2. Upravni odbor sprejme potrebne upravne ukrepe, na podlagi katerih Agencija uporablja [Uredbo (ES) št. 45/2001], vključno z ukrepi v zvezi z uradno osebo za varstvo podatkov v Agenciji.
3. Agencija lahko prenese osebne podatke organu tretje države ali mednarodni organizaciji v skladu z določbami [Uredbe (ES) št. 45/2001], če je tak prenos potreben za izvajanje nalog Agencije na področju dejavnosti vračanja. Če v okviru organiziranja dejavnosti vračanja država članica osebnih podatkov o osebah v postopku vračanja ne posreduje prevozniku, lahko to pod enakimi pogoji stori Agencija. Pri uporabi [člena 25(1)(c)] [Uredbe (ES) št. 45/2001] se [člen 19] Uredbe ne uporablja za obdelavo podatkov za namene vračanja s strani Agencije, dokler postopek vračanja državljana tretje države ni zaključen. Agencija lahko določi notranja pravila o omejitvi uporabe pravic iz [členov 17 in 18] [Uredbe (ES) št. 45/2011] za posamezne primere, če bi lahko izvajanje take pravice ogrozilo postopek vračanja.

Člen 88

Nameni obdelave osebnih podatkov

1. Agencija lahko osebne podatke obdela samo za naslednje namene:
 - (a) za opravljanje svojih nalog, ki vključujejo organizacijo in usklajevanje skupnih operacij, pilotnih projektov in hitrih posredovanj na mejah, ter v okviru podpornih skupin za upravljanje migracij v skladu s;
 - (b) za izvajanje nalog v podporo državam članicam in tretjim državam pri dejavnostih pred vračanjem in dejavnostih, povezanih z vračanjem, upravljanju sistemov za upravljanje vračanja ter usklajevanju ali organizaciji operacij

vračanja ter zagotavljanju tehnične in operativne pomoči državam članicam in tretjim državam v skladu s členom 49;

- (c) za omogočanje lažje izmenjave informacij z državami članicami, uradom EASO, Europolom ali Eurojustom v skladu s členom 89;
 - (d) za analizo tveganja, ki jo Agencija opravi v skladu s členom 30;
 - (e) za identifikacijo plovil in njihovo sledenje v okviru sistema EUROSUR v skladu s členom 90;
 - (f) za upravne naloge.
2. Država članica ali druga agencija Unije, ki Agenciji zagotavlja osebne podatke, določi namen ali namene, za katere se ti podatki obdelajo, kot je navedeno v odstavku 1. Agencija lahko te osebne podatke obdela za druge namene, ki tudi sodijo v odstavek 1, le, če jo za to pooblasti subjekt, ki je zagotovil osebne podatke.
3. Države članice in druge agencije Unije lahko ob posredovanju osebnih podatkov navedejo splošne ali posebne omejitve dostopa do navedenih podatkov ali njihove uporabe, vključno v zvezi z njihovim posredovanjem, izbrisom ali uničenjem. Če se potreba po takih omejitvah pojavi po posredovanju osebnih podatkov, o tem obvestijo Agencijo. Agencija upošteva take omejitve.

Člen 89

Obdelava osebnih podatkov, zbranih med skupnimi operacijami, pilotnimi projekti in hitrim posredovanjem na mejah ter s strani podpornih skupin za upravljanje migracij

1. Agencija obdela zgolj naslednje kategorije osebnih podatkov, ki jih zberejo in Agenciji posredujejo države članice, njeno osebje ali urad EASO, Europol ali Eurojust v okviru skupnih operacij, pilotnih projektov in hitrih posredovanj na mejah ter podporne skupine za upravljanje migracij:
- (a) osebne podatke o osebah, za katere pristojni organi držav članic in urad EASO, Europol ali Eurojust utemeljeno sumijo, da so vpletene v čezmejni kriminal, vključno s tihotapljenjem migrantov, trgovino z ljudmi ali terorizmom;
 - (b) osebne podatke o osebah, ki brez dovoljenja prečkajo zunanje meje in katerih podatke zberejo skupine Agencije, vključno med delovanjem v okviru podpornih skupin za upravljanje migracij;
 - (c) številke registrskih tablic, identifikacijske številke vozil, telefonske številke ali identifikacijske številke ladij, ki so povezane z osebami, omenjenimi v točkah (a) in (b), in ki so nujne za preiskovanje in analiziranje poti in metod, uporabljenih pri nezakonitem priseljevanju in čezmejnem kriminalu.
2. Agencija lahko osebne podatke iz odstavka 1 obdela v naslednjih primerih:
- (a) kadar je izmenjava podatkov z uradom EASO, Europolom ali Eurojustom nujna, da jih uporabijo v skladu s svojimi pooblastili in s členom 69;
 - (b) kadar je posredovanje podatkov organom ustreznih držav članic, ki so odgovorni za nadzor meje, migracije, azil ali vračanje, nujno za opravljanje njihovih nalog v skladu z nacionalno zakonodajo in zakonodajo Unije;

- (c) kadar je posredovanje organom zadevnih držav članic, tretjim državam vrnitve ali mednarodnim organizacijam nujno za namene identifikacije državljanov tretjih držav, pridobitve potnih dokumentov, omogočanje ali podpiranje vračanja;
 - (d) kadar so podatki potrebni za pripravo analiz tveganja;
 - (e) v posebnih primerih, kadar Agencija ugotovi, da osebne podatke, ki se obdelujejo pri izpolnjevanju njenih nalog, organi kazenskega pregona nujno potrebujejo za namene preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja ali pregona hudih kaznivih dejanj.
3. Osebni podatki se izbrišejo takoj, ko so bili posredovani uradu EASO, Europolu in Eurojustu ali pristojnim organom držav članic oziroma ko so bili uporabljeni za pripravo analiz tveganja. Obdobje hrambe v nobenem primeru ne presega 90 dni od datuma, ko so bili podatki zbrani. Rezultati analiz tveganja ne vsebujejo osebnih podatkov. Določbe tega odstavka se ne uporabljajo za podatke, ki se obdelujejo za namene izvajanja nalog v zvezi z vračanjem.

Člen 90

Obdelava osebnih podatkov v okviru sistema EUROSUR

1. Če nacionalna slika razmer zahteva obdelavo osebnih podatkov, se ti podatki obdelujejo v skladu z ustreznimi zakonodajo Unije in nacionalnimi predpisi o varstvu podatkov. Vsaka država članica imenuje organ, ki se šteje za upravljavca v skladu s členom 4(7) Uredbe (EU) 2016/679 in ki ima osrednjo pristojnost za obdelavo podatkov v tej državi članici. Vsaka država članica posreduje kontaktne podatke tega organa Komisiji.
2. Identifikacijske številke ladij in zrakoplovov so edini osebni podatki, ki se lahko obdelujejo v okviru evropske in specifičnih slik razmer.
3. Obseg vsake izmenjave osebnih podatkov s tretjimi državami v okviru sistema EUROSUR je strogo omejen na tisto, kar je nujno potrebno za namene te uredbe. Ta izmenjava poteka v skladu s Uredbo (EU) 2016/679 in ustreznimi nacionalnimi predpisi o varstvu podatkov.
4. Prepovedana je vsakršna izmenjava informacij na podlagi člena 73(2), člena 74(3) in člena 75(3), pri kateri se tretji državi posredujejo informacije, ki bi jih lahko uporabila za prepoznavanje oseb ali skupin oseb, katerih prošnje za dostop do mednarodne zaščite so v postopku obravnave ali za katere obstaja resno tveganje, da bodo žrtve mučenja, nečloveškega in ponižujočega ravnanja ali kaznovanja ali katere koli druge kršitve temeljnih pravic.
5. Nadaljnji prenos ali drugo posredovanje informacij, izmenjanih na podlagi člena 73(2), člena 74(3) in člena 75(3), tretjim državam ali tretjim osebam sta prepovedana.

Člen 91

Varnostna pravila na področju varovanja tajnih podatkov in občutljivih netajnih podatkov

1. Agencija sprejme lastna varnostna pravila na podlagi načel in pravil iz varnostnih predpisov Komisije za varovanje tajnih podatkov Evropske unije (EUCI) in

občutljivih netajnih podatkov, med drugim tudi določbe o izmenjavi takih podatkov s tretjimi državami ter o njihovi obdelavi in hrambi, kakor so določena v sklepih Komisije (EU, Euratom) 2015/443 in 2015/444. Vsak upravni dogovor o izmenjavi tajnih podatkov z zadevnimi organi tretje države ali, če takega dogovora ni, izredno *ad hoc* posredovanje tajnih podatkov EU tem organom mora predhodno odobriti Komisija.

2. Varnostna pravila sprejme upravni odbor po odobritvi Komisije.
3. Oznaka tajno ne pomeni, da informacij ni mogoče dati na voljo Evropskemu parlamentu. Prenos in ravnanje z informacijami in dokumenti, ki se posredujejo Evropskemu parlamentu v skladu s to uredbo, odobri Komisija.

ODDELEK 3

SPLOŠNI OKVIR IN ORGANIZACIJA AGENCIJE

Člen 92

Pravni status in sedež

1. Agencija je organ Unije. Je pravna oseba.
2. Agencija ima v vseh državah članicah kar najširšo pravno in poslovno sposobnost, ki jo pravnim osebam priznava notranje pravo. Zlasti lahko pridobiva premičnine in nepremičnine ali z njimi razpolaga ter je lahko stranka v sodnem postopku.
3. Agencija je pri izvajanju svojih tehničnih in operativnih pooblastil neodvisna.
4. Agencijo zastopa njen izvršni direktor.
5. Sedež Agencije je v Varšavi na Poljskem.

Člen 93

Sporazum o sedežu

1. Potrebne določbe glede nastanitve Agencije v državi članici, kjer ima Agencija sedež, in opreme, ki jo da na voljo navedena država članica, ter posebna pravila, ki se v navedeni državi članici uporabljajo za izvršnega direktorja, namestnikov izvršnega direktorja, člane upravnega odbora, osebje Agencije in njihove družinske člane, so določene v sporazumu o sedežu med Agencijo in državo članico, kjer ima Agencija sedež.
2. Sporazum o sedežu se sklene po tem, ko ga odobri upravni odbor.
3. Država članica, v kateri ima Agencija sedež, zagotovi najboljše možne pogoje za ustrezno delovanje Agencije, vključno z večjezičnim in evropsko usmerjenim izobraževanjem ter ustreznimi prometnimi povezavami.

Člen 94

Osebje

1. Za osebje Agencije se uporabljajo Kadrovski predpisi za uradnike Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: kadrovski predpisi) in Pogoji za zaposlitev drugih uslužbencev Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: pogoji za zaposlitev), določeni v Uredbi

Sveta (EGS, Euratom, ESPJ) št. 259/68⁴⁴, ter pravila, sprejeta v dogovoru med institucijami Unije, zato da se ti kadrovski predpisi in pogoji za zaposlitev Unije uporabijo za statutarne osebe.

2. Kraj zaposlitve se načeloma določi v državi članici, v kateri ima Agencija sedež.
3. Zaposleni, za katere se uporabljajo pogoji za zaposlitev, se načeloma na začetku zaposlijo za pet let. Njihove pogodbe se načeloma lahko podaljšajo samo enkrat, in sicer za največ pet let. Vsako naslednje podaljšanje je za nedoločen čas.
4. Upravni odbor lahko statutarim uslužbencem Agencije odobri mesečno razliko v plačilu. Ta razlika v plačilu se izračuna kot odstotek nadomestila za vsakega zadevnega uslužbenca. Ta odstotek ne presega razlike med 100 % in korekcijskim koeficientom, ki se uporablja v kraju zaposlitve, ter se redno preverja. Pred odobritvijo te ugodnosti se ustrezno upošteva skupno nadomestilo, ki ga prejmejo posamezni uslužbenci, vključno s povračili stroškov službenih potovanj.

Upravni odbor določi pravila za izvajanje tega odstavka s predhodno odobritvijo Komisije. Upravni odbor do leta 2024 ob predhodni odobritvi Komisije pregleda ta pravila.

5. Za namen izvajanja člena 32, člena 45 in člena 53(2) je lahko kot uradnik za usklajevanje ali uradnik za zvezo imenovan samo član osebja Agencije, za katerega veljajo kadrovski predpisi ali naslov II pogojev za zaposlitev. Za namen izvajanja člena 56 je lahko kot član skupine imenovan samo član osebja Agencije, za katerega veljajo kadrovski predpisi ali pogoji za zaposlitev.
6. Upravni odbor v skladu s členom 110(2) kadrovskih predpisov sprejme ustrezna izvedbena pravila za izvajanje kadrovskih predpisov in pogojev za zaposlitev v dogovoru s Komisijo;
7. Po predhodni odobritvi Komisije upravni odbor sprejme pravila v zvezi z operativnimi uslužbenci iz držav članic, ki bodo dodeljeni Agenciji v skladu s členom 57, in jih po potrebi posodablja. Te določbe upoštevajo dejstvo, da so operativni uslužbenci dodeljeni za to, da bodo napoteni kot člani skupin ter imeli naloge in pooblastila iz člena 83. Vanje se vključijo določbe o pogojih za napotitev. Kadar je to ustrezno, si upravni odbor prizadeva zagotoviti skladnost s pravili, ki se uporabljajo za povračilo stroškov službenih potovanj statutarnemu osebju.

Člen 95

Privilegiji in imunitete

Za Agencijo in njeno statutarne osebe se uporablja Protokol o privilegijih in imunitetah Evropske unije.

Člen 96

Odgovornost

1. Pogodbeno odgovornost Agencije določa pravo, ki se uporablja za zadevno pogodbo.

⁴⁴ UL L 56, 4.3.1968, str. 1, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (EU, Euratom) št. 1023/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2013 (UL L 287, 29.10.2013, str. 15).

2. Za odločitve na podlagi arbitražnih klavzul iz pogodb, ki jih sklene Agencija, je pristojno Sodišče Evropske unije.
3. Agencija v primeru nepogodbene odgovornosti nadomesti kakršno koli škodo, ki so jo povzročile njene službe ali njeno osebje pri opravljanju svojih dolžnosti, in sicer v skladu s splošnimi načeli, ki so skupna zakonodajam držav članic.
4. Za reševanje sporov v zvezi z nadomestilom škode iz odstavka 3 je pristojno Sodišče Evropske unije.
5. Osebno odgovornost osebja Agencije do slednje urejajo določbe iz kadrovskih predpisov in pogojev za zaposlitev, ki se zanje uporabljajo.

Člen 97

Upravna in vodstvena struktura Agencije

Upravno in vodstveno strukturo Agencije sestavljajo:

- (a) upravni odbor;
- (b) izvršni direktor;
- (c) namestniki izvršnega direktorja;
- (d) posvetovalni forum;
- (e) uradnik za temeljne pravice.

Člen 98

Naloge upravnega odbora

1. Upravni odbor je pristojen za sprejemanje strateških odločitev Agencije v skladu s to uredbo.
2. Upravni odbor:
 - (a) v skladu s členom 105 imenuje izvršnega direktorja na predlog Komisije;
 - (b) v skladu s členom 105 imenuje namestnike izvršnega direktorja na predlog Komisije;
 - (c) sprejme odločitev o ustanovitvi lokalnega urada ali podaljšanju njegovega delovanja v skladu s členom 60(6);
 - (d) v skladu s členom 33(1) in (9) sprejema odločitve o izvedbi ocene ranljivosti, pri tem se odločitve o ukrepih, ki so sprejete na podlagi člena 33(9), sprejmejo z dvotretjinsko večino članov, upravičenih do glasovanja;
 - (e) sprejema odločitve o seznamih obveznih informacij in podatkov, ki jih morajo z Agencijo izmenjati nacionalni organi, pristojni za upravljanje meja in vračanje, da se Agenciji omogoči opravljanje njenih nalog;
 - (f) v skladu s členom 30(1) sprejema odločitve o opredelitvi skupne celovite analize tveganja;

- (g) v skladu s členom 32(2) sprejema odločitve o naravi in pogojih napotitve uradnikov za zvezo v državah članicah;
- (h) v skladu s členom 8 5(5) sprejme tehnično in operativno strategijo za evropsko integrirano upravljanje meja;
- (i) v skladu s členom 55(4) sprejme odločitev o profilih in skupnem številu operativnih uslužbencev za upravljanje meja in migracije v stalni enoti evropske mejne in obalne straže;
- (j) sprejme letno poročilo o dejavnostih Agencije za preteklo leto in ga najpozneje do 1. julija posreduje Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji in Računskemu sodišču;
- (k) vsako leto do 30. novembra in po ustreznem upoštevanju mnenja Komisije z dvotretjinsko večino članov, ki imajo glasovalno pravico, sprejme enotni programski dokument, ki med drugim vsebuje večletno načrtovanje Agencije in njen delovni program za naslednje leto, ter ga posreduje Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji;
- (l) določi postopke, po katerih izvršni direktor sprejema odločitve glede tehničnih in operativnih nalog Agencije;
- (m) z dvotretjinsko večino članov, ki imajo glasovalno pravico, sprejme letni proračun Agencije in opravlja druge naloge v zvezi s proračunom Agencije v skladu z oddelkom 5 tega poglavja;
- (n) disciplinsko ukrepa zoper izvršnega direktorja in v dogovoru z izvršnim direktorjem zoper namestnike izvršnega direktorja;
- (o) sestavi svoj poslovnik;
- (p) določi organizacijsko strukturo Agencije in sprejme kadrovske politike Agencije;
- (q) sprejme strategijo za boj proti goljufijam, ki je sorazmerna s tveganjem goljufije, pri čemer upošteva stroške in koristi ukrepov, ki naj bi se izvajali;
- (r) sprejme notranja pravila za preprečevanje in upravljanje nasprotja interesov med njegovimi člani;
- (s) v skladu z odstavkom 8 izvaja pooblastila na področju osebja Agencije, ki jih kadrovske predpisi podeljujejo organu za imenovanje, pogoji za zaposlitev pa organu, pristojnemu za sklepanje pogodb o zaposlitvi (v nadaljnjem besedilu: pooblastila organa za imenovanje);
- (t) v skladu s členom 110(2) kadrovskih predpisov sprejme izvedbena pravila za izvajanje kadrovskih predpisov in pogojev za zaposlitev;
- (u) zagotovi ustrezno upoštevanje ugotovitev in priporočil, ki izhajajo iz notranjih ali zunanjih revizijskih poročil in ocen ter preiskav urada OLAF;

- (v) sprejme in redno posodablja načrte za obveščanje in razširjanje informacij iz drugega pododstavka člena 10(2);
- (w) v skladu s kadrovskimi predpisi in pogoji za zaposlitev imenuje računovodjo, ki je pri opravljanju svojih dolžnosti popolnoma neodvisen;
- (x) odloča o skupni metodologiji za oceno ranljivosti, vključno z objektivnimi merili, po katerih Agencija izvede ocene ranljivosti, ter o pogostosti takih ocen in načinu izvedbe posledičnih ocen ranljivosti;
- (y) odloča o poglobljeni oceni in spremljanju države članice iz člena 33(2);
- (z) imenuje uradnika za temeljne pravice v skladu s členom 107(1);
- (aa) odobri delovne dogovore s tretjimi državami;
- (bb) po predhodni odobritvi Komisije sprejme varnostna pravila Agencije o varovanju tajnih podatkov EU in občutljivih netajnih podatkov, kot so navedeni v členu 91;
- (cc) v skladu s kadrovskimi predpisi in pogoji za zaposlitev imenuje uradnika za varnost, ki je odgovoren za varnost znotraj Agencije, tudi za varovanje občutljivih in tajnih podatkov.

Letno poročilo o dejavnostih iz točke (j) se javno objavi.

3. Za predloge odločitev upravnega odbora iz odstavka 2 o izvajanju nekaterih dejavnosti Agencije na zunanjih mejah katere koli države članice ali v njihovi neposredni bližini se zahteva, da član upravnega odbora, ki zastopa navedeno državo članico, z glasovanjem potrdi njihovo sprejetje.
4. Upravni odbor lahko svetuje izvršnemu direktorju pri katerem koli vprašanju, ki je povezano z razvojem operativnega upravljanja zunanjih meja in vračanjem, vključno z dejavnostmi na področju raziskav.
5. Upravni odbor odloča o zahtevi Irske in/ali Združenega kraljestva za sodelovanje pri posebnih dejavnostih.
Upravni odbor odloča za vsak primer posebej z absolutno večino svojih članov, ki imajo glasovalno pravico. Upravni odbor v svoji odločitvi oceni, ali bi sodelovanje Irske in/ali Združenega kraljestva prispevalo k izpolnitvi zadevne dejavnosti. V odločitvi je določen finančni prispevek Irske in/ali Združenega kraljestva za dejavnost, za katero je bila vložena zahteva za sodelovanje.
6. Upravni odbor Evropskemu parlamentu in Svetu (v nadaljnjem besedilu: proračunski organ) letno posreduje vse informacije, povezane z rezultatom postopkov ocenjevanja, ki jih izvede Agencija.
7. Upravni odbor lahko ustanovi izvršni odbor, sestavljen iz največ štirih predstavnikov upravnega odbora, vključno s predsednikom, in predstavnika Komisije, ki bo upravnemu odboru in izvršnemu direktorju pomagal pri pripravi odločitev, programov in dejavnosti, ki jih sprejme upravni odbor, in ki bo po potrebi sprejel nekatere začasne nujne odločitve v imenu upravnega odbora. Izvršni odbor ne sprejema odločitev, za katere je v upravnem odboru potrebna dvotretjinska ali tričetrtinska večina. Upravni odbor lahko na izvršni odbor prenese nekatere jasno

opredeljene naloge, zlasti kadar to izboljša učinkovitost Agencije. Na izvršni odbor pa ne more prenesti nalog, povezanih z odločitvami, za katere je v upravnem odboru potrebna dvotretjinska ali tričetrtinska večina.

8. Upravni odbor v skladu s členom 110 kadrovskih predpisov ter na podlagi člena 2(1) kadrovskih predpisov in člena 6 pogojev za zaposlitev sprejme odločitev o prenosu ustreznih pooblastil pristojnega organa za imenovanje na izvršnega direktorja in opredelitvi pogojev, v skladu s katerimi se lahko ta prenos pooblastil začasno prekliče. Izvršni direktor je pooblaščen za nadaljnji prenos teh pooblastil.

Upravni odbor lahko zaradi izjemnih okoliščin s sprejetjem odločitve začasno prekine prenos pooblastil organa za imenovanje na izvršnega direktorja in njegov nadaljnji prenos pooblastil. Ta pooblastila lahko nato izvaja sam ali pa jih prenese na enega od svojih članov ali na člana osebja, ki ni izvršni direktor.

Člen 99

Sestava upravnega odbora

1. Brez poseganja v odstavek 3 sestavljajo upravni odbor po en predstavnik vsake države članice in dva predstavnika Komisije, ki imajo vsi glasovalno pravico. V ta namen vsaka država članica imenuje člana upravnega odbora in namestnika, ki bo člana zastopal v njegovi odsotnosti. Komisija imenuje dva člana in njuna namestnika. Mandat traja štiri leta. Lahko se podaljša.
2. Člani upravnega odbora so imenovani na podlagi njihove stopnje visoke ravni ustreznih izkušenj in strokovnega znanja na področju operativnega sodelovanja pri upravljanju meja in vračanju ter na podlagi ustreznih poslovodnih, upravnih in proračunskih spretnosti in znanj. Države članice in Komisija si prizadevajo za uravnoteženo zastopnost spolov v upravnem odboru.
3. Pri dejavnostih Agencije sodelujejo države, pridružene izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda. Vsaka ima v upravnem odboru enega predstavnika in enega namestnika. Uporabijo se ureditve, pripravljene v skladu z ustreznimi določbami njihovih pridružitvenih sporazumov, ki določajo vrsto in obseg sodelovanja teh držav pri delu Agencije ter podrobna pravila za njihovo sodelovanje, vključno z določbami o finančnih prispevkih in osebju.

Člen 100

Večletno načrtovanje in letni delovni programi

1. Upravni odbor vsako leto do 30. novembra sprejme končni programski dokument, ki med drugim vsebuje večletni program Agencije in njen letni program za naslednje leto, ki temelji na osnutku, ki ga predloži izvršni direktor in potrdi upravni odbor. Končni programski dokument se sprejme po pozitivnem mnenju Komisije, večletni program pa po posvetovanju z Evropskim parlamentom. Če se Agencija odloči, da ne bo upoštevala elementov mnenja Komisije, to podrobno utemelji. Upravni odbor navedeni dokument posreduje Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji.
2. Dokument iz odstavka 1 postane dokončen po dokončnem sprejetju splošnega proračuna. Po potrebi se ustrezno prilagodi.
3. V večletnem programu se določita splošni srednje in dolgoročni strateški program, vključno s cilji, pričakovanimi rezultati, kazalniki uspešnosti in načrtovanjem virov,

vključno z večletnim proračunom, osebjem in razvojem lastnih zmogljivosti Agencije. Opredelijo se strateška področja posredovanj in pojasni, kaj je treba storiti za doseg ciljev. Vanj se vključijo strategija za odnose s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami ter z njo povezani ukrepi.

4. Večletni program se izvede prek letnih delovnih programov in se, kadar je primerno, posodobi ob upoštevanju rezultatov ocenjevanja, izvedenega v skladu s členom 116. Ugotovitve teh ocenjevanj se po potrebi upoštevajo tudi v letnem delovnem programu za naslednje leto.
5. Letni delovni program vsebuje opis dejavnosti, ki se bodo financirale, vključno s podrobnimi cilji, pričakovanimi rezultati in kazalniki uspešnosti. Vsebuje tudi navedbo finančnih in človeških virov, dodeljenih za posamezno dejavnost, v skladu z načeli oblikovanja proračuna po dejavnostih in upravljanja po dejavnostih. Letni delovni program mora biti skladen z večletnim programom. V njem so jasno navedene naloge, ki so bile v primerjavi s predhodnim poslovnim letom dodane, spremenjene ali črtane.
6. Letni delovni program se sprejme v skladu z zakonodajnim programom Unije za ustrezna področja upravljanja zunanjih meja in vračanje.
7. Če se Agenciji po sprejetju letnega delovnega programa dodeli nova naloga, upravni odbor spremeni letni delovni program.
8. Vsaka bistvena sprememba letnega delovnega programa, zlasti sprememba, ki je posledica predodelitve proračunskih virov v višini nad 2 % letnega proračuna, se sprejme po enakem postopku, kot velja za sprejetje prvotnega letnega delovnega programa. Upravni odbor lahko na izvršnega direktorja prenese pooblastilo, da v letni delovni program vnese nebistvene spremembe.

Člen 101

Predsedovanje upravnem odboru

1. Upravni odbor med svojimi člani z glasovalno pravico izvoli predsednika in njegovega namestnika. Predsednika in njegovega namestnika z dvotretjinsko večino izvolijo člani upravnega odbora, ki imajo glasovalno pravico. Namestnik predsednika po uradni dolžnosti nadomešča predsednika, kadar ta ne more opravljati svojih dolžnosti.
2. Mandat predsednika in namestnika predsednika se izteče s prenehanjem njunega članstva v upravnem odboru. V skladu s to določbo mandat predsednika ali namestnika predsednika traja štiri leta. Mandat se lahko podaljša enkrat.

Člen 102

Seje upravnega odbora

1. Seje upravnega odbora skliče predsednik.
2. Izvršni direktor se udeleži razprav, vendar nima glasovalne pravice.
3. Upravni odbor ima vsaj dve redni seji na leto. Sestane se na pobudo predsednika, na zahtevo Komisije ali na zahtevo vsaj tretjine članov. Upravni odbor lahko po potrebi organizira skupne seje z upravnim odborom Agencije Evropske unije za azil in Europolom.
4. Irska je vabljen, da se udeleži sej upravnega odbora.

5. Združeno kraljestvo je vabljeno, da se udeleži sej upravnega odbora, ki bodo potekale pred datumom izstopa Združenega kraljestva iz Unije.
6. Predstavniki Agencije Evropske unije za azil in Europol so vabljeni, da se udeležijo sej upravnega odbora. Upravni odbor lahko povabi tudi predstavnika ustreznih institucij, organov, uradov in agencij Unije.
7. Upravni odbor lahko v skladu s svojim poslovnikom na seje kot opazovalca povabi kogar koli, čigar mnenje bi lahko bilo zanimivo.
8. Članom upravnega odbora lahko ob upoštevanju določb poslovnika pomagajo svetovalci ali strokovnjaki.
9. Sekretariat za upravni odbor zagotovi Agencija.

Člen 103

Glasovanje

1. Brez poseganja v člen 55(4), točke (3), (9) in (13) člena 98(2), člen 100(1) ter člen 105(2) in (4) upravni odbor odloča z absolutno večino članov, ki imajo glasovalno pravico.
2. Vsak član ima en glas. V odsotnosti člana je do glasovanja upravičen njegov namestnik. Izvršni direktor ne glasuje.
3. Poslovnik podrobneje določa način glasovanja. Vsebuje pogoje, po katerih en član lahko deluje v imenu drugega člana, in zahteve glede sklepčnosti.
4. Predstavniki držav, ki so pridružene izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda, imajo omejene glasovalne pravice, odvisno od dogovora, ki ga ima pridružena država. Da bi pridruženim državam omogočili uveljavljanje glasovalnih pravic, Agencija natančno opredeli dnevni red in določi točke, za katere je bila odobrena omejena glasovalna pravica.

Člen 104

Naloge in pooblastila izvršnega direktorja

1. Agencijo vodi njen izvršni direktor, ki je pri opravljanju svojih dolžnosti popolnoma neodvisen. Brez poseganja v ločene pristojnosti institucij Unije in upravnega odbora izvršni direktor ne sme zahtevati ali sprejemati nobenih navodil vlade ali drugega organa.
2. Evropski parlament ali Svet lahko izvršnega direktorja pozove, da poroča o opravljanju svojih nalog. To zajema poročanje o izvajanju in spremljanju strategije za temeljne pravice, letno poročilo o dejavnostih Agencije za preteklo leto, delovni program za naslednje leto in večletni program Agencije oziroma katero koli drugo vprašanje, povezano z dejavnostmi Agencije. Izvršni direktor poleg tega na zahtevo poda izjavo pred Evropskim parlamentom in mu redno poroča.
3. Izvršni direktor je pristojen za pripravo in izvedbo strateških odločitev, ki jih sprejme upravni odbor, ter za sprejemanje odločitev, povezanih z operativnimi dejavnostmi Agencije v skladu s to uredbo. Izvršni direktor ima naslednje naloge in pooblastila:
 - (a) predlaga, pripravi in izvede strateške odločitve, programe in dejavnosti, ki jih sprejme upravni odbor v okviru omejitev, določenih v tej uredbi, njenih izvedbenih pravilih in kateri koli veljavni zakonodaji;

- (b) sprejme potrebne ukrepe, vključno s sprejetjem notranjih upravnih navodil in objavo obvestil, da zagotovi tekoče upravljanje in delovanje Agencije v skladu s to uredbo;
- (c) vsako leto pripravi osnutek enotnega programskega dokumenta in ga predloži v potrditev upravnemu odboru, preden ga pred 31. januarjem pošlje institucijam;
- (d) vsako leto pripravi letno poročilo o dejavnostih Agencije in ga predloži upravnemu odboru;
- (e) pripravi osnutek poročila o načrtu prihodkov in odhodkov Agencije kot del enotnega programskega dokumenta v skladu s členom 111 in izvršuje proračun v skladu s členom 112;
- (f) prenaša svoja pooblastila na druge člane osebja Agencije ob upoštevanju pravil, ki jih je treba sprejeti v skladu s postopkom iz točke 15 člena 98(2);
- (g) sprejme priporočilo o ukrepih v skladu s členom 33(9), vključno s predlogi državam članicam, da začnejo in izvajajo skupne operacije, hitra posredovanja na mejah ali druge ukrepe iz člena 37(2);
- (h) oceni, potrdi in uskladi predloge držav članic glede skupnih operacij ali hitrih posredovanj na mejah v skladu s členom 38(3);
- (i) oceni, potrdi in uskladi zahteve držav članic glede skupnih operacij vračanja in posredovanj za vračanje v skladu s členoma 51 in 54;
- (j) zagotovi izvajanje operativnih načrtov iz členov 39 in 43 ter člena 54(4);
- (k) v sodelovanju z drugimi zadevnimi agencijami Unije in v skladu s členom 41(3) oceni zahtevo za pomoč podpornih skupin za upravljanje migracij, ki jo vloži država članica, ter izvede oceno njenih potreb;
- (l) zagotovi izvajanje sklepa Komisije iz člena 43(1);
- (m) umakne financiranje dejavnosti v skladu s členom 47;
- (n) oceni rezultate dejavnosti v skladu s členom 48;
- (o) v skladu s členom 64(5) določi minimalno število kosov tehnične opreme, ki je potrebno za zadostitev potreb Agencije, zlasti za izvajanje skupnih operacij, napotitev podpornih skupin za upravljanje migracij, izvajanje hitrih posredovanj na mejah, operacij vračanja in posredovanj za vračanje;
- (p) predlaga ustanovitev lokalnega urada ali podaljšanje njegovega delovanja v skladu s členom 60(6);
- (q) imenuje vodje lokalnih uradov v skladu s členom 60(4);
- (r) pripravi akcijski načrt na podlagi ugotovitev notranjih ali zunanjih revizijskih poročil in ocenjevanj ter preiskav urada OLAF in o napredku poročja Komisiji in upravnemu odboru dvakrat na leto;
- (s) ščiti finančne interese Unije z uporabo preventivnih ukrepov proti goljufijam, korupciji in vsem drugim nezakonitim dejavnostim, z učinkovitimi preverjanji

in, če se odkrijejo nepravilnosti, z izterjavo nepravilno izplačanih zneskov ter po potrebi naložitvijo učinkovitih, sorazmernih ter odvračilnih upravnih in denarnih kazni;

- (t) za Agencijo pripravi strategijo za boj proti goljufijam in jo predloži v odobritev upravnemu odboru.
- 4. Izvršni direktor je za svoje delo odgovoren upravnemu odboru.
- 5. Izvršni direktor je zakoniti zastopnik Agencije.

Člen 105

Imenovanje izvršnega direktorja in namestnikov izvršnega direktorja

1. Komisija predlaga najmanj tri kandidate za mesto izvršnega direktorja in za vsako mesto namestnika izvršnega direktorja na podlagi seznama, pripravljenega po objavi mesta v Uradnem listu Evropske unije in po potrebi v drugih tiskanih medijih ali na spletnih mestih.
2. Izvršnega direktorja imenuje upravni odbor na podlagi zaslug ter dokazanih visokih upravnih in vodstvenih sposobnosti, tudi na podlagi ustreznih poklicnih izkušenj, pridobljenih na visokem vodstvenem položaju na področju upravljanja zunanjih meja in vračanja, na podlagi predloga Komisije iz odstavka 1. Pred imenovanjem se kandidati, ki jih predlaga Komisija, povabijo v pristojni odbor ali odbore Evropskega parlamenta, da tam podajo izjavo in odgovarjajo na vprašanja njegovega ali njihovih članov.

Po tej izjavi Evropski parlament sprejme mnenje, v katerem izrazi svoje stališče in lahko navede prednostnega kandidata.

Upravni odbor imenuje izvršnega direktorja ob upoštevanju tega stališča. Upravni odbor odloča z dvotretjinsko večino vseh članov, ki imajo glasovalno pravico.

Če se odloči za imenovanje drugega kandidata kot tistega, ki ga je kot prednostnega navedel Evropski parlament, slednjega skupaj s Svetom v pisni obliki obvesti, kako je upošteval mnenje Evropskega parlamenta.

Izvršnega direktorja lahko na podlagi predloga Komisije razreši upravni odbor.

3. Izvršnemu direktorju pomagajo trije namestniki izvršnega direktorja. Vsakemu namestniku izvršnega direktorja se dodeli posebno področje odgovornosti. Če je izvršni direktor odsoten ali zadržan, ga nadomesti eden od njegovih namestnikov.
4. Namestnike izvršnega direktorja imenuje upravni odbor na podlagi zaslug ter ustreznih upravnih in vodstvenih sposobnosti, pa tudi ustreznih poklicnih izkušenj na področju upravljanja zunanjih meja in vračanja, in sicer na predloge Komisije iz odstavka 1 ter po posvetovanju z izvršnim direktorjem. Upravni odbor odloča z dvotretjinsko večino vseh članov, ki imajo glasovalno pravico.

Upravni odbor ima pooblastilo, da razreši namestnike izvršnega direktorja v skladu s postopkom iz prvega pododstavka.

5. Mandat izvršnega direktorja traja pet let. Do konca tega obdobja Komisija izvede oceno, v kateri upošteva ocenjevanje delovne uspešnosti izvršnega direktorja ter prihodnje naloge in izzive Agencije.

6. Upravni odbor lahko na predlog Komisije, ki upošteva oceno iz odstavka 5, izvršnemu direktorju enkrat podaljša mandat, in sicer za obdobje do pet let.
7. Mandat namestnika izvršnega direktorja traja pet let. Upravni odbor ga lahko enkrat podaljša za obdobje do pet let.
8. Izvršni direktor in njegovi namestniki so zaposleni kot začasni uslužbenci Agencije v skladu s členom 2(a) pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev.

Člen 106

Posvetovalni forum

1. Agencija ustanovi posvetovalni forum, ki izvršnemu direktorju in upravnemu odboru pomaga z neodvisnim svetovanjem v zadevah v zvezi s temeljnimi pravicami.
2. Agencija k sodelovanju v posvetovalnem forumu povabi urad EASO, Agencijo Evropske unije za temeljne pravice, Visokega komisarja Združenih narodov za begunce in druge ustrezne organizacije. Upravni odbor na predlog izvršnega direktorja odloči o sestavi in pogojih posredovanja podatkov posvetovalnemu forumu. Posvetovalni forum po posvetovanju z upravnim odborom in izvršnim direktorjem opredeli način svojega dela in oblikuje svoj program dela.
3. S posvetovalnim forumom se je treba posvetovati o nadaljnjem razvoju in izvajanju strategije za temeljne pravice, o vzpostavitvi pritožbenega mehanizma, o kodeksih ravnanja in skupnih osnovnih učnih načrtih.
4. Posvetovalni forum pripravi letno poročilo o svojih dejavnostih. Navedeno poročilo je na voljo javnosti.
5. Brez poseganja v naloge uradnika za temeljne pravice ima posvetovalni forum dejansko dostop do vseh informacij v zvezi s spoštovanjem temeljnih pravic, tudi tistih, ki jih pridobi med obiski skupnih operacij ali hitrega posredovanja na mejah, ki jih opravi na kraju samem na podlagi soglasja države članice gostiteljice, in na žariščnih območjih ali v nadzorovanih centrih ter med operacijami vračanja in posredovanji za vračanje.

Člen 107

Uradnik za temeljne pravice

1. Upravni odbor imenuje uradnika za temeljne pravice. Naloga tega uradnika je prispevati k strategiji temeljnih pravic, nadzorovati spoštovanje temeljnih pravic in spodbujati spoštovanje temeljnih pravic v Agenciji. Uradnik za temeljne pravice mora imeti potrebne kvalifikacije in izkušnje na področju temeljnih pravic.
2. Uradnik za temeljne pravice je pri opravljanju svojih dolžnosti neodvisen. Poroča neposredno upravnemu odboru in sodeluje s posvetovalnim forumom. Uradnik za temeljne pravice redno oddaja poročila in s tem prispeva k mehanizmu za spremljanje spoštovanja temeljnih pravic.
3. Z uradnikom za temeljne pravice se je treba posvetovati o operativnih načrtih, pripravljenih v skladu s členom 39, členom 43, členom 54(4) ter členom 75(3). Omogočiti mu je treba dostop do vseh informacij o spoštovanju temeljnih pravic pri vseh dejavnostih Agencije.

Člen 108
Pritožbeni mehanizem

1. Agencija v sodelovanju z uradnikom za temeljne pravice sprejme potrebne ukrepe za vzpostavitev pritožbenega mehanizma v skladu s tem členom, da se zagotovita spremljanje in spoštovanje temeljnih pravic pri vseh dejavnostih Agencije.
2. Vsak, ki ga neposredno prizadenejo ukrepi osebja, ki sodeluje v skupni operaciji, pilotnem projektu, pri hitrem posredovanju na mejah, pri napotitvi podporne skupine za upravljanje migracij, skupni operaciji vračanja ali pri posredovanju za vračanje, in ki meni, da so mu bile zaradi teh ukrepov kršene temeljne pravice, ali katera koli stran, ki zastopa tako osebo, lahko pri Agenciji vloži pisno pritožbo.
3. Dopustne so samo utemeljene pritožbe glede konkretnih kršitev temeljnih pravic.
4. Uradnik za temeljne pravice je odgovoren za obravnavo pritožb, ki jih prejme Agencija, v skladu s pravico do dobrega upravljanja. V ta namen uradnik za temeljne pravice preuči dopustnost pritožbe, evidentira dopustne pritožbe, pošlje vse evidentirane pritožbe izvršnemu direktorju, pošlje pritožbe o članih skupin matični državi članici, obvesti ustrezen pristojni organ ali telo za temeljne pravice v posamezni državi članici ter evidentira in zagotavlja nadaljnje spremljanje, ki ga izvede Agencija ali navedena država članica.
5. Če je pritožba sprejemljiva, so pritožniki v skladu s pravico do dobrega upravljanja obveščeni, da je bila pritožba evidentirana, da se je začel postopek ocenjevanja in da lahko odgovor pričakujejo takoj, ko bo na voljo. Če se pritožba posreduje nacionalnim organom ali telesom, prejme pritožnik njihove kontaktne podatke. Če pritožba ni dopustna, so pritožniki obveščeni o razlogih za to, pri čemer se jih po možnosti obvesti o dodatnih možnostih obravnave njihovih težav.
Odločitev je v pisni obliki in obrazložena.
6. Izvršni direktor v primeru evidentirane pritožbe o članu osebja Agencije na podlagi posvetovanja z uradnikom za temeljne pravice zagotovi ustrezno nadaljnje spremljanje, vključno z disciplinskimi ukrepi, kadar je to potrebno. V določenem roku poroča uradniku za temeljne pravice o ugotovitvah v zvezi s pritožbo in njenem nadaljnjem spremljanju, ki ga izvede Agencija, po potrebi vključno z disciplinskimi ukrepi.
Če se pritožba nanaša na vprašanja v zvezi z varstvom podatkov, izvršni direktor vključi tudi uradno osebo Agencije za varstvo podatkov. Uradnik za temeljne pravice in uradna oseba za varstvo podatkov pisno skleneta memorandum o soglasju, v katerem opredelita porazdelitev nalog in sodelovanje pri obravnavanju prejetih pritožb.
7. Matična država članica v primeru evidentirane pritožbe o članu skupine iz države članice gostiteljice ali članu skupine iz drugih sodelujočih držav članic, vključno z dodeljenim članom skupine ali dodeljenim nacionalnim strokovnjakom, zagotovi ustrezno nadaljnje spremljanje, tudi disciplinske ukrepe, kadar je to potrebno, ali druge ukrepe v skladu z nacionalnim pravom. Zadevna država članica v določenem roku po prejemu pritožbe in nato po potrebi v rednih intervalih poroča uradniku za temeljne pravice o ugotovitvah v zvezi s pritožbo in njenem nadaljnjem spremljanju. Agencija spremlja zadevo, če ne prejme poročila ustrezne države članice.

8. Če se ugotovi, da je član skupine kršil temeljne pravice ali obveznosti mednarodne zaščite, lahko Agencija zahteva, da država članica tega člana nemudoma odstrani iz dejavnosti Agencije ali iz stalne enote evropske mejne in obalne straže.
9. Uradnik za temeljne pravice poroča izvršnemu direktorju in upravnemu odboru o ugotovitvah Agencije in držav članic v zvezi s pritožbo in o njihovem nadaljnjem ukrepanju. Agencija v svoje letno poročilo vključi informacije o pritožbenem mehanizmu.
10. Uradnik za temeljne pravice v skladu z določbami iz odstavkov od 1 do 9 in po posvetovanju s posvetovalnim forumom pripravi standardni pritožbeni obrazec, v katerega se vnesejo podrobne in posebne informacije o domnevni kršitvi temeljnih pravic. Uradnik za temeljne pravice poleg tega pripravi vsa potrebna nadaljnja podrobna pravila. Uradnik za temeljne pravice navedeni obrazec in takšna nadaljnja podrobna pravila predloži izvršnemu direktorju in upravnemu odboru.

Agencija zagotovi, da so informacije o možnosti in postopku za pritožbe zlahka dostopne tudi za ranljive osebe. Standardni pritožbeni obrazec je tekom vseh dejavnosti Agencije na voljo na spletnem mestu Agencije in v tiskani obliki, v jezikih, ki jih državljani tretjih držav razumejo ali za katere se upravičeno domneva, da jih razumejo. Uradnik za temeljne pravice obravnava tudi pritožbe, ki niso vložene na standardnem pritožbenem obrazcu.

11. Agencija, vključno z uradnikom za temeljne pravice, vse osebne podatke v pritožbi obravnava in obdelava v skladu z [Uredbo (ES) št. 45/2001], države članice pa v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 in Direktivo (EU) 2016/680.

Kadar pritožnik vloži pritožbo, se zanj šteje, da se strinja s tem, da Agencija in uradnik za temeljne pravice obdelata njegove osebne podatke v smislu točke (d) člena 5 Uredbe (ES) št. 45/2001].

Da se zaščitijo interesi pritožnikov, jih uradnik za temeljne pravice obravnava zaupno v skladu z nacionalnim pravom in pravom Unije, razen če se pritožnik izrecno odpove svoji pravici do zaupnosti. Kadar se pritožniki odpovejo pravici do zaupnosti, se zanje šteje, da se strinjajo, da uradnik za temeljne pravice ali Agencija po potrebi razkrije njihovo identiteto pristojnim organom ali telesom v zvezi z zadevo iz pritožbe.

Člen 109

Jezikovna ureditev

1. Za Agencijo se uporabljajo določbe iz Uredbe št. 1⁴⁵.
2. Brez poseganja v odločitve, sprejete na podlagi člena 342 PDEU, se letno poročilo o dejavnostih in delovni program iz točk (10) in (11) člena 98(2) pripravita v vseh uradnih jezikih Unije.
3. Prevajalske storitve, potrebne za delovanje Agencije, zagotavlja Prevajalski center za organe Evropske unije.

⁴⁵ Uredba št. 1 z dne 15. aprila 1958 o določitvi jezikov, ki se uporabljajo v Evropski gospodarski skupnosti (UL 17, 6.10.1958, str. 385).

Člen 110

Preglednost in obveščanje

1. Agencija pri obravnavi vlog za dostop do dokumentov, ki jih ima, upošteva Uredbo (ES) št. 1049/2001.
2. Agencija o zadevah s področja svojih nalog obvešča na lastno pobudo. Objavi ustrezne informacije, vključno z letnim poročilom o dejavnostih iz točke (10) člena 98(2), in zlasti javnosti in vsem zainteresiranim stranem brez poseganja v člen 91 zagotovi hiter dostop do objektivnih, celovitih, zanesljivih in razumljivih informacij o svojem delu. To stori tako, da ne razkrije operativnih informacij, ki bi ogrozile dosego cilja operacij, če bi bile objavljene.
3. Upravni odbor določi praktično ureditev za uporabo odstavkov 1 in 2.
4. Vse pravne ali fizične osebe se lahko s pisno korespondenco obrnejo na Agencijo v katerem koli uradnem jeziku Unije. Navedene osebe imajo pravico do odgovora v istem jeziku.
5. Na odločitve, ki jih Agencija sprejme v skladu s členom 8 Uredbe (ES) št. 1049/2001, je možna pritožba pri Evropskem varuhu človekovih pravic, ali tožba pred Sodiščem Evropske unije pod pogoji, določenimi v členih 228 in 263 PDEU.

ODDELEK 5

FINANČNE ZAHTEVE

Člen 111

Proračun

1. Brez poseganja v druge vrste prihodkov so prihodki Agencije:
 - (a) prispevek Unije, predviden iz splošnega proračuna Evropske unije (oddelek o Komisiji);
 - (b) prispevek držav, pridruženih izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda, kot je opredeljeno v ustreznih ureditvah, ki določajo njihov finančni prispevek;
 - (c) sredstva Unije, in sicer v obliki sporazumov o prispevku ali *ad hoc* dodelitev nepovratnih sredstev v skladu s finančnimi pravili Agencije iz člena 115 ter določbami ustreznih instrumentov, ki podpirajo politike Unije;
 - (d) nadomestila za opravljene storitve;
 - (e) vsi prostovoljni prispevki držav članic.
2. Odhodki Agencije obsegajo upravne stroške, stroške za infrastrukturo in poslovanje ter stroške povezane z osebjem.
3. Izvršni direktor vsako leto pripravi osnutek poročila o načrtu prihodkov in odhodkov Agencije za naslednje poslovno leto, ki vsebuje kadrovske načrt, ter ga pošlje upravnemu odboru.
4. Prihodki in odhodki so uravnoteženi.

5. Upravni odbor na podlagi osnutka poročila o načrtu, ki ga pripravi izvršni direktor, sprejme začasni osnutek načrta prihodkov in odhodkov Agencije, vključno z začasnim kadrovskim načrtom. Upravni odbor ju kot del osnutka enotnega programskega dokumenta do 31. januarja vsako leto pošlje Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji.
6. Upravni odbor pošlje Komisiji končni osnutek načrta prihodkov in odhodkov Agencije, vključno z osnutkom kadrovskega načrta, kateremu je priložen osnutek delovnega programa, do 31. marca vsako leto.
7. Komisija pošlje proračunskemu organu načrt skupaj s predlogom proračuna Evropske unije.
8. Na podlagi načrta Komisija v predlog splošnega proračuna Evropske unije vključi načrte, ki se ji zdijo potrebni za kadrovski načrt, in znesek prispevka, ki bremeni splošni proračun, ter ga predloži proračunskemu organu v skladu s členoma 313 in 314 PDEU.
9. Proračunski organ odobri Agenciji sredstva za prispevek.
10. Proračunski organ sprejme kadrovski načrt za Agencijo.
11. Upravni odbor sprejme proračun Agencije. Ta je dokončen, ko je dokončno sprejet splošni proračun Evropske unije. Po potrebi se proračun Agencije ustrezno prilagodi.
12. Za vse spremembe proračuna, vključno s kadrovskim načrtom, se uporabi isti postopek.
13. Za vsak gradbeni projekt, ki bi lahko imel znatne posledice za proračun Agencije, se uporabljajo določbe Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 1271/2013⁴⁶.
14. Proračun Agencije, ki ga sprejme upravni odbor, zaradi financiranja napotitve hitrih posredovanj na mejah in posredovanj za vračanje vključuje finančno operativno rezervo, ki znaša najmanj 2 % dodelitve, predvidene skupno za operativne dejavnosti na zunanjih mejah in operativne dejavnosti na področju vračanja. Po koncu vsakega meseca se lahko izvršni direktor odloči, da bo prerazporedil znesek, ki ustreza eni dvanajstini odobrenih proračunskih sredstev rezerve, drugim operativnim dejavnostim Agencije. V takem primeru izvršni direktor obvesti upravni odbor.
15. Proračunske obveznosti za dejavnosti, ki trajajo več kot eno proračunsko leto, se lahko razčlenijo v letne obroke preko več let.

Člen 112

Izvrševanje in nadzor proračuna

1. Proračun Agencije izvršuje izvršni direktor.
2. Računovodja Agencije pošlje začasne računovodske izkaze za poslovno leto N do 1. marca poslovnega leta N + 1 računovodji Komisije in Računskemu sodišču. Računovodja Komisije konsolidira začasne računovodske izkaze institucij in

⁴⁶ Delegirana uredba Komisije (EU) št. 1271/2013 z dne 30. septembra 2013 o okvirni finančni uredbi za organe iz člena 208 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 7.12.2013, str. 42).

decentraliziranih organov v skladu s členom 147 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁷.

3. Agencija pošlje poročilo o upravljanju proračuna in finančnem poslovanju za leto N do 31. marca leta N + 1 Evropskemu parlamentu, Svetu in Računskemu sodišču.
4. Računovodja Komisije pošlje začasne računovodske izkaze Agencije za leto N, konsolidirane z računovodskimi izkazi Komisije, do 31. marca leta N + 1 Računskemu sodišču.
5. Izvršni direktor po prejemu opažanj Računskega sodišča glede začasnih računovodskih izkazov Agencije za leto N v skladu s členom 148 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 na svojo odgovornost sestavi končne računovodske izkaze Agencije in jih pošlje v presojo upravnemu odboru.
6. Upravni odbor predloži mnenje o končnih računovodskih izkazih Agencije za leto N.
7. Izvršni direktor do 1. julija leta N + 1 pošlje končne računovodske izkaze skupaj z mnenjem upravnega odbora Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji in Računskemu sodišču.
8. Končni računovodski izkazi za leto N se objavijo v Uradnem listu Evropske unije do 15. novembra leta N + 1.
9. Izvršni direktor do 30. septembra leta N + 1 pošlje Računskemu sodišču odgovor na njegova opažanja. Ta odgovor pošlje tudi upravnemu odboru.
10. Izvršni direktor predloži Evropskemu parlamentu na njegovo zahtevo vse informacije, potrebne za nemoteno izvajanje postopka razrešnice za leto N v skladu s členom 165(3) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012.
11. Na priporočilo Sveta, ki odloča s kvalificirano večino, da Evropski parlament do 15. maja leta N + 2 izvršnemu direktorju razrešnico v zvezi z izvrševanjem proračuna za leto N.

Člen 113

Boj proti goljufijam

1. Za boj proti goljufijam, korupciji in drugim nezakonitim dejanjem se brez omejitev uporabljajo določbe Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013. Agencija pristopi k Medinstitucionalnemu sporazumu z dne 25. maja 1999 o notranjih preiskavah Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF) in brez odlašanja sprejme ustrezne določbe, ki se uporabljajo za vse zaposlene Agencije, pri čemer uporabi predlogo, določeno v Prilogi k navedenemu sporazumu.
2. Računsko sodišče lahko pri vseh upravičencih do nepovratnih sredstev, izvajalcih in podizvajalcih, ki so od Agencije prejeli sredstva Unije, opravi revizije na podlagi dokumentacije in inšpekcije na kraju samem.
3. Urad OLAF lahko v skladu z določbami in postopki iz Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 in Uredbe Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96⁴⁸ izvaja preiskave ter

⁴⁷ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2008 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

preglede in inšpekcije na kraju samem, da ugotovi, ali je v povezavi s sporazumom ali sklepom o dodelitvi nepovratnih sredstev ali pogodbo, ki jih financira Agencija, prišlo do goljufije, korupcije ali drugega nezakonitega dejanja, ki škodi finančnim interesom Unije.

4. V skladu z Uredbo (EU) 2017/1939 lahko Evropsko javno tožilstvo (v nadaljnjem besedilu: EJT) preiskuje in preganja goljufije ter druga nezakonita ravnanja, ki škodijo finančnim interesom Unije, kot je določeno v Direktivi (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta.
5. Brez poseganja v odstavke 1, 2, 3 in 4 delovni dogovori s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, pogodbe ter sporazumi in skepi o dodelitvi nepovratnih sredstev Agencije vsebujejo določbe, ki Računsko sodišče, Evropsko javno tožilstvo in urad OLAF izrecno pooblaščajajo za izvajanje takšnih revizij in preiskav v skladu z njihovimi pristojnostmi.

Člen 114

Preprečevanje nasprotja interesov

Agencija sprejme notranja pravila, s katerimi od članov svojih organov in svojega osebja zahteva, da se v času zaposlitve ali mandata izogibajo vsem situacijam, ki bi lahko povzročile nasprotje interesov, in da o takšnih situacijah poročajo.

Člen 115

Finančna določba

Finančna pravila, ki se uporabljajo za Agencijo, sprejme upravni odbor po posvetovanju s Komisijo. Pravila ne odstopajo od Delegirane uredbe (EU) št. 1271/2013, razen če je tako odstopanje posebej potrebno za delovanje Agencije in je Komisija dala predhodno soglasje. V tem okviru upravni odbor sprejme posebna finančna pravila, ki se uporabljajo za dejavnosti Agencije pri sodelovanju s tretjimi državami na področju vračanja.

POGLAVJE IV

Končne določbe

Člen 116

Ocenjevanje

1. Komisija do [31. maja 2023] in nato vsaka štiri leta oceni izvajanje te uredbe. Pri tem zlasti oceni:
 - (a) rezultate, ki jih je dosegla Agencija v zvezi s cilji, pooblastili in nalogami;
 - (b) učinek, učinkovitost in uspešnost delovanja Agencije ter njen način dela v zvezi s cilji, pooblastili in nalogami;
 - (c) izvajanje evropskega sodelovanja v okviru funkcij obalne straže;

⁴⁸ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

- (d) morebitno potrebo po spremembi pooblastil Agencije;
- (e) finančne posledice takšnih sprememb.

V ocenjevanju je zajeta tudi posebna analiza o tem, kako je bila pri uporabi te uredbe upoštevana Listina in drugo ustrezno pravo Unije.

2. Komisija poročilo o ocenjevanju skupaj s svojimi sklepi o njem pošlje Evropskemu parlamentu, Svetu in upravnemu odboru. Upravni odbor lahko Komisiji predloži priporočila za spremembe te uredbe. Poročilo o ocenjevanju in sklepi o njem se objavijo. Države članice in Agencija Komisiji zagotovijo informacije, potrebne za pripravo osnutka tega poročila.
3. Agencija do 1. decembra 2021 in nato vsaki dve leti Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o delovanju sistema EUROSUR.
Države članice Agenciji zagotovijo informacije, potrebne za pripravo tega poročila.
4. Komisija v okviru ocenjevanja iz odstavka 1 zagotovi celovito oceno sistema EUROSUR, po potrebi skupaj z ustreznimi predlogi za izboljšanje njegovega delovanja.
Države članice in Agencija Komisiji zagotovijo informacije, potrebne za pripravo ocene iz odstavka 3.

Člen 117

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor (v nadaljnjem besedilu: odbor za evropsko mejno in obalno stražo). Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
Komisiji pri ukrepih iz člena 80(2) pomaga „Odbor iz člena 6“, ustanovljen z Uredbo (ES) št. 1606/2002.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.
3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.
4. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 8 Uredbe (EU) št. 182/2011 v povezavi s členom 5 Uredbe.

Člen 118

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 8(4) se prenese na Komisijo za nedoločen čas od [datuma začetka veljavnosti te uredbe].
3. Pooblastilo iz člena 8(4) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 8(4), začne veljati samo, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta se navedeni rok podaljša za dva meseca.

Člen 119 **Razveljavitve**

1. Uredba (EU) št. 1052/2013 se razveljavi.
2. Uredba (EU) 2016/1624 se razveljavi z izjemo členov 20, 30 in 31, ki se razveljavijo z učinkom od 1. januarja 2020.
3. Skupni ukrep 98/700/PNZ se razveljavi z datumom začetka učinkovitega izvajanja sistema iz člena 80, ki se določi z izvedbenim aktom, sprejetim v skladu s postopki iz člena 117.
4. Sklicevanja na razveljavljene akte se štejejo za sklicevanja na to uredbo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge VI.

Člen 120 **Začetek veljavnosti in uporaba**

1. Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
2. Člen 12(4), člen 71 in člen 98(5), kolikor se nanašajo na sodelovanje z Združenim kraljestvom, se uporabljajo do datuma izstopa Združenega kraljestva iz Unije ali v primeru začetka veljavnosti sporazuma med Unijo in Združenim kraljestvom na podlagi člena 50 Pogodbe o Evropski uniji do konca prehodnega obdobja, določenega v tem sporazumu.
3. Z odstopanjem upravni odbor v letu 2019 odločitve iz člena 55(4) in člena 64(6) sprejme v šestih tednih od začetka veljavnosti Uredbe.
4. Z odstopanjem države članice v letu 2019 imenovanja iz člena 57(4) in člena 58(1) izvedejo v 12 tednih od začetka veljavnosti Uredbe.
5. Napotitve v skladu s členi 55 do 58 se izvajajo od 1. januarja 2020.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbama.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

Predlog uredbe o evropski mejni in obalni straži in razveljavitvi Skupnega ukrepa Sveta št. 98/700/PNZ, Uredbe (EU) št. 1052/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe (EU) 2016/1624 Evropskega parlamenta in Sveta

Zadevna področja (*programski sklop*)

Področje: Migracije in notranje zadeve

Dejavnost: Varnost in varstvo svoboščin

Trenutno razdelek 3a, naslov 18 – Notranje zadeve

1.2. Vrsta predloga/pobude

☐ Predlog/pobuda se nanaša na **nov ukrep**.

☐ Predlog/pobuda se nanaša na **nov ukrep na podlagi pilotnega projekta/pripravljalnega ukrepa**⁴⁹.

☒ Predlog/pobuda se nanaša na **podaljšanje obstoječega ukrepa**.

☒ Predlog/pobuda se nanaša na **obstoječ ukrep, preusmerjen v nov ukrep**.

⁴⁹ Po členu 54(2)(a) oz. (b) finančne uredbe.

1.2.1.

1.3. Utemeljitev predloga/pobude

1.3.1. *Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno*

Kratkoročno se od Evropske agencije za mejno in obalno stražo pričakuje, da bo še naprej izvajala glavne dejavnosti v zvezi z upravljanjem zunanjih meja in vrnitvijo, vključno s sistemom EUROSUR, na enak način kot doslej. Proračun Agencije, vključno s prispevkom EU in prispevki pridruženih schengenskih držav, bi za nadaljevanje vseh dejavnosti v okviru sedanjih pooblastil Agencije znašal 637,6 milijona EUR za leti 2019 in 2020 v veljavnem večletnem finančnem okviru, v skladu s predlogom Komisije pa 2,47 milijarde EUR v naslednjem večletnem finančnem okviru. Potrebni skupni finančni viri in potrebe po uslužbencih so skladni z ocenami finančnih posledic zakonodajnih predlogov, priloženih predlogom Komisije za uredbo o EVROPSKI MEJNI IN OBALNI STRAŽI, uredbo o sistemu ETIAS in uredbo o interoperabilnosti. Namena tega predloga sta reforma evropske mejne in obalne straže z vzpostavitvijo novih zmogljivosti Agencije, zlasti z ustanovitvijo stalne enote evropske mejne in obalne straže ter nakupom lastne opreme Agencije, ter ustrezno obravnavanje drugih novih ali posodobljenih nalog. V ta namen je treba proračunu Agencije za leti 2019 in 2020 v sklopu veljavnega večletnega finančnega okvira dodati znesek v višini 577,5 milijona EUR, kar lahko zahteva uporabo posebnih instrumentov. Za obdobje 2021–2027 bo skupaj potrebnih 9,37 milijarde EUR za kritje vseh novih in posodobljenih nalog ter funkcij.

Na splošno bi skupni stroški za obstoječa in prihodnja pooblastila znašali 1,22 milijarde EUR za obdobje 2019–2020 in 11,27 milijarde EUR za obdobje 2021–2027.

Glavne elemente predloga je v smislu vsebine in časovnega razporeda mogoče povzeti, kot sledi:

Ustanovitev stalne enote evropske mejne in obalne straže z 10 000 operativnimi uslužbenci:

- Operativni uslužbenci stalne enote evropske mejne in obalne straže pomenijo mejne policiste, spremljevalce pri vračanju, specialiste za vračanje in druge ustrezne uslužbence, ki so zaposleni v Evropski agenciji za mejno in obalno stražo, ki jih Agenciji dodelijo države članice ali ki jih države članice kratkoročno dodelijo kot člane skupin za upravljanje meja, podpornih skupin za upravljanje migracij ali skupin za vračanje, ki imajo izvršilna pooblastila. Stalna enota EVROPSKE MEJNE IN OBALNE STRAŽE bo sestavljena iz treh kategorij operativnih uslužbencev, kar bo pomenilo naslednje stroške.

- Kategorija 1 (uslužbenci Agencije): statutarni uslužbenci bodo bistven element stalne enote EVROPSKE MEJNE IN OBALNE STRAŽE. Število operativnih uslužbencev Agencije v stalni enoti naj bi se s 750 leta 2019 povečalo na 3 000 do leta 2025. Deleža začasnih in pogodbenih uslužbencev bosta znašala po 50 % vsak. Ustrezni stroški za uslužbence so bili izračunani na podlagi standardnih enot (tj. 143 000,00 EUR na ZU/leto in 74 000 EUR na PU/leto). V predlogu so za kategorijo 1 predvideni stroški napotitve, ki so bili izračunani ob predpostavki, da bodo vsi operativni uslužbenci Agencije praktično stalno napoteni na operativna območja. Izračun stroškov napotitve temelji na približku dnevnih tarif, ki jih trenutno uporablja Agencija (povprečno 200 EUR na dan) in ki se zaradi dolgotrajne narave takšnih napotitev zmanjšajo za 40 %. Uslužbenci v okviru te kategorije bodo lahko

delovali kot člani skupin, napotenih iz stalne enote EVROPSKE MEJNE IN OBALNE STRAŽE za opravljanje nalog nadzora meje in vračanja, vključno s tistimi, ki zahtevajo izvršilna pooblastila. Glede na to specifičnost operativnih uslužbencev Agencije bi se morali vsi novi uslužbenci udeležiti celovitega začetnega usposabljanja za opravljanje nadzora meje ali postopkov vračanja, ki bi trajalo približno 6 mesecev in znašalo približno 40 000 EUR na osebo. Nato bi bilo za operativne uslužbence Agencije vsako leto potrebno specializirano ali osvežitveno usposabljanje s približnimi stroški v višini 10 000 EUR na osebo.

- Kategorija 2 (operativni uslužbenci, ki jih države članice dodelijo za dolgoročno obdobje): število tovrstnih operativnih uslužbencev naj bi se prav tako povečalo, in sicer s 1 500 leta 2020 na 3 000 do leta 2025. Predlog predvideva, da bodo dodeljeni uslužbenci stalno napoteni na različna operativna območja. Glavni stroški bodo zato povezani z napotitvijo. Podobno kot za kategorijo 1 so bili stroški napotitve izračunani ob predpostavki, da bodo vsi dodeljeni uslužbenci napoteni za dolgoročno obdobje. Uporabljena je bila enaka povprečna dnevna tarifa (tj. 200 EUR na dan, zmanjšano za 40 % zaradi dolgih misij) kot pri kategoriji 1. Letni stroški za potrebno usposabljanje dodeljenih operativnih uslužbencev se ocenjujejo na 5 000 EUR na uslužbenca.

- Kategorija 3 (operativni uslužbenci, ki jih države članice napotijo za kratkoročno obdobje). Število tovrstnih operativnih uslužbencev naj bi se v okviru stalne enote EVROPSKE MEJNE IN OBALNE STRAŽE postopoma zmanjšalo s 7 000 članov leta 2020 na 4 000 leta 2025. Glavni stroški tega dela stalne enote EVROPSKE MEJNE IN OBALNE STRAŽE so povezani z napotitvijo. Podobno kot pri kategorijah 1 in 2 so bili stroški napotitve izračunani z uporabo enake povprečne dnevne tarife (tj. 200 EUR na dan), in sicer za 30 dni na mesec in za največ 4 mesece napotitve. Vendar v nasprotju s kategorijama 1 in 2 za stroške napotitve ne velja 40-odstotno znižanje, ki se uporablja za dolge misije.

- Poleg tega predlog za kategoriji 2 in 3 predvideva sistem finančne podpore za spodbujanje in zagotavljanje dolgoročnega razvoja človeških virov v državah članicah, in sicer tako, da se jim omogoči, da lahko zaposlujejo in usposablajo dodatne uslužbence in imajo tako potrebno prožnost pri zagotavljanju obveznega prispevka k stalni enoti evropske mejne in obalne straže, hkrati pa ohranijo zadostne nacionalne zmogljivosti. Sistem se izračuna na podlagi letne osnovne plače pogodbenega uslužbenca za 1. stopnjo razreda 8 funkcijske skupine III, za katero se uporabi ustrezen koeficient za vsako državo članico (v nadaljnjem besedilu: osnovni znesek). Za kategorijo 2 se 100 % „osnovnega zneska“ pomnoži s številom operativnih uslužbencev, ki naj bi jih država članica dodelila vsako leto. Za kategorijo 3 se 30 % „osnovnega zneska“ (ki ustreza obvezni 4-mesečni razpoložljivosti) pomnoži s številom operativnih uslužbencev, ki jih je država članica dejansko napotila v preteklem letu.

- Skupno bi ustanovitev in napotitev stalne enote EVROPSKE MEJNE IN OBALNE STRAŽE s polno zmogljivostjo od leta 2020 stala 5,83 milijarde EUR.

Nakup lastne opreme Agencije

- Da bi Agencija odpravila trdovratne vrzeli pri pridobivanju prostovoljnega nabora tehnične opreme iz držav članic, zlasti v zvezi z večjimi kosi opreme, bi morala imeti lastno opremo, ki je potrebna za skupne operacije ali hitra posredovanja na mejah ali katero koli drugo operativno dejavnost.

- Čeprav ima Agencija od leta 2011 pravno podlago za nakup ali zakup lastne tehnične opreme, je izvedbo te možnosti znatno oviralo pomanjkanje potrebnih proračunskih sredstev. S sprejetjem uredbe iz leta 2016 so bila Agenciji zagotovljena namenska proračunska sredstva v višini 40 milijonov EUR za nakup majhne in srednje velike opreme, Agencija pa je napredovala pri izkoriščanju teh priložnosti.
- Komisija zaradi tega razvoja in da bi lahko stalna enota EVROPSKE MEJNE IN OBALNE STRAŽE izpolnila raven ambicij, na podlagi katerih je bila ustanovljena, meni, da bi bilo treba v večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 Agenciji zagotoviti znatna sredstva (2,2 milijarde EUR), da bi lahko kupila, vzdrževala in upravljala potrebna sredstva v zračnem, pomorskem in kopenskem prometu, ki ustrezajo njenim operativnim potrebam.
- Čeprav bi lahko bil nakup potrebnih sredstev dolgotrajen proces, zlasti v zvezi z večjimi sredstvi, bi morala lastna oprema Agencije na koncu predstavljati ogrožje operativnih napotitev, dodatni prispevki držav članic pa bi se uporabili v izrednih okoliščinah. Opremo Agencije bi morala večinoma upravljati tehnična ekipa Agencije, ki je del stalne enote EVROPSKE MEJNE IN OBALNE STRAŽE. Da bi se zagotovila učinkovita uporaba predlaganih finančnih sredstev za lastno opremo Agencije, postopek temelji na večletni strategiji, o kateri čim prej odloči upravni odbor in ki jo spremlja akcijski načrt.
- Agencija bi morala s svojo opremo dopolniti nabor tehnične opreme, ki jo zagotovijo države članice, zlasti prevozna sredstva in operativno opremo, ki jih države članice kupijo v skladu s posebnimi ukrepi Sklada za notranjo varnost.

Lokalni uradi Agencije

- Ob upoštevanju večjih pooblastil Evropske agencije za mejno in obalno stražo, ustanovitve stalne enote evropske mejne in obalne straže ter njene večje prisotnosti na terenu na zunanjih mejah Unije in njenega povečanega delovanja na področju vračanja bi bilo treba Agenciji omogočiti, da ustanovi lokalne urade na lokacijah v bližini njenih pomembnih operativnih dejavnosti za obdobje trajanja teh dejavnosti, pri čemer bi ti uradi delovali kot posrednik med Agencijo in državo članico gostiteljico, skrbeli za naloge usklajevanja, logistične in podporne naloge ter omogočali lažje sodelovanje med Agencijo in državo članico gostiteljico.
- Da bi se omogočil razvoj lokalnih uradov, se Agenciji zagotovi dodaten proračun. Trenutno je predvidena postopna vzpostavitev 5 lokalnih uradov. Ustrezen proračun, predviden v sklopu veljavnega večletnega finančnega okvira (2019–2020), znaša 1,5 milijona EUR, v sklopu naslednjega večletnega finančnega okvira (2021–2027) pa 11,3 milijona EUR.

Sistem FADO

- Agencija bo prevzela in upravljala sistem FADO. Stroški, povezani s sistemom FADO, bodo vključevali operativne stroške in stroške uslužbencev, informacijske sisteme in programsko opremo, vzdrževanje in varnostno infrastrukturo. Stroški, povezani z migracijo in vzdrževanjem sistema FADO, bi v sklopu veljavnega večletnega finančnega okvira (2019–2020) znašali 1,5 milijona EUR, v sklopu naslednjega večletnega finančnega okvira (2021–2027) pa 10,5 milijona EUR.

Dejavnosti Agencije na področju vračanja

- Cilj predloga je znatno okrepiti podporo Agencije državam članicam na področju vračanja in tudi sodelovanje s tretjimi državami na tem področju, vključno s pridobivanjem potovalnih dokumentov.

- V zvezi s tem bi bilo treba proračunu Agencije za naslednji večletni finančni okvir (2021–2027) dodati znesek v višini 1,75 milijarde EUR oziroma približno 250 milijonov EUR na leto, da se olajša vrnitev 50 000 oseb v postopku vračanja na leto.

Razvoj sistema EUROSUR

- Na splošno bo razvoj sistema EUROSUR vplival na proračun Agencije v skupni višini 20 milijonov EUR v sklopu veljavnega večletnega finančnega okvira (2019–2020) in 140 milijonov EUR v sklopu naslednjega večletnega finančnega okvira (2021–2027), vključno z dodatnimi 100 uslužbenci iz človeških virov, opisanih v naslednjem odstavku.

- Po ocenah Agencija za izboljšanje delovanja sistema potrebuje dodatnih 35 uslužbencev, ki vključujejo predvsem strokovnjake s področja IT in podatkovne analitike.

- Za razširitev področja uporabe sistema EUROSUR na mejne prehode in varovanje zračnih meja, obravnavanje sekundarnih gibanj, izboljšanje izmenjave informacij s tretjimi državami in upravljanje integriranega načrtovanja je potrebnih dodatnih 65 uslužbencev, ki vključujejo strokovnjake s področja IT, analitike tveganja, operaterje in načrtovalce.

- Vesoljski program Copernicus bo še naprej podpiral uporabo storitev sistema EUROSUR za združevanje podatkov z izdelki in storitvami za opazovanje Zemlje, medtem ko bo okvirni raziskovalni program še naprej podpiral razvoj novih informacijskih storitev in tehnologij nadzora.

- Instrumenti GD NEAR in GD DEVCO bodo še naprej podpirali razvoj integriranega upravljanja meja, vključno z nacionalnimi koordinacijskimi centri v tretjih državah.

- Poleg proračuna Agencije in za podporo razvoju sistema EUROSUR s strani držav članic bo predlog vplival tudi na uporabo sredstev iz Sklada za notranjo varnost (meje in vizumi) leta 2020 (52,5 milijona EUR) in prihodnjega Sklada za integrirano upravljanje meja (647,5 milijona EUR) v obdobju 2021–2027. Ustrezni ukrepi se bodo izvajali v okviru deljenega ali neposrednega upravljanja.

Človeški viri

Kar zadeva človeške vire, naj bi Agencija do leta 2020 imela 1 000 uslužbencev. Za ustanovitev stalne enote evropske mejne in obalne straže bodo Agenciji dodeljena dodatna delovna mesta, in sicer 750 delovnih mest leta 2019, do leta 2025 pa naj bi se to število povečalo na 3 000. Dodatna delovna mesta bodo enakomerno razdeljena med začasne in pogodbene uslužbenke. Nova delovna mesta bodo večinoma namenjena zaposlitvi in usposabljanju operativnih uslužbencev stalne enote evropske mejne in obalne straže v kategoriji 1. Vendar bo ta kategorija vključevala tudi uslužbenke, predvidene za vzpostavitev in delovanje centralne enote ETIAS.

Poleg tega bi lahko Agencija v okviru navedenih 3 000 delovnih mest do 4 % skupne velikosti stalne enote uporabila za zaposlitev uslužbencev za podporo ustanovitvi stalne enote evropske mejne in obalne straže (zaposlovanje, dnevno upravljanje, operativno načrtovanje itd.), zaposlovanju v lokalnih uradih, nakupu opreme Agencije in drugim novim nalogam, povezanim z delovanjem evropske mejne in

obalne straže, vključno s sistemom EUROSUR, večjimi pooblastili za vračanje in prevzemom sistema FADO.

1.3.2. Dodana vrednost ukrepanja EU

Cilj tega predloga je zagotoviti evropsko integrirano upravljanje zunanjih meja EU z namenom učinkovitega upravljanja migracij in zagotovitve visoke stopnje varnosti v Uniji ob varstvu prostega gibanja oseb v Uniji. Na območju brez notranjih meja nedovoljeno priseljevanje prek zunanjih meja ene države članice vpliva na vse druge države članice znotraj schengenskega območja. Območje brez notranjih meja, ki omogoča prosto gibanje, se lahko ohrani le, če so zunanje meje učinkovito zavarovane in zaščitene.

Ker je nadzor zunanjih meja Unije skupen interes, ki ga je treba zastopati v skladu z visokimi in enotnimi standardi Unije, države članice ne morejo v zadostni meri doseči ciljev tega predloga, ki se lahko lažje dosežejo na ravni Unije, zato lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji.

Predlog je namenjen odzivanju na nove izzive in politične razmere, s katerimi se Unija srečuje na področju upravljanja migracij in notranje varnosti. Predlog krepi nabor zmogljivosti, ki so na voljo evropski mejni in obalni straži, zlasti z ustanovitvijo stalne enote evropske mejne in obalne straže z 10 000 operativnimi uslužbenci, ki lahko celovito obravnavajo izzive pri upravljanju meja EU in vračanju. Zagotavlja, da države članice v celoti in pravilno izvajajo pravila o integriranem upravljanju meja v skladu z doslednim ciklom večletne strateške politike, da se sprejmejo ustrezni ukrepi za preprečevanje kriznih razmer in da se v primeru tovrstnih razmer zagotovi zgođen in učinkovit odziv na zunanjih mejah, nujni ukrepi na ravni Unije za neposredno posredovanje na ozemlju pa se sprejmejo le, če razmere postanejo bolj kritične.

Skupnost za upravljanje meja EU v celoti priznava dodano vrednost sistema EUROSUR za EU. Odprava okvira sistema EUROSUR ni predstavljiva, saj je večina držav članic pri varovanju meje odvisna od njega.

Storitve sistema EUROSUR za združevanje podatkov zagotavljajo dejansko dodano vrednost končnim uporabnikom, ki sodelujejo pri varovanju meje. Nobena nacionalna organizacija za varovanje meje ne bi mogla sama zagotavljati vesoljskih storitev nadzora in drugih daljnosežnih platform, ki jih ponujajo storitve sistema EUROSUR za združevanje podatkov.

1.3.3. Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

Agencija Frontex, ustanovljena leta 2004, je začela delovati leta 2005. Na prošnjo haaškega programa je Komisija 13. februarja 2008 sprejela sporočilo o oceni in prihodnjem razvoju Agencije Frontex (COM(2008) 67 final).

V sporočilu so navedena priporočila za kratkoročno do srednjeročno obdobje ter ideje za prihodnji dolgoročni razvoj Agencije. Med dolgoročnimi pričakovanji je bila poudarjena ključna vloga agencije Frontex pri razvoju integriranega sistema upravljanja meja Evropske unije.

Za zaključek je Komisija priporočila več izboljšav na področju delovanja Agencije v okviru njenih pooblastil ter navedla, da je treba na srednji rok pooblastila opredeliti na novo.

Poleg navedenega poročila Komisije o oceni in prihodnjem razvoju agencije Frontex je bila leta 2008 opravljena tudi neodvisna ocena. V navedeni oceni, ki jo je naročil upravni odbor agencije Frontex v skladu z zahtevo iz člena 33 uredbe o agenciji Frontex, so bili zagotovljeni dodatni vidiki in dokazi v zvezi načinom dela Agencije. Poleg tega so bila navedena številna priporočila za upravni odbor agencije Frontex. Na podlagi tega so bila pooblastila Agencije leta 2011 spremenjena, da bi se ji omogočila odzivnost na nove izzive.

Kljub izboljšavam, uvedenim s spremembo iz leta 2011, ki so jim sledile jasne politične smernice Evropskega Sveta leta 2015 v zvezi z vlogo agencije Frontex pri obravnavi vse večjih migracijskih pritiskov in zunanja ocena agencije Frontex iz leta 2014/2015, je treba pooblastila Agencije dodatno posodobiti.

Migracijska kriza leta 2015 je z izjemnim številom nedovoljenih prihodov na ozemlje EU povzročila številne izzive za migracijsko politiko EU in njenih držav članic. Pokazala je, da okvir in operativne zmogljivosti Unije niso bili zasnovani za tako velik migracijski pritisk. Močan migracijski pritisk in poznejša sekundarna gibanja so obremenili tudi schengensko območje, zaradi česar je moralo več držav članic ponovno uvesti nadzor na notranjih mejah.

Komisija se je takoj odzvala s številnimi kratkoročnimi in dolgoročnimi ukrepi, da bi med drugim preprečila nadaljnjo izgubo življenj migrantov na morju, okrepila zunanje meje EU, zmanjšala spodbude za nedovoljene migracije in okrepila skupno azilno politiko. Zlasti je bil decembra 2015 predstavljen predlog za bistveno okrepitev pooblastil agencije Unije za meje, ki je bil dogovorjen v rekordnem času leta 2016. Uredba o evropski mejni in obalni straži je začela veljati 6. oktobra 2016, od takrat pa so bila hitro uvedena tudi nova pooblastila, ki vključujejo večje zmogljivosti in več sredstev. Vendar je treba storiti še več za nadaljnje izboljšanje okvira na področju nadzora zunanjih meja, vračanja in azila. Evropski svet je v svojih sklepih z dne 28. junija 2018 pozval k nadaljnji krepitvi podporne vloge Evropske agencije za mejno in obalno stražo, vključno s sodelovanjem s tretjimi državami, in sicer z dodelitvijo več sredstev in večjih pooblastil. Ključni cilj je, da ima Agencija na voljo stalno enoto EVROPSKE MEJNE IN OBALNE STRAŽE, da bi zagotovila učinkovit nadzor zunanjih meja EU in znatno okrepila učinkovito vračanje migrantov brez urejenega statusa.

1.3.4. Skladnost in možnosti sinergij z drugimi ustreznimi instrumenti

Ta predlog je v skladu s sklepi Evropskega sveta z dne 28. junija 2018, ki so pozvali k nadaljnji krepitvi podporne vloge Evropske agencije za mejno in obalno stražo, vključno s sodelovanjem s tretjimi državami, in sicer z dodelitvijo več sredstev in večjih pooblastil, da se zagotovi učinkovit nadzor zunanjih meja EU in znatno poveča učinkovito vračanje migrantov brez urejenega statusa. Predlog je tudi skladen s ciljem oblikovanja notranje migracijske politike, ki temelji na ravnovesju med solidarnostjo in odgovornostjo, kar je prav tako v skladu s sklepi Evropskega sveta: ustanovitev stalne enote EVROPSKE MEJNE IN OBALNE STRAŽE z natančno opredeljenimi obveznimi prispevki vseh držav članic, da lahko EVROPSKA AGENCIJA ZA MEJNO IN OBALNO STRAŽO zagotavlja učinkovito podporo najbolj obremenjenim državam članicam, je bistven element evropske solidarnosti.

Ta predlog temelji na obstoječi politiki in zbirki orodij za upravljanje meja, zlasti evropski mejni in obalni straži, vzpostavljeni z Uredbo (EU) 2016/1624. V zadnjih dveh letih je operacionalizacija tega novega okvira znatno napredovala, pri čemer je prinesla prve cikle ocen ranljivosti in vzpostavitev naborov za hitri odziv,

namenjenih odzivanju na izredne razmere. Na podlagi tega predloga se bodo s pomočjo stalne enote EVROPSKE MEJNE IN OBALNE STRAŽE z 10 000 operativnimi uslužbenci znatno povečale zmogljivosti Agencije in posledično Unije za učinkovito odzivanje na sedanje ali prihodnje grožnje in izzive na zunanjih mejah, in sicer s proaktivno krepitvijo, ocenjevanjem in usklajevanjem ukrepov držav članic na zunanjih mejah in s tretjimi državami, ter za zagotovitev zanesljive politike vračanja.

V poročilu o oceni sistema EUROSUR je bilo ugotovljeno, da je okvir sistema EUROSUR dosegel svoje cilje ter da bi bilo njegovo delovanje mogoče izboljšati z razvojem iz tehničnega informacijskega sistema v okvir upravljanja za izmenjavo informacij in sodelovanje, ki bi zajemal mejni nadzor in morda tudi druge izbrane elemente evropskega integriranega upravljanja meja. Kot je navedeno v priloženem poročilu o oceni sistema EUROSUR, slednji spodbuja sinergije in s tem tudi skladnost z drugimi politikami: nacionalni koordinacijski center je osrednja točka za operativno sodelovanje z drugimi političnimi akterji na področjih, kot so pomorske zadeve, varnost in carinski nadzor. Je tudi dober primer civilnega in vojaškega sodelovanja, saj več nacionalnih koordinacijskih centrov gosti tudi vojaške akterje, kot so mornariški častniki.

Na ravni EU so storitve sistema EUROSUR za združevanje podatkov orodje, ki se lahko uporablja tudi za druge funkcije obalne straže, kot je nadzor ribištva. Obstajajo tudi vzajemne koristi za zunanjo varnost, saj so se na primer informacijski izdelki sistema EUROSUR prek Agencije izmenjevali z operacijo EUNAVFOR Med Sophia v okviru SVOP.

Storitve sistema EUROSUR za združevanje podatkov so tudi orodje za operacionalizacijo raziskovalnih projektov in programov ter so konkreten rezultat vesoljskega programa EU Copernicus.

S predlaganim razvojem sistema EUROSUR in razširitvijo področja njegove uporabe se bo izboljšala splošna skladnost z integriranim upravljanjem meja, omogočili pa se bodo tudi drugi kanali sodelovanja, zlasti z letalskim sektorjem in na področju zunanjega delovanja EU.

Predlog z vključitvijo Evropskega sistema varovanja meja (EUROSUR) v okvir evropske mejne in obalne straže s konkretnimi in zavezujočimi zavezami dodatno spodbuja duh sodelovanja, izmenjavo informacij in usklajevanja prizadevanj med državami članicami in Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo ter med nacionalnimi organi in agencijami Unije. Poleg tega temelji na Uredbi (EU) št. 656/2014 o določitvi pravil za varovanje zunanjih morskih meja v okviru operativnega sodelovanja, ki ga usklajuje agencija Frontex.

Predlog pojasnjuje razmerje med ocenami ranljivosti, ki jih izvaja Agencija, in schengenskim ocenjevalnim mehanizmom, vzpostavljenim z Uredbo (EU) št. 1053/2013, da bi se čim bolj povečale sinergije med tema dvema mehanizmoma, ki sta bistvena za evropski nadzor kakovosti v zvezi z delovanjem schengenskega območja.

Ta predlog temelji na navedenih obstoječih določbah politike in jih dodatno razvija ter združuje v evropski mejni in obalni straži, s čimer vzpostavlja integriran sistem upravljanja zunanjih meja na ravni Unije, kot je določeno v členu 77(2)(d) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Ta predlog je v skladu s celovito dolgoročno politiko za boljše upravljanje migracij, kot jo je Komisija določila v evropski agendi za migracije, ki je politične smernice predsednika Junckerja razvila v sklop na štirih stebrih temelječih skladnih pobud, ki se vzajemno krepijo. Navedeni stebri so zmanjšanje spodbude za nedovoljene migracije, varovanje zunanjih meja in reševanje življenj, močna azilna politika in nova politika o zakonitih migracijah. Ta predlog nadalje izvaja evropsko agendo o migracijah, natančneje v zvezi s ciljem varovanja zunanjih meja, saj bo evropska mejna in obalna straža izvajala evropsko integrirano upravljanje meja. Poleg tega pomeni odgovor na zahtevo Evropskega sveta po nadaljnji krepitvi podporne vloge Evropske agencije za mejno in obalno stražo, vključno s sodelovanjem s tretjimi državami, in sicer z dodelitvijo več sredstev in večjih pooblastil, da se zagotovi učinkovit nadzor zunanjih meja in znatno poveča učinkovito vračanje migrantov brez urejenega statusa.

Ta predlog je tesno povezan z drugimi politikami Unije in jih dopolnjuje, in sicer so to:

- skupni evropski azilni sistem z vzpostavitvijo podpornih skupin za upravljanje migracij na žariščnih območjih in v nadzorovanih centrih ter okrepljeno sodelovanje z organom Evropske unije, pristojnim za odločanje o azilu;
- politika zunanjega delovanja Unije, saj Evropska agencija za mejno in obalno stražo lajša in spodbuja operativno sodelovanje med državami članicami in tretjimi državami ter po potrebi s svojimi povečanimi zmogljivostmi podpira tretje države, vključno z možnostjo napotitve stalne enote EVROPSKE MEJNE IN OBALNE STRAŽE v tretje države in okrepljenim sodelovanjem z organi tretjih držav pri vračanju, tudi v zvezi s pridobivanjem potovalnih dokumentov. Predlagane izboljšave v zvezi z izmenjavo informacij in sodelovanjem s tretjimi državami bodo dodatno izboljšale skladnost zunanjega delovanja EU.
- Evropska agencija za mejno in obalno stražo, med drugim tudi prek sistema EUROSUR, vzpostavi okrepljeno medagencijsko sodelovanje s številnimi agencijami EU na drugih področjih, kot so Evropska agencija za pomorsko varnost (EMSA), Evropska agencija za nadzor ribištva (EFCA), Satelitski center EU, EUROPOL ali Evropska agencija za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov na področju svobode, varnosti in pravice (eu-LISA).
- Evropska mejna in obalna straža bo, zlasti prek svojih elementov sistema EUROSUR, še naprej gonilna sila za raziskave in inovacije na ravni držav članic in EU. Nove storitve sistema EUROSUR za združevanje podatkov so orodje za operacionalizacijo raziskovalnih projektov EU ter so konkreten rezultat vesoljskih programov EU, kot so Copernicus, Galileo in GOVSATCOM.
- Ta predlog je v skladu s predlogom Komisije (COM(2018) 303 final) o spremembi uredbe o vzpostavitvi evropske mreže uradnikov za zvezo za priseljevanje. Cilj spremembe navedene uredbe je okrepiti usklajevanje in optimizirati uporabo uradnikov za zvezo za priseljevanje, vključno z novimi evropskimi uradniki za zvezo, napotenimi na delo v tretje države, da bi se lahko učinkoviteje odzivali na prednostne naloge EU na področju migracij, vključno z integriranim upravljanjem meja. Predlog bo dopolnil ta pristop z zagotavljanjem ustreznih povezav med uradniki za zvezo za priseljevanje in nacionalnimi koordinacijskimi centri ter boljšim političnim usklajevanjem zunanje razsežnosti EVROPSKE MEJNE IN OBALNE STRAŽE prek dvo- in večstranskih sporazumov.

1.4. Trajanje ukrepa in finančnih posledic

☒ Časovno omejen(-a) predlog/pobuda:

- ☐ trajanje predloga/pobude od [D. MMMM] LLLL do [D. MMMM] LLLL,
- ☒ finančne posledice med letoma LLLL in LLLL za odobritve za prevzem obveznosti ter med letoma LLLL in LLLL za odobritve plačil.

☒ Časovno neomejen(-a) predlog/pobuda:

- izvajanje z obdobjem uvajanja med letoma LLLL in LLLL,
- ki mu sledi izvajanje predloga/pobude v celoti.

1.5. Načrtovani načini upravljanja⁵⁰

☒ Neposredno upravljanje – Komisija:

- ☐ z lastnimi službami, vključno z zaposlenimi v delegacijah Unije,
- ☐ prek izvajalskih agencij.

☒ Deljeno upravljanje z državami članicami.

☒ Neposredno upravljanje s poverjanjem nalog izvrševanja proračuna:

- ☐ tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo,
- ☐ mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite),
- ☐ EIB in Evropskemu investicijskemu skladu,
- ☐ organom iz členov 208 in 209 finančne uredbe,
- ☐ subjektom javnega prava,
- ☐ subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor ti subjekti zagotavljajo ustrezna finančna jamstva,
- ☐ subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščen za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki zagotavljajo ustrezna finančna jamstva,
- ☐ osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov SZVP v skladu z naslovom V PEU in opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu.
- *Pri navedbi več kot enega načina upravljanja je treba to natančneje obrazložiti v oddelku „opombe“.*

⁵⁰

Pojasnila o načinih upravljanja in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

Navedite pogostost in pogoje.

Za Agencijo veljajo zahteve po rednem spremljanju in poročanju. Upravni odbor Agencije vsako leto sprejme konsolidirano letno poročilo o dejavnostih Agencije za preteklo leto in ga najpozneje do 1. julija pošlje Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji in Računskemu sodišču. To poročilo se objavi. Komisija vsaka štiri leta v skladu z merili vrednotenja iz svojih smernic opravi vrednotenje, pri čemer oceni zlasti učinke, učinkovitost in uspešnost delovanja Agencije ter njen način dela v zvezi s cilji, pooblastili in nalogami, ki jih ima. Pri vrednotenju se obravnavata zlasti morebitna potreba po spremembi pooblastil Agencije in finančne posledice takšnih sprememb.

2.2. Upravljavski in kontrolni sistem

2.2.1. Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol

V okviru deljenega upravljanja države članice izvajajo programe, ki prispevajo k ciljem politike Unije in so prilagojeni nacionalnim razmeram. Deljeno upravljanje zagotavlja, da je finančna podpora na voljo v vseh sodelujočih državah. Poleg tega omogoča predvidljivost financiranja, državam članicam, ki so najbolj seznanjene s svojimi izzivi, pa ustrezno načrtovanje dolgoročnih donacij. V okviru deljenega upravljanja se lahko izvršujejo dodatna finančna sredstva za posebne ukrepe (ki zahtevajo sodelovanje med državami članicami ali kadar novi dogodki v Uniji zahtevajo, da se eni ali več državam članicam zagotovi dodatno financiranje) ter dejavnosti preselitve in predaje. Novost pa je ta, da lahko sklad poleg neposrednega in posrednega upravljanja zagotavlja nujno pomoč tudi v okviru deljenega upravljanja.

Komisija v okviru neposrednega upravljanja podpira druge ukrepe, ki prispevajo k doseganju skupnih ciljev politike Unije. Ukrepi omogočajo prilagojeno podporo za nujne in posebne potrebe v posameznih državah članicah („nujna pomoč“), podpirajo nadnacionalne mreže in dejavnosti, preizkušajo inovativne dejavnosti, ki bi jih bilo mogoče okrepiti v okviru nacionalnih programov, in zajemajo študije v interesu celotne Unije („ukrepi Unije“).

Sklad v okviru posrednega upravljanja ohranja možnost prenosa nalog glede izvrševanja proračuna na (med drugim) mednarodne organizacije in agencije na področju notranjih zadev za posebne namene.

Ureditev plačil za deljeno upravljanje je opisana v predlogu uredbe o skupnih določbah, v katerem je določeno letno predhodno financiranje, ki mu sledijo največ štiri vmesna plačila na program in leto na podlagi zahtevkov za plačilo, ki jih države članice pošljejo med obračunskim letom. V skladu s predlogom uredbe o skupnih določbah se predhodno financiranje obračuna v zadnjem obračunskem letu programov. Kontrolna strategija bo temeljila na novi finančni uredbi in uredbi o skupnih določbah. Nova finančna uredba in predlog uredbe o skupnih določbah bi morala razširiti uporabo poenostavljenih oblik nepovratnih sredstev, kot so pavšalni zneski, pavšalne stopnje in stroški na enoto. Poleg tega uvajata nove oblike plačil, ki namesto na stroških temeljijo na doseženih rezultatih. Upravičenci bodo lahko prejeli fiksni znesek, če dokažejo, da so bili izvedeni nekateri ukrepi, kot so tečaji

usposabljanja ali nujna pomoč. S tem naj bi se poenostavilo breme kontrole tako na ravni upravičencev kot tudi na ravni držav članic (npr. preverjanje računov in potrdil o stroških).

Za deljeno upravljanje predlog uredbe o skupnih določbah⁵¹ temelji na upravljavski in kontrolni strategiji, ki se uporablja za programsko obdobje 2014–2020, vendar uvaja nekatere ukrepe, namenjene poenostavitvi izvajanja in zmanjšanju bremena kontrole na ravni upravičencev in držav članic.

Novosti vključujejo: – odpravo postopka imenovanja (s čimer bo mogoče pospešiti izvajanje programov), – preverjanja upravljanja (upravna in na kraju samem), ki jih bo organ upravljanja izvajal na podlagi tveganj (v primerjavi s 100-odstotnim upravnim nadzorom, zahtevanim v programskem obdobju 2014–2020). Poleg tega lahko organi upravljanja pod določenimi pogoji uporabijo sorazmerne ureditve kontrole v skladu z nacionalnimi postopki, – pogoje za preprečevanje večkratnih revizij iste operacije / istih odhodkov. Organi, pristojni za programe, Komisiji predložijo zahtevke za vmesna plačila na podlagi odhodkov upravičencev. Predlog uredbe o skupnih določbah omogoča organom upravljanja, da izvajajo preverjanja upravljanja na podlagi tveganj, in določa tudi posebne kontrole (npr. kontrole na kraju samem s strani organa upravljanja in revizije operacij/odhodkov s strani revizijskega organa) po prijavi povezanih odhodkov Komisiji v zahtevkih za vmesna plačila. Da bi se zmanjšalo tveganje za povračilo neupravičenih odhodkov, predlog uredbe o skupnih določbah omejuje vmesna plačila Komisije na 90 %, saj so bile v navedeni fazi opravljene le delne nacionalne kontrole. Komisija preostanek plača po letni potrditvi obračunov, in sicer po prejemu svežnja zagotovil od organov, pristojnih za programe. Morebitne nepravilnosti, ki jih Komisija ali Evropsko računsko sodišče ugotovi po predložitvi letnega svežnja zagotovil, lahko privedejo do neto finančnega popravka.

2.2.2. Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje

Velik migracijski pritisk na zunanjih mejah Evropske unije zahteva ustanovitev evropske mejne in obalne straže, ki bo sestavljena iz organov držav članic in Evropske agencije za mejno in obalno stražo. Poleg tega je treba razširiti pooblastila Evropske agencije za mejno in obalno stražo ter področje uporabe sistema EUROSUR.

Okrepiti je treba kadrovske in finančne vire Agencije, da bodo v skladu z razširjenimi pooblastili in zahtevami iz predloga uredbe.

Računovodski izkazi Agencije, za katere se uporablja postopek razrešnice, se predložijo v odobritev Računskemu sodišču. Služba Komisije za notranjo revizijo bo izvajala revizije v sodelovanju z notranjim revizorjem Agencije.

Uporabljali se bodo upravljavski in kontrolni sistemi, vzpostavljeni v okviru različnih finančnih programov (npr. Sklad za notranjo varnost).

Deljeno upravljanje:

GD HOME se doslej ni soočal z velikimi tveganji napak pri programih porabe. To potrjuje stalna odsotnost pomembnih ugotovitev v letnih poročilih Računskega

⁵¹ COM(2018) 375 final.

sodišča. Poleg tega je GD HOME že spremenil svojo pravno podlago (Uredba (EU) 2015/378 in Delegirana uredba (EU) št. 1042/2014), da bi se dodatno uskladi s kontrolnim okvirom drugih skladov, za katere velja uredba o skupnih določbah, ter z njihovim modelom zagotovil ter da bi ohranil nizko stopnjo napak pri svojih programih porabe. Ta prizadevanja za uskladitev se nadaljujejo tudi s tem predlogom, pri katerem je kontrolni okvir skladen z okviri drugih generalnih direktoriatov, odgovornih za sklade v okviru deljenega upravljanja. Pri deljenem upravljanju se splošna tveganja glede izvajanja obstoječih programov nanašajo na nezadostno izvajanje sklada s strani držav članic ter morebitne napake zaradi zapletenosti pravil in slabosti upravljavskih in kontrolnih sistemov. Uredba o skupnih določbah poenostavlja regulativni okvir s harmonizacijo pravil ter upravljavskih in kontrolnih sistemov med različnimi skladi, ki se izvajajo v okviru deljenega upravljanja. Prav tako omogoča zahteve glede kontrol na podlagi različnih tveganj (npr. preverjanja upravljanja na podlagi tveganj, možnost sorazmernih ureditev kontrole na podlagi nacionalnih postopkov, omejitve revizijskega dela v smislu časovnega razporeda in/ali posebnih operacij).

Neposredno/posredno upravljanje: Glede na nedavno analizo glavnih vzrokov in vrst najpogostejše odkritih napak v naknadnih revizijah neskladnosti večinoma izhajajo iz slabega finančnega upravljanja nepovratnih sredstev, dodeljenih upravičencem, manjkajočih ali neustreznih dokazil, nepravilnih javnih naročil in ne vključitve stroškov v proračun. Tako so tveganja večinoma posledica: – zagotavljanja kakovosti izbranih projektov in njihovega poznejšega tehničnega izvajanja, nejasnih ali nepopolnih smernic za upravičence ali nezadostnega spremljanja, – tveganja neučinkovite ali negospodarne porabe dodeljenih sredstev, tako pri nepovratnih sredstvih (zapleteni postopki povračila dejanskih upravičenih stroškov ter omejene možnosti za preverjanje upravičenih stroškov pri pregledih dokumentacije) kot pri javnih naročilih (včasih omejeno število gospodarskih ponudnikov s potrebnim strokovnim znanjem, zaradi česar ni zadostnih možnosti za primerjavo cen ponudb), – tveganja v zvezi z zmogljivostjo (predvsem) manjših organizacij, da učinkovito nadzorujejo odhodke in zagotavljajo preglednost izvedenih operacij, – tveganja za ugled Komisije, če se odkrijejo goljufije ali kazniva dejanja; zaradi precej velikega števila različnih izvajalcev in upravičencev, pri čemer ima vsak svoj kontrolni sistem, njihova velikost pa je pogosto precej majhna, sistemi notranjih kontrol tretjih strani ponujajo samo delna zagotovila. Za večino teh tveganj se pričakuje, da se bodo zmanjšala z boljšim načrtovanjem razpisov za zbiranje predlogov, smernicami za upravičence, ciljno usmerjenimi predlogi, boljšo uporabo poenostavljenih stroškov ter navzkrižnim opiranjem na revizije in ocene, vključene v novi finančni uredbi. Računsko sodišče je leta 2016 ocenilo sisteme GD HOME za neposredno upravljanje (vključno z javnimi naročili) in sklenilo, da GD HOME izvaja ustrezne kontrole, ki jih zahteva finančna uredba, pregled pa ni pokazal večjih slabosti. V prihodnosti se bo ohranila enaka raven nadzora in kontrol.

Neposredno/posredno upravljanje: Glede na nedavno analizo glavnih vzrokov in vrst najpogostejše odkritih napak v naknadnih revizijah neskladnosti večinoma izhajajo iz slabega finančnega upravljanja nepovratnih sredstev, dodeljenih upravičencem, manjkajočih ali neustreznih dokazil, nepravilnih javnih naročil in ne vključitve stroškov v proračun. Tako so tveganja večinoma posledica: – zagotavljanja kakovosti izbranih projektov in njihovega poznejšega tehničnega izvajanja, nejasnih ali nepopolnih smernic za upravičence ali nezadostnega spremljanja, – tveganja neučinkovite ali negospodarne porabe dodeljenih sredstev, tako pri nepovratnih sredstvih (zapleteni postopki povračila dejanskih upravičenih

stroškov ter omejene možnosti za preverjanje upravičenih stroškov pri pregledih dokumentacije) kot pri javnih naročilih (včasih omejeno število gospodarskih ponudnikov s potrebnim strokovnim znanjem, zaradi česar ni zadostnih možnosti za primerjavo cen ponudb), – tveganja v zvezi z zmogljivostjo (predvsem) manjših organizacij, da učinkovito nadzorujejo odhodke in zagotavljajo preglednost izvedenih operacij, – tveganja za ugled Komisije, če se odkrijejo goljufije ali kazniva dejanja; zaradi precej velikega števila različnih izvajalcev in upravičencev, pri čemer ima vsak svoj kontrolni sistem, njihova velikost pa je pogosto precej majhna, sistemi notranjih kontrol tretjih strani ponujajo samo delna zagotovila. Za večino teh tveganj se pričakuje, da se bodo zmanjšala z boljšim načrtovanjem razpisov za zbiranje predlogov, smernicami za upravičence, ciljno usmerjenimi predlogi, boljšo uporabo poenostavljenih stroškov ter navzkrižnim opiranjem na revizije in ocene, vključene v novi finančni uredbi.

Komisija sodeluje pri upravljanju Evropske agencije za mejno in obalno stražo tako, da sodeluje v upravnem odboru kot članica. Leta 2017 je po spremembi organizacijske sheme GD HOME spremenila svoj sklep o svojih predstavnikih v upravnih odborih, pri čemer je v večini primerov zagotovila večjo zastopanost s sodelovanjem namestnikov generalnih direktorjev.

Operativne enote za posamezne politike sodelujejo v številnih stikih na delovni ravni in usklajevalnih sestankih, podajajo mnenja o letnem delovnem programu, predlogu proračuna in načrtu kadrovske politike ter spremljajo njihovo izvajanje. Skozi vse leto potekajo tudi stiki na višji ravni, zlasti med generalnim direktorjem ter izvršnimi direktorji in predsedniki upravnih odborov.

GD HOME spremlja proračun Evropske agencije za mejno in obalno stražo, in sicer od priprave proračunskega postopka in zagotavljanja letnega prispevka EU do predložitve računovodskih izkazov in postopka razrešnice. Spremljanje izvrševanja proračuna je potrebno tudi zato, da se spodbudi stopnja izvrševanja in čim bolj prepreči, da agencije v zadnji četrtini leta vrnejo sredstva za plačila.

Na podlagi revizije Službe za notranjo revizijo z naslovom „Usklajevanje in delovna ureditev z decentraliziranimi agencijami EU pri GD HOME“ je GD HOME predlagal akcijski načrt za obravnavanje revizijskih priporočil, zlasti v zvezi z ozaveščanjem uslužbencev GD HOME, ki so v stiku z agencijami, zgodnejšim sodelovanjem v fazi načrtovanja agencij, okrepitvijo nadzora nad uspešnostjo agencij na podlagi ustreznih kazalnikov uspešnosti, vzpostavitev kontrolne strategije in okrepitvijo elementov izjave o zanesljivosti glede plačil agencijam.

2.2.3. *Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njo povezanih upravljanjih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)*

Deljeno upravljanje: Stroški kontrol za države članice naj bi ostali enaki ali se celo zmanjšali. Za sedanji programski cikel (2014–2020) so kumulativni stroški kontrol s strani držav članic od leta 2017 ocenjeni na približno 5 % skupnega zneska plačil, ki so jih države članice zahtevale za leto 2017. Ta odstotek naj bi se zmanjšal s povečanjem učinkovitosti pri izvajanju programov in povečanjem plačil za države članice. Glede na uvedbo pristopa k upravljanju in kontrolam na podlagi tveganj v predlogu uredbe o skupnih določbah ter okrepljena prizadevanja za sprejetje

možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov naj bi se stroški kontrol za države članice še dodatno zmanjšali.

Neposredno/posredno upravljanje: Stroški kontrol znašajo približno 2,5 % plačil GD HOME. Ta odstotek naj bi ostal nespremenjen ali se v primeru širše uporabe možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov v naslednjem programskem obdobju celo nekoliko zmanjšal.

2.3. **Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti**

Navedite obstoječe ali načrtovane preprečevalne in zaščitne ukrepe, npr. iz strategije za boj proti goljufijam.

Za Agencijo

Proračun Agencije bo izvrševal izvršni direktor. Izvršni direktor bo vsako leto podrobne računovodske izkaze vseh prihodkov in odhodkov iz preteklega poslovnega leta predložil Komisiji, upravnemu odboru in Računskemu sodišču. Poleg tega bo služba Komisije za notranjo revizijo Agenciji pomagala pri upravljanju njenih finančnih poslov, tako da bo nadzorovala tveganja, spremljala skladnost z zagotavljanjem neodvisnega mnenja o kakovosti upravljavskega in kontrolnega sistema ter dajala priporočila za izboljšanje učinkovitosti in uspešnosti operacij ter gospodarno rabo virov Agencije.

Agencija bo sprejela svojo finančno uredbo na podlagi Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 1271/2013 in po prejetju soglasja Komisije in Računskega sodišča. Uvedla bo sistem za notranjo revizijo, podoben tistemu, ki ga je Komisija uvedla v okviru svojega prestrukturiranja.

Sodelovanje z uradom OLAF

Uslužbenci, za katere veljajo kadrovske predpisi Komisije, bodo sodelovali z uradom OLAF v boju proti goljufijam.

Za Računsko sodišče

Računsko sodišče bo proučilo računovodske izkaze v skladu s členom 248 Pogodbe in objavilo letno poročilo o dejavnostih Agencije.

Ukrepi proti goljufijam, vzpostavljeni na nacionalni in evropski ravni, se uporabljajo v celoti.

Sredstva GD HOME

Preprečevanje in odkrivanje goljufij je eden od ciljev notranje kontrole, kot je določeno v finančni uredbi, in ključno vprašanje upravljanja, ki ga mora Komisija obravnavati v celotnem ciklu odhodkov.

Poleg tega je strategija GD HOME za boj proti goljufijam namenjena predvsem preprečevanju in odkrivanju goljufij ter povrnitvi škode zaradi njih, kar med drugim zagotavlja, da so notranje kontrole GD HOME v zvezi z bojem proti goljufijam popolnoma skladne s strategijo Komisije za boj proti goljufijam in da je njegov pristop k obvladovanju tveganj goljufij usmerjen v opredelitev tveganjih področij za goljufije in ustreznih odzivov.

Kar zadeva deljeno upravljanje, bodo države članice zagotovile zakonitost in pravilnost odhodkov, vključenih v računovodske izkaze, predložene Komisiji. V tem okviru bodo sprejele vse potrebne ukrepe za preprečevanje, odkrivanje in odpravo nepravilnosti, vključno z goljufijami. Kot velja v sedanjem programskem ciklu

(2014–2020), morajo države članice uvesti postopke za odkrivanje nepravilnosti in boj proti goljufijam ter poročati Komisiji o nepravilnostih, vključno s primeri suma goljufij in ugotovljenih goljufij na področju deljenega upravljanja. Ukrepi za boj proti goljufijam bodo še naprej medsektorsko načelo in obveznost za države članice.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Obstoječe proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic.

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka 3 – razdelek: „Varnost in državljanstvo“	dif./nedif. ⁵²	držav Efte ⁵³	držav kandidat ⁵⁴	tretjih držav	po členu 21(2)(b) finančne uredbe
3	18.020101 Sklad za notranjo varnost (meje in vizumi)	dif.	NE	NE	DA	NE
3	18.0203 Evropska agencija za mejno in obalno stražo	dif.	NE	NE	DA	NE

- Zahtevane nove proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic.

Razdelek večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka 4 – razdelek: „Migracije in upravljanje meja“	dif./nedif.	držav Efte	držav kandidat	tretjih držav	po členu 21(2)(b) finančne uredbe
4	11.XXYY Instrument za upravljanje meja in vizume	dif.	NE	NE	DA	NE
4	11.XXYY Evropska agencija za mejno in obalno stražo	dif.	NE	NE	DA	NE

⁵² Dif. = diferencirana sredstva/ nedif. = nediferencirana sredstva.

⁵³ Efta: Evropsko združenje za prosto trgovino.

⁵⁴ Države kandidatke in po potrebi potencialne države kandidatke z Zahodnega Balkana.

3.2. Ocenjene posledice za odhodke

3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odhodke

– Večletni finančni okvir za obdobje 2014–2020

Razdelek veljavnega večletnega finančnega okvira	3	„Varnost in državljanstvo“
---	----------	----------------------------

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

			2019	2020 ⁵⁵	SKUPAJ ⁵⁶
Odobritve za poslovanje (Sklad za notranjo varnost – meje)	obveznosti	(1)		52,500	52,500
	plačila	(2)		52,500	52,500
Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov ⁵⁷ (Sklad za notranjo varnost – meje)	obveznosti = plačila	(3)		–	
Odobritve za poslovanje in upravne odobritve ⁵⁸ (Evropska agencija za mejno in obalno stražo)	obveznosti	(1)	19,321	558,175	577,496
	plačila	(2)	19,321	558,175	577,496
Odobritve za sredstva programa SKUPAJ	obveznosti	=1+3	19,321	610,675	629,996
	plačila	=2+3	19,321	610,675	629,996

⁵⁵ Za obdobje 2019–2020 ocena finančnih posledic zakonodajnega predloga prikazuje učinek novih pooblastil brez upoštevanja tistega, kar je bilo predvideno v okviru obstoječih pooblastil.

⁵⁶ Znesek v višini 52,500 milijona EUR je zajet v veljavnem večletnem finančnem okviru za leto 2020 in ne zahteva dodatnega povečanja.

⁵⁷ Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

⁵⁸ Predloga se nanaša na odobritve za poslovanje, v primeru agencij pa se zaradi celovite predstavitve operativnih dejavnosti zdi primernejše poleg odobritev za poslovanje (naslov 3) upoštevati tudi ustrezne upravne prihodke (naslova 1 in 2).

Razdelek večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020	5	„Upravni odhodki“ ⁵⁹
---	----------	---------------------------------

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		Leto 2019	Leto 2020	SKUPAJ
GD: HOME				
• Človeški viri		1,144	1,144	2,288
• Drugi upravni odhodki		0,080	0,080	0,160
GD ZA MIGRACIJE IN NOTRANJE ZADEVE SKUPAJ	odobritve	1,224	1,224	2,448
Odobritve iz RAZDELKA 5 večletnega finančnega okvira za obdobje 2014-2020 SKUPAJ	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)	1,224	1,224	2,448

		2019	2020	SKUPAJ
Odobritve iz vseh RAZDELKOV* veljavnega večletnega finančnega okvira	obveznosti	20,545	611,899	632,444
	plačila	20,545	611,899	632,444

⁵⁹

Predloga se nanaša na odobritve za poslovanje, v primeru agencij pa se zaradi celovite predstavitve operativnih dejavnosti zdi primerneje poleg odobritev za poslovanje (naslov 3) upoštevati tudi ustrezne upravne prihodke (naslova 1 in 2). Vključuje le prispevek EU (94 %), medtem ko so bila za GD HOME upoštevana vsa sredstva (100 %), kot je razvidno iz podrobnosti o prispevku pridruženih schengenskih držav v nadaljevanju.

* Znesek v višini 52,500 milijona EUR je zajet v veljavnem večletnem finančnem okviru za leto 2020.

– Večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027

Razdelek večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027	4	Razdelek: Migracije in upravljanje meja
---	----------	---

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SKUPAJ ⁶⁰
Odobritve za poslovanje (Instrument za upravljanje meja in vizume)	obveznosti	(1)	70,000	80,000	90,000	100,000	101,000	102,000	104,500	647,500
	plačila	(2)	70,000	80,000	90,000	100,000	101,000	102,000	104,500	647,500
Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev programa ⁶¹	obveznosti = plačila	(3)								
Odobritve za poslovanje in upravne odobritve (Evropska agencija za mejno in obalno stražo)	obveznosti	(1)	1 188,512	1 347,769	1 546,437	1 649,203	1 799,857	1 851,374	1 886,999	11 270,151
	plačila	(2)	1 188,512	1 347,769	1 546,437	1 649,203	1 799,857	1 851,374	1 886,999	11 270,151
Odobritve za sredstva programa SKUPAJ	obveznosti	=1+ 3	1 258,512	1 427,769	1 636,437	1 749,203	1 900,857	1 953,374	1 991,499	11 917,651
	plačila	=2+ 3	1 258,512	1 427,769	1 636,437	1 749,203	1 900,857	1 953,374	1 991,499	11 917,651

⁶⁰ Znesek v višini 647,500 milijona EUR je zajet v naslednjem večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 in je predviden v predlogu o instrumentu za upravljanje meja in vizume iz junija 2018.

⁶¹ Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

Razdelek večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027	7	„Evropska javna uprava“
---	----------	-------------------------

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		Leto 2021	Leto 2022	Leto 2023	Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027	SKUPAJ
GD: HOME									
• Človeški viri		1,144	1,144	1,144	1,144	1,144	1,144	1,144	8,008
• Drugi upravni odhodki		0,080	0,080	0,080	0,080	0,080	0,080	0,080	0,560
GD ZA MIGRACIJE IN NOTRANJE ZADEVE SKUPAJ	odobritve	1,224	1,224	1,224	1,224	1,224	1,224	1,224	8,568
Odobritve iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 SKUPAJ	(obveznost i skupaj = plačila skupaj)	1,224	1,224	1,224	1,224	1,224	1,224	1,224	8,568

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SKUPAJ
Odobritve iz vseh RAZDELKOV* večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 SKUPAJ	obveznosti	1 259,736	1 428,993	1 637,661	1 750,427	1 902,081	1 954,598	1 992,723	11 926,219
	plačila	1 259,736	1 428,993	1 637,661	1 750,427	1 902,081	1 954,598	1 992,723	11 926,219

** Znesek v višini 647,500 milijona EUR je zajet v naslednjem večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 in je predviden v predlogu o instrumentu za upravljanje meja in vizume iz junija 2018.

3.2.2. *Ocenjene posledice za skupni proračun Evropske agencije za mejno in obalno stražo (vključno z odobritvami za poslovanje in upravnimi odobritvami ter ob upoštevanju prispevkov pridruženih schengenskih držav).*

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Okvirni cilji in realizacije	Leto		Leto		Leto		Leto		Leto		Leto		Leto		Leto		Leto		SKUPAJ	
	2019		2020		2021		2022		2023		2024		2025		2026		2027			
Ø	Število uslužbencev	Stroški	Število uslužbencev	Stroški	Število uslužbencev	Stroški	Število uslužbencev	Stroški	Število uslužbencev	Stroški	Število uslužbencev	Stroški	Število uslužbencev	Stroški	Število uslužbencev	Stroški	Število uslužbencev	Stroški	Skupno število	Skupni stroški
SPECIFIČNI CILJ ŠT. 1 „OBSTOJEČA POOBLASTILA“																				
Agencija	880	330,095	1000	342,795	1000	349,651	1000	356,644	1000	363,776	1000	371,052	1000	378,473	1000	386,042	1000	393,763	1000	3.272,291
Sistem ETIAS (infrastruktura in delovanje)		-		5,456		5,130		5,130		4,045		4,045		4,045		4,123		4,267		36,240
Interoperabilnost (infrastruktura in delovanje)		-		-		-		0,274		2,660		0,053		-		-		-		2,987
Vmestni seštevek za specifični cilj št. 1		330,095		348,251		354,780		362,048		370,481		375,150		382,518		390,166		398,030		3.311,518
SPECIFIČNI CILJ ŠT. 2 „STALNA ENOTA AGENCIJE“																				
Stroški uslužbencev (kategorija 1)	750	20,344	1.500	122,063	2.000	189,875	2.000	217,000	2.500	244,125	2.500	271,250	3.000	298,375	3.000	325,500	3.000	325,500	3.000	2.014,031
Stroški napotitve (kategorije 1, 2, 3)****	0	-	10.000	292,200	10.000	309,600	10.000	309,600	10.000	327,000	10.000	327,000	10.000	344,400	10.000	344,400	10.000	344,400	10.000	2.598,600
Usposabljanje (kategoriji 1, 2)*****	0	-	2.600	51,500	3.600	26,000	3.600	26,000	4.600	33,500	4.600	33,500	5.600	41,000	5.600	41,000	5.600	41,000	5.600	293,500
Subvencija (kategoriji 2, 3)*****	0	-	8.500	105,251	8.000	111,089	8.000	111,089	7.500	116,948	7.500	116,948	7.000	122,792	7.000	122,792	7.000	122,792	7.000	929,700
Vmestni seštevek za specifični cilj št. 2		20,344		571,013		636,564		663,689		721,573		748,698		806,567		833,692		833,692		5.835,832
SPECIFIČNI CILJ ŠT. 3 „NAKUP LASTNE OPREME AGENCIJE“																				
Stroški opreme Agencije*		-		-		70,000		175,000		280,000		330,000		425,000		445,000		475,000		2.200,000
Vmestni seštevek za specifični cilj št. 3		-		-		70,000		175,000		280,000		330,000		425,000		445,000		475,000		2.200,000
SPECIFIČNI CILJ ŠT. 4 „OKREPITEV DEJAVNOSTI VRAČANJA AGENCIJE“																				
Vračanje**		-		-		180,000		210,000		250,000		277,500		277,500		277,500		277,500		1.750,000
Vmestni seštevek za specifični cilj št. 4		-		-		180,000		210,000		250,000		277,500		277,500		277,500		277,500		1.750,000
SPECIFIČNI CILJ ŠT. 5 „EVROPSKI SISTEM VAROVANJA MEJA – EUROSUR TER DEJAVNOSTI NAČRTOVANJA“																				
Izboljšanje delovanja sistema EUROSUR***		-		3,000		3,000		3,000		3,000		3,000		3,000		3,000		3,000		24,000
Razširitev področja uporabe sistema EUROSUR***		-		17,000		17,000		17,000		17,000		17,000		17,000		17,000		17,000		136,000
Vmestni seštevek za specifični cilj št. 5		-		20,000		20,000		20,000		20,000		20,000		20,000		20,000		20,000		160,000
SPECIFIČNI CILJ ŠT. 6 „VKLJUČITEV SISTEMA FADO“																				
Sistem FADO	1	-	1	1,500	1	1,500	1	1,500	1	1,500	1	1,500	1	1,500	1	1,500	1	1,500	1	12,000
Vmestni seštevek za specifični cilj št. 6		-		1,500		1,500		1,500		1,500		1,500		1,500		1,500		1,500		12,000
SPECIFIČNI CILJ ŠT. 7 „VZPOSTAVITEV LOKALNIH URADOV“																				
Lokalni uradi	2	0,210	2	1,290	5	1,530	5	1,561	5	1,592	5	1,624	5	1,656	5	1,689	5	1,723	5	12,874
Vmestni seštevek za specifični cilj št. 7		0,210		1,290		1,530		1,561		1,592		1,624		1,656		1,689		1,723		12,874
SKUPNI STROŠKI	-	350,648	-	942,054	-	1.264,374	-	1.433,797	-	1.645,145	-	1.754,471	-	1.914,741	-	1.969,547	-	2.007,446	-	13.282,225

3.2.3. Ocenjene posledice za človeške vire Evropske agencije za mejno in obalno stražo

3.2.3.1. Povzetek

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

Uslužbenci in ustrezni stroški so že predvideni v dokumentu COM(2015) 671. Število uslužbencev bi moralo od leta 2020 naprej stalno znašati 1 000.

	Leto 2019	Leto 2020	Leto 2021	Leto 2022	Leto 2023	Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027
Začasni uslužbenci (razredi AD)	242	275	275	275	275	275	275	275	275
Začasni uslužbenci (razredi AST)	242	275	275	275	275	275	275	275	275
Pogodbeni uslužbenci	202	230	230	235	250	234	230	230	230
Dodeljeni nacionalni strokovnjaki	194	220	220	220	220	220	220	220	220
SKUPAJ	880	1 000	1 000	1 005	1 020	1 004	1 000	1 000	1 000

Razvoj statutarnih uslužbencev v okviru stalne enote evropske mejne in obalne straže

Potrebe po uslužbencih (EPDČ):

	Leto 2019	Leto 2020	Leto 2021	Leto 2022	Leto 2023	Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027
Začasni uslužbenci (razredi AD)	188	375	500	500	625	625	750	750	750
Začasni uslužbenci (razredi AST)	187	375	500	500	625	625	750	750	750
Pogodbeni uslužbenci	375	750	1 000	1 000	1 250	1 250	1 500	1 500	1 500
SKUPAJ	750	1 500	2 000	2 000	2 500	2 500	3 000	3 000	3 000

Navedite predvideni datum zaposlitve in ustrezno prilagodite znesek (če pride do zaposlitve v juliju, se upošteva samo 50 % povprečnih stroškov) ter navedite dodatna pojasnila.

Podrobna analiza potreb po uslužbencih

Stalna enota evropske mejne in obalne straže bo sestavljena iz treh različnih kategorij operativnih uslužbencev.

Operativni uslužbenci stalne enote evropske mejne in obalne straže pomenijo mejne policiste, spremljevalce pri vračanju, specialiste za vračanje in druge ustrezne uslužbence, ki so zaposleni v Evropski agenciji za mejno in obalno stražo, ki jih Agenciji dodelijo države članice ali ki jih države članice kratkoročno dodelijo kot člane skupin za upravljanje meja, podpornih skupin za upravljanje migracij ali skupin za vračanje, ki imajo izvršilna pooblastila, ter osebje, odgovorno za delovanje centralne enote ETIAS.

Statutarni uslužbenci v okviru kategorije 1 bodo nova vrsta uslužbencev EU znotraj Agencije, ki se jim podelijo izvršilna pooblastila, vključno z uporabo sile, kadar delujejo kot člani skupin, napotenih iz stalne enote evropske mejne in obalne straže.

Ob upoštevanju, da je potrebna nujna podpora za ustanovitev stalne enote evropske mejne in obalne straže (zaposlovanje, dnevno upravljanje, operativno načrtovanje itd.), usklajevanje operacij, zaposlovanje v lokalnih uradih, nakup opreme Agencije in druge nove naloge, povezane z delovanjem evropske mejne in obalne straže, vključno s sistemom EUROSUR, večjimi pooblastili za vračanje in prevzemom sistema FADO, bi se lahko do 4 % skupnega števila osebja stalne enote evropske mejne in obalne straže (4 % od 3 000) predvidelo za zaposlitev „operativnih podpornih uslužbencev“ znotraj Agencije.

Kar zadeva vrsto delovnih mest, bo statutarne uslužbence sestavljalo 25 % uradnikov AD, 25 % uradnikov AST in 50 % pogodbenih uslužbencev. Ta razdelitev pomeni pričakovano porazdelitev različnih profilov, vlog in funkcij v okviru stalne enote evropske mejne in obalne straže. Zlasti za upravljanje lastne opreme Agencije bo potrebnih veliko uradnikov AD z ustreznimi spretnostmi in strokovnim znanjem v zvezi z uporabo najsodobnejše opreme (tj. kapitanov in uradnikov v tehnični posadki letal in plovil). Veliko uradnikov AD bo potrebnih tudi za zagotovitev načrtovanja in usklajevanja za okrepljene operativne dejavnosti, ki jih opravlja stalna enota evropske mejne in obalne straže, v primerjavi s trenutno ravno delovanja Agencije. Več uradnikov AD bo opravljal tudi vodstvene dejavnosti v okviru statutarne uslužbenice. Poleg tega bi bilo treba pri tehnološkem razvoju, pri katerem bo več osnovnih nalog upravljanja meja avtomatiziranih, upoštevati ravnovesje med različnimi vrstami uslužbencev, zaradi zapletenosti sistema pa bo potrebna tudi višja raven kvalifikacij za uslužbenice, ki bodo upravljali in vzdrževali sistem.

3.2.3.2. Ocenjene potrebe po človeških virih za matični GD

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)									
18 01 01 01 (sedež in predstavništva Komisije)	8	8	8	8	8	8	8	8	8
XX 01 01 02 (delegacije)									
XX 01 05 01 (posredne raziskave)									
10 01 05 01 (neposredne raziskave)									
• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa: EPDČ)⁶²									
XX 01 02 01 (PU, NNS, ZU iz splošnih sredstev)									
XX 01 02 02 (PU, LU, NNS, ZU in MSD na delegacijah)									
XX 01 04 yy ⁶³	– na sedežu								
	– na delegacijah								
XX 01 05 02 (PU, NNS, ZU za posredne raziskave)									
10 01 05 02 (PU, NNS, ZU za neposredne raziskave)									
Druge proračunske vrstice (navedite)									
SKUPAJ	8	8	8	8	8	8	8	8	8

XX je zadevno področje ali naslov.

Potrebe po človeških virih se krijejo z osebjem GD, ki je že dodeljeno za upravljanje ukrepa in/ali je bilo prerezporejeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v okviru postopka letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	8 uradnikov, ki opravljajo naslednje naloge: 1) zastopajo Komisijo v upravnem odboru Agencije; 2) pripravijo mnenje Komisije o letnem delovnem programu in spremljajo njegovo izvajanje; 3) nadzorujejo pripravo proračuna Agencije in spremljajo izvajanje proračuna; 4) Pomagajo Agenciji pri razvoju njenih dejavnosti v skladu s politikami EU, vključno
--------------------------------	--

⁶² PU = pogodbeni uslužbenec; LU = lokalni uslužbenec; NNS = napoteni nacionalni strokovnjak; ZU = začasni uslužbenec; MSD = mladi strokovnjak na delegaciji.

⁶³ Dodatna zgornja meja za zunanje sodelavce v okviru odobritev za poslovanje (prej vrstice BA).

	s sodelovanjem na sestankih strokovnjakov.
Zunanji sodelavci	

3.2.4. Udeležba tretjih oseb pri financiranju

V predlogu/pobudi:

- ☐ ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb.
- ☒ je načrtovano sofinanciranje, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

odobritve v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Leto						2019	2020	SKUPAJ
Pridružene schengenske države ⁶⁴						21,039	56,523	77,562
Sofinancirane odobritve SKUPAJ						21,039	56,523	77,562

Leto	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SKUPAJ
Pridružene schengenske države	75,862	86,028	98,709	105,268	114,884	118,173	120,447	719,371
Sofinancirane odobritve SKUPAJ	75,862	86,028	98,709	105,268	114,884	118,173	120,447	719,371

3.3. Ocenjene posledice za prihodke

- X Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.
- ☐ Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:
 - ☐ za lastna sredstva,
 - ☐ za druge prihodke.

navedite, ali so prihodki dodeljeni za odhodkovne vrstice: ☐

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica	Posledice predloga/pobude ⁶⁵						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Člen							

Za namenske prejeme navedite zadevne odhodkovne proračunske vrstice.

Druge opombe (npr. metoda/formula za izračun posledic za prihodke ali druge informacije).

⁶⁴ Prispevek pridruženih schengenskih držav za vsako leto posebej izračuna agencija Frontex ob upoštevanju višine prispevka EU v razmerju do BDP za zadevne države. Znaša približno 6 % skupnega proračuna Agencije. Prispevek unovči Agencija.

⁶⁵ Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (carine, prelevmani na sladkor) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 20 % stroškov pobiranja.